

2019

FAALİYET
RAPORU

İÇİNDEKİLER

01

BİR BAKIŞTA
ENERJİSA

- 10 BİR BAKIŞTA ENERJİSA
- 11 ENERJİSA HAKKINDA
- 18 VİZYON VE MİSYON
- 19 DEĞERLER
- 20 SERMAYE VE ORTAKLIK YAPISI
- 21 ENERJİSA HİSSE PERFORMANSI
- 25 BAŞLICA OPERASYONEL VE FİNANSAL GÖSTERGELER

02

YÖNETİMDEN

- 30 YÖNETİM KURULU BAŞKANI'NIN MESAJI
- 32 YÖNETİM KURULU
- 36 YÖNETİM MESAJI
- 38 ÜST YÖNETİM
- 39 OLAĞAN GENEL KURUL GÜNDEMİ

03

STRATEJİ

- 42 TÜRKİYE ELEKTRİK PİYASASI
- 46 STRATEJİK ÖNCELİKLER

04

FİNANSAL
GELİŞMELER

- 50 DAĞITIM İŞ KOLU FİNANSAL GELİŞMELER
- 54 PERAKENDE SATIŞ İŞ KOLU FİNANSAL GELİŞMELER
- 57 KONSOLİDE FİNANSAL GELİŞMELER
- 61 FİNANSMAN

05

OPERASYONEL
GELİŞMELER

- 64 DAĞITIM FAALİYETLERİ
- 79 PERAKENDE SATIŞ FAALİYETLERİ
- 102 ÖDÜLLER

06

KURUMSAL
YÖNETİM

- 106 KURUMSAL YÖNETİM UYUM RAPORU
- 113 KURUMSAL YÖNETİM BİLGİ FORMU
- 123 RİSK DEĞERLENDİRME
- 126 POLİTİKALAR
- 137 KOMİTE ÇALIŞMA ESASLARI
- 145 YÖNETİM KURULU'NUN YILLIK FAALİYET RAPORUNA İLİŞKİN BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU
- 147 SORUMLULUK BEYANI
- 148 BAĞIMSIZLIK BEYANLARI

07

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

- 152 İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ
- 155 ÇEVRESEL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
- 158 PAYDAŞ İLİŞKİLERİ VE YÖNETİMİ
- 160 İNSAN KAYNAKLARI
- 170 KURUMSAL SOSYAL SORUMLULUK YAKLAŞIMI

08

RAPORLAR VE
MALİ TABLOLAR

- 174 31.12.2019 YILINA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLAR VE BAĞIMSIZ DENETİM RAPORU

09

EKLER

- 268 İLETİŞİM
- 269 KISALTMALAR VE AÇIKLAMALAR

ÖNSÖZ

14 ili kapsayan 3 dağıtım bölgemizde kaliteli ve sürdürülebilir enerji sağlama hedefi ile her yıl şebekemizi iyileştirmek ve büyütmek için gerekli yatırımları yapıyoruz. Satış faaliyetlerimizde müşteri odaklılık bakış açısı ile en iyi deneyimi sunmak üzere hareket ediyoruz.

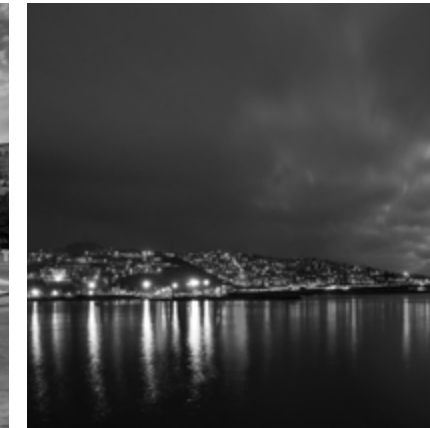
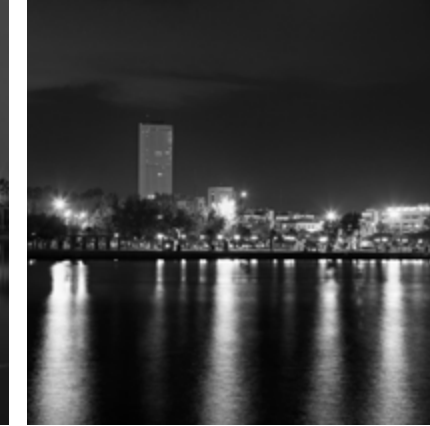
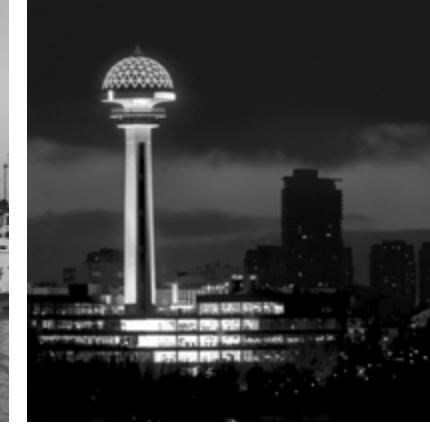
Tüm bunları yaparken insan, çözüm ve inovasyon kavramlarını odağımıza alıyor hem kendi süreçlerimizi hem de dokunduğumuz hayatları iyileştirmeyi amaçlıyoruz. Dijital dönüşüm yolculuğumuzun merkezinde olan müşterilerimiz için servislerimizin mükemmelleştirilmesi adına, yapay zeka, nesnelerin interneti, ileri veri analitiği gibi teknolojileri kullanıyor, “yeni nesil” Enerjisa’yı inşa etmeyi sürdürüyoruz. Dağıtık üretim, solar paneller, yeşil enerji gibi yenilikçi çözümlerle portföyümüzü genişletiyoruz. Sürdürülebilir bir yaşam için geleceğin ulaşım teknolojisi olan elektrikli araçların ülke çapında yaygınlaşmasına destek oluyor, elektrikli araç şarj istasyonları ağını genişletiyoruz.

2021 ve sonraki dönemde hem dağıtım hem de satış olmak üzere iki ana iş kolumuz için çok öncelikli ve belirleyici olacak olan “Yeni Uygulama Dönemi”nin, ülkemizin güvenilir ve uygun maliyetli bir şebeke altyapısına kavuşması amacıyla yatırımları, verimliliği ve kaliteyi teşvik edecek düzenleyici bir çerçevenin geliştirilmesi açısından oldukça önemli olduğuna inanıyoruz. Bu bilinçle, uygulama dönemi metriklerinin ülkemiz, sektörümüz ve tüketiciler için en iyi şekilde belirlenmesi adına düzenleyici merciler ve kamu kurumları ile yakın temas halinde kalarak sürece katkı sağlamak için hem satış hem de dağıtım iş kolundaki ekiplerimizle gerekli tüm desteği sağlıyoruz.

Bugüne kadar olduğu gibi bundan sonra da sürdürülebilir, verimli, finansal istikrarla birlikte büyüyen ve hisse değeri borsa ortalamasından daha fazla yükselen bir şirket olmak için çalışmalarımızı çok yönlü olarak sürdüreceğiz.

Sanayinin, dolayısıyla ekonomilerin en önemli itici gücünü oluşturan stratejik bir sektörde faaliyet göstermenin bilinci ve sorumluluğuyla, faaliyetlerimizi “enerji arz güvenliği”, “arz kalitesi” ve “sürdürülebilirlik” ilkeleri ile gerçekleştiriyoruz.

Sektörünün öncü ve lider şirketi olarak 2020’de de finansal ve operasyonel alanlarda güçlü performansımızı devam ettirerek yatırımcılarımızın beklentilerini en üst düzeyde karşılamak için çalışmaya, sektörümüze ve ülkemizin kalkınma yolculuğuna destek vermeye devam edeceğiz.

TÜRKİYE’NİN ENERJİSİ OLARAK, HAYATIMIZIN VAZGEÇİLMEZ BİR PARÇASI OLAN ENERJİYİ 21 MİLYONDAN FAZLA İNSANIMIZA ULAŞTIRMAK İÇİN GECE-GÜNDÜZ DEMEDEN, ŞARTLAR NE OLURSA OLSUN VAR GÜCÜMÜZLE ÇALIŞIYORUZ.

BÜYÜME FOKUS DİSİPLİN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

BİR BAKIŞTA ENERJİSA

- 10 BİR BAKIŞTA ENERJİSA
- 11 ENERJİSA HAKKINDA
- 18 VİZYON VE MİSYON
- 19 DEĞERLER
- 20 SERMAYE VE ORTAKLIK YAPISI
- 21 ENERJİSA HİSSE PERFORMANSI
- 25 BAŞLICA OPERASYONEL VE FİNANSAL GÖSTERGELER

- İstanbul

BİR BAKIŞTA ENERJİSA

ENERJİSA HAKKINDA

Faaliyet gelirlerinde büyüme

%20

Baz alınan net kâr artışı

%61

Borçluluk oranı
(net borç/faaliyet geliri)

1,9x

Kâr payı dağıtım önerisi
hisse başına 60 kuruş

%60*

*Temettü ödeme oranı

DAĞITIM FAALİYETLERİ

Düzenlenmiş varlık tabanı

8,4 milyar TL

Dağıtım bağlantı noktası

11,2 milyon

PERAKENDE SATIŞ FAALİYETLERİ

Perakende satış hacmi

36,1 TWh

Perakende satış müşterisi

9,9 milyon

Enerjisa Enerji, elektrik dağıtım ve perakende satışından oluşan iki ana iş kolunda Türkiye'nin lider elektrik şirketi olarak faaliyet göstermektedir. Şirket yaklaşık 10 bini aşkın çalışanı ile birlikte, 3 faaliyet bölgesinde yer alan 14 ilde 21,5 milyon kullanıcıya ulaşmakta, 9,9 milyon müşteriye hizmet vermektedir.

Enerjisa Enerji 1996 yılında Sabancı Grup şirketlerinin elektrik ihtiyacını karşılamak üzere kurulmuştur. Şirket zaman içinde yenilikçi ve farklılaşmış uygulamalarıyla, müşterilerine ve sektöre yönelik verimlilik ve teknoloji odaklı iş modelleriyle ve rekabetçi stratejileriyle Türkiye'nin gelişmekte olan elektrik pazarının lider oyuncularından biri haline gelmiştir.

Şirket Nisan 2013 tarihinde dünyanın lider elektrik ve doğal gaz şirketlerinden E.ON ile %50 oranında bir ortaklık gerçekleştirmiş; 8 Şubat 2018 tarihi itibarıyla Türkiye'nin en büyük özel sektör halka arzıyla hisselerinin %20'sini halka açmış ve Borsa İstanbul'da işlem görmeye başlamıştır.

Enerjisa Enerji 8 Şubat 2018 tarihi itibarıyla Borsa İstanbul'da Yıldız Pazar ve BIST 30 endeksinde işlem görmeye başlamıştır. Hisselerinin %20'si halka açılan Enerjisa Enerji, talep toplama sürecinde yüksek yatırımcı ilgisi görerek toplamda 4,8 kat talep ile karşılaşmıştır. Enerjisa Enerji, Haziran 2018'de FTSE All-World Endeksi'ne, Kasım 2018'de ise MSCI Small Cap (Türkiye) Endeksi'ne dahil olmuştur.

Enerjisa Enerji 2018'deki başarılı halka arzı takiben, Kurumsal Sürdürülebilirlik konusuna odaklanarak, uzun vadeli değer yaratmak amacı ile ekonomik, çevresel ve sosyal faktörler ile ilgili stratejik ve bütünsel bir yaklaşım geliştirmeyi hedeflemiştir. Bu çerçevede Enerjisa Enerji, 2019 yılında dünyanın en büyük gönüllü kurumsal sürdürülebilirlik inisiyatifi olan Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi'nin (**UN Global Compact**) ve Birleşmiş Milletler Kadının Güçlenmesi Prensiplerinin (**WEPS**) imzacısı olmuş, Borsa İstanbul'da işlem gören ve kurumsal sürdürülebilirlik alanında en iyi performans gösteren şirketlerin yer aldığı BIST Sürdürülebilirlik Endeksi'ne dahil olmuştur.

2019 yılında bir başka önemli gelişme ise Kurumsal Yönetim alanında gerçekleşmiştir. İlk kez Kurumsal Yönetim derecelendirme notu alan Enerjisa Enerji, Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yayımlanan Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne önemli ölçüde uyum sağladığını; tüm paydaşlarına ve topluma karşı sorumluluk bilinci ile hareket ederek, şeffaf ve açık iletişim kurduğunu tescillemiştir. Enerjisa Enerji Kurumsal Yönetim Derecelendirme Notu 10 üzerinden 9,45 olarak belirlenmiştir. Enerjisa Enerji böylelikle en yüksek kurumsal yönetim derecelendirme notuna sahip kuruluşlar arasındaki yerini alarak, BIST Kurumsal Yönetim Endeksi'ne de dâhil olmuştur.

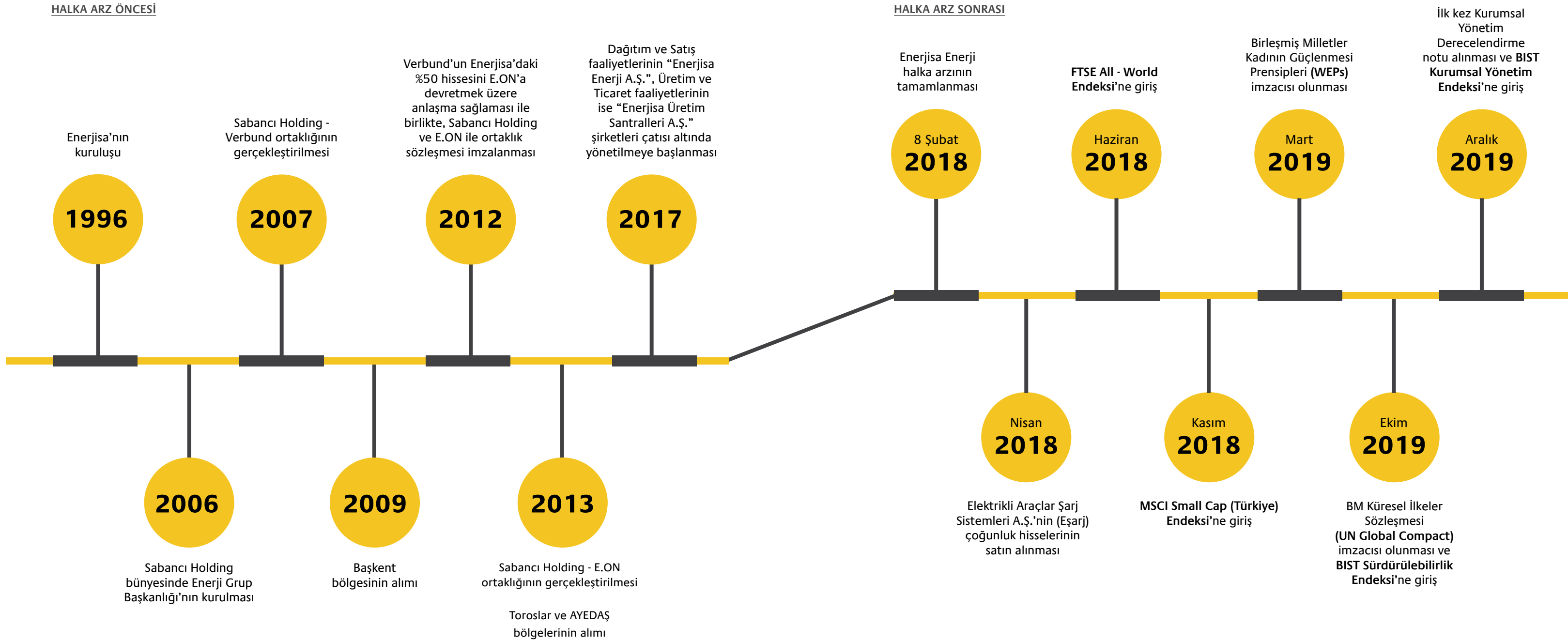

ENERJİSA HAKKINDA

TARİHÇE

HALKA ARZ ÖNCESİ

HALKA ARZ SONRASI

ENERJİSA HAKKINDA

Bugün düzenlemeye tabi bir sektörde Türkiye'nin en büyük elektrik dağıtım ve perakende satış şirketi olan Enerjisa Enerji, 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla, Türkiye'deki dağıtım bağlantı noktalarının yaklaşık %26'sını oluşturan 11,2 milyon dağıtım bağlantı noktasına ve elektrik perakende satış alanında ise piyasanın yaklaşık %22'sini oluşturan 9,9 milyon müşteriye sahiptir.

Enerjisa Enerji elektrik dağıtım ve perakende satış faaliyetlerini;

- Ankara, Zonguldak, Kastamonu, Kırıkkale, Karabük, Bartın ve Çankırı illerini kapsayan Başkent Bölgesi'nde faaliyet gösteren **Başkent Elektrik Dağıtım A.Ş.** (Başkent EDAŞ) ve **Enerjisa Başkent Elektrik Perakende Satış A.Ş.** (Başkent EPSAŞ),
- İstanbul ilinin Anadolu yakasındaki ilçelerini kapsayan AYEDAŞ Bölgesi'nde faaliyet gösteren İstanbul Anadolu **Yakası Elektrik Dağıtım A.Ş.** (AYEDAŞ) ve **Enerjisa İstanbul Anadolu Yakası Elektrik Perakende Satış A.Ş.** (AYESAŞ),
- Adana, Gaziantep, Mersin, Hatay, Osmaniye ve Kilis illerini kapsayan Toroslar Bölgesi'nde faaliyet gösteren **Toroslar Elektrik Dağıtım A.Ş.** (Toroslar EDAŞ) ve **Enerjisa Toroslar Elektrik Perakende Satış A.Ş.** (Toroslar EPSAŞ) aracılığıyla yürütmektedir.

Enerjisa Enerji'nin faaliyet gösterdiği bölgelerde başkent Ankara ile ülkemizin en büyük kenti olan İstanbul'un Anadolu yakası ve Adana, Gaziantep ve Mersin gibi ülkemizin nüfus yoğunluğu yüksek önemli sanayi ve ticaret kentleri yer almaktadır.

Tüm dünyada olduğu gibi Türkiye'de de ekonomik büyüme ve kentleşme dinamikleri, her alanda yaşanan dijital dönüşüm, genç ve dinamik nüfus gibi etkenler elektrik talebinde önemli bir büyüme potansiyeli yaratmaktadır. Elektrik enerjisi günümüzde hava, su gibi yaşamsal bir ihtiyacı ifade etmektedir. Enerjisa Enerji elektrik talebindeki hızlı büyümeyi insan ve teknoloji odaklı verimli bir anlayışla karşılayarak enerji müşterileri, iş ortakları, hissedarları ve tüm paydaşları için sürdürülebilir değer yaratmayı amaçlamaktadır.

Gücünü insandan alan ve faaliyetlerini samimiyet, tutku, cesaret, sürekli gelişim ile katılım değerlerinin üzerine inşa eden Enerjisa Enerji; Türkiye'nin çevik ve yenilikçi enerji şirketi olarak insan hayatına dokunan sürdürülebilir çözümler üretmeye devam etmektedir.

NÜFUS

Başkent

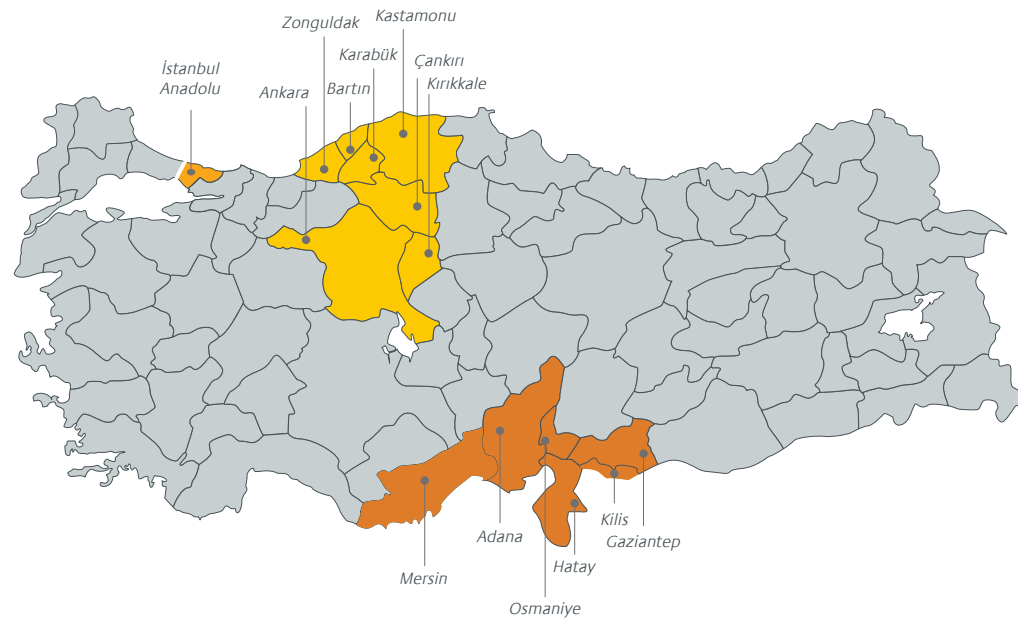
7,5 milyon

AYEDAŞ

5,5 milyon

Toroslar

8,5 milyon

DAĞITIM FAALİYETLERİ

Elektrik dağıtım faaliyetleri **Başkent Elektrik Dağıtım A.Ş.** (Başkent EDAŞ), **İstanbul Anadolu Yakası Elektrik Dağıtım A.Ş.** (AYEDAŞ) ve **Toroslar Elektrik Dağıtım A.Ş.** (Toroslar EDAŞ) şirketleri tarafından yürütülmektedir. Elektrik dağıtım şirketlerinin faaliyetleri lisanslarında tanımlı bölgelerle sınırlıdır.

Dağıtım; gerilim düzeyi 36 kV'nin altında olan hatlar vasıtasıyla son tüketiciye elektriğin nakli olarak tanımlanmaktadır. Türkiye'deki elektrik dağıtım şebekesinin 21 dağıtım bölgesine bölünmesi "Elektrik Özelleştirmeleri Strateji Belgesi" ile olmuştur. 2009 ve 2013 yılları arasında gerçekleştirilen özelleştirmeler sonrasında tüm dağıtım bölgeleri özel şirketler tarafından işletilmeye başlamıştır.

Bölgesel dağıtım şebekesi işletmecilerinden her biri, kendi bölgesinde gerekli bakım, onarım, çevre, güvenlik, yenileme ve genişleme yatırımlarını yapmak, elektrik sayaçlarının bakımını gerçekleştirmek ve bu sayaçları okumak, talep projeksiyonlarını ve yatırım planlarını hazırlamak, kayıp kaçak elektrik oranlarını takip etmek,

teknik ve ticari kayıpları karşılamak için elektrik tedarik etmek, kayıp kaçak oranlarını azaltmak için gerekli teknik ve operasyonel tedbirleri almak ve kamuya açık alanların aydınlatmasını sağlamaktan sorumludur.

Şirket, bu 3 dağıtım bölgesindeki operasyonlarının tamamını merkezi olarak yönetmekte ve izlemekte, dağıtım şebekeleri ile ilgili operasyonlarını planlamakta ve gerçekleştirmektedir. Şebeke yönetimi süreçlerinin bir parçası olarak, şebekeyi büyütmeye, yenileme, şebekenin operasyonel verimliliğini artırma, araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde de bulunmaktadır. Bu faaliyetler Şirket'in her 3 bölgede şebeke yönetim süreçlerini standardize etmesine, merkezileştirilmiş prosedürler hazırlanmasına, EPDK'nın teknik ve ticari standartları ile tedarik güvenilirliği standartlarına, kesinti, kayıp ve kaçak hedeflerine uyum gibi önemli performans göstergelerini tespit etmesine, sistem iyileştirmelerini planlamasına, yerel şebekeleri kontrol etmesine, izlemesine ve müşterilerle bağlantılı faaliyetlerini yürütmesine imkan tanımaktadır.

PERAKENDE SATIŞ FAALİYETLERİ

Elektrik perakende satış faaliyetleri **Enerjisa Başkent Elektrik Perakende Satış A.Ş.** (Başkent EPSAŞ), **Enerjisa İstanbul Anadolu Yakası Elektrik Perakende Satış A.Ş.** (AYESAŞ) ve **Enerjisa Toroslar Elektrik Perakende Satış A.Ş.** (Toroslar EPSAŞ) şirketleri tarafından yürütülmektedir.

Elektrik perakende satış şirketleri görevli tedarik şirketi olarak münhasıran kendi bölgelerindeki düzenlemeye tabi müşterilerine elektrik satışı yaparken, herhangi bir bölgesel sınırlama olmaksızın Türkiye genelindeki serbest tüketici olma hakkını kazanan müşterilere de elektrik satışı gerçekleştirebilmektedir.

Elektrik perakende sektörünün de müşteri sayısı ve satış hacmi bakımından lider şirketi olan Enerjisa Enerji, 14 ilde görevli tedarik şirketi olarak düzenlemeye tabi tarifeler yolu ile serbest olmayan müşterilere, tüm Türkiye genelinde ise serbest tüketici limitine geçen müşterilere elektrik satışı gerçekleştirmektedir. Ayrıca, hane halkından küçük veya büyük ölçekteki işletmelere kadar 9,9 milyon müşteriye yenilikçi ürün ve hizmetler sunmaktadır. Şirket geniş saha ekipleri ile 41 Müşteri Hizmet Noktası ve 81 İşlem Merkezinin yanı sıra internet ve mobil platformlar üzerinden hizmet vermektedir.

ENERJİSA HAKKINDA

Enerjisa Müşteri Çözümleri A.Ş. 29 Aralık 2017 tarihinde müşteri çözümleri ve dağıtık üretim konularındaki faaliyetleri yürütmek üzere kurulmuştur.

Ana iş kolları olan elektrik dağıtım ve perakende satışın yanı sıra enerji tedarikinde arz güvenliği ve kesintisiz enerji konularını sürdürülebilirlik ajandasında önceliklendiren Enerjisa Enerji, enerji arzında sürekliliğin sağlanmasına yönelik yatırımlarına devam ederken, enerji verimliliği ve e-mobilite alanlarında çalışmaları ile de sektöre liderlik etmektedir.

Bu bağlamda elektrikli araç şarj istasyonları, elektrik depolama, tüketicinin kendi elektriğini üretmesine

yardımcı olan sistemler ve akıllı ev teknolojileri gibi yenilikçi iş alanlarında da fırsatları yakından takip etmektedir. Şirket bunun gibi müşteri çözümleri ve dağıtık üretim konularındaki faaliyetlerini **Enerjisa Müşteri Çözümleri A.Ş.** üzerinden yürütmektedir.

Enerjisa Müşteri Çözümleri A.Ş. 2018 yılında **Elektrikli Araçlar Şarj Sistemleri A.Ş.**'nin (EŞarj) hisselerinin büyük çoğunluğunu satın alarak şirketin hakim hissedarı olmuştur. Enerjisa Enerji, bu satın alma ile elektrik sektöründe dağıtım ve satıştaki liderliğinin yanı sıra elektrikli araçlar sektöründe de yenilikçi ve öncü bir rol üstlenmeyi ve endüstrinin dönüşümünde aktif rol oynamayı hedeflemektedir.

MARKA DEĞERİ

Enerjisa Enerji, Avrupa'nın önde gelen enerji şirketlerinden E.ON ve Türkiye'nin en büyük holdinglerinden biri olan Sabancı Holding gibi iki güçlü hissedarın, uzun vadeli bakış açısı ile yapmış oldukları yatırımların sonucunda Türkiye'nin en tanınmış ve en güvenilir markalarından biri haline gelmiştir.

Şirket piyasada en yüksek farkındalık ve imaja sahip, müşterilerini önemseyen, onlara değer yaratan, güvenilir ve yenilikçi bir marka olma hedefi ile uzun dönemli bir strateji belirlemiştir.

Yenilikçi bir marka olma bakış açısıyla ve müşteri memnuniyetine verdiği değerle sektörün en yüksek itibara sahip olan Enerjisa Enerji, 2015 yılında müşterileriyle duygusal bağını kuvvetlendiren marka relansman sürecini gerçekleştirmiştir. Bu süreçte Aralık 2015 tarihinde ulusal bir reklam kampanyası yapmıştır. Bu kampanyayla birlikte tüketici gözünde markanın daha ulaşılabilir bir noktada görüldüğü algısını güçlendirmek için markanın görsel dünyası ve iletişim tonu tamamıyla değiştirilmiştir. Ayrıca marka varlıklarına "Enerji Butonu" ve "Türkiye'nin Enerjisi" markaları da eklenmiştir.

Enerjisa Enerji, 2016 yılından günümüze kadar enerji kaynaklarının sürdürülebilirliği için önemli bir konu olan enerji verimliliği hakkında farkındalık yaratmayı hedefleyen "Enerjini Korum" hareketini başlatmıştır. Bu hareketle birlikte hem enerji tasarrufu hem de teknoloji olguları sahiplenilmeye başlanmıştır.

2018 yılında gerçekleşen halka arz süreci ile hisselerinin %20'si halka açılan Enerjisa, bu süreçte gerçekleştirdiği iletişim kampanyası desteği ile enerji sektörünün kurumsallaşması bakımından değerli bir adım atmıştır. "Türkiye'de bu enerji oldukça gelecek çok daha parlak" mottosu ile 360° iletişim çalışmaları ile Enerjisa'nın halka arz süreci tüm Türkiye'ye duyurulmuştur.

Enerjisa Marka Bilinirliği Araştırmaları'na göre Enerjisa markasının ilk aklı gelen marka farkındalık skoru Nisan 2015'teki %22 seviyesinden Nisan 2019'da %75'e, spontane farkındalık skoru ise Nisan 2015'teki %47 seviyesinden Nisan 2019'da %92'ye yükselmiştir.

Enerjisa, 2009 yılından bu yana Türkiye enerji sektöründeki en beğenilen ve itibarlı şirketleri arasında yer almakta bu konuda birçok kurum tarafından ödülle layık görülmektedir.

DAĞITIM

8,4 milyar TL

DVT (Düzenlenmiş
Varlık Tabanı)

231.582 km

Dağıtım ağı
uzunluğu

11,2 milyon

Dağıtım bağlantı noktası

1,4 milyar TL

Altyapı yatırımları

PERAKEDE

36,1 TWh

Satış hacmi

9,9 milyon

Müşteri sayısı

VİZYON, MİSYON

DEĞERLER

VİZYON

İNSAN, TEKNOLOJİ
VE MÜŞTERİ ODAKLI
YAKLAŞIMLARIMIZ,
KULLANICI DOSTU ÜRÜN,
HİZMET VE YENİLİKÇİ
ÇÖZÜMLERİMİZ İLE
ENERJİ SEKTÖRÜNÜ
FARKLILAŞTIRMAKTIR.

MİSYON

FAALİYET GÖSTERDİĞİMİZ
HER ALAN VE HER
LOKASYONDA TARTIŞMASIZ
KABUL EDİLEN LİDER VE EN
BEĞENİLEN ENERJİ ŞİRKETİ
OLMAKTIR. BİZ YAŞAMA
ENERJİ KATMAK İÇİN VARIZ.

KATILIM

İLGİLİ TÜM
PAYDAŞLARIMIZIN
KATILIMINI SAĞLAYACAK
ORTAMLARI YARATIR,
TEŞVİK EDER, FARKLI
FİKİRLERE DEĞER VERİR,
ÇOKLU İŞ BİRLİKLERİ İLE EN
YÜKSEK FAYDAYI SAĞLARIZ.

cesaret
ile öncülük
ederiz.

CESARET

FİKİRLERİMİZİ ÖZGÜRCE
DİLE GETİRİR, RİSK ALIR
VE HATA YAPMAKTAN
KORKMAYIZ. İNİŞİYATİF
KULLANARAK SORUMLULUK
ALIR, AKSİYONA GEÇERİZ.

katılım
ile hep birlikte
bir bütünü
oluştururuz.

SÜREKLİ GELİŞİM

YENİLİKTEN HEYECAN DUYAN
POZİTİF BİR MERAKLA,
KENDİMİZİ VE YAPTIĞIMIZ
İŞİ SORGULARIZ. HEP DAHA
İYİ OLMAK İÇİN, GEÇMİŞ
DENEYİMLERİMİZDEN
ÖĞRENİR, GELECEK
VİZYONUMUZ İLE GELİŞİR,
DEĞİŞİMİN ÖNCÜSÜ OLURUZ.

sürekli gelişim
ile değişime
öncü oluruz.

SAMİMİYET

TÜM PAYDAŞLARIMIZLA
OLAN İLİŞKİLERİMİZİN
MERKEZİNE SEVGİ,
SAYGI VE GÜVENİ
KOYAR, OLDUĞUMUZ
GİBİ GÖRÜNÜR
GÖRÜNDÜĞÜMÜZ GİBİ
OLURUZ.

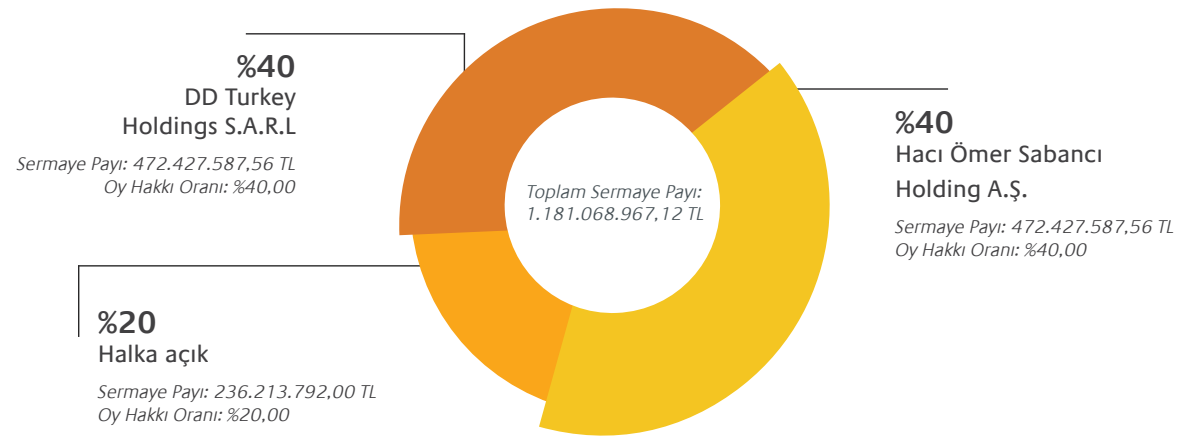
samimiyet
ile yola
çıkıyoruz.

TUTKU

YAPTIĞIMIZ HER İŞE
ÇOŞKU, HEYECAN VE
AZIMLE GÖNÜLDEN
İNANARAK YAKLAŞIRIZ; TÜM
ÇEVREMİZİ ENERJİMİZLE
HAREKETE GEÇİRİRİZ.

SERMAYE VE ORTAKLIK YAPISI

Enerjisa Enerji, güçlü sermayedarları; enerji alanında dünya çapında faaliyetler yürüten E.ON ve Türkiye'nin önde gelen topluluklarından Sabancı Holding'den aldığı güçle operasyonlarını ve yatırımlarını sürdürmektedir.

*Kairos Investment Management SpA dönemsel olarak %5 üzerinde pozisyon tutmaktadır.

e-on

Dünyanın yatırımcı sahipli en büyük elektrik hizmet sağlayıcısı;

- 2018 yılında RWE çatısı altında kurulan Innogy şirketinin %76,8 hissesi satın alınmıştır. İlgili işlem 2020'de tamamlandığında EON Avrupa'da elektrik sektöründe sadece dağıtım odağı olan ilk şirket olacaktır.
- 2019 yılı sonu itibari ile,
 - ~ 20 milyar Avro'yu aşan Düzenlenmiş Varlık Tabanına sahiptir
 - 980 bin km'lik elektrik dağıtım şebekesi

SABANCI

Türkiye'nin en büyük topluluklarından;

- Temel iş alanları banka, sigorta, enerji, çimento, perakende ve sanayi
- 2019 sene sonu itibarıyla 12 ülkede faaliyet göstermekte
- Holding'in kendi paylarının yanı sıra Borsa İstanbul'da işlem gören 11 iştirakiyle birlikte Borsa İstanbul'un piyasa değerinin %8'ini oluşturmaktadır
- Alanlarında dünyanın önde gelen isimleriyle yapılmış ortaklıklar (Ageas, Aviva, Bridgestone, Carrefour, E.ON, Heidelberg Cement, Marubeni ve Philip Morris)

ENERJİSA HİSSE PERFORMANSI

Enerjisa Enerji hissesi, başarılı halka arzı takiben BIST 30 Endeksi'nde işlem görmeye başlamış, Haziran 2018'de FTSE All-World Endeksi'ne, Kasım 2018'de MSCI Small Cap (Türkiye) Endeksi'ne, Ekim 2019'da BIST Sürdürülebilirlik Endeksi'ne ve Aralık 2019'da BIST Kurumsal Yönetim Endeksi'ne dahil olmuştur.

2019 HİSSE PERFORMANSI

Enerjisa Enerji hissesi, 8 Şubat 2018 tarihi itibarıyla "ENJSA" hisse koduyla Borsa İstanbul'da (BIST) işlem görmeye başlamıştır. Hisse, başarılı halka arzı takiben BIST 30 Endeksi'nde işlem görmeye başlamış, Haziran 2018'de FTSE All-World Endeksi'ne, Kasım 2018'de MSCI Small Cap (Türkiye) Endeksi'ne, Ekim 2019'da BIST Sürdürülebilirlik Endeksi'ne ve Aralık 2019'da BIST Kurumsal Yönetim Endeksi'ne dahil olmuştur.

Hisse Bilgisi	2019
Borsa	Borsa İstanbul
BIST Kodu	ENJSA
Bloomberg Kodu	ENJSA TI
Reuters Kodu	ENJSA:IS
Halka Arz Tarihi	8.02.2018
Toplam Hisse Adedi	1.181 milyon
Halka Açıklık Oranı	%20
Halka Açık Hisse Adedi	236,2 milyon
Piyasa Değeri (31.12.2019)	8,73 milyar TL
Günlük Ortalama İşlem Hacmi	19,4 milyon TL
En Yüksek Fiyat (01.01.2019-31.12.2019)	7,84 TL
En Düşük Fiyat (01.01.2019-31.12.2019)	4,86 TL
Yıl sonu Kapanış Fiyatı	7,39 TL

Kaynak: Bloomberg.

ENERJİSA HİSSE PERFORMANSI

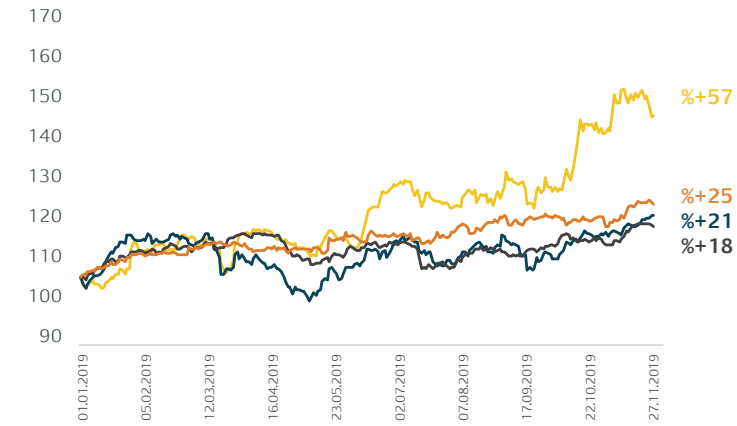
İŞLEM HACMİ

(milyon TL)

HİSSE PERFORMANSI

(%)

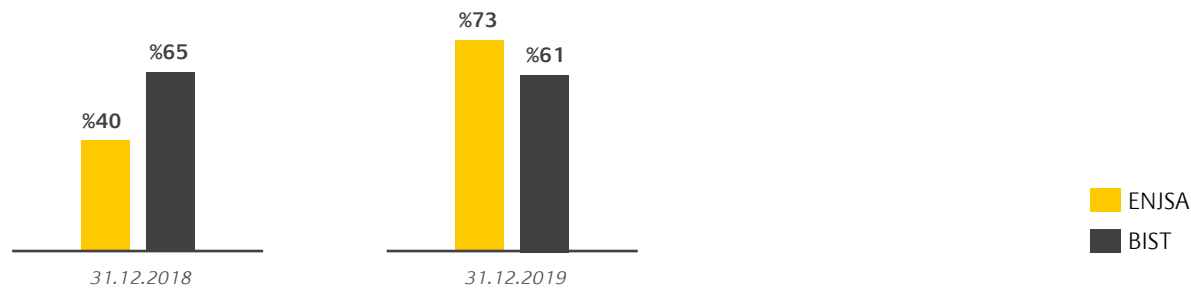

İşlem Hacmi (milyon TL) | Hisse Fiyatı (TL) | Enerjisa | BIST30 | MSCI EM | MSCI Utility

Enerjisa Enerji hisse fiyatı 2019 yılında %57 değer kazanarak, aynı dönemde BIST30, MSCI EM ve MSCI Utility endekslerine göre rölatif olarak %36, %39 ve %32 daha iyi performans sergilemiştir. Sene içerisinde günlük ortalama işlem hacmi 19,4 milyon TL olarak gerçekleşmiştir.

HALKA AÇIK KISIMDAKİ YABANCI PAYI

2019 yıl sonu itibarıyla Enerjisa Enerji 8,73 milyar TL piyasa değerine sahiptir. Enerjisa Enerji hissesinin halka açık kısmındaki yabancı payı 2019 yılsonu itibarıyla %73 seviyesindedir. Bu oran BIST'de %61 olarak gerçekleşmiştir.

ORTAKLIK YAPISI

31 Aralık 2019 itibarıyla Şirket'in ortaklık yapısı aşağıdaki şekildedir:

Ortaklığın Ticaret Unvanı	Sermaye Payı (TL)	Sermaye Payı (%)	Oy Hakkı Oranı (%)
Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş.	472.427.587,56	40,00	40,00
DD Turkey Holdings S.A.R.L	472.427.587,56	40,00	40,00
Diğer*	236.213.792,00	20,00	20,00
Toplam	1.181.068.967,12	100,00	100,00

*Kairos Investment Management SpA dönemsel olarak %5 üzerinde pozisyon tutmaktadır.

Sabancı Holding, Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş. tüzel kişi aracılığıyla ve E.ON, DD Turkey Holdings S.A.R.L. tüzel kişiliği aracılığıyla Şirket'in ortak kontrol ile en büyük azınlık hissedarları olmaya devam etmektedir.

2018 OLAĞAN GENEL KURUL TOPLANTISI

Şirket, 2018 mali yılı için Olağan Genel Kurul Toplantısı'nı mevcut oy hakkının %86 katılımıyla 28 Mart 2019 tarihinde gerçekleştirmiştir. Ortaklar tarafından toplantı gündem önerisi yapılmamıştır.

Genel Kurul toplantılarına davetler Türk Ticaret Kanunu, Sermaye Piyasası Kanunu ve Şirket Esas Sözleşmesi'ne uygun olarak Yönetim Kurulu tarafından yapılmaktadır.

Toplantı tutanakları şirket internet sitesinde ve Kamuyu Aydınlatma Platformu'nda (KAP) kamuya duyurulmuştur. Ayrıca, gündem ilanlarında yer alan her gündem maddesi için detaylı açıklama yapılarak; genel kurulların ilkeleri ile ilgili diğer bilgilerle birlikte tüm yatırımcıların erişimine sunulmuştur.

Genel Kurul Toplantısı yapılması kararı Kamuyu Aydınlatma Platformu ve Elektronik Genel Kurul Sistemi (E-GKS) aracılığıyla kamuya duyurulmaktadır. Genel Kurul duyuruları yasal düzenlemelere uygun olarak ve aynı zamanda www.enerjisainvestorrelations.com adresinde mümkün olan en yüksek hissedar sayısına ulaşmak için Genel Kurul'dan en geç 21 gün önce gerçekleştirilmektedir.

2018 KÂR PAYI

Türkiye Muhasebe Standartları'na uygun olarak hazırlanan 2018 yılı bağımsız denetimden geçmiş Konsolide Finansal Tabloların incelenmesini takiben, tüm pay sahiplerine hisse başına 0,40 TL, toplamda 472.427.586 TL kâr payı dağıtılmasına karar verilmiştir. Bu temettü tutarı, 2018 yılında 730.417.000 TL olarak gerçekleşen Baz Alınan Net Kâr'ın %65'ine tekabül etmektedir.

ENERJİSA HİSSE PERFORMANSI

2019 İÇİN KÂR PAYI DAĞITIM ÖNERİSİ

23 Mart 2020 tarihinde yapılacak 2019 Yılı Olağan Genel Kurul toplantısında, Yönetim Kurulu 2019 mali yılı için hisse başına 0,60 TL tutarında nakit temettü dağıtım önerisinde bulunacaktır. Bu, şirketin 2019 mali yılı için 1.175 milyon TL olan Baz Alınan Net Kâr'ının %60'ı

oranında bir temettü ödeme oranına tekabül etmektedir ve şirketin bildirdiği temettü politikasına uygun olarak Baz Alınan Net Kâr'ın %60-70'i olarak belirlenmiş olan oranın içerisinde kalmaktadır. Enerjisa'nın 2019 yıl sonu kapanış hisse fiyatı baz alınarak, önerilen temettü verimi %8'dir.

KURUMSAL YÖNETİM DERECELENDİRME

Enerjisa Enerji, kurumsal yönetim derecelendirme notu ile yönetiminin şeffaflığını, hesap verebilirliğini ve sürdürülebilirliğini belgeleyen ilk enerji şirketi olmuştur. Sermaye Piyasası Kurulu (SPK) Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne uygun olarak derecelendirme yapmak üzere faaliyet izni bulunan SAHA Kurumsal Yönetim ve Kredi Derecelendirme

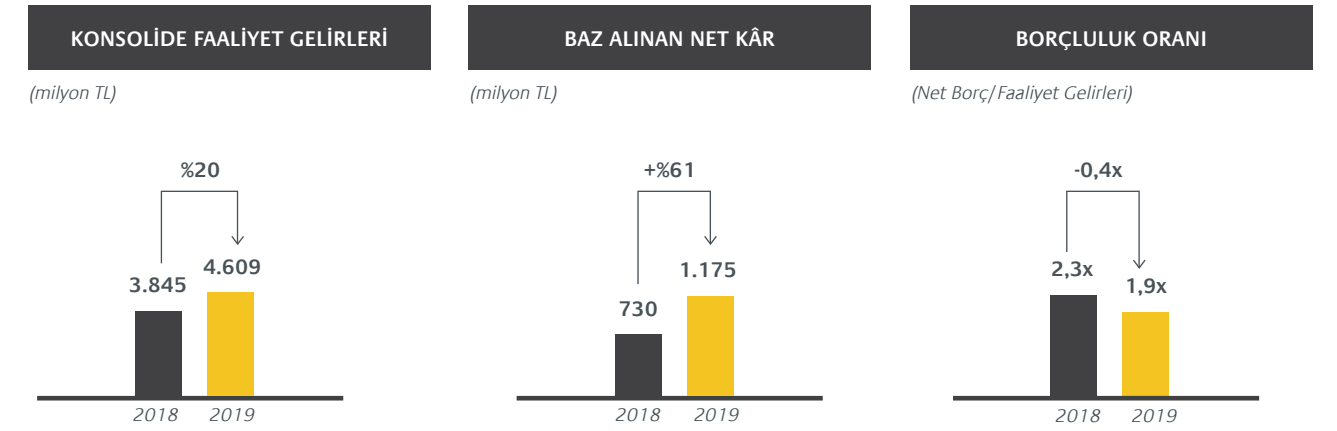
Hizmetleri A.Ş. (SAHA) Enerjisa Enerji için Kurumsal Yönetim Derecelendirme Raporu'nu tamamlamıştır. 19 Aralık 2019 tarihinde açıklanan rapor ile Enerjisa Enerji Kurumsal Yönetim Derecelendirme notu 94,53 olarak belirlenmiştir.

Alt Kategoriler	Ağırlık	Alınan Not
Pay Sahipleri	%25	95,06
Kamuyu Aydınlatma ve Şeffaflık	%25	98,35
Menfaat Sahipleri	%15	99,51
Yönetim Kurulu	%35	89,28
Toplam	%100	94,53

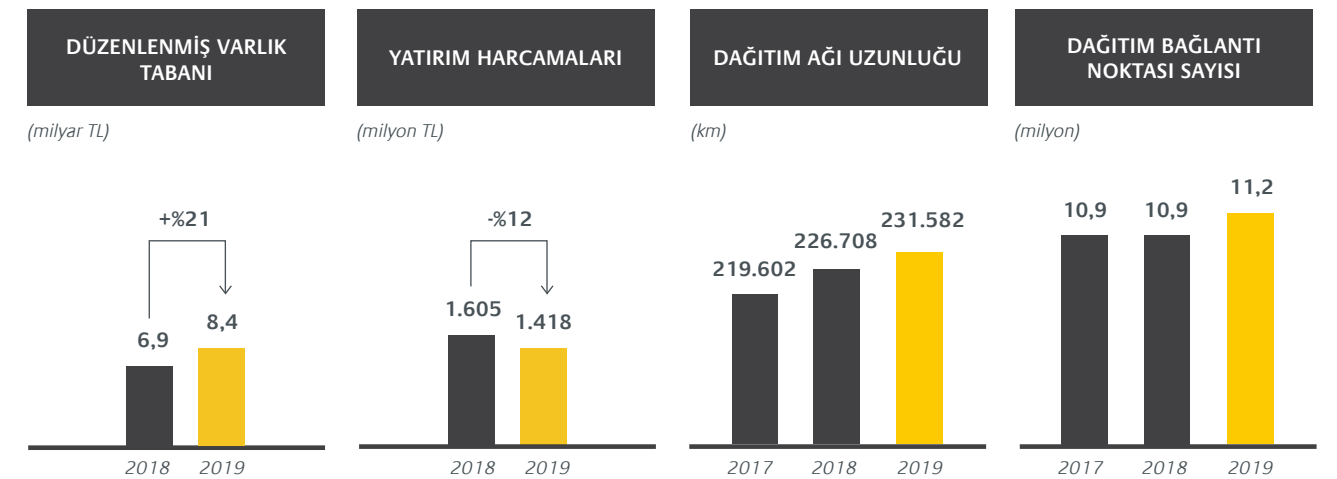
BAŞLICA OPERASYONEL VE FİNANSAL GÖSTERGELER

2019'da Enerjisa, yüksek gelir artışı ile geçmiş performansını sürdürmüştür. Konsolide Faaliyet Geliri (FAVÖK + İstisnai kalemler haricinde yatırım harcamaları geri ödemeleri), 2018 yılında 3.845 milyon TL'den 2019 yılında 4.609 milyon TL'ye ulaşarak %20 artış göstermiştir.

FİNANSAL GÖSTERGELER

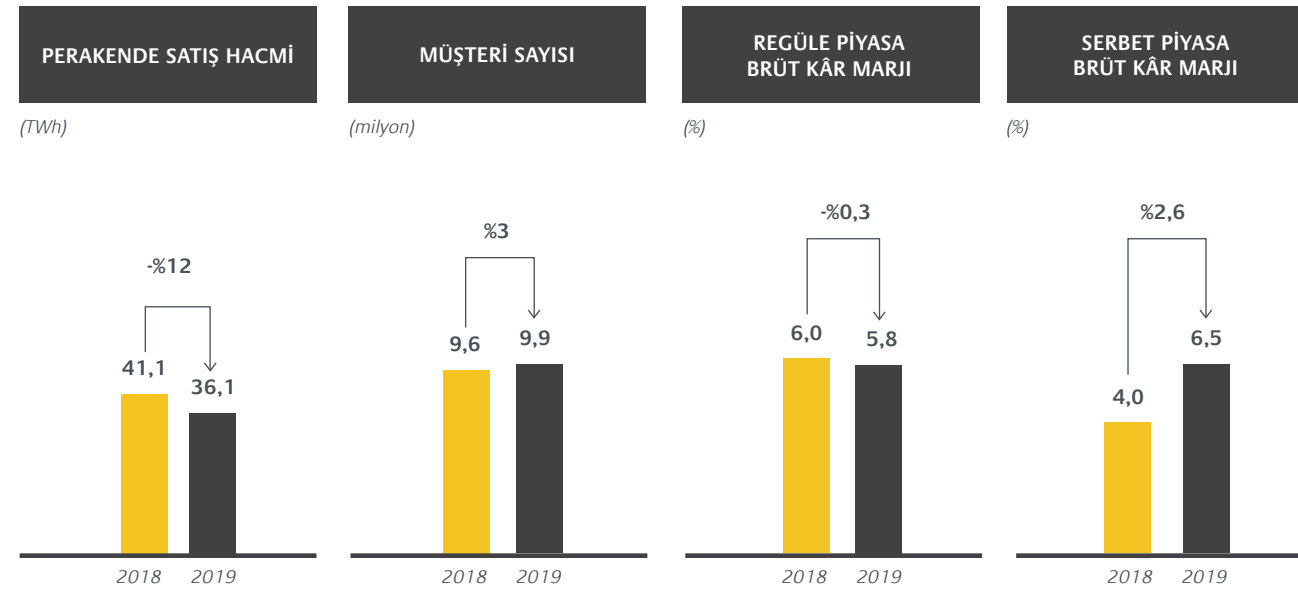

DAĞITIM OPERASYONEL GÖSTERGELER

BAŞLICA OPERASYONEL VE FİNANSAL GÖSTERGELER

PERAKENDE OPERASYONEL GÖSTERGELER

Konsolide	1 Ocak-31 Aralık 2019	1 Ocak-31 Aralık 2018	Değişim	Değişim %
Faaliyet Gelirleri (milyon TL)	4.609	3.845	764	%20
Baz Alınan Net Kâr (milyon TL)	1.175	730	445	%61
Net Ekonomik Borç (milyon TL)	10.618	10.130	488	%5
Borçluluk Oranı (Net Borç / Faaliyet Gelirleri)	1,9x	2,3x	-0,4	-
Dağıtım İş Kolu				
Faaliyet Gelirleri (milyon TL)	4.073	3.490	583	%17
Düzenlenmiş Varlık Tabanı (milyon TL)	8.400	6.948	1.452	%21
Altyapı Yatırımları (milyon TL)	1.418	1.605	-187	-%12
Dağıtım Bağlantı Noktası (milyon)	11,2	10,9	0,3	%3
Dağıtım Ağı Uzunluğu (km)	231.582	226.708	4.874	%2
Perakende İş Kolu				
Faaliyet Gelirleri (milyon TL)	559	390	169	%43
Perakende Satış Hacmi (TWh)	36,1	41,1	-5,0	-%12
Müşteri Sayısı (milyon)	9,9	9,6	0,3	%3
Regüle Piyasa Brüt Kâr Marjı (%)	%5,8	%6,0	-%0,3	
Serbet Piyasa Brüt Kâr Marjı (%)	%6,5	%4,0	%2,6	

FAALİYET GELİRLERİ

Enerjisa, 2019 yılında dağıtım iş kolunda 4.073 milyon TL, perakende iş kolunda ise 559 milyon TL faaliyet geliri elde etmiştir. Konsolide baz alınan net kâr, 2018 yılında 730 milyon TL'den 2019'da 1.175 milyon TL'ye %61 oranında artmıştır.

Enerjisa'nın faaliyet gelirlerindeki artış ağırlıklı olarak 2019 yıl sonu itibarıyla faaliyet gelirlerinin %88'ini oluşturan Dağıtım segmentinden kaynaklanmıştır.

Dağıtım iş kolu faaliyet gelirindeki artış, büyük ölçüde, finansal gelirin 2018 yılında 1.717 milyon TL'den %14 artışla 2019 yılında 1.959 milyon TL'ye yükselmesinden kaynaklanmıştır. Yatırımlar üzerinden elde edilen getirideki artış Düzenlenmiş Varlık Tabanı (DVT) artışından kaynaklanmış ve daha düşük enflasyon beklentisi ile azalan nominal getiri oranı ile kısmen dengelenmiştir. Yatırım harcamaları 2019'da yavaşlayarak, 2018 yılında gerçekleşen 1,6 milyar TL seviyesinden 1,4 milyar TL'ye düşmüştür. Yatırım tutarlarındaki düşüğe rağmen, Düzenlenmiş Varlık Tabanı 2019'da %21 artarak, 2018

sonunda 6,9 milyar TL'den 8,4 milyar TL'ye yükselmiştir. Enflasyon oranı (TÜFE) 2018 yılı için %15,4 iken, 2019 yılında %15,7 olarak açıklanmıştır, bu artış hem nominal yatırım getirisine, hem de nominal Düzenlenmiş Varlık Tabanına yansımaktadır. Yatırım getirilerinin artmasının yanı sıra verimlilik ve kalite parametrelerinden elde edilen gelirler de enflasyona paralel olarak 2018'de 816 milyon TL'den %11 artışla 2019'da 902 milyon TL'ye yükselmiştir.

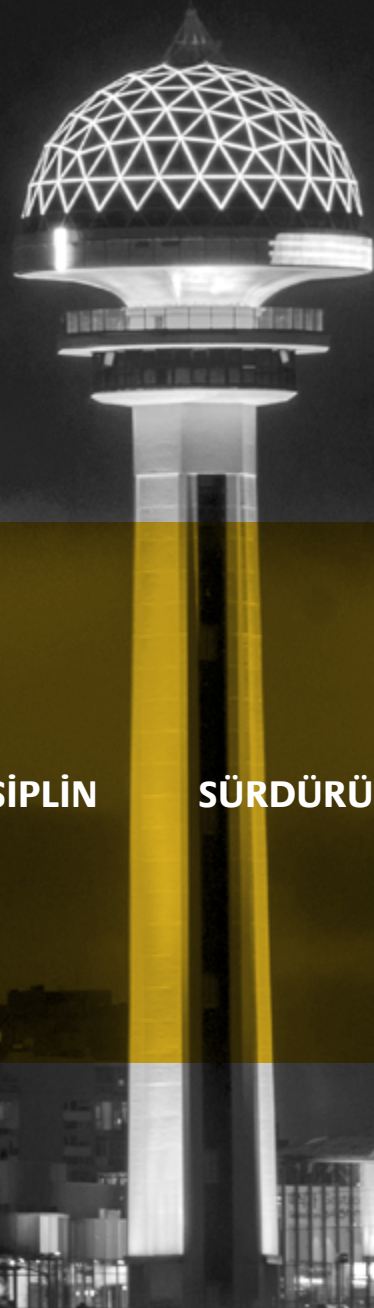
Perakende satış iş kolundan elde ettiğimiz Faaliyet Geliri (FAVÖK), 2018 yılındaki 390 milyon TL seviyesinden %43 artarak 2019'da 559 milyon TL olmuştur. 2019 yılındaki bu büyüme Dağıtım iş kolundaki büyümenin üzerine çıkmıştır ve Perakende iş kolunun Enerjisa'nın konsolide faaliyet gelirine olan katkısı %12'ye çıkmıştır. Perakende iş kolunun katkısı temel olarak düzenlemeye tabi segmentten kaynaklanmıştır. Bu segmentte ortalama satış fiyatlarının yıllık %25 artışı, satış hacimindeki düşüşü de kompanse etmiştir. Serbest piyasa katkısı ise geçen yıla göre artan kâr marjlarından kaynaklanmıştır.

BAZ ALINAN NET KÂR

Konsolide baz alınan net kâr (istisnai kalemler hariç net kâr) 2019 yılında bir önceki yıla göre %61 artarak 730 milyon TL'den 1.175 milyon TL'ye yükselmiştir. Faaliyet Gelirleri altındaki temel değişimler şu şekildedir:

- Amortisman, UFRS16 standart uygulanmasına bağlı olarak aktifleştirilen kira giderleri ve işletme giderlerinin amortisman ve faiz giderleri altına sınıflandırılmasına bağlı olarak 115 milyon TL artmıştır.
- Finansal giderler 2018'de 1.489 milyon TL iken, 2019'da 1.673 milyon TL olarak gerçekleşmiştir. Yıl içerisinde kredi portföyü özellikle yılın ikinci yarısında daha düşük maliyetler ile refinance edilse de, kümülatif ortalama kredi maliyeti bir önceki seneye göre 1 puan artarak, yaklaşık %18 olmuştur.

- 2019 yılındaki yüksek kredi faiz gideri, enflasyon düşüşüne paralel olarak azalan tahvil ve müşteri depozito yeniden değerlendirme farkları ile dengelenmiştir.
- UFRS16 standardı ile eklenen kira giderleri ve kredi portföyünün refinansmanına ait tek seferlik giderlere rağmen, diğer finansal giderler aynı seviyede kalmıştır. Bu iki etki de, çoğunlukla 2018 yılına ait ve yılın büyük bir kısmında yüksek faiz oranının ile artan fiyat eşitleme sistemine ilişkin finansal gelir ile dengelenmiştir.
- Son olarak da, efektif vergi oranı 2018'de %31 iken, 2019'da %25'e düşmüştür. Bu daha önce belirtildiği gibi, Enerjisa Enerji solo şirket seviyesinde ertelenmiş vergi varlıklarının muhasebeleştirilmesi ile, bu tüzel kişiliğin finansal giderlerinin ilerleyen yıllarda vergiden düşüleceği beklentisi ile vergi kalkını olarak kullanılması ile mümkün olmuştur.

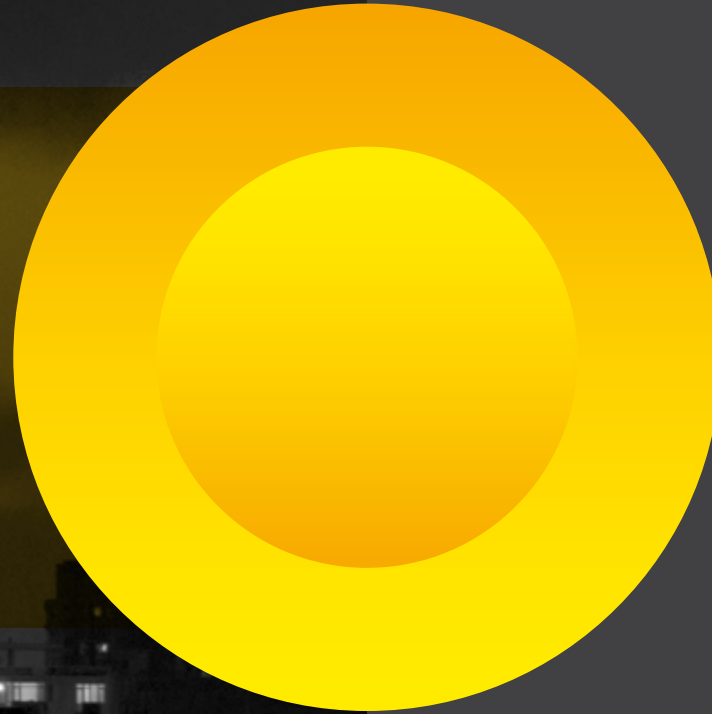

BÜYÜME

FOKUS

DİSİPLİN

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

YÖNETİMDEN

- 30 YÖNETİM KURULU BAŞKANI'NIN MESAJI
- 32 YÖNETİM KURULU
- 36 YÖNETİM MESAJI
- 38 ÜST YÖNETİM
- 39 OLAĞAN GENEL KURUL GÜNDEMİ

- Ankara

YÖNETİM KURULU BAŞKANI'NIN MESAJI

Enerjisa 2018'de kriz ortamına karşı dayanıklılığını gösterirken, 2019'da iyileşen makro ekonomik koşullara adapte olmakta da bir o kadar hızlı olduğunu kanıtladı.

Değerli Paydaşlarımız,

2019'da enflasyonda ve faizlerde görülen kayda değer düşüş ve döviz kurunun daha istikrarlı hale gelmesiyle, Türkiye'nin 2018'de yaşadığı finansal çalkantıyı geride bıraktığına tanık olduk. Enerjisa 2018'de kriz ortamına karşı dayanıklılığını gösterirken, 2019'da iyileşen makro ekonomik koşullara adapte olmakta da bir o kadar hızlı olduğunu kanıtladı. Enerjisa, makro ekonomik ortama karşı duyarlılığı ve aynı zamanda oldukça esnek finansal yapısı sayesinde zorlayıcı koşullarda da mükemmel bir finansal performans sergilemeyi başardı.

Son iki yılda piyasalarda tecrübe ettiğimiz oynaklık, uzun vadeli ve sermaye yoğun altyapı projeleri için cazip bir yatırım ortamı sunmayı hedefleyen yasa koyucuya, mevcut düzenleyici mekanizmaların işlerliğini ve eylemlerinin güvenilirliğini kanıtlama şansı vermiştir. Bugün baktığımızda, hem düzenleyici çerçeve hem de yasa koyucunun güvenilirliği konusunda içimiz rahat. Ayrıca, yasa koyucuya 2021'de başlayacak yeni düzenleme dönemine hazırlanırken Türk elektrik şebeke altyapısının ihtiyaç duyduğu özel sermayeyi çekebilme için bu konuların önemi bir kez daha hatırlatıldı.

Geçtiğimiz yılda Enerjisa'da iki önemli yönetim değişikliği de yaşandı. En büyük hissedarlarımızdan biri olan E.ON'dan Dr. Michael Moser, Enerjisa'ya yeni CFO olarak katıldı. Moser finans, M&A, hukuk ve kurumsal uyum alanlarındaki güçlü geçmişinin yanı sıra gelişmekte olan ekonomilerdeki deneyimi ve geliştirdiği müşteri çözümleriyle şirketi bir sonraki gelişim noktasına taşımak için oldukça donanımlıdır. 2019'un sonuna doğru Dağıtım İş Birimi Başkanımız Murat Pınar yeni CEO olarak atandı.

Enerjisa'da 10 yılı aşkın bir süredir görev alan Murat Pınar, Dağıtım işindeki engin operasyonel bilgisiyle, işimizin arkasındaki itici güç olmuştur. Murat Pınar sadece işimizin sürekliliğini sağlamakla kalmayacak, aynı zamanda bir sonraki düzenleyici dönemde düzenleyici ortamın şekillenmesinde de güçlü bir rol üstlenecektir.

Yönetim Kurulu 2019 mali yılında mevzuat, Şirket Esas Sözleşmesi ve şirket politikaları ve prosedürleri kapsamındaki tüm görev ve yükümlülüklerini büyük bir dikkatle yerine getirmiştir. Yönetim Kurulu, şirketin durumunu tüm detaylarıyla gözden geçirerek, Enerjisa Enerji'nin değişen enerji politikası ve ekonomik ortama uyum sağlamasına özel bir dikkat göstermiştir.

Yönetim Kurulu olarak, Enerjisa Enerji'nin yönetim ekibine kilit önem seviyesindeki tüm iş kararlarında tavsiyelerde bulunarak, şirket faaliyetlerinin yasal mevzuata ve kendi amaçlarına uygun bir şekilde, düzen içinde işlediğinden emin olmak amacıyla yönetimin faaliyetlerini sürekli olarak izledik. Yönetim Kurulu'nun 2019 mali yılında düzenlediği altı olağan toplantıda, şirketin finansal ve operasyonel performansı, yeniden yapılanma projesindeki ilerleme durumu, stratejik ve finansal planlamalar dahil olmak üzere şirketle ilgili tüm önemli konuları derinlemesine ele aldık. Ayrıca, Yönetim Kurulu Alt Komiteleri risk, kurumsal yönetim, personel atamaları ve ücretleri ile finansman alanlarındaki belirli veya duruma özgü konuları görüşmek üzere 2019 yılında birçok kez toplandı. Komiteler, Yönetim Kurulunu yönlendirerek, onaylanacak kararlar konusunda tavsiyelerde bulundular.

Şirket yönetimi bize, düzenli aralıklarla ve gerek yazılı gerekse sözlü olarak zamanında ve kapsamlı bilgilendirmeler yapmıştır. Tüm Yönetim Kurulu ve komite toplantılarında, yönetimin raporlarını, aksiyonlarını ve önerdiği tasarıları aktif olarak görüşme fırsatı bulduk.

“ Enerjisa şirket yönetimine, tüm komitelere ve tüm çalışanlarımıza 2019 yılı boyunca gösterdikleri özveri ve gayret için teşekkür ediyoruz. Elbette, “Türkiye'nin Enerjisini” sağlamak üzere çıktığımız yolda bize güvenen müşterilerimize de teşekkürlerimizi sunuyoruz. ”

Yönetim Kurulu, şirket yönetimi tarafından gündeme taşınan önerileri tüm detaylarıyla inceledikten ve tartıştıktan sonra karara bağlamıştır.

Yönetim Kurulu tarafından önerilen ve 2019 yılında gerçekleştirilen Olağan Genel Kurul Toplantısında alınan karar sonucunda, birlikte çalışmaya başlanan bağımsız denetim kurumu Ernst & Young gerekli denetleme faaliyetlerini yürütmüş ve 31 Aralık 2019 tarihinde sona eren yıl için Enerjisa Enerji A.Ş.'nin Mali Tabloları hakkında olumlu görüş bildirmiştir. Türkiye Finansal Raporlama Standartlarına (“TFRS”) uygun olarak hazırlanan Konsolide Finansal Tabloları ve denetim sonucu ortaya çıkan bulguları tüm detaylarıyla doğrudan denetçi kuruluşla görüşen Denetim Komitesinin tavsiye kararı üzerine denetimden geçen mali tabloları, 11 Şubat 2020 tarihli Yönetim Kurulu toplantısında kabul ederek onayladık.

Yönetim Kurulu olarak, Enerjisa şirket yönetimine, tüm komitelere ve tüm çalışanlarımıza 2019 yılı boyunca gösterdikleri özveri ve gayret için teşekkür ediyoruz. Elbette, “Türkiye'nin Enerjisini” sağlamak üzere çıktığımız yolda bize güvenen müşterilerimize de teşekkürlerimizi sunuyoruz.

Kıvanç Zaimler

Enerjisa Enerji Yönetim Kurulu Başkanı

YÖNETİM KURULU

Kıvanç Zaimler

Yönetim Kurulu Başkanı

Kıvanç Zaimler, 1991 yılında İstanbul Teknik Üniversitesi Endüstri Mühendisliği bölümünden mezun olmuştur. Kariyerine 1992 yılında başlamış ve 2008 yılına kadar sırasıyla Türk Elektrik Endüstrisi, RAM Dış Ticaret ve Aygaz şirketlerinde yönetici pozisyonlarında bulunmuştur. Enerjisa'ya 2008 yılında katılan ve 2013 yılına kadar Enerjisa Ticaret Direktörü olarak görev yapan Zaimler, 2013-2016 yılları arasında, Enerjisa Dağıtım İş Birimi Başkan Yardımcılığı ve sonrasında Satış İş Birimi Başkan Yardımcılığı görevlerinde bulunmuş, Mart 2016 tarihinde Enerjisa Enerji CEO'luğu görevine atanmıştır. Zaimler, 1 Temmuz 2018 tarihinden itibaren Sabancı Holding Enerji Grup Başkanlığı görevini yürütmektedir.

Barış Oran

Yönetim Kurulu Üyesi

Sabancı Holding CFO'su Barış Oran, Boğaziçi Üniversitesi İşletme Bölümü'nden mezun olduktan sonra, The University of Georgia'da MBA eğitimini tamamlamıştır. İş hayatına 1995 yılında PriceWaterhouseCoopers'ta denetçi olarak başlayan Oran, 1998-2003 yılları arasında Sara Lee Corp. Chicago IL'da önce denetim daha sonra finans ve hazine/sermaye piyasaları konularında görev almıştır. 2003-2006 yılları arasında Ernst and Young firmasında önce Minneapolis, MN'de, sonrasında Avrupa, Orta Doğu, Afrika ve Hindistan bölgelerinde sorumlu Kıdemli Müdür olarak görev almıştır. 2006 yılında Kordsa'da göreve başlayan Oran, sırasıyla İç Denetim Direktörü, Global Finans Direktörü ve CFO görevlerinde bulunmuştur. 2011 yılında Sabancı Holding Finans Direktörü, 2012 yılında Sabancı Holding Planlama, Raporlama, Finansman Bölüm Başkanı olarak atanan Oran, 2016 yılından itibaren Sabancı Holding Finans Grup Başkanlığı görevini yürütmektedir. Teknosa'da Yönetim Kurulu Başkanlığı, Sabancı Dx'de Murahhas Aza, Brisa, Çimsa, Carrefoursa, Enerjisa Enerji, Enerjisa Üretim ve Philip Morris SA şirketlerinde ise Yönetim Kurulu Üyeliği görevlerini üstlenmektedir. TÜSİAD Yönetim Kurulu Üyesidir.

Dr. Eric René C. Depluet

Yönetim Kurulu Başkan Vekili

Dr. Eric René C. Depluet, RWTH Aachen Üniversitesi İşletme bölümünden mezun olmuş ve doktorasını tamamlamıştır. Kariyerine 1990 yılında Klöckner & C. AG'de Kontrol ve İşletme Müdürü olarak başlamış, 1992-1993 tarihleri arasında Kontrol, İşletme ve Muhasebe Kıdemli Başkan Yardımcılığı görevini yürütmüştür. 1993-1994 yılları arasında Max Kettner'de Muhasebe, Data Yönetimi, Satınalma yönetiminden sorumlu olmuştur. 1994 yılında Ruhrgas AG'ye katılan Depluet, 1994-1996 yılları arasında Kontrol Bölüm Başkanı, 1997-1999 yılları arasında Kontrol Sorumlu Kıdemli Başkan Yardımcısı, 1999-2000 yılları arasında Teknik Kontrol ve Destek'ten Sorumlu Kıdemli Başkan Yardımcısı, 2000-2001 yılları arasında Kurumsal Planlama, Gaz Ekonomisi Planlama'dan Sorumlu Üst Düzey Başkan Yardımcısı, 2001-2004 yılları arasında Kurumsal Planlama, Ekonomik Planlama, Analiz ve Faturalamadan Sorumlu Üst Düzey Başkan Yardımcısı olarak çalışmıştır. 2004 yılında E.ON Macaristan'a katılan Depluet, 2004-2007 yılları arasında Gaz Ticareti ve İnsan Kaynakları Yönetim Kurulu Üyesi, 2007-2009 yılları arasında Kurumsal Sosyal Sorumluluktan Sorumlu Kıdemli Başkan Yardımcısı ve 2009-2018 yılları arasında E.ON Macaristan CEO'luğu görevlerini yürütmüştür.

Manfred Michael Paasch

Yönetim Kurulu Üyesi

Manfred Michael Paasch Bochum, Köln ve Münster'de üniversite eğitimlerini tamamlamıştır. Profesyonel kariyerine 1983 yılında denetim şirketi KPMG'de başlamıştır. 1994 yılında, daha sonra E.ON grubuyla birleşen enerji şirketi PreussenElektra'ya katılmıştır. Paasch farklı pozisyonlarda yöneticilik görevlerinde bulunduktan sonra, 2005 yılında E.ON Bulgaristan'ın CEO'su olarak atanmıştır. 2008-2017 yılları arasında Almanya'nın en büyük dağıtım operatörlerinden biri ve aynı zamanda E.ON SE'nin bağlı ortaklığı olan E.DIS AG'nin CFO'luğu görevini yürütmüştür ve 2017 yılında E.ON grubundan emekli olarak ayrılmıştır. Paasch 2010'dan itibaren Brandenburg'daki en eski bağımsız ekonomi derneği olan PRO BRANDENBURG e.V.'nin fahri CEO'su olarak görev yapmaktadır.

YÖNETİM KURULU

Hakan Timur

Yönetim Kurulu Üyesi

İstanbul Üniversitesi İngilizce İktisat lisans ve Sabancı Üniversitesi Enerji ve Teknoloji Yönetimi yüksek lisans mezunu olan Hakan Timur, çalışma hayatına 1997 yılında Marsa-Kraft Foods International'da başlamıştır. Ardından Sabancı Topluluğu'nda sırasıyla Gıda Grubu'nda İnsan Kaynakları Müdürlüğü, Sabancı Holding'de İnsan Kaynakları Müdürlüğü, Kordsa Global'de Global İnsan Kaynakları Direktörlüğü, Akçansa'da İnsan Kaynakları Genel Müdür Yardımcılığı, Enerjisa'da İnsan Kaynakları ve Kurumsal Yetkinlikler Başkanlığı görevlerinde bulunmuştur. 1 Şubat 2018 tarihinden itibaren Sabancı Topluluğu'nda İnsan Kaynakları Grup Başkanlığı görevini yürütmektedir. Timur, İnsan Kaynakları Grup Başkanlığı görevine ek olarak Sabancı Holding'de Yürütme Kurulu Üyeliği, Çimsa, Avivasa, CarrefourSA, Enerjisa Enerji, Enerjisa Üretim Santralleri, Teknosa ve Sabancı Dx şirketlerinde ise Yönetim Kurulu Üyeliği görevlerinde bulunmaktadır.

Dr. Eva-Maria Verena Volpert

Yönetim Kurulu Üyesi

Eva-Maria Verena Volpert, işletme dalında üniversite eğitimi almış olup E.ON'un Finans Grubu Kıdemli Başkan Yardımcısı'dır. E.ON'a 2006 yılında katılmış olan Volpert hazine, kurumsal ve yapılandırılmış finansman, finansal kontrol, finansal uzlaşmalar, varlık yönetimi ve sigorta hizmetlerinden sorumludur. Volpert aynı zamanda Enerjisa Enerji A.Ş., Enerjisa Üretim Santralleri A.Ş., Vibracoustic AG, E.ON Energie AG, PreussenElektra GmbH, E.ON International Finance B.V. ve E.ON Verwaltungs SE şirketlerinin Yönetim Kurulu üyesidir. E.ON'a katılmadan önce medya şirketi Bertelsmann'ın finans departmanını yönetmiştir.

Fatma Dilek Yardım

Yönetim Kurulu Üyesi

Dilek Yardım Boğaziçi Üniversitesi'ndeki işletme eğitiminin ardından Manchester Business School & University of Bangor ortak MBA programını tamamlamıştır. İş hayatına 1988 yılında İnterbank'ta Denetçi olarak başlayan Yardım, 1990-1999 yılları arasında Bankers Trust'ta Proje Finansmanı ve Kurumsal Bankacılık Müdürlüğü'nü üstlenmiştir. 1999-2001 yılları arasında Deutsche Bank Kurumsal Finansman Genel Müdür Yardımcılığı görevini yürütmüştür. 2001-2016 yılları arasında sırasıyla Deutsche Bank, Credit Agricole CIN ve Standart Chartered Bank'ta Genel Müdür ve Yönetim Kurulu Üyesi olarak görev almıştır. 2017 yılından itibaren Experian firmasında danışmanlık yapmaktadır. 2001'den beri TÜSİAD'da muhtelif çalışma grubu başkanlıkları, yedek yönetim kurulu üyeliği görevlerinde bulunmuştur. YASED'de 2007-2012 yılları arasında üç dönem Yönetim Kurulu üyesi olarak çalışmıştır. Yardım, 2012-2016 yılları arasında DEİK'te Türk-İngiliz İş Konseyi Üyesi olarak görev almıştır.

Mehmet Sami

Yönetim Kurulu Üyesi

Londra Kingston Üniversitesi Ekonomi Bölümü'ndeki eğitiminin ardından City Üniversitesi'nde Business Systems Analysis Design alanında yüksek lisans yapan Mehmet Sami; kurumsal finansman, girişim sermaye fon danışmanlığı (Türkiye'de ilk fonun kurulması dahil) ve sermaye piyasalarında 30 yıldan fazla deneyime sahiptir. Sami, Türkiye'de özelleştirmeler, uluslararası birleşme ve satın almalar, yerleşik firmaların uluslararası ortak girişimlerinin kurulmasında rol almıştır. Finansbank ve Euroturk Bankası sonrasında, Türkiye'nin en büyük bağımsız firmalarından biri olan Ata Yatırım'da yaklaşık 19 yıl çalışmıştır. 2012'de Birleşme ve Satın Alma, Borç Danışmanlığı Birimi'ni yönetmek üzere Deloitte Kurumsal Finansman'da çalışma hayatına devam etmiştir. 2015 yılına kadar Deloitte Türkiye'de Ortaklık dışında Deloitte Global Birleşme ve Satın Alma İcra Kurulu'nda görev yaptıktan sonra kurucusu olduğu firma aracılığı ile yabancı bankalara, çokuluslu şirketlere portföy inceleme ve izleme hizmetleri, mikro-makro riskler ve olası etkileri, kurumsal finansman alternatifleri konularında danışmanlık hizmeti vermektedir. Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği Yönetim Kurulu'nda görev almasının yanı sıra Türkiye Yönetim Kurulu Üyeleri Derneği'nin Kurucu Üyesi'dir. Mayıs 2018'den bu yana Enerjisa Yönetim Kurulu Üyesi olan Sami, Kurumsal Yönetim Komitesi Başkanı ve Denetim ve Riskin Erken Saptanması Komitesi Üyesi olarak görev yapmaktadır.

Yönetim Kurulu Üyesi	Görevi	Seçilme Tarihi	Görev Süresi Bitimi
Kıvanç Zaimler	YK Başkanı	01.07.2018	29.03.2021
Eric René C. Depluet	YK Başkan Vekili	15.06.2018	29.03.2021
Barış Oran	Üye	29.03.2018	29.03.2021
Manfred Michael Paasch	Üye	27.08.2018	29.03.2021
Hakan Timur	Üye	20.09.2019	29.03.2021
Eva-Maria Verena Volpert	Üye	29.03.2018	29.03.2021
Fatma Dilek Yardım	Bağımsız Üye	29.03.2018	29.03.2021
Mehmet Sami	Bağımsız Üye	29.03.2018	29.03.2021

YÖNETİM MESAJI

Enerji sektöründeki mega trendlerin farkındayız ve sektörün ne şekilde dönüşeceğine dair net bir vizyonumuz var. Sonuç olarak bugün, düzenlemelerin şekillenmesine katkı sağlayarak, yeni iş fırsatları keşfederek ve sektörün Yeni Enerji Dünyası'na geçişinde liderlik yaparak bu önemli değişikliklere hazırlanıyoruz.

Değerli Paydaşlarımız,

Enerjisa'da CEO olarak görevime yakın bir tarih olan Kasım 2019'da başladım, ancak 10 yıldan fazla süredir bu harika şirketin bir parçasıyım ve bu sebeple sizlere oldukça tecrübeli bir şirket temsilcisi olarak seslenebiliyorum.

2019 yılına baktığımızda zor koşullara rağmen doğru stratejik hamleler ve öngörülü risk yönetimimiz ile finansal olarak başarılı bir yılı geride bıraktık. Geçtiğimiz yıl olduğu gibi bu yılda karlı finansal büyümemizi devam ettirdik. Hissedarlarımıza karşı verdiğimiz taahhütlerimizi yerine getirmeyi, hatta aşmayı ve tüm paydaşlarımız nezdinde değer yaratmayı sürdürdük. Bu başarılı sonuçlarımızda düzenleyici çerçevenin sürekli destekleyici olması ve onbini aşkın Enerjisa'nın özverili çalışmalarının payı da çok büyük.

Bu süreçte bir yandan müşteri ihtiyaçlarına odaklanırken diğer yandan şebeke ağlarımızı genişletmek ve iyileştirmek için ciddi yatırımlar planlayarak ve perakende operasyonlarımızı tüm ülkeye yaymaya devam ederek kârlılığı artırma ve paydaşlar için katma değer yaratma hedefimizi sürdürüyoruz.

Kamusal hizmet sağlayan bir şirket ve sektörde pazar lideri olarak, topluma karşı özel bir sorumluluğumuz olduğunu ve sektörde rol model olmamız gerektiğini biliyoruz. Ayrıca, enerji sektöründeki mega trendlerin farkındayız ve sektörün ne şekilde dönüşeceğine dair net bir vizyonumuz var. Biliyoruz ki, sektörümüzü çok büyük bir dönüşüm bekliyor. Bu yeni enerji dünyasına adapte olmak geleceği iyi okumaktan, hızlı ve çevik hareket edebilmekten geçiyor. Enerjisa olarak bugünün enerji dünyasında bir yandan finansal sürdürülebilirlik ve mevcut faaliyetlerimizi mükemmelleştirmeye odaklanırken bir yandan da sektörün nasıl dönüşeceğini öngörerek gelecek stratejilerimizi

gelişen ve değişen şartlara göre kurguluyoruz, regülasyon ile kol kola hareket ediyor ve yeni iş fırsatlarını takip ediyoruz.

Bu iş stratejisinin temel bir parçası olarak ve kamusal bir hizmet alanındaki öncü konumumuzun getirdiği sorumluluğu üstlenerek, aşağıdaki önemli alanlarda da sürdürülebilirliği devam ettirmek istiyoruz:

- Müşteri odaklılık
- Sosyal sorumluluk
- Çalışanlarımızın ve yüklenicilerimizin sağlık ve güvenliği
- Operasyonlarımızın çevresel etkileri
- İş gücümüzde çeşitlilik
- Enerjisa marka bilinirliği ve kurumsal itibar.

Enerjisa Enerji olarak hem yatırımcılarımıza hem de diğer tüm paydaşlarımıza en yüksek faydayı sağlamayı amaçlıyoruz. Bu amaç doğrultusunda, sürdürülebilirlik konseptine bütünsel bir açıdan yaklaşarak, çevre etkisi, toplumsal refah ve sosyal sorumluluk gibi tüm boyutları ile ele alıyoruz. Tüm bunlar yolumuza başarıyla devam etmemizi ve Türkiye'deki enerji sektörünün fırsatlarından en iyi şekilde yararlanacak bir pozisyonda yer almamızı sağlamıştır. Bu yolda bize sürekli destek olan hissedarlarımıza, ortak değerleri paylaştığımız iş ortaklarımıza, tutku ve özveri ile çalışan Enerjisalılar'a ve bizi takdir eden müşterilerimize en içten teşekkürlerimi ve saygılarımı sunuyorum.

Murat Pınar
CEO

Enerjisa Enerji, 2019 yılında zorlu koşullara rağmen vaatlerini yerine getirerek, piyasa beklentilerinin üzerinde performans gerçekleştirmiştir.

Değerli Paydaşlarımız,

Enerjisa'ya yalnızca altı ay önce katılmış olmama rağmen, geçtiğimiz yılın beni bu kurumun bir parçası olmaktan dolayı gururlandırdığını söyleyebilirim. Oldukça zorlayıcı makroekonomik koşullarda 1 milyar TL'den fazla net kâra ulaşarak ve şirket tarihinde ilk kez faiz ve vergi sonrası serbest nakit akışını pozitive geçirerek olağanüstü bir finansal ve operasyonel performans sergilemeyi başardık. Bütün bunlar 2018'de Türkiye'de yaşanan derin finansal krizden sonra gerçekleştirildi. Zorlayıcı koşullara rağmen Enerjisa vaatlerini yerine getirerek piyasa beklentilerinin de üstüne çıktı. Bu öncelikle şirketin operasyonel ve finansal performansının bir göstergesi olmakla birlikte, aynı zamanda zor zamanlarda bile güvenilirliğini sürdüren bir düzenleyici çerçeve sayesinde mümkün olmuştur.

Oldukça dinamik bir ortamda pazar fırsatlarını yakalamak için karar verme süreçlerimizde çevik kalırken, ihtiyatlı yönetim yaklaşımımızı sürdürmeyi de taahhüt ediyoruz. Vaatlerimizi yerine getirirken bize duyduğunuz güven için sizlere teşekkür ediyoruz.

Dr. Michael Moser
CFO

ÜST YÖNETİM

Murat Pinar

CEO

Murat Pinar, Karadeniz Teknik Üniversitesi Elektrik ve Elektronik Mühendisliği Bölümü'nden mezun olmuş ve MBA diplomasını London School of Commerce & University of Wales'ten almıştır. Profesyonel kariyerine 1998 yılında Siemens'te başlamış olan Pinar, 1998-2005 arasında Mühendis, Ürün, Uygulama ve Entegrasyon Müdürü görevlerinde bulunmuştur. 2005'ten 2010 yılına kadar Nokia Siemens Network şirketinde 13 farklı ülkeden sorumlu Saha Operasyon Müdürlüğü ve Telekomünikasyon, Fiber Optik, Altyapı, İnşaat ve Entegrasyon süreçlerinde Program Yöneticiliği görevlerini üstlenmiştir. Pinar, 2010 yılında Enerjisa bünyesine katılmış ve 2015 yılına kadar Enerjisa Başkent, Ayedaş ve Toroslar organizasyonlarında çeşitli Üst Düzey Yönetici rollerinde bulunmuştur. Pinar, 2015 yılında Enerjisa Dağıtım şirketleri Genel Müdürü, 2016 yılında ise Enerjisa Enerji Dağıtım İş Birimi Başkanı olarak atanmıştır. 1 Kasım 2019* tarihinden itibaren Enerjisa Enerji CEO'su olarak görevine devam etmektedir.

*Enerjisa Enerji A.Ş.'nin 2018 yılından bu yana CEO'luk görevini üstlenen Ziya Erdem, 31 Ekim 2019 tarihi itibarıyla görevinden ayrılmış, 1 Kasım 2019 tarihi itibarıyla, Enerjisa Dağıtım Şirketleri Genel Müdürlüğü görevini yürüten Murat Pinar Enerjisa Enerji A.Ş. CEO'su olarak atanmıştır.

Dr. Michael Moser

CFO

Dr. Michael Moser ekonomi ve finans alanında (MBA dahil) yedi lisans ve lisans üstü eğitim ile Uluslararası Enerji Mevzuatı alanında Doktora programını tamamlanmıştır. Kariyerine bir iş girişim sermaye fonunda başladıktan sonra, 2005 yılında Baker McKenzie'ye katılmıştır. Dr. Moser 2008'de öncelikle Satın alma ve Birleşme Global Bölüm Başkanı olarak E.ON'a katıldıktan sonra, Rio de Janeiro'da halka açık olan Eneva S.A'ya İş Geliştirme Başkanı olarak geçiş yapmıştır. Daha sonra Uniper SE'nin bölünmesi ve halka arzında Proje Lideri olarak görev yapmak üzere E.ON'a geri döndükten sonra Müşteri Çözümleri şirketinin Finans Başkanı olmuştur. Dr. Moser 2019 yılından itibaren Enerjisa Enerji Finans Başkanı olarak görev yapmaktadır.

OLAĞAN GENEL KURUL GÜNDEMİ

ENERJİSA ENERJİ ANONİM ŞİRKETİ'NİN 23.03.2020 TARİHİNDE SAAT 11:00'DA TOPLANACAK 2019 YILI OLAĞAN GENEL KURUL TOPLANTISI GÜNDEMİ

1. Açılış ve Toplantı Başkanlığının oluşturulması,
2. 2019 yılına ait Yönetim Kurulu Faaliyet Raporunun okunması ve müzakeresi,
3. 2019 yılına ait Bağımsız Denetim Raporları'nın okunması,
4. 2019 yılına ait Finansal Tabloların okunması, müzakeresi ve tasdiki,
5. 2019 yılı faaliyetlerinden dolayı Yönetim Kurulu Üyelerinin ibra edilmeleri,
6. 2019 yılı kârının kullanım şeklinin, dağıtılacak kâr ve kazanç payları oranlarının belirlenmesi,
7. Yönetim Kurulu üyelerinin ücretleri ile huzur hakkı, ikramiye ve prim gibi hakların belirlenmesi,
8. Faaliyet yılı içerisinde boşalan Yönetim Kurulu üyeliklerine kalan sürede vazife görmek üzere seçilen üyelerin Genel Kurul'un onayına sunulması,
9. Denetçi Seçimi,
10. Yönetim Kurulu Üyeleri ve Üst Düzey Yöneticiler İçin Ücret Politikasında değişiklik yapılmasının onaylanması,
11. 2019 yılı içinde yapılan Bağış ve Yardımlar hakkında Genel Kurul'a bilgi verilmesi,
12. Şirketin 2020 yılında yapacağı bağışların sınırının belirlenmesi,
13. Yönetim Kurulu Başkan ve Üyelerine, Türk Ticaret Kanunu'nun 395. ve 396. maddelerinde yazılı muameleleri yapabilmeleri için izin verilmesi,
14. Dilek ve temenniler.

BÜYÜME FOKUS DİSİPLİN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

STRATEJİ

- 42 TÜRKİYE ELEKTRİK PİYASASI
- 46 STRATEJİK ÖNCELİKLER

- İstanbul

TÜRKİYE ELEKTRİK PİYASASI

2019 yılında Türkiye elektrik sektörü 2018 yılında yaşanan çalkantılı dönemden çıkarak stabil görünüme kavuşmuş; tedarik maliyetleri daha dengeli seyrederken büyüme devam etmiştir.

Temel ilkeleri arasında elektrik üretiminde arz güvenliği ve dışa bağımlılığın azalmasını hedefleyen enerji politikalarıyla birlikte 2019 yılında Türkiye elektrik piyasası büyümeyi sürdürerek yeni devreye alınan 2,7 GW kurulu güç kapasitesi ile toplamda 91,3 GW üretim kapasitesine ulaşmıştır. 2000 yılından bu yana üretim kapasitesi her yıl ortalama %7 civarında büyümeye devam etmektedir. 2020 yılından sonra faaliyete geçecek yeni üretim santralleri için mevcut durumda döviz bazlı teşvik sunan Yenilenebilir Enerji Kaynakları Destekleme Mekanizması'nın (YEKDEM) devamlılığı belirsizliğini korumaya devam etmektedir. Bu yüzden yenilenebilir enerji santrallerinin kurulu güçlerindeki artışın 2019'da hız kazandığı görülmektedir. Yeni devreye alınan kurulu güç kapasitesinin tamamına yakını yenilenebilir enerji santralleri¹ oluşturmaktadır. Bu eğilimin 2020'de de devam etmesi beklenmektedir.

Yenilenebilir enerji santrallerinin toplam kurulu gücün içerisindeki artan pay ile gerçekleşen üretim içerisindeki payları da artmaktadır. Olumlu hidroloji gibi piyasa şartlarının da katkısıyla 2018'e kıyasla yenilenebilir enerji kaynakları tarafından üretilen elektriğin toplam brüt üretim içerisindeki payının %11 arttığı görülmektedir. 2019 yılında toplam 304,3 TWh olarak gerçekleşen brüt üretimin içerisinde yenilenebilir enerji kaynaklarının payı %42'ye yükselmiştir.

Brüt elektrik talebi ise 2019 yılında yaşanan ekonomik durgunluğun da etkisiyle 2018'e² kıyasla yaklaşık olarak aynı seviyelerde kalarak 303,7 TWh olarak gerçekleşmiştir. Uzun vadeli trendlere bakıldığında ise brüt elektrik talebinin yıllar itibarıyla GSYH'deki büyüme, nüfus artışı ve sanayi üretimindeki gelişmeler ve hizmet sektöründe yaşanan büyümenin etkisiyle 2000 yılından bu yana yıllık ortalama %5 oranında arttığı gözlenmektedir. Toplam tüketim içerisinde hane, sanayi ve ticarethane tüketici gruplarının payı³ 2018 verileri ile kıyaslandığında sabit kalmıştır; hane tüketiminin payı %25, sanayi tüketimi payı %41, ticarethane payı ise ortalama %29 civarında seyretmiştir.

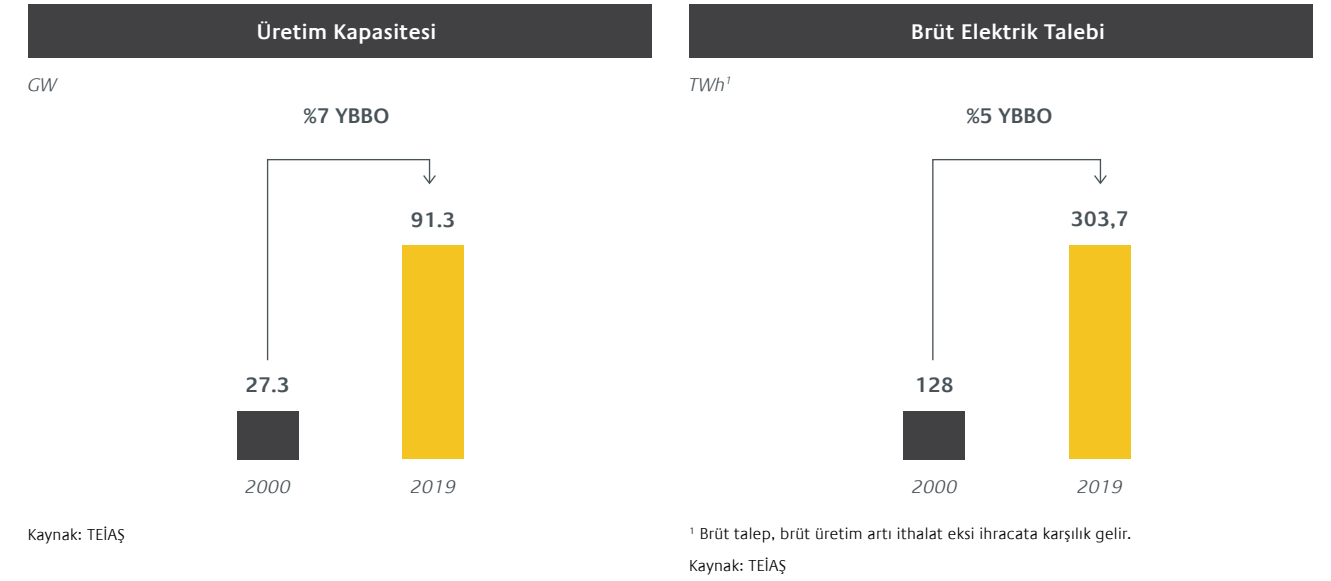
2019'da⁴ dağıtım sistemini kullanan tüketici abone sayısı bir önceki yıla göre yaklaşık %2,5 artarak 45 milyona yaklaşmıştır. Üretilen elektriğin Türkiye'deki 45 milyon müşteriye ulaştırılabilmesi için enerji iletim hattı 2019 sonu itibarıyla 70.000 km'ye ulaşmıştır. Sadece 2019 yılı için 21 dağıtım bölgesinin toplam öngörülen yatırım tutarı 5,7 milyar TL'dir.

¹ Rapor kapsamında yenilenebilir enerji santralleri tanımlı rüzgar, güneş, jeotermal, hidroelektrik ve biyokütle santrallerini içermektedir.

² 2018 yılı brüt talebi TEİAŞ tarafından geriye dönük 304 TWh olarak revize edilmiştir.

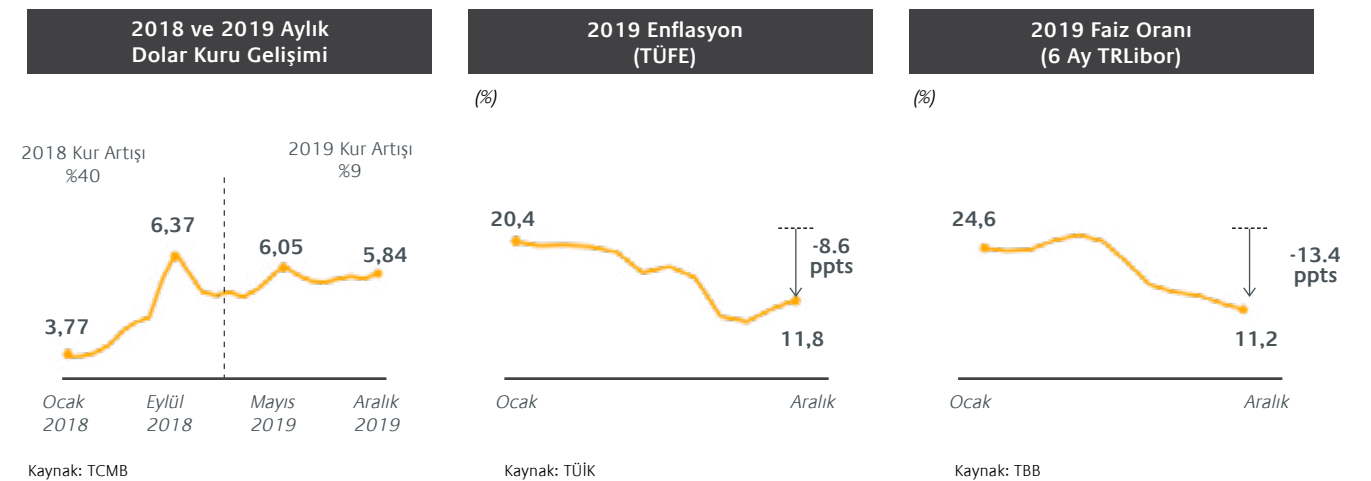
³ EPDK kaynaklı 2019 yılının ilk 11 ay verileriyle kıyaslanmıştır.

⁴ EPDK 2019 11 aylık verilerine göre hesaplanmıştır.

PIYASA FİYAT GELİŞMELERİ

2018 yılının değişken ve çalkantılı makroekonomik ortamını takiben 2019 yılı çalkantıların durulduğu ve makroekonomik istikrarın sağlanmaya başlandığı bir yıl olmuştur. 2019 yılında GSYH yılın ilk iki çeyreğinde bir önceki yılın aynı dönemlerine kıyasla sırasıyla %2,3 ve %1,6 daralırken, yılın üçüncü çeyreğinde ise bir önceki yılın aynı dönemine oranla %0,9'luk büyüme sağlamıştır. Aylık ortalama kurlara bakıldığında ise 2018 yılında Türk lirasının dolar karşısında %40 civarında değer kaybettiği görülürken 2019'da bu oran %9'a gerilemiştir. TÜFE yaklaşık %8,6'lık bir gerileme ile 2019 yılsonunda %11,8 seviyelerinde gerçekleşmiştir. Nüfus ise 2019 yılında %1,40 artış göstermiştir. Göstergeler makroekonomik dengelerin tekrar sağlanmaya başlandığını işaret etmektedir. Enerjisa Enerji bu zorlu dönemden de güçlü finansal tablosuyla çıkarak finansal disiplinini ve belirsizlik yönetimindeki gücünü tekrar kanıtlamıştır.

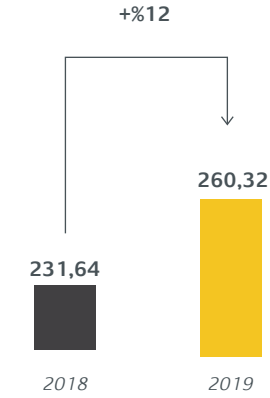
TÜRKİYE ELEKTRİK PİYASASI

2018 yılında dolardaki hareketliliğin de etkisiyle doğalgaz tarifelerindeki artışın elektrik tedarik maliyetlerini ciddi oranda yukarı taşımasına karşın, 2019 yılında istikrarın tekrar sağlanmaya başlamasıyla 2019 yıllık ortalama elektrik Piyasa Takas Fiyatı (PTF), 2018 ortalamasına göre sadece %12 oranında artmıştır. 2019 yılında ortalama yıllık Piyasa Takas Fiyatı (PTF) 260 TL/MWh olarak gerçekleşirken, mevsimsellik ve uzun dönemli alım garantisi kontratlarına sahip olan bazı elektrik üretim santrallerinin devreden çıkmasının da etkisiyle PTF yılın ikinci yarısında birinci yarıya göre daha yüksek gerçekleşmiştir. EÜAŞ ile görevli tedarik şirketleri arasındaki ikili anlaşma tarifesi de her çeyrekte bir miktar artış gösterirken en yüksek artışı da %70 oranı ile dördüncü çeyrekte göstermiştir.

2018'den sonra yükselen elektrik tedarik maliyetlerini, geçen süre boyunca birden fazla adımda resmi tarifelere yansıtan düzenleyici otorite, 2019 yılının ikinci çeyreğinde mevsimselliğin de etkisiyle bir miktar indirime giderken, üçüncü ve dördüncü çeyrekte mesken müşteriler için sırasıyla %20 ve %15, diğer tarife gruplarına da sırasıyla %17 ve %15 oranında tarife artırımına gitmiştir. 2019 yılı boyunca mesken tarifesi diğer tarife gruplarına kıyasla maliyet bazında en az %35 avantajlı konumunu korumaya devam etmiştir.

Piyasa Takas Fiyatı (PTF)

TL/MWh

Kaynak: EPIAŞ

SON TÜKETİCİ MALİYETLER

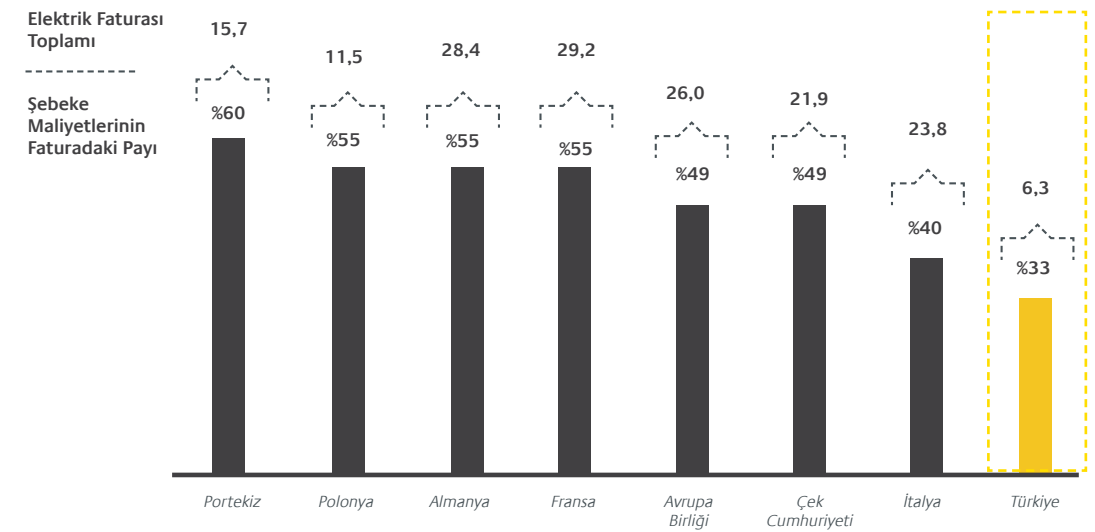
Mevcut elektrik sisteminin işletme ve bakım maliyetlerinin karşılanması, yeni ve gelişmiş üretim ve şebeke altyapısına yatırımların teşvik edilmesi için, son tüketiciye iletilen elektrik faturası aşağıdaki bileşenleri içermektedir:

- **Perakende Enerji Satış Tarifesi:** Bu bileşen, perakende satış şirketleri için üretim maliyetinin yanı sıra brüt kâr marjını da içermektedir.
- **Dağıtım Tarifesi:** Bu bileşen, hem dağıtım hem de iletim şebekelerinin işletme, bakım, genişletme ve iyileştirme maliyetlerini içermektedir.
- **Vergiler:** Örneğin KDV, Enerji Fonu bedeli, TRT payı, Elektrik Tüketim vergisi.

Avrupa Birliği ülkeleri ile Türkiye, iletim ve dağıtımdan oluşan şebeke maliyetlerinin vergi ve KDV hariç toplam faturaya oranı açısından kıyaslandığı zaman 1000 kWh/yıl altı tüketen haneler için şebeke maliyetlerinin Türkiye'de %32'lik oran ile Avrupa Birliği ortalaması olan %49'dan oldukça düşük olduğu göze çarpmaktadır. Ayrıca Türkiye, 6,3 eurocent/kWh'lik vergi ve KDV hariç elektrik fatura tutarı ile yine diğer Avrupa ülkelerinden ayrışarak son tüketiciye sunulan elektrik maliyetinin göreceli uygunluğunu göstermektedir. Dünya Ekonomik Forumu'nun yaptığı elektrik tedarik kalitesi sıralamasında ise Türkiye 100 üzerinden 2018'deki 89,8'lik notunu 2019 yılında 90,9'a yükseltmiş olsa da 141 ülke arasında 82. sırada yer almaktadır. Türkiye'nin şebeke kalitesi dünya standartlarının gerisinde kalmıştır. İletim ve dağıtım şebeke ağının dünya standartlarını yakalayabilmesi için yeni yatırıma ve yenilenmeye ihtiyacı vardır.

2018 Elektrik Faturası¹ Toplamı ve Şebeke Maliyetlerinin Faturadaki Payı² Karşılaştırması

(Eurocent/kWh)

¹ 1.000 kWh altı tüketimi bulunan tüketici verisidir.

² Toplam fatura tutarı ve şebeke maliyetlerinin faturadaki payı, vergi giderlerini içermektedir.

Kaynak: Eurostat

STRATEJİK ÖNCELİKLER

Enerjisa Enerji, Türkiye'nin lider elektrik dağıtım ve perakende satış şirketi olarak, yatırım ve hizmetlerinde en yüksek kaliteyi gözetirken, müşteri ihtiyaçlarına odaklanmaktadır. Enerjisa Enerji, dağıtım bölgelerinin yüksek kalite standartlarındaki şebekesini genişletmeye ve perakende operasyonlarını tüm ülkeye yaymaya devam ederek kârlı bir büyüme sağlamayı ve hissedarları için değer yaratmayı hedeflemektedir. Kamusal hizmet sağlayan ve sektörde pazar lideri olan bir şirket olarak, topluma karşı özel bir sorumluluğu olduğunun ve sektörde rol model olması gerektiğinin bilincindedir.

Mega trendlerle dönüşen, dinamik bir enerji sektöründe faaliyet gösteren Enerjisa Enerji; gelecek yıllarda yaşanabilecek değişikliklere dair net bir vizyonla hareket ederek, değer yaratmaya yönelik fırsatlara önem vermektedir. Düzenlemelerin şekillenmesine katkı sağlayarak, yeni iş fırsatlarını keşfederek ve sektörün Yeni Enerji Dünyası'na geçişinde liderlik yaparak bu önemli değişikliklere şimdiden hazırlanmaktadır.

Enerjisa Enerji, hedefine ulaşmak ve geleceğe hazır olmak adına beş temel stratejik öncelik belirlemiştir:

1. ANA İŞ KOLLARINA "ODAKLAN"

Büyüyen bir pazarda, güçlü büyüme temelleri ve iyi bir konumu bulunan Enerjisa Enerji, dağıtım ve perakende iş kollarında büyümeye devam etmek için deneyimlerinden ve uzmanlığından güç alacaktır:

- Organik büyüme fırsatlarını değerlendirerek dağıtım bölgelerindeki şebeke ağını genişlet
- Operasyonel mükemmelliğe ve dijitalleşmeye odaklanarak şebeke ve operasyonların kalitesini koru
- Üstün hizmet kalitesi ve değişen pazar şartlarına hızla uyum sağlayan çevik faaliyetlerle perakende satış müşteri tabanını genişlet
- Bir sonraki tarife dönemine hazırlan ve düzenleyici kurumun güçlü bir ortağı ol

2. ANA İŞ KOLLARIYLA İLGİLİSİ OLAN YENİ FIRSATLARI "KEŞFET"

Enerjisa Enerji, ana faaliyetleri ile ilişkili büyüme fırsatlarını yakalamak için 360° bakış açısıyla düşünmektedir:

- Pazarlara erişim ve veri konularında ilerlemek için geniş müşteri tabanından güç al
- Müşterilerin değişen beklenti ve ihtiyaçlarına cevap vermek için hazır ol
- İç pazar beklentileriyle örtüşen ve halihazırda etkin çatı tipi güneş panelleri ve enerji verimliliği gibi trendlere cevap verecek yeni iş modelleri oluştur

3. "GELECEK" İÇİN HAZIR OL

Enerjisa Enerji sektörünü etkileyen mega trendlerin farkındadır ve Yeni Enerji Dünyası için hazırlanmaktadır:

- Yeni Enerji Dünyası'na hazırlanmak adına önemli yetkinlikler kazanmak ve çözümler sunmak için girişimcilik ekosistemini kullan
- E-mobilite, akıllı şehirler, enerji depolama gibi geleceğin büyüme alanlarına giriş yapmak için organik ve inorganik fırsatları kovala
- Gelecekte oluşacak veriden gelir elde etme fırsatları için hazırlan

4. "EKOSİSTEME" DESTEK OL

Enerjisa Enerji, devlet, yerel yönetimler, kamuoyu, müşteriler, iş ortakları, hissedarlar, yükleniciler, sermayedarlar ve çalışanların, yani temel paydaşlarının ihtiyaçları ve beklentileri doğrultusunda güvenilir bir ortaklık yaklaşımını benimsemektedir:

- İş ve paydaşlar arasındaki ortak çıkarılardan yararlan
- Yerel yönetimlerin güvenilir ortağı ol
- Birlikte çalışıp birlikte kazan

5. "PERFORMANS KÜLTÜRÜ"

Enerjisa Enerji, deneyimlerinden öğrenerek, performansını ölçerek ve esnekliğe önem vererek verimliliğini en üst seviyeye çıkarmaktadır:

- İş mükemmelliğini teşvik et
- Güçlü bir performans yönetimi sağla
- Performans odaklı, yapıcı ve üretken bir organizasyonel iklim oluştur

Yukarıda belirtilen stratejik önceliklerin uygulanmasında bir referans noktası oluşturmak adına 2016-2020 dönemi için

aşağıdaki orta vadeli finansal hedeflere odaklanılmıştır:

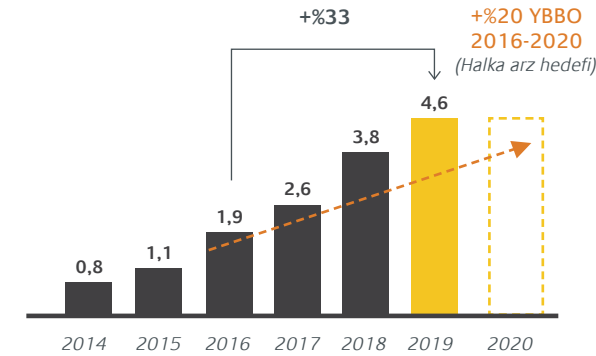
- Yıllık %20'lik YBBO ile konsolide faaliyet gelirlerini (FAVÖK + istisnai kalemler hariç yatırım harcamaları geri ödemeleri) artırmak
- Yıllık %20'den fazla YBBO ile konsolide baz alınan net kârı (istisnai kalemler hariç net kâr) artırmak
- Konsolide baz alınan net kârın %60-70'ini temettü olarak hissedarlarla paylaşmak

- 3,5 kat borçluluk oranını (Dönem sonu net finansal borç / Konsolide faaliyet geliri) aşmamak

Enerjisa Enerji, 2019 yılında da üstün bir performans sergileyerek finansal hedeflerini fazlasıyla gerçekleştirmiştir. 2020, Şirket'in orta vadeli hedeflerini belirlediği dönemin ve mevcut tarife döneminin son yılı olacaktır. Şirket, 2020 için hedeflerini mali yıl boyunca belirleyecektir.

FİNANSAL HEDEFLER

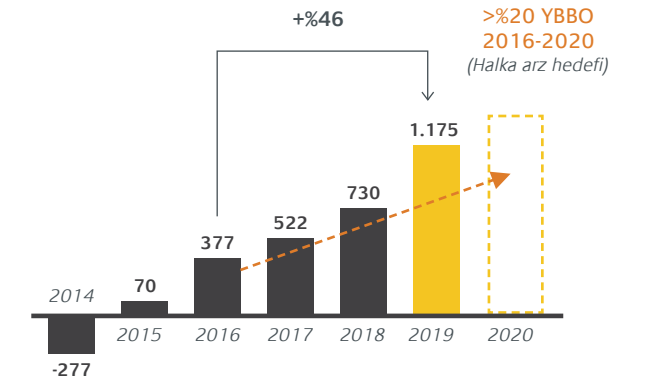
Konsolide Faaliyet Gelirleri (milyar TL)

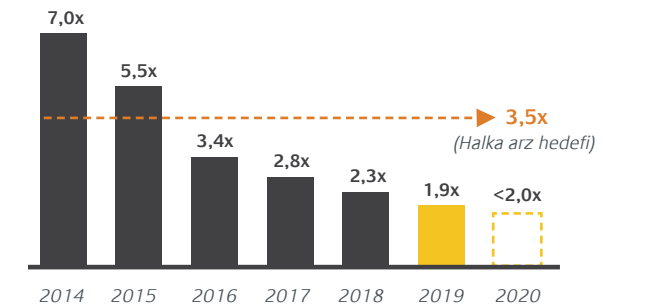
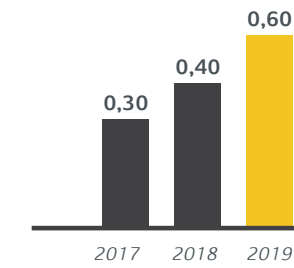
Kâr Dağıtım Politikası: Baz Alınan Net Kârın %60-70'i

Kâr dağıtım oranı %68 %65 %60

Konsolide Baz Alınan Net Kâr (milyon TL)

Borçluluk Oranı <3,5x Net Borç/Faaliyet Gelirleri

FİNANSAL GELİŞMELER

BÜYÜME FOKUS

DISİPLİN

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

Enerjisa Enerji, dağıtım bölgelerinde şebekenin kalite standartını artırmak ve şebeke ağını genişletmek üzere yapmış olduğu yatırımlarına devam ederek, geçmişte yakalamış olduğu güçlü büyümeyi ve hissedarları için yaratmış olduğu değeri sürdürmeyi hedeflemektedir. Enerjisa Enerji uzun dönem organik büyüme fırsatları barındıran elektrik dağıtım sektöründe bu fırsatları değerlendirirken, yeni enerji mega trendlerini de yakından takip ederek, müşteri ihtiyaç ve deneyimlerine cevap vermeye devam edecektir.

- 50 DAĞITIM İŞ KOLU FİNANSAL GELİŞMELER
- 54 PERAKENDE SATIŞ İŞ KOLU FİNANSAL GELİŞMELER
- 57 KONSOLİDE FİNANSAL GELİŞMELER
- 61 FİNANSMAN

DAĞITIM İŞ KOLU FİNANSAL GELİŞMELER

2018 yılında 3.490 milyon TL olan Faaliyet Geliri (FAVÖK + istisnai kalemler haricinde yatırım harcamaları geri ödemeleri), 2019'de %17 artarak 4.073 milyon TL'ye ulaşmıştır. Bunun sonucunda, dağıtım iş kolunun Enerjisa konsolide faaliyet gelirindeki payı 2019 yılında %88 seviyesinde olmuştur.

FAALİYET GELİRLERİ

(milyon TL)	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018	Değişim TL	Değişim %
Hasılat	6.599	6.986	-387	-%6
<i>Finansal Gelir</i>	<i>1.959</i>	<i>1.717</i>	<i>242</i>	<i>%14</i>
<i>Dağıtım Hasılatı</i>	<i>3.351</i>	<i>4.281</i>	<i>-930</i>	<i>-%22</i>
<i>İletim Sistemi Kullanım Hasılatı</i>	<i>998</i>	<i>760</i>	<i>238</i>	<i>%31</i>
<i>Aydınlatma Satış Hasılatı</i>	<i>291</i>	<i>228</i>	<i>63</i>	<i>%28</i>
Satışların Maliyeti	-2.029	-1.690	-339	%20
<i>Elektrik Alımı (Aydınlatma, Kayıp Kaçak)</i>	<i>-1.024</i>	<i>-930</i>	<i>-94</i>	<i>%10</i>
<i>Sistem Kullanım Bedeli</i>	<i>-998</i>	<i>-760</i>	<i>-238</i>	<i>%31</i>
<i>Diğer</i>	<i>-7</i>	<i>0</i>	<i>-7</i>	<i>-</i>
Brüt Kâr	4.570	5.296	-726	-%14
İşletme Giderleri	-1.563	-1.272	-291	%23
Diğer Gelirler/(Giderler)	-105	-240	135	-%56
Finansman Gelirleri/(Giderleri) Öncesi Faaliyet Kârı	2.902	3.784	-882	-%23
Amortisman Giderlerine İlişkin Düzeltmeler	113	26	87	%335
Operasyonel Kur Farkından Kaynaklanan Gelir Ve Giderlere İlişkin Düzeltmeler	4	44	-40	-%91
Gelir Tavanı Düzenlemesiyle İlgili Faiz Geliri	-186	-44	-142	%323
FAVÖK	2.833	3.810	-977	-%26
Yatırım Harcamaları Geri Ödemeleri	1.058	798	260	%33
FAVÖK + Yatırım Harcamaları Geri Ödemeleri	3.891	4.608	-717	-%16
Finansal Varlıkların Gerçeğe Uygun Değerindeki Değişim	230	-984	1.214	-%123
Rekabet Kurumu İdari Para Cezası Karşılığı	0	8	-8	-
Önceki Mali Yıllara İlişkin Tek Seferlik Gelirler	-48	-142	94	-%66
Faaliyet Gelirleri	4.073	3.490	583	%17

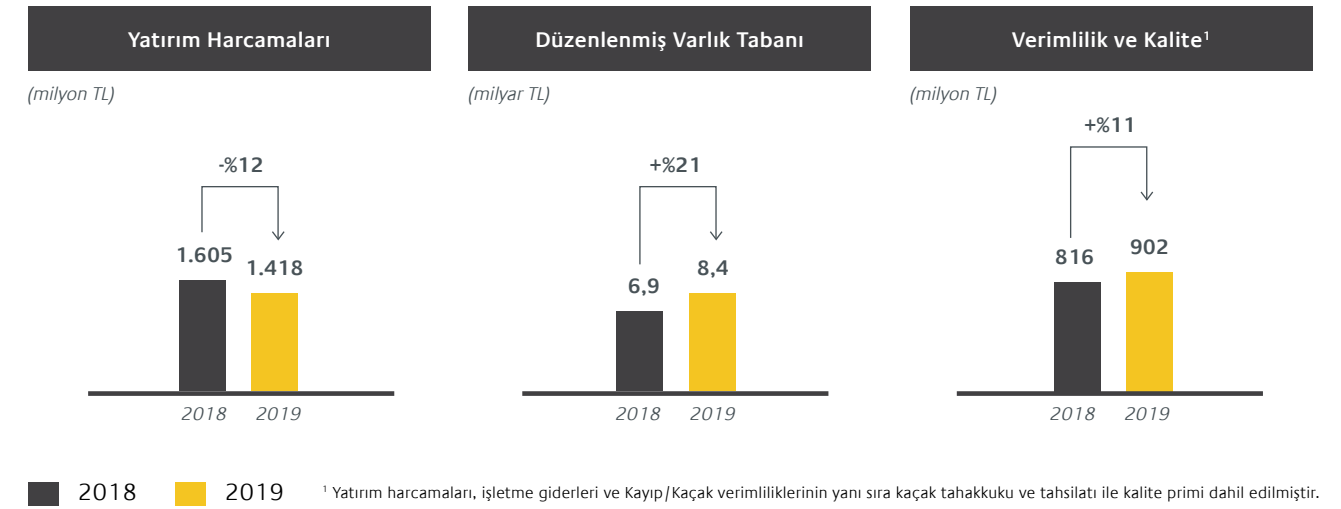
YATIRIMLAR

Hasılattaki artış büyük ölçüde, finansal gelirin 2018 yılında 1.717 milyon TL'den %14 artışla 2019 yılında 1.959 milyon TL'ye yükselmesinden kaynaklanmıştır. Yatırımlar üzerinden elde edilen getirideki artış Düzenlenmiş Varlık Tabanı (DVT) artışından kaynaklanmış ve daha düşük enflasyon beklentisi ile azalan nominal getiri oranı ile kısmen dengelenmiştir.

Yatırım harcamaları 2019'da yavaşlayarak, 2018 yılında gerçekleşen 1,6 milyar TL seviyesinden 1,4 milyar TL'ye düşmüştür. Yatırım tutarlarındaki düşüğe rağmen, Düzenlenmiş Varlık Tabanı 2019'da %21 artarak, 2018 sonunda 6,9 milyar TL'den 8,4 milyar TL'ye yükselmiştir. Enflasyon oranı (TÜFE) 2018 yılı için %15,4 iken, 2019

yılında %15,7 olarak açıklanmıştır, bu artış hem nominal yatırım getirisine hem de nominal Düzenlenmiş Varlık Tabanına yansımaktadır.

Şirket'in değerlendirmesine göre, Düzenlenmiş Varlık Tabanı ve düzenlemeye tabi reel makul getiri oranı temel alınarak yapılan yukarıdaki çerçeve finansal gelirin makul şekilde gelişmesini açıklamaktadır. Bununla birlikte, bu yöntem imtiyaz süresi sonuna kadar mevcut ve gelecekte planlanan yatırımlara yönelik iç verimlilik oranı ve finansal varlık esas alınarak yapılan gerçek muhasebenin basitleştirilmiş halidir.

Anaparanın geri dönüşünü temsil eden yatırım gelirlerinin garanti edilen ikinci unsuru olan yatırım harcamaları geri ödemeleri, daha önceki tarife dönemlerinde gerçekleşen yatırım harcamaları doğrultusunda 2018 yılında 798 milyon TL iken, 2019 yılında %33 artışla 1.058 milyon TL'ye yükselmiştir.

DAĞITIM İŞ KOLU FİNANSAL GELİŞMELER

VERİMLİLİK VE KALİTE PARAMETRELERİ

Garanti yatırım getirilerinin yanı sıra, verimlilik ve kalite parametrelerinden elde edilen gelirler de enflasyona paralel bir artış gösterirken, kalem bazında katkı oranlarında büyük bir değişim olmamıştır.

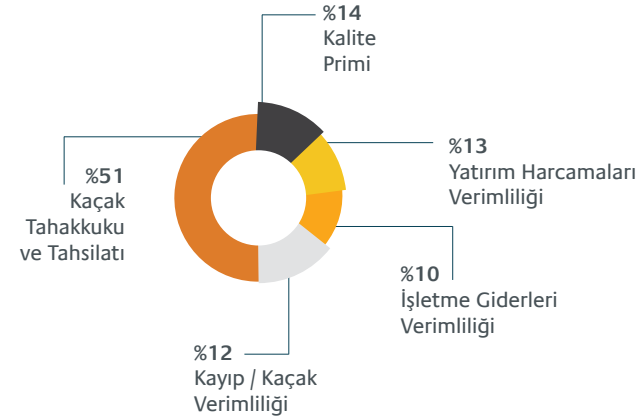
Yatırım harcamaları, işletme giderleri ve kayıp kaçak verimliliklerine ek olarak, kaçak tahakkuku ve tahsilat gelirleri ve kalite primi toplamı 2018 yılındaki 816 milyon TL'ye kıyasla %11 artışla 2019'da 902 milyon TL'ye yükselmiştir. Genel olarak en büyük katkı kaçak tahakkuku ve tahsilat gelirinden olmuştur. Bu mekanizmanın büyümesi ağırlıklı olarak elektrik fiyatlarındaki artıştan ve tahsilat performansındaki iyileşmeden kaynaklanmaktadır. Kaçak tahakkuku ve tahsilat geliri, 2019'daki toplam verimlilik ve kalite gelirleri bileşeninin %52'sini oluşturmuştur.

Verimlilik ve kalite gelirlerindeki artışın ikinci nedeni, 2019 yılında 160 milyon TL katkı sağlayan kalite primi mekanizmasıdır. Bu mekanizma içerisinde, dağıtım şirketleri iş sağlığı ve güvenliği, teknik ve çağrı merkezi kalitesi ile yatırımın yürütülmesi konusundaki bazı kalite parametrelerinin karşılanması durumunda toplam düzenlenmiş gelir gereksiniminin %5'ine kadar prim almaya hak kazanmaktadır. Enerjisa, 2018 yılında düzenlenmiş gelir tavanının %3,2'si oranında kalite primi almaya hak kazanırken, bu oran 2019'da %3,5 olmuştur.

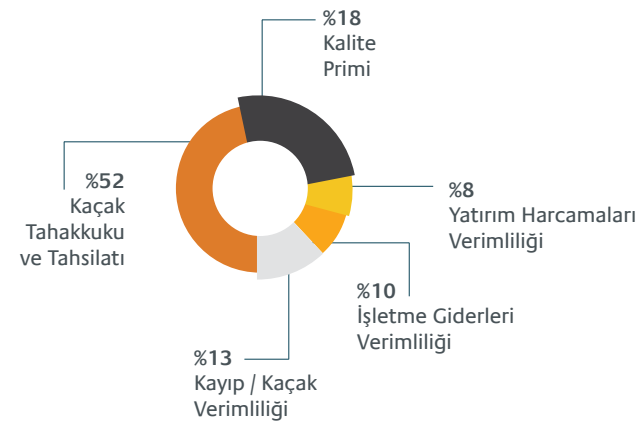
2019'daki verimlilik ve kalite gelirlerinin geri kalan üçte birlik kısmı yatırım harcamaları, işletme giderleri ve kayıp kaçak verimliliklerinden elde edilmiştir.

- **Yatırım harcamalarından** elde edilen verimlilik, gerek yatırım tutarlarındaki azalmaya paralel olarak, gerekse değişken piyasa ortamındaki düzenleyici endeksleme metodolojisi ile tam olarak telafi edilemeyen birim maliyet artışlarının sonucu olarak performansın 2018'de %7 oranından 2019'da %5'e düşmesinden kaynaklı azalmıştır.
- **İşletme giderlerinden** elde edilen verimlilik işletme gideri tavanının %5 seviyesinde sabit kalarak, tavanın enflasyon endekslemesi oranında artış göstermiştir.
- **Kayıp kaçak verimliliği** 2018'de %1,1 seviyesinden 2019'da %1,2'ye çıkmıştır. Öte yandan, elektrik fiyatlarının artmasına bağlı olarak, kayıp kaçak verimliliği geçen seneye göre yaklaşık %20 artış göstermiştir.

Verimlilik ve Kalite 2018

Verimlilik ve Kalite 2019

FAİZ VE VERGİ ÖNCESİ SERBEST NAKİT AKIŞI

Faiz ve vergi öncesi operasyonel nakit akışı 2019'da 2.377 milyon TL olurken, 2018 yılındaki 2.374 milyon TL seviyesi ile hemen hemen aynı kalmıştır. Operasyonel nakit akışındaki artış faaliyet gelirlerindeki artışa göre daha düşük kalmıştır. Bunun temel nedeni, şirketin düzenleyici kurumun tarife dönemi başında onayladığı yatırım tavanından daha yüksek bir hızda yatırım yapmaya devam etmesidir. 2018 sene sonu itibarıyla şirket tarife ile belirlenmiş olan ilk yatırım tutarını tamamlamış olup, ilave yatırımların nakit etkisi ancak 2021'de görülecektir.

2019 yılında işletme sermaye ihtiyacı 520 milyon TL artış göstermiştir. Bunun temel sebebi gelir tahakkuku ve enerji maliyetlerini yansıtmayan tarifeler olmuştur.

Yatırım harcamaları azalmış olmasına rağmen, nakit yatırım harcama tutarları neredeyse aynı seviyede kalarak 2018'de 1.549 milyon TL iken 2019'da 1.555 milyon TL olmuştur.

Sonuç olarak, Dağıtım iş kolu için faiz ve vergi öncesi Serbest Nakit Akışı, 2018 yılında 825 milyon TL seviyesinden 2019'da 822 milyon TL'ye düşmüştür.

FAALİYET GELİRİ KIRILIMI VE FAİZ VE VERGİ ÖNCESİ SERBEST NAKİT AKIŞI HESAPLAMASI

(milyon TL)	1 Ocak-31 Aralık 2019	1 Ocak-31 Aralık 2018	Değişim TL	Değişim %
Finansal Gelir	1.959	1.717	242	%14
Yatırım Harcamaları Geri Ödemeleri	1.058	798	260	%33
Verimlilik ve Kalite	902	816	86	%11
Vergi Düzeltmesi	174	133	41	%31
Diğer	-20	26	-46	-%177
Faaliyet Gelirleri	4.073	3.490	583	%17
Henüz Nakit Etkisi Olmayan Finansal Gelir	-1.178	-1.082	-96	%9
Yatırım Harcamaları Verimliliği	-69	-105	36	-%34
İşletme Sermayesindeki değişim ve KDV	-449	71	-520	-%732
Faiz ve Vergi Öncesi Operasyonel Nakit Akışı	2.377	2.374	3	-
Gerçekleşen Yatırım Harcamaları (Nominal)	-1.418	-1.605	187	-%12
Yatırım Harcamaları Verimliliği	69	105	-36	-%34
Ödenmemiş/Geçmiş Yıl Yatırım Harcamaları ve KDV	-206	-49	-157	%320
Nakit Etkisi Olan Yatırım Harcamaları	-1.555	-1.549	6	-
Faiz ve Vergi Öncesi Serbest Nakit Akışı	822	825	-3	-

PERAKENDE SATIŞ İŞ KOLU FİNANSAL GELİŞMELER

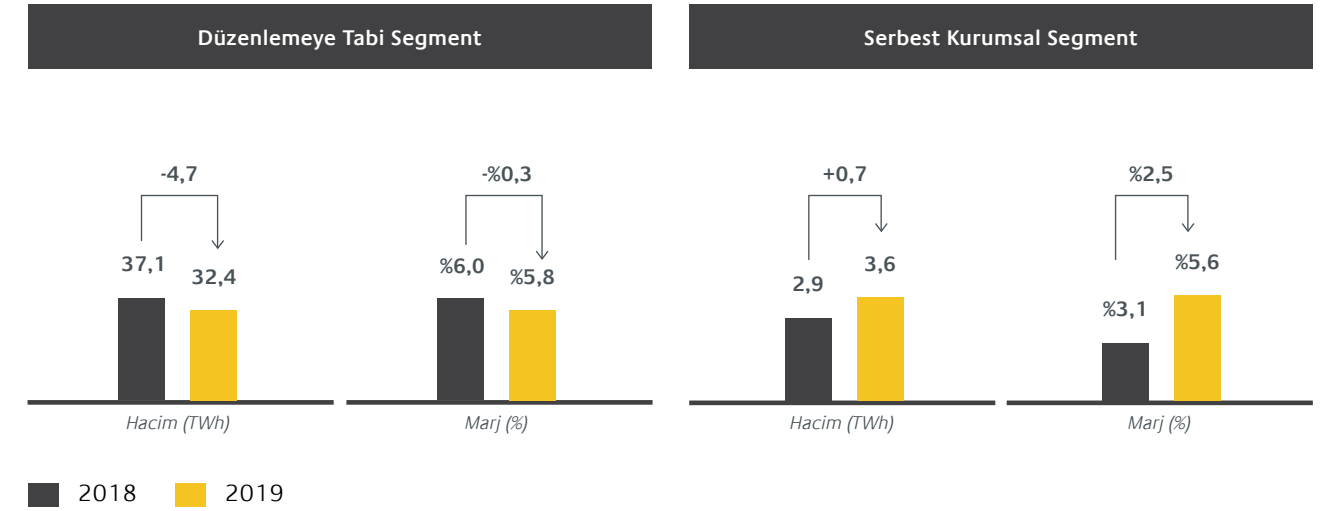
Perakende satış iş kolundan elde edilen Faaliyet Geliri (FAVÖK), 2018 yılındaki 390 milyon TL seviyesinden %43 artarak 2019'da 559 milyon TL olmuştur. 2019 yılındaki bu büyüme Dağıtım iş kolundaki büyümenin üzerine çıkmıştır ve Perakende iş kolunun Enerjisa'nın konsolide faaliyet gelirine olan katkısı %12'ye yükselmiştir.

FAALİYET GELİRLERİ

(milyon TL)	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018	Değişim TL	Değişim %
Hasılat	12.854	11.361	1.493	%13
<i>Düzenlemeye Tabi</i>	<i>11.369</i>	<i>10.301</i>	<i>1.068</i>	<i>%10</i>
<i>Serbest</i>	<i>1.464</i>	<i>1.044</i>	<i>420</i>	<i>%40</i>
<i>Müşteri Çözümleri</i>	<i>21</i>	<i>16</i>	<i>5</i>	<i>%31</i>
Satışların Maliyeti	-12.080	-10.690	-1.390	%13
<i>Düzenlemeye Tabi</i>	<i>-10.711</i>	<i>-9.679</i>	<i>-1.032</i>	<i>%11</i>
<i>Serbest</i>	<i>-1.362</i>	<i>-1.003</i>	<i>-359</i>	<i>%36</i>
<i>Müşteri Çözümleri</i>	<i>-7</i>	<i>-8</i>	<i>1</i>	<i>-%13</i>
Brüt Kâr	774	671	103	%15
İşletme Giderleri	-367	-341	-26	%8
Diğer Gelirler/(Giderler)	-9	-305	296	-%97
Finansman Gelirleri/(Giderleri) Öncesi Faaliyet Kârı	398	25	373	%1.492
Amortisman Giderlerine İlişkin Düzeltmeler	47	23	24	%105
Depozito Ve Teminatların Makul Değerleme Farklarına İlişkin Düzeltmeler	114	243	-129	-%53
FAVÖK	559	291	268	%92
Rekabet Kurumu İdari Para Cezası Karşılığı	-	99	-99	-
Faaliyet Gelirleri	559	390	169	-%43

Gelirler elektrik fiyatlarındaki artışa bağlı olarak 2018 yılındaki 11,4 milyar TL seviyesine kıyasla, 2019'da 12,9 milyar TL'ye yükselmiştir. Düzenlenmeye tabi segment satış hacimleri 2018'de 37,1 TWh iken, 2019'da son kaynak tarife limiti üzerinde tüketim yapan kurumsal müşterilerin serbest segmente geçişi ile 32,4 TWh'a düşmüştür. Serbest segmentte kurumsal satış hacimindeki büyüme limitli olmuştur. Bunun arkasındaki temel sebep, Şirket'in

son kaynak tarifi ile tutacağı kurumsal müşterileri karlılık ve işletme sermayesi ihtiyacına göre belirlemiş olmasıdır. Düzenlenmeye tabi segment kârlılığı 2018'de %6 seviyesinden kısıtlı bir düşüş ile 2019'da %5,8'e gerilerken, kurumsal serbest segment brüt kâr marjı 2018'de ki %3,1 seviyesinden ciddi bir artış ile 2019'da %5,6 seviyesine çıkmıştır.

SATIŞ HACMİ

(TWh)	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018	Değişim TWh	Değişim %
Düzenlemeye Tabi	32,4	37,1	-4,7	-%13
<i>Kurumsal</i>	<i>10,0</i>	<i>16,5</i>	<i>-6,5</i>	<i>-%39</i>
<i>Mesken ve Ticarethane</i>	<i>22,4</i>	<i>20,6</i>	<i>1,8</i>	<i>%9</i>
Serbest	3,8	4,0	-0,2	-%5
<i>Kurumsal</i>	<i>3,6</i>	<i>2,9</i>	<i>0,7</i>	<i>%24</i>
<i>Mesken ve Ticarethane</i>	<i>0,2</i>	<i>1,1</i>	<i>-0,9</i>	<i>-%82</i>
Toplam Satış Hacmi	36,1	41,1	-5	-%12

BRÜT KÂR MARJI

(%)	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018	Değişim %
Düzenlemeye Tabi	%5,8	%6,0	-%0,3
Serbest	%6,5	%4,0	%2,6
<i>Kurumsal</i>	<i>%5,6</i>	<i>%3,1</i>	<i>%2,5</i>
<i>Mesken ve Ticarethane</i>	-	%6,6	-
Toplam	%6,0	%5,9	-%0,1

PERAKENDE SATIŞ İŞ KOLU FİNANSAL GELİŞMELER

Perakende operasyonel giderleri 2019 yılında bir önceki yıla göre enflasyonun altında artış göstermiştir. 2019 yılında da 2018 seviyelerinde kalmıştır. Tahsilat oranlarının, zaten yüksek olan seviyesinin de üzerine çıkması ile şüpheli alacağa bağlı gelir net gelir katkısı sağlamaya devam etmiştir. Öte yandan, vadesi geçmiş elektrik alacaklarından elde edilen faiz oranındaki artışa bağlı olarak da vadesi geçmiş alacak gelirlerinde ciddi bir artış gerçekleşmiştir.

2018'de gözlenen negatif işletme sermayesi etkisinin beklendiği gibi 2019'da terse dönmesi sonucunda operasyonel nakit akışı ile faiz ve vergi öncesi serbest nakit akışı 2019 yılında ciddi anlamda artış göstermiştir. Sonuç olarak, perakende iş kolu 2019 yılını faaliyet gelirinin yaklaşık üç katı seviyesinde 1.725 milyon TL faiz ve vergi öncesi serbest nakit akışı ile tamamlamıştır.

FAALİYET GELİRİ KIRILIMI VE FAİZ VE VERGİ ÖNCESİ SERBEST NAKİT AKIŞI HESAPLAMASI

(milyon TL)	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018	Değişim TL	Değişim %
Düzenlemeye Tabi Brüt Kâr	657	621	36	%6
Serbest Piyasa Satışlarından Elde Edilen Brüt Kâr	97	46	51	%111
Müşteri Çözümleri Brüt Kârı	19	11	8	%73
İşletme Giderleri	-325	-323	-2	%1
Şüpheli Alacağa (Bad Debt) Bağlı Gelir ve Gider	111	35	76	%217
Faaliyet Gelirleri	559	390	169	%43
Fiyat Eşitleme Etkileri	811	-454	1.265	%279
Net Müşteri Depozito İlaveleri	64	246	-182	-%74
Net İşletme Sermayesindeki Değişim	342	-317	659	%208
Faiz ve Vergi Öncesi Operasyonel Nakit Akışı	1.776	-135	1.911	-
Yatırım Harcamaları	-51	-38	-13	%34
Faiz ve Vergi Öncesi Serbest Nakit Akışı	1.725	-173	1.898	-

KONSOLİDE FİNANSAL GELİŞMELER

FAALİYET GELİRLERİ

(milyon TL)	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018	Değişim TL	Değişim %
Finansman Gelirleri/(Giderleri) Öncesi Faaliyet Kârı	3.065	2.811	254	%9
Amortisman Giderlerine İlişkin Düzeltmeler	373	258	115	%45
Şerefiye Değer Düşüklüğü Karşılığı Giderine İlişkin Düzeltmeler	-	753	-753	-
Operasyonel Kur Farkından Kaynaklanan Gelir ve Giderlere İlişkin Düzeltmeler	4	44	-40	-%91
Depozito Ve Teminatların Makul Değerleme Farklarına İlişkin Düzeltmeler	114	243	-129	-%53
Gelir Tavanı Düzenlemesiyle İlgili Faiz Geliri	-186	-44	-142	%323
FAVÖK	3.369	4.065	-696	-%17
Yatırım Harcamaları Geri Ödemeleri	1.058	798	260	%33
FAVÖK + Yatırım Harcamaları Geri Ödemeleri	4.427	4.864	-437	-%9
Finansal Varlıkların Gerçeğe Uygun Değerindeki Değişim	230	-984	1.214	%123
Rekabet Kurumu İdari Para Cezası Karşılığı	-	107	-107	-
Önceki Mali Yıllar ile İlgili Tek Seferlik Gelirler	-48	-142	94	-%66
Faaliyet Gelirleri	4.609	3.845	764	%20

Enerjisa'nın konsolide Faaliyet Geliri (FAVÖK + istisnai kalemleri haricinde yatırım harcamaları geri ödemeleri), 2018 yılında 3.845 milyon TL'den 2019 yılında 4.609 milyon TL'ye ulaşarak %20 artış göstermiştir. Faaliyet gelirindeki bu artış esas olarak Dağıtım iş kolundan gelmektedir; dağıtım gelirleri 2019 yıl sonunda konsolide faaliyet gelirine %88'i oranında katkıda bulunmuştur.

Dağıtım iş kolu faaliyet gelirindeki artış, büyük ölçüde, finansal gelirin 2018 yılında 1.717 milyon TL'den %14 artışla 2019 yılında 1.959 milyon TL'ye yükselmesinden kaynaklanmıştır. Yatırımlar üzerinden elde edilen getirideki artış Düzenlenmiş Varlık Tabanı (DVT) artışından kaynaklanmış ve daha düşük enflasyon beklentisi ile azalan nominal getiri oranı ile kısmen dengelenmiştir. Yatırım harcamaları 2019'da yavaşlayarak, 2018 yılında gerçekleşen 1,6 milyar TL seviyesinden

1,4 milyar TL'ye düşmüştür. Yatırım tutarlarındaki düşüşe rağmen, Düzenlenmiş Varlık Tabanı 2019'da %21 artarak, 2018 sonunda 6,9 milyar TL'den 8,4 milyar TL'ye yükselmiştir. Enflasyon oranı (TÜFE) 2018 yılı için %15,4 iken, 2019 yılında %15,7 olarak açıklanmıştır, bu artış hem nominal yatırım getirisine, hem de nominal Düzenlenmiş Varlık Tabanına yansımaktadır. Yatırım getirilerinin artmasının yanı sıra, verimlilik ve kalite parametrelerinden elde edilen gelirler de enflasyona paralel olarak %11 artışla 2018'de 816 milyon TL'den, 2019'da 902 milyon TL'ye yükselmiştir.

Perakende iş kolunun katkısı temel olarak düzenlemeye tabi segmentten kaynaklanmıştır. Bu segmentte ortalama satış fiyatlarının yıllık %25 artışı, satış hacimindeki düşüşü de kompanse etmiştir. Serbest piyasa katkısı ise geçen yıla göre artan kâr marjlarından kaynaklanmıştır.

KONSOLİDE FİNANSAL GELİŞMELER

BAZ ALINAN NET KÂR

Konsolide baz alınan net kâr (istisnai kalemler hariç net kâr) 2019 yılında bir önceki yıla göre %61 artarak 730 milyon TL'den 1.175 milyon TL'ye yükselmiştir. Faaliyet Gelirleri altındaki temel değişimler şu şekildedir:

- Amortisman, UFRS16 standart uygulanmasına bağlı olarak aktifleştirilen kira giderleri ve işletme giderlerinin amortisman ve faiz giderleri altına sınıflandırılmasına bağlı olarak 115 milyon TL artmıştır.
- Finansal giderler 2018'de 1.489 milyon iken, 2019'da 1.673 milyon olarak gerçekleşmiştir. Yıl içerisinde kredi portföyü özellikle yılın ikinci yarısında daha düşük maliyetler ile refinance edilse de, kümülatif ortalama kredi maliyeti bir önceki seneye göre 1 puan artarak, yaklaşık %18 olmuştur.

- 2019 yılındaki yüksek kredi faiz gideri, enflasyon düşüşüne paralel olarak azalan tahvil ve müşteri depozito yeniden değerlendirme farkları ile dengelenmiştir.
- UFRS16 standardı ile eklenen kira giderleri ve kredi portföyünün refinansmanına ait tek seferlik giderlere rağmen, diğer finansal giderler aynı seviyede kalmıştır. Bu iki etki de, çoğunlukla 2018 yılına ait ve yılın büyük bir kısmında yüksek faiz oranının ile artan fiyat eşitleme sistemine ilişkin finansal gelir ile dengelenmiştir.
- Son olarak da, efektif vergi oranı 2018'de %31 iken, 2019'da %25'e düşmüştür. Bu daha önce belirtildiği gibi, Enerjisa Enerji solo şirket seviyesinde ertelenmiş vergi varlıklarının muhasebeleştirilmesi ile, bu tüzel kişiliğin finansal giderlerinin ilerleyen yıllarda vergiden düşüleceği beklentisi ile vergi kalkını olarak kullanılması ile mümkün olmuştur.

(milyon TL)	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018	Değişim TL	Değişim %
Finansman Gelirleri/(Giderleri) Öncesi Faaliyet Kârı	3.065	2.811	254	%9
Finansman Geliri/(Gideri)	-1.673	-1.489	184	%12
Vergi Öncesi Kâr	1.392	1.322	70	%5
Vergi	-358	-574	216	-%38
Net Kâr	1.034	748	286	%38
Finansal Varlıkların Gerçeğe Uygun Değerindeki Değişim	179	-768	947	-%123
Rekabet Kurumu İdari Para Cezası Karşılığı	-	107	-107	-
Şerefiye Değer Düşüklüğü Karşılığı Gideri	-	753	-753	-
Önceki Mali Yıllara İlişkin Tek Seferlik Gelirler	-38	-110	72	-%65
Baz Alınan Net Kâr	1.175	730	445	%61

FAİZ VE VERGİ SONRASI SERBEST NAKİT AKIŞI

Faiz ve vergi sonrası serbest nakit akışı 2018'de -562 milyon TL iken, 2019'da 505 milyon TL olmuştur.

Faiz ve vergi öncesi serbest nakit akışındaki iyileşme temel olarak perakende satış iş kolundan kaynaklanmıştır. 2018'de gözlenen negatif işletme sermayesi etkisinin beklendiği gibi 2019'da terse dönmesi sonucunda

operasyonel nakit akışı ile faiz ve vergi öncesi serbest nakit akışı 2019 yılında ciddi anlamda artış göstermiştir. Sonuç olarak, perakende iş kolu 2019 yılını faaliyet gelirinin yaklaşık üç katı seviyesinde 1.725 milyon TL faiz ve vergi öncesi serbest nakit akışı ile tamamlamıştır.

(milyon TL)	1 Ocak- 31 Aralık 2019	1 Ocak- 31 Aralık 2018	Değişim TL	Değişim %
Faiz ve Vergi Öncesi Operasyonel Nakit Akışı	4.168	2.122	2.046	%96
Yatırımlar	-1.621	-1.602	19	%1
Faiz ve Vergi Öncesi Serbest Nakit Akışı	2.547	520	2.027	%390
Vergi Ödemeleri	-456	-35	-421	%1.203
Faiz Gelirleri	122	96	26	%27
Faiz Ödemeleri	-1.708	-1.143	-565	%49
Faiz ve Vergi Sonrası Serbest Nakit Akışı	505	-562	1.067	-

KONSOLİDE FİNANSAL GELİŞMELER

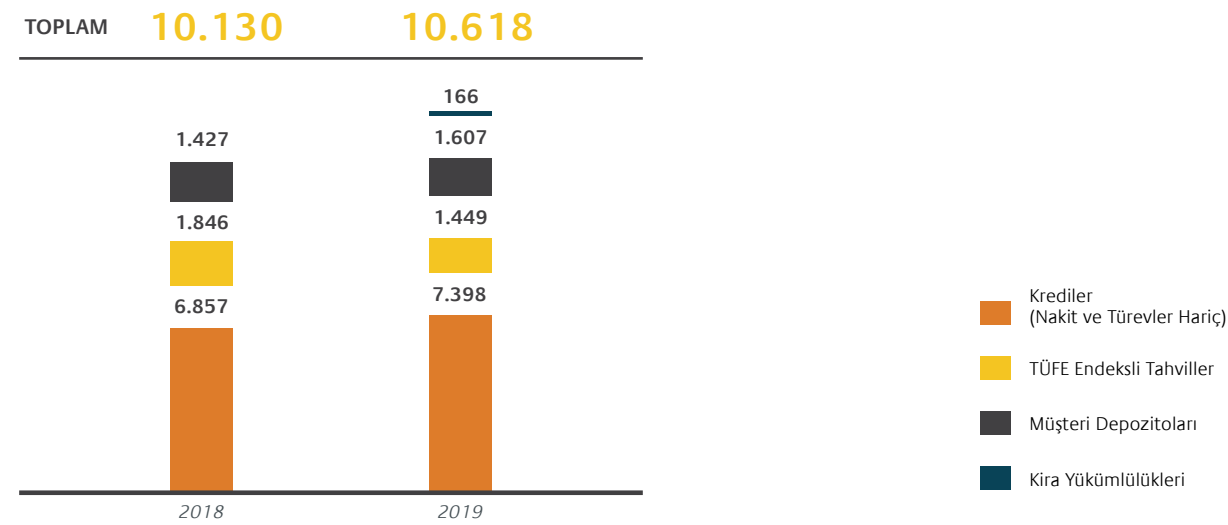
FİNANSMAN

EKONOMİK NET BORÇ

Ekonomik net borç 2018'de 10.230 milyon TL seviyesinden 2019'da 10.618 milyon TL'ye çıkmıştır. 2019 yılında operasyonel nakit akışı, faiz ve vergi ödemelerinin yanı sıra, temettü ödemesini de karşılamak için yeterli olduğundan, ekonomik net borç artışı aşağıdaki sebeplerden kaynaklanmıştır:

- UFRS 16 standartının kullanılması ile aktifleştirilen kira giderlerine bağlı olarak 166 milyon TL artan kiralama borçları.
- 2019'da 180 milyon TL artan müşteri depozitoları.
- Özellikle tahvil enflasyon değerlemesine ile ilgili ortaya çıkan ödenmemiş faiz tahakkukları.

Ekonomik Net Borç Dağılımı (milyon TL)

KONSOLİDE: EKONOMİK NET BORÇ GELİŞİMİ

	(milyon TL)
Ekonomik Net Borç (31 Aralık 2018)	-10.130
Faiz Ve Vergi Öncesi Serbest Nakit Akışı	2.547
Net Faiz Ödemeleri	-1.586
Vergi Ödemeleri	-456
Temettü Ödemeleri	-472
Diğer (Kur Gideri, Faiz Tahakkuku)	-521
Ekonomik Net Borç (31 Aralık 2019)	-10.618

Enerjisa Enerji, 2018 yılında olduğu gibi 2019 yılında da operasyonlardan elde ettiği nakit akışlarına ek olarak, dağıtım yatırım harcamalarını finanse etmek, işletme haklarının edinilmesi ile ilgili yükümlülüklerini yerine getirmek ve işletme sermayesi ihtiyacının finansmanına gerekli sermayeyi sağlamak için dış finansmana ihtiyaç duymaya devam etmiştir.

2018 yılındaki oynaklıktan sonra, 2019 Türkiye'de faizlerin hızla düştüğü ve finansman ortamının özellikle güçlü finansallara sahip şirketler için iyileştiği bir yıl olmuştur. Enerjisa Enerji bu ortamdan faydalanarak borçlarını yatırım geri ödeme süreleri ile eşleştirmek, finansman kaynaklarını

çeşitlendirmek ve maliyetlerini düşürmek amacı ile sene içerisinde finansman ve refinansmanlar yapmıştır.

2019 yılında borç sermayesi piyasasındaki iyileşmeye rağmen, uzun vadeli TÜFE'ye endeksli ihraçların yapılması için gerekli piyasa şartları sağlanamamıştır. Bu sebeple Enerjisa Enerji 2019 yılı içerisinde yeni bir ihraç yapmamış ve 3. çeyrekte vadesi gelen bazı tahvillerinin geri ödemesinden sonra tahvillerin portföydeki payı %16'ya düşmüştür.

İhraççı	İhraç Tutarı (milyon TL)	Reel Kupon Oranı	Valör Tarihi	İtfa Tarihi
Enerjisa Enerji	405	%4,75	2 Mart 2017	23 Şubat 2021
Enerjisa Enerji	335	%5,00	1 Ağustos 2017	26 Temmuz 2022
Enerjisa Enerji	100	%4,75	20 Ekim 2017	15 Ekim 2021
Enerjisa Enerji	162	%5,00	5 Nisan 2018	30 Mart 2023
Toplam	1.002			

Herhangi bir ihraç yapılmamasına rağmen, Enerjisa Enerji tahvil yatırımcıları için kredi derecelendirmesini devam ettirmiş ve Fitch Derecelendirme Kuruluşu, Enerjisa Enerji A.Ş. ve Başkent EDAŞ'ın uzun vadeli ulusal kredi notunu 17 Ocak 2020'de "AA(tur)" ve görünümünü durağan olarak teyit etmiştir.

Enerjisa Enerji ve iştirakleri, faizlerin hızla düştüğü 2019 yılında, erken ödeme opsiyonlarını kullanarak, sabit faizli kredilerini refinanse etmiş ve maliyetlerini 2019 ve sonraki yıllar için düşürmeyi ve ortalama vadelerini uzatmayı başarmıştır.

Borç portföyü, kur riski içermemektedir; tüm krediler ve tahviller doğrudan Türk lirası olarak veya Türk lirasına çevrilerek alınmıştır. Tek istisna, 2019 yılının başında tamamen riskten koruma altına alınan ve Aralık 2019 itibarıyla 53,2 milyon Avro (Aralık 2018 itibarıyla 60,7

milyon Avro) değerindeki TEDAŞ borcudur. Riskten korunma araçları, kur farkı giderlerinin söz konusu borca olan etkisini sınırlandırarak, Enerjisa'yı olası kur dalgalanmalarının etkilerinden korumuştur.

Daha önceki yıllarda olduğu gibi 2019 yılında da Enerjisa kurumsal finansman alanında yeni ürünlerin kullanımında ve gelişiminde öncü olmuş ve yeni oluşturulan TLREF referans faiz oranıyla Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası ve Garanti Bankası ile beş yıl vadeli kredi sözleşmeleri imzalanmıştır.

Enerjisa 2019 yılı içerisinde finansman ortamındaki iyileşmeden, likidite ve faiz riski almadan, en iyi şekilde faydalanmış, maliyetlerini düşürmüş ve vadelerini uzatmıştır. Aynı hedefler doğrultusunda 2020 yılında da finansman faaliyetlerine devam etmeyi hedeflemektedir.

BÜYÜME

FOKUS

DİSİPLİN

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

Enerjisa Enerji, elektrik dağıtım ve perakende satışından oluşan iki ana iş kolunda Türkiye'nin lider ve öncü elektrik şirketi olarak faaliyet göstermektedir. Enerjisa Enerji sınırları çok net belirlenmiş ve geçmiş dönemde güvenilirliğini ve işlevselliğini kanıtlamış olan düzenleyici çerçeve içerisinde, ana faaliyet iş kollarına odaklanarak hissedarlarına öngörülebilir bir gelir modeli sunmaktadır.

OPERASYONEL GELİŞMELER

64 DAĞITIM FAALİYETLERİ

79 PERAKENDE SATIŞ FAALİYETLERİ

102 ÖDÜLLER

DAĞITIM FAALİYETLERİ

Enerjisa Enerji insan, çözüm ve inovasyon odaklı dağıtım faaliyetleriyle sektöründe lider konumdadır. Şirket, 2019 yılında dağıtım bölgelerinde yüksek kaliteli şebeke ağını genişletmeye devam etmiştir.

Enerjisa Enerji'nin ana iş kollarından biri elektrik dağıtımdır. Şirket 3 dağıtım bölgesindeki 14 ilde, Türkiye'deki dağıtım bağlantı noktalarının yaklaşık %26'sını oluşturan 21,5 milyon nüfusa hizmet vermektedir. Şirket'in faaliyette olduğu dağıtım bölgeleri Başkent, AYEDAŞ ve Toroslar'dır.

Enerjisa Enerji'nin dağıtım faaliyetlerinin özünü; insan, çözüm ve inovasyon odaklı çalışmalar oluşturmaktadır. Sektöründe lider konumda bulunan Şirket, hizmet kalitesini

geliştirmeye yönelik operasyonlarla dağıtım sektöründe öncü rol üstlenmektedir.

Enerjisa Enerji Türkiye'nin gelişime en açık ve en yeni teknolojileri uygulayan şirketlerinden biridir. Dünyada ve Türkiye'deki yenilikçi uygulamaları hızla kendi sistemine adapte edip süreçlerini bu yönde düzenlemesi Şirket'i, dağıtım şirketleri arasında öne çıkarmaktadır. Bugün Enerjisa Enerji, Türkiye'de pazar payı en yüksek dağıtım şirkettir.

DAĞITIM FAALİYETLERİ

Dağıtım; elektriğin gerilim düzeyi 36 kV'nin altında olan hatlar vasıtasıyla son tüketiciye nakli olarak tanımlanmaktadır. Türkiye'deki elektrik dağıtım şebekesinin 21 dağıtım bölgesine bölünmesi "Elektrik Enerjisi Sektörü Reformu ve Özelleştirme Strateji Belgesi" ile olmuştur. 2009 ve 2013 yılları arasında gerçekleştirilen özelleştirmeler sonrasında tüm dağıtım bölgeleri özel şirketler tarafından işletilmeye başlamıştır.

Bölgesel dağıtım şebekesi işletmecilerinden her biri, kendi bölgesinde aşağıdaki sorumlulukları yerine getirmekle yükümlüdür:

- Gerekli bakım, onarım, çevre, güvenlik, yenileme ve genişleme yatırımlarını yapmak
- Elektrik sayaçlarının bakımını gerçekleştirmek ve bu sayaçları okumak
- Talep projeksiyonlarını ve yatırım planlarını hazırlamak
- Kayıp kaçak elektrik oranlarını takip etmek
- Teknik ve ticari kayıpları karşılamak için elektrik tedarik etmek
- Kayıp kaçak oranlarını azaltmak için gerekli teknik ve operasyonel tedbirleri almak
- Kamuya açık alanların aydınlatmasını sağlamak

8,4 milyar TL

DVT (Düzenlenmiş Varlık Tabanı)

231.582 km

Dağıtım ağı uzunluğu

11,2 milyon

Dağıtım bağlantı noktası

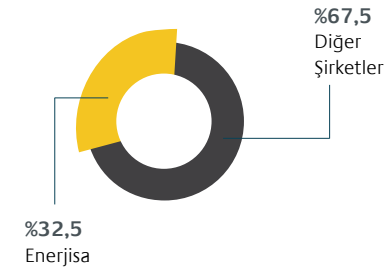
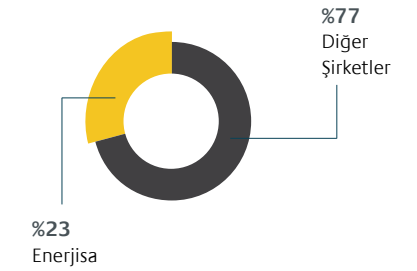
1,4 milyar TL

Altyapı yatırımları

Enerjisa Enerji faaliyet alanı içindeki 3 dağıtım bölgesinde, operasyonlarının tamamını merkezi olarak yönetmekte ve izlemekte, dağıtım şebekeleriyle ilgili operasyonlarını planlamakta ve gerçekleştirmektedir.

Şirket, şebeke yönetimi süreçlerinin bir parçası olarak şebekeyi büyütme, yenileme, şebekenin operasyonel verimliliğini artırma, araştırma ve geliştirme faaliyetlerinde de bulunmaktadır. Bu faaliyetler Şirket'in her 3 bölgede;

- Şebeke yönetim süreçlerini standardize etmesine,
- Merkezileştirilmiş prosedürler hazırlamasına,
- EPDK'nın teknik ve ticari standartlarıyla tedarik güvenilirliği standartları ve kesinti, kayıp ve kaçak hedeflerine uyum gibi önemli performans göstergelerini tespit etmesine,
- Sistem iyileştirmelerini planlamasına,
- Yerel şebekeleri kontrol etmesine ve izlemesine,
- Müşterilerle bağlantılı faaliyetlerini yürütmesine imkan tanımaktadır.

TÜRKİYE DÜZENLENMİŞ VARLIK TABANINDAKİ
ENERJİSA PAYI 2018¹2016-2020 TÜRKİYE YATIRIM HARCAMALARI
TAVANINDAKİ ENERJİSA PAYI Toplam 18 Milyar TL²

¹ Yukarıdaki bilgiler tarife dönemi için açıklanan Yatırım Tavanlarına göre hesaplanmıştır.
² Enerjisa Düzenlenmiş Varlık Tabanı payı gerçekleşen yatırım tutarına göre dir.
Kaynak: EPDK, Şirket.

DAĞITIM ŞİRKETLERİ

Enerjisa Enerji elektrik dağıtım faaliyetlerini 3 bölgede 14 ilde **Başkent Elektrik Dağıtım A.Ş.** (Başkent EDAŞ), **İstanbul Anadolu Yakası Elektrik Dağıtım A.Ş.** (AYEDAŞ) ve **Toroslar Elektrik Dağıtım A.Ş.** (Toroslar EDAŞ) kanalıyla yürütmektedir. Şirket 2019 yılında 231.582 km uzunluğunda bir dağıtım hattında yaklaşık 45,8 TWh brüt elektrik dağıtımını gerçekleştirmiştir.

BAŞKENT ELEKTRİK DAĞITIM A.Ş.

Başkent Elektrik Dağıtım A.Ş. (Başkent EDAŞ), Başkent Elektrik Dağıtım Bölgesi'nde yer alan iller kapsamındaki

elektrik dağıtım şebekesi inşa, bakım ve işletme faaliyetlerini sürdürmektedir. Şirket Ankara, Bartın, Çankırı, Karabük, Kastamonu, Kırıkkale ve Zonguldak illerini kapsayan bölgedeki 7,5 milyon nüfusun elektrik dağıtımına erişimini sağlamaktadır. Başkent, 2019 yılında 113.814 km uzunluğundaki dağıtım hattında yaklaşık 15,9 TWh brüt elektrik dağıtımını gerçekleştirmiştir.

Enerjisa Enerji Başkent Elektrik Dağıtım A.Ş.'nin hisselerinin %100'ünün blok satışı yöntemiyle özelleştirilmesi için yapılan ihaleyi 1 Temmuz 2008 tarihinde 1.225 milyon ABD Doları bedelle kazanmıştır. 28 Ocak 2009 tarihinde

DAĞITIM FAALİYETLERİ

ise hisselerin devri tamamlanmıştır. Başkent EDAŞ; Ankara, Kırıkkale, Kastamonu, Zonguldak, Bartın, Çankırı ve Karabük dahil toplam 7 ilde, Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. (TEDAŞ) ile imzalanan İşletme Hakkı Devir Anlaşması'nın (İHD) imzalanma tarihi olan 31 Mart 2006 tarihinden başlamak üzere 1 Eylül 2036 tarihine kadar elektrik dağıtım hakkına sahiptir.

İSTANBUL ANADOLU YAKASI ELEKTRİK DAĞITIM A.Ş.

İstanbul Anadolu Yakası Elektrik Dağıtım A.Ş. (AYEDAŞ), İstanbul Anadolu Yakası Elektrik Dağıtım Bölgesi'nde yer alan ilçeler kapsamındaki elektrik dağıtım şebekesi inşa, bakım ve işletme faaliyetlerini sürdürmektedir. İstanbul Anadolu Yakası'nda yaşayan yaklaşık 5,5 milyon nüfusun elektrik dağıtımına erişimini sağlayan AYEDAŞ, 2019 yılında 24.715 km uzunluğundaki dağıtım hattında yaklaşık 12,4 TWh brüt elektrik dağıtımını gerçekleştirmiştir.

Enerjisa Enerji, AYEDAŞ'ın hisselerinin %100'ünün blok satışı yöntemiyle özelleştirilmesi için yapılan ihaleyi 1.227 milyon ABD Doları bedelle kazanmıştır. 31 Temmuz 2013 tarihinde ise hisselerin devrini tamamlanmıştır. AYEDAŞ, İstanbul Anadolu Yakası'nda, TEDAŞ ile imzalanan İHD imzalanma tarihi olan 24 Temmuz 2006 tarihinden başlamak üzere 31 Aralık 2042 tarihine kadar elektrik dağıtım hakkına sahiptir.

TOROSLAR ELEKTRİK DAĞITIM A.Ş.

Toroslar Elektrik Dağıtım A.Ş. (Toroslar EDAŞ) bölgesinde yer alan illerin elektrik dağıtım şebekesi inşa, bakım ve işletme faaliyetlerini sürdürmektedir. Adana, Osmaniye, Gaziantep, Mersin, Kilis ve Hatay illerini kapsayan Toroslar Elektrik Dağıtım Bölgesi'ndeki 8,5 milyon nüfusun, elektrik dağıtımına erişimini sağlamaktadır. Toroslar, 2019 yılında 93.053 km uzunluğundaki dağıtım hattında yaklaşık 17,6 TWh brüt elektrik dağıtımını gerçekleştirmiştir.

Enerjisa Enerji, Toroslar'ın hisselerinin %100'ünün blok satışı yöntemiyle özelleştirilmesi için yapılan ihaleyi 1.725 milyon ABD Doları bedelle kazanmıştır. 30 Eylül 2013 tarihinde ise hisselerin devrini tamamlanmıştır. Toroslar EDAŞ; Adana, Gaziantep, Hatay, Kilis, Mersin ve Osmaniye illerinde, TEDAŞ ile imzalanan İHD imzalanma tarihi olan 24 Temmuz 2006 tarihinden başlamak üzere 31 Aralık 2042 tarihine kadar elektrik dağıtım hakkına sahiptir.

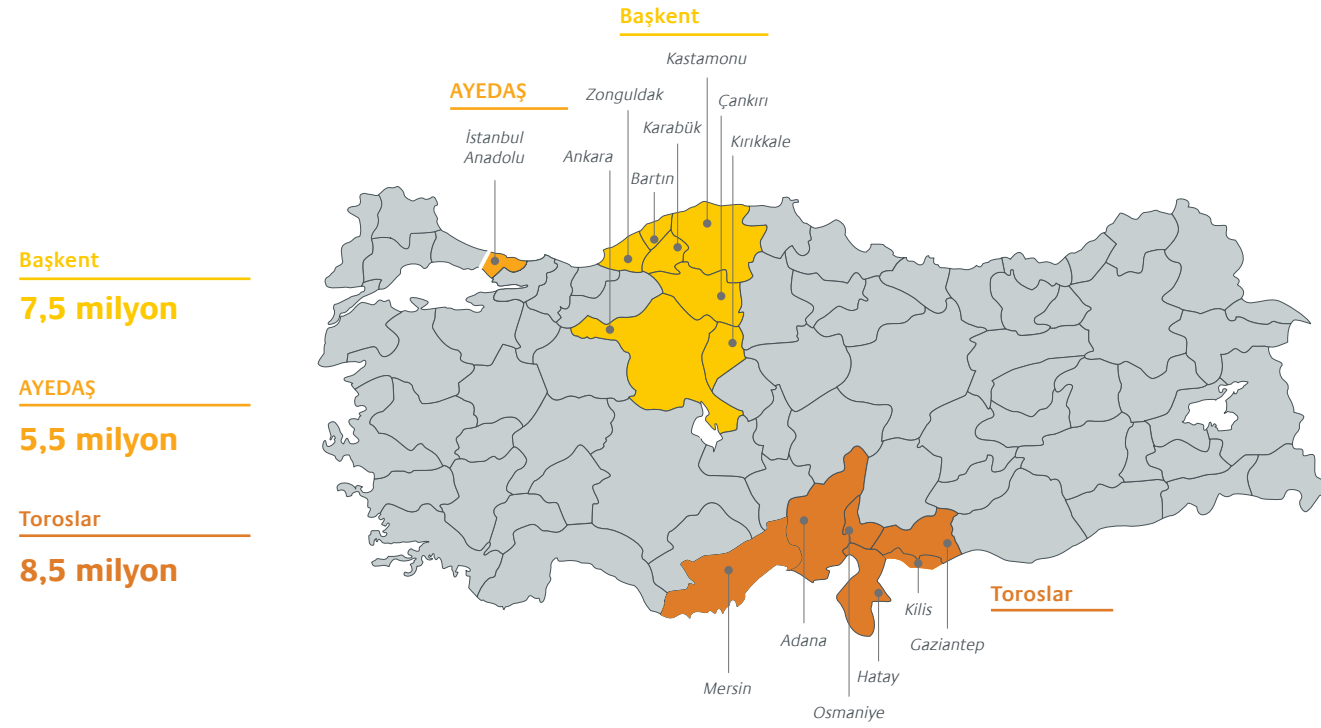
	Lisans Başlangıç	Lisans Bitiş
Başkent	13 Mart 2003	1 Eylül 2036
AYEDAŞ	1 Eylül 2006	31 Aralık 2042
Toroslar	1 Eylül 2006	31 Aralık 2042

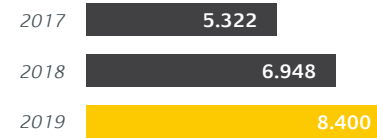
Dünyada ve Türkiye'deki yenilikçi uygulamaları hızla kendi sistemine adapte edebilmesi Enerjisa'yı öne çıkarmaktadır.

DAĞITIM FAALİYETLERİ

Başkent
7,5 milyonAYEDAŞ
5,5 milyonToroslar
8,5 milyon

DÜZENLENMİŞ VARLIK TABANI (Milyon TL)

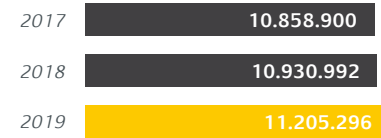
DAĞITILAN ELEKTRİK MİKTARI - BRÜT (TWh)

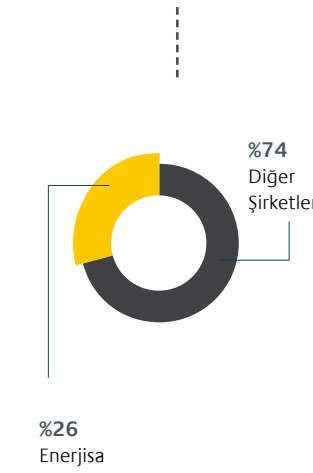
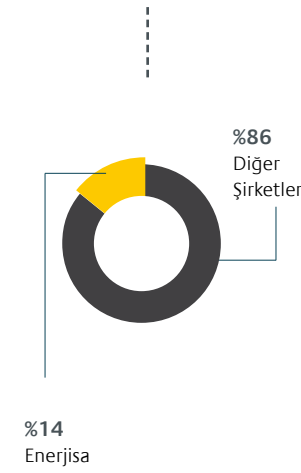
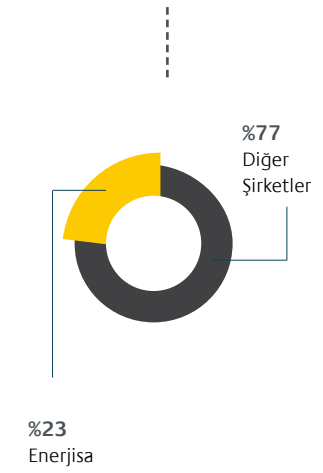
DAĞITIM AĞI UZUNLUĞU (km)

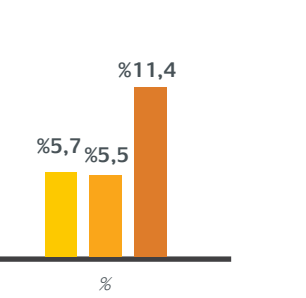
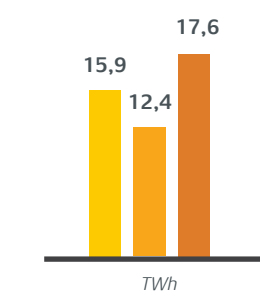
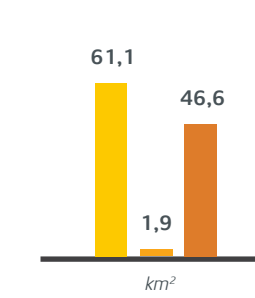
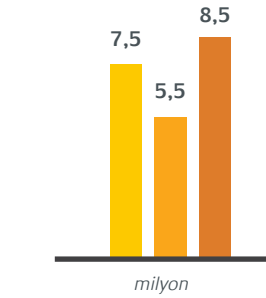
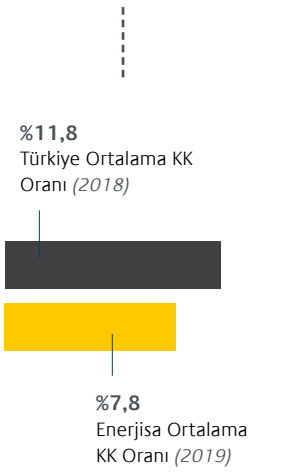
DAĞITIM BAĞLANTI NOKTASI SAYISI

SAYILARLA DAĞITIM ŞİRKETLERİ

TÜRKİYE NÜFUSU
83,2 MİLYONTÜRKİYE YÜZÖLÇÜMÜ
783.562 km²TÜRKİYE'DE TOPLAM
DAĞITILAN ELEKTRİK - BRÜT
203,9 TWh (2018)

KAYIP KAÇAK ORANI

NÜFUS
21,5 MİLYONYÜZÖLÇÜM
109.663 km²DAĞITILAN ELEKTRİK - BRÜT
45,8 TWhORTALAMA
KAYIP KAÇAK ORANI
%7,8

Başkent

AYEDAŞ

Toroslar

DAĞITIM FAALİYETLERİ

YATIRIMLAR

Güçlü büyümesini 2019 yılında da sürdüren Enerjisa Enerji, toplamda 1,4 milyar TL yatırım yapmıştır. Şirket dinamik operasyonel yapısı ve finansman gücü ile dağıtım bölgelerinde gerekli olan şebeke iyileştirme, yeni bağlantılar ve diğer yatırım ihtiyaçlarını karşılayabilecek güce sahiptir.

Dağıtım şirketleri; enerji talepleri, şebeke ihtiyaçları ve şirket bünyesindeki diğer tüm yatırım ihtiyaçlarını değerlendirerek yatırım planlarının oluşturulmasından ve gerçekleştirilmesinden sorumludur. Bunun yanında yatırım bütçesinin takip edilmesi, 5 yıllık yatırım bütçesi ve gerekçe raporlarıyla EPDK'ya sunulan yatırım raporlarının hazırlanması da görevleri arasındadır.

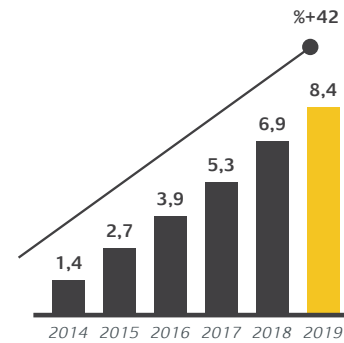
Yatırım planları; şebekenin durumu ve çalışmasıyla ilgili kalite ve diğer göstergeler, saha etütleri yapılarak belirlenen ihtiyaçlar, enerji talepleri ve müşteri, yerel yönetimler, kamu kurum ve kuruluşlarına ait talepler ve şirket bünyesindeki diğer tüm yatırım ihtiyaçları değerlendirilerek oluşturulmaktadır. Enerjisa Enerji yatırım planlarını dinamik yapısı, finansman maliyetleri ve saha ihtiyaçlarının sürekli değişmesine bağlı olarak yıl içinde güncellemektedir.

Şirket, 2019 yılında da güçlü büyümesini sürdürmüştür. Enerjisa Enerji, Türkiye'nin elektrik arz kalitesi parametrelerinin sürekli geliştirilmesi önceliği çerçevesinde yatırımlarına devam etmiş ve 2019 yılında toplam 1,4 milyar TL yatırım yapmıştır. Şirket teknik ve ticari kayıpların azaltılması konusundaki önemli iyileştirmelerini sürdürmüştür.

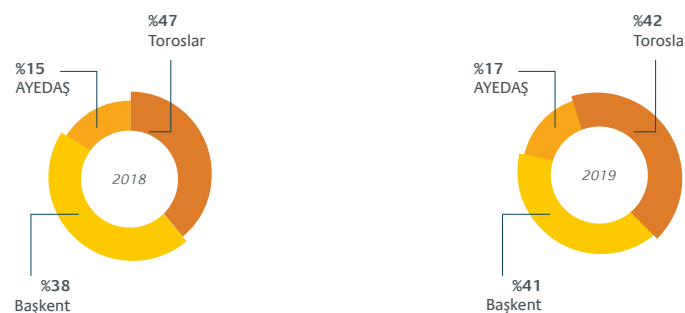
Elektrik dağıtım yatırımları tümüyle düzenlemeye tabidir. Enerjisa Enerji'nin, gelirlerin önemli bir bileşenini oluşturan Düzenlenmiş Varlık Tabanı 2019 sonu itibarıyla 8,4 milyar TL düzeyine ulaşmıştır.

Enerjisa Enerji özelleştirme tarihinden günümüze kadar yapmış olduğu sürekli yatırımlarla Düzenlenmiş Varlık Tabanı'nı (DVT) %40'ın üzerinde büyütülmüştür.

DÜZENLENMİŞ VARLIK TABANI (TL milyar)

YAPILAN YATIRIMLARIN BÖLGESEL DAĞILIMI

MÜŞTERİ DENEYİMİ

Müşterileriyle birebir temas etme imkanı sağlayan iletişim kanallarını günümüz ihtiyaçlarına göre çeşitlendiren Enerjisa Enerji, müşteri başvuru ve şikayetlerini bu kanallar yoluyla en kısa zamanda çözümlenmeye öncelik vererek çalışmalarını yoğun şekilde sürdürmektedir.

Müşterinin Enerjisa Enerji ile deneyimini en iyi hale getirmek Şirket'in en büyük önceliklerinden biridir. Enerjisa Enerji, tüm operasyonel birimlerinde müşteri odaklılık kültürünün benimsenmesini sağlamak ve müşterilerine verdiği hizmetin kalitesini hep daha ileriye taşımak için var gücüyle çalışmaktadır.

Enerjisa Enerji Dağıtım Şirketleri müşterilerine sundukları yeni uygulamalar ve müşteri deneyimi alanında yaptıkları yeni yatırımlarla faaliyetlerini sürdürürken, operasyonel süreçlerini de kalite ve sürdürülebilirlik esaslarına göre iyileştirmektedir.

Enerjisa Enerji, müşteriyle birebir temas etme imkanı sağlayan müşteri iletişim kanallarını günümüz ihtiyaçlarına göre çeşitlendirmeye öncelik vermektedir. Şirket, müşteri başvuru ve şikayetlerini bu kanallar yoluyla en kısa zamanda çözümlenmeye ve müşterilerini doğru şekilde yanıtlamaya öncelik vererek çalışmalarını yoğun şekilde sürdürmektedir.

Dilekçe, e-posta, telefon, web sitesi, mobil uygulama (Mobil 186), kayıtlı elektronik posta (KEP), twitter destek hesapları, kurumsal facebook hesabı, kurumsal şikayetvar.com hesabı ve WhatsApp muhtar hizmet hattı gibi farklı kanallar Enerjisa Enerji müşterilerinin başvuru ve şikayetlerini Şirket'e ilettiği kanallardır. Bu kanallarla paylaşılan bilgi, Şirket'in müşteri deneyimi prensiplerine göre kayda alınmakta ve operasyonel birimlerle paylaşılmaktadır. Operasyon birimlerinden konuyla ilgili alınan geri dönüşler, müşterinin tercih ettiği geri dönüş kanalı aracılığıyla kendisine iletilmektedir.

Enerjisa Enerji 2019 yılında müşteri deneyimini müşteri talep ve şikayetleriyle teknolojik gelişmeler doğrultusunda iyileştirmek amacıyla şu projeleri hayata geçirmiştir:

- **Endeks Okuma-Dijital Endeks Bildirimi (DEBİ) Projesi:** Bu projeye müşterilerin, onay vermelerini takiben endeks bildirimlerini elektronik ortamda görüntülemeleri sağlanmıştır. Gerekli tanımlamaların yapılmasının ardından endeks bildirimlerinin mail ve SMS yoluyla gönderimi, endeks değerleri alınan her müşteri sayacı için aynı gün içerisinde akşam 21.00'de gerçekleştirilmektedir. Proje, 2 Temmuz 2019 tarihi itibarıyla AYEDAŞ, Toroslar ve Başkent olmak üzere 3 bölgede başlamıştır. Şirket aylık yaklaşık 1.200 tesisatın endeks bildirimlerini SMS ve mail yoluyla müşterilerine göndermektedir.
- **Sayaç İşlemleri-Sayaç Arızası Kaynaklı Ek Tahakkuk Projesi:** Tüketimin sayaç arızalarına bağlı olarak hatalı ölçülmesi durumunda oluşan müşteri memnuniyetsizliği ya da şirket kaybının önüne geçmek amacıyla, sayacın arızalı olduğu döneme ait düzeltme faturası oluşturulmalıdır. Bu projeye düzeltme faturasına yansıyan tüketim miktarının hesaplanması otomatik hale getirilmiştir. Böylece sayacı değişen bütün müşteriler için süreç otomatik olarak ilerlemektedir. Şirket bu projeye 2020'de tamamen kullanıcı bağımsız bir sisteme geçmeyi ve müşteriye giden bilgilendirme metinlerini detaylandırarak müşteri memnuniyetini artırmayı; kullanıcı kaynaklı hataları da engellemeyi planlamaktadır. Aynı zamanda ek tahakkuk faturalarını düzenlemenin ardından tedarikçi bilgilendirme formlarını da otomatikleştirmeyi planları arasına almış bulunmaktadır.
- **Yeni Abonelik-Mobil Cihaz Atlas Uygulaması Entegrasyonu:** Yeni bağlantı süreçlerinde yaşanan en büyük sorunlardan biri bağlantısı yapılacak yapının sistemde bulunmaması nedeniyle adres tespitinin yapılamaması ve saha siparişlerinin bir kısmının bu nedenle başarısız

DAĞITIM FAALİYETLERİ

kapatılmasıdır. T.C. Çevre ve Şehircilik Bakanlığı'nın Atlas uygulaması üzerinden ada/parsel bilgisi girilerek yapının koordinat bilgisi ve krokisine ulaşılabilir. Enerjisa Enerji, bu entegrasyon projesiyle sahada kullanılan mobil cihazlar üzerinden Atlas uygulamasına erişimi sağlamıştır. Böylece elde edilen koordinat verileri navigasyonda kullanılarak siparişlerin bulunamaması problemi ortadan kalkmıştır.

- **Kesme Açma-SMS Gönderimi:**

Enerjisa Enerji'de yapılan işlemlerin geçmişe yönelik kayıt altına alınabilmesi için Kalıcı Veri Saklayıcı kullanılmaktadır. Bu şekilde tüketici, kaydedilmiş halde bulunan kendi gönderdiği ya da kendisine gönderilen bilgiyi amacına uygun şekilde daha sonradan inceleyebilmektedir. Şirket bu uygulamayla Elektrik Piyasası Tüketici Hizmetleri Yönetmeliği'ne uygunluğunu ve müşteri memnuniyetinde artışı sağlamaktadır. Abonelik açma, tahliyeden kesme, borçtan kesme ve borcun ödenmesi nedeniyle yapılan açma işlemlerinde işlem yapıldığı anda tüketiciye işlemin yapılma günü ve saati belirtilerek SMS gönderilmektedir.

- **Alacak Yönetimi-Tazminat Sürecinin İyileştirilmesi:**

Şirket bu iyileştirmeyle tüketicinin açma işlemlerinin belirli sürede gerçekleşmesi durumunda hattan açma ve sayaçtan açma işlemlerini tek bir süreç olarak ele alarak müşteriye verilen tazminat sürecini tekrar tasarlamıştır.

- **Arıza Kaynaklı Kesintilerin Mobil 186 Uygulamasında Gösterilmesi:**

Mobil 186 uygulaması üzerinde, planlı kesintilere ek olarak arıza kaynaklı kesintilerin de gösterilmesi sağlanmıştır. Bu geliştirme sayesinde müşteriler konum ve adres seçimi yaparak seçtikleri bölgede Enerjisa Enerji'nin bilgisi dahilinde olan kesintilerle ilgili en güncel bilgiye sahip olabilmektedir.

- **RPA:**

Bu proje, hasar kategorisinden gelen müşteri başvurularının değerlendirme aşamalarının robotik süreç ile otomatikleştirilmesini sağlamaktadır. Müşterilerin ilettiği hasar başvurularının değerlendirme ve yazılı cevap verme aşamalarında robot ile süreç desteklenmektedir. Bu proje sayesinde Şebeke Operasyonu tarafından yapılan manuel değerlendirme sürecinin geliştirilebilmesi için robot ön değerlendirme yapmaktadır. Bu ön değerlendirme sayesinde, müşterilere verilen cevapların kalitesinin artırılması hedeflenmiştir. Değerlendirme sonrasında Müşteri İlişkileri tarafından hazırlanan yazılı cevabın robot tarafından yazılabilmesi sağlanmıştır. Şirket, robot aracılığıyla yapılan değerlendirmeler sonucu başvuru değerlendirme sürecinde 1 ayda 98 saat efor harcanmasının önüne geçmiştir.

- **Müşteri Memnuniyeti Ölçüm Sistemi:**

Enerjisa Enerji, müşteri yolculukları ve bu yolculuklarda yer alan tüm müşteri temas noktalarında müşteri memnuniyetini ölçebilmek ve takibini yapabilmek için ölçüm sistemi kurmuştur.

	Çağrı Merkezi	Mobil Uygulama	Sosyal Medya	Dilekçe	E-mail	WhatsApp Muhtar Hizmet Hattı	İnternet Sitesi
Endeks Okuma	x	x	x	x	x	x	x
Sayaç İşlemleri	x	x	x	x	x	x	x
Kesme Açma	x	x	x	x	x	x	x
Arıza Kaynaklı Kesintiler	x	x	x	x	x	x	x
Hasar	x			x	x	x	
Aydınlatma Arızası	x	x	x	x	x	x	x
Kaçak	x			x	x	x	
Yeni Bağlantı	x	x	x	x	x	x	

ÇAĞRI MERKEZİ

2019 yılında Enerjisa Enerji, çağrı merkezi üzerinden 19,7 milyon çağrı almıştır. Alınan çağrılarının cevaplanma oranı %97,5 ve servis seviyesi değeri %90,4 olarak gerçekleşmiştir. Bu şekilde Enerjisa Enerji Çağrı Merkezi sektör ortalamasının çok üzerinde performans göstermiştir.

Enerjisa Enerji müşterileri, her geçen yıl artan müşteri sayısı ile kapsamlı bir müşteri ilişkileri operasyonu yürüten Enerjisa Enerji Dağıtım Şirketleri'ne 7 gün 24 saat ulaşabilmektedir. Şirket ile müşterileri arasında kesintisiz iletişim sağlayan 186 Çağrı Merkezi; Ankara, Adana ve Rize'de toplam 800 kişi ile hizmet vermektedir.

Müşteri şikayetleri ve çağrı merkezi performansı EPDK tarafından önemli kalite parametreleri olarak belirlenmiştir. Bu kapsamda hedefe göre iyi performans, gelir gereksinimi üzerinden finansal getiri sağlamaktadır.

Müşteri memnuniyetini hizmet kalitesinin odağına koyan Enerjisa Enerji, tüm müşteri başvuru ve şikayetlerini analiz ederek, operasyonel süreçlerini iyileştirmek yolunda çalışmaktadır. Şirket, müşteri memnuniyetini sürekli ölçerek memnuniyeti artırmak için gerekli adımları atmaktadır. Hem kanal bazlı hem de süreç bazlı ölçümlerde düşüş yaşanan noktaları detaylı analiz ederek müşteri memnuniyetini iyileştirmek için çalışmalar yapmaktadır.

2019 yılında Enerjisa Enerji, çağrı merkezi üzerinden 19,7 milyon çağrı almıştır. Alınan çağrıların cevaplanma oranı %97,5 ve servis seviyesi değeri %90,4 olarak gerçekleşmiştir. Bu şekilde Enerjisa Enerji Çağrı Merkezi sektör ortalamasının çok üzerinde performans göstermiştir.

Çağrı Merkezi çalışmaları kapsamında 2019 yılında aşağıda belirtilen projeler hayata geçirilmiştir.

- **Autodialer:**

Çağrı merkezi tarafından manuel olarak yapılan dış aramaların otomatik olarak santral tarafından gerçekleştirilmesini sağlayan projedir. Proje kapsamında, dış aramalar Autodialer teknolojisiyle yapılmakta, müşteri telefonu cevapladıktan sonra, temsilciye otomatik olarak düşmektedir.

- **IVR Optimizasyonu:**

186 Çağrı merkezini arayan müşterilerin sistem tarafından tanınarak bölgesinde bulunan planlı kesinti bilgilerinin sesli yanıt sistemi (IVR) tarafından okunması projesidir. Bu sayede müşteriler çağrı merkezi temsilcisine bağlanmadan IVR üzerinden ihtiyaçlarını karşılayabilmektedir.

- **360 Derece CRM Ekranları:**

360 Derece CRM projesinde çağrı merkezi ekranları SAP-CRM entegrasyonu ile çalışmakta ve çağrı merkezini arayan müşteriye ait özet bilgiler tek sayfada çağrı merkezi temsilcisi ekranında yer almaktadır.

ÇAĞRI CEVAPLAMA SAYILARI

2017	21.927.314
2018	21.836.203
2019	19.712.068

ÇAĞRI MERKEZİ YANITLAMA SÜRELERİ (sn)

2017	6,7
2018	6,5
2019	5,0

DAĞITIM FAALİYETLERİ

AR-GE

Enerjisa Enerji operasyonel verimliliği, uluslararası teknolojik gelişmeleri ve iş sağlığı güvenliğini göz önünde bulundurarak geliştirdiği AR-GE projeleriyle sektöründe lider konumdadır.

Enerjisa Enerji AR-GE iş birimi yeni bir ürün, sistem veya tasarım geliştirme odaklı projeler yürütmektedir. Bunları yaparken dağıtım şebekesine yönelik dünyadaki en iyi uygulama örneklerini araştırmakta; Türkiye'deki bilgi ve iletişim teknolojilerini ve bu teknolojiler arasındaki ilişkiyi incelemektedir. Enerjisa Enerji projeleri ara yüzü ve entegrasyonu içeren, elektrik dağıtımının verimliliğini, güvenilirliğini ve sürekliliğini artıran projelerdir. Şirket, tüm projelerini yerli ve yabancı fon kaynakları kullanarak gerçekleştirmektedir.

Şirket'in tüm projeleri şirket içi ihtiyaç ve beklentiler, şirketin stratejik hedefleri ve uluslararası güncel AR-GE gelişmeleri göz önünde bulundurularak seçilmektedir. AR-GE çalışmaları şirket içerisinde inovasyon kültürünün yaygınlaştırılmasında önemli rol oynamaktadır. Ayrıca tasarlanan projelerle ilgili çıktılar EPDK ile de paylaşıldığı için gelecekte çıkacak mevzuatlara yön de verebilmektedir.

AR-GE projeleri ve aldığı fonlarla sektöründe öncü konumda bulunan Enerjisa Enerji, Uluslararası AR-GE Destek Programı EUREKA'nın çatısı altında enerji alanında faaliyet gösteren EUROGIA 2020 kümesinin hem yönetiminde hem de teknik değerlendirme komitesinde görev almaktadır. Kümenin başkanlığını Enerjisa Enerji CEO'su Murat Pınar yürütmektedir.

Şirket'in 2019 yılında tamamlanan AR-GE projeleri aşağıdaki gibidir:

- **Personal Energy Administration Kiosk Application (PEAKAPP):**
Proje TÜBİTAK tarafından Başarı Ödülü'ne layık görülmüş ve Avrupa Birliği Çerçeve Programı Horizon 2020 tarafından desteklenmiştir.

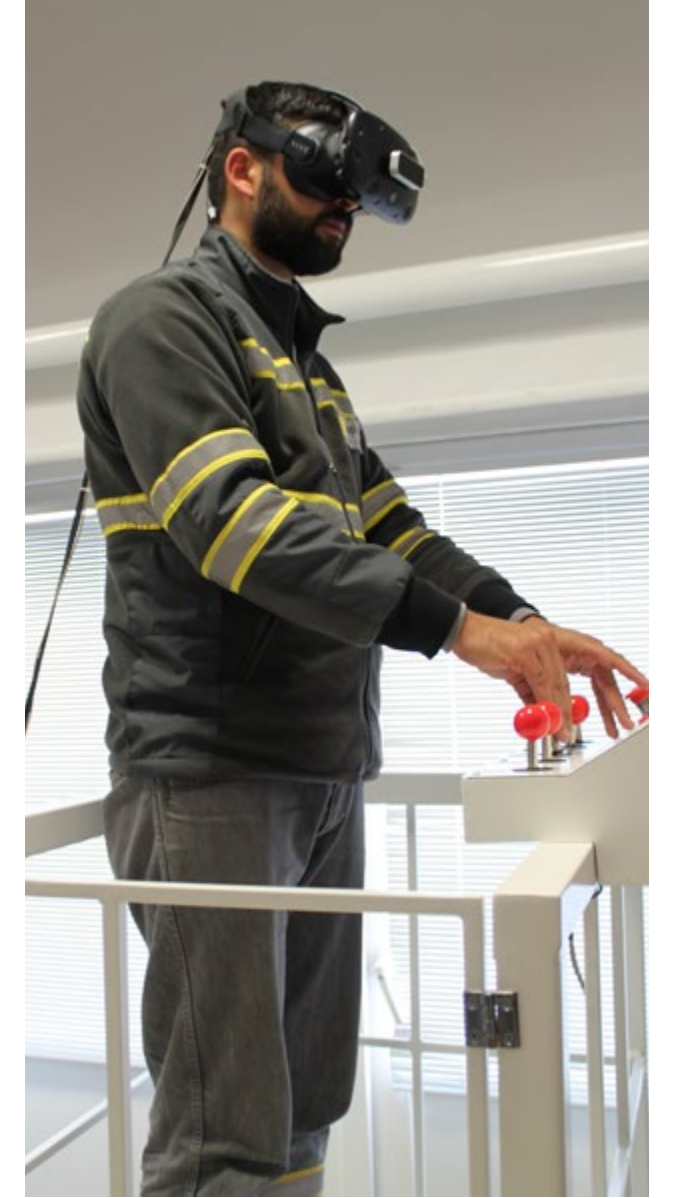
- **Hata İkaz Sistemi:**
EPDK AR-GE Fonu desteklidir.
- **Dağıtım Şebekesinin Oluşturduğu Elektromanyetik Alanların İnsan Sağlığına Etkisi:**
EPDK AR-GE Fonu desteklidir.
- **Elektrik Dağıtım Sektöründe Kurumsal ve Müşteri Güvenliği Projesi:**
EPDK AR-GE Fonu desteklidir.

Enerjisa Enerji, 2019 yılında EPDK AR-GE Fonu tarafından desteklenen aşağıdaki 9 proje için destek almıştır:

- **Mikro Şebeke Yönetim Yöntemleri ve Kontrol Donanımı Geliştirilmesi:**
Bu projeye mikro şebeke kontrol donanımı ve yönetim yazılımı geliştirilmesi amaçlanmaktadır.
- **Trafo Merkezlerinde Nem Problemi:**
Bu projeye trafo merkezlerinde nemin elektriksel ekipmanlar üzerindeki olumsuz etkilerine çözüm bulunması hedeflenmektedir.
- **Yüksek Gerilim Havai Hatları için Sensör ve İzleme Yazılımı Üretimi ile Enerji Kalitesinin Verimliliğinin Artırılması:**
Proje kapsamında Otomatik Sayaç Okuma Sistemi (OSOS) ile kablosuz haberleşen kayıp kaçak sensörü geliştirilmektedir.

- **Hata İkaz Sistemi-Faz 2:**
Projede alçak gerilim havai hatlarda oluşan ancak tespit edilemeyen arızaları tespit etmek için ürün geliştirilmektedir.
- **Çift Katlı Trafo Merkezi Tasarımı:**
Trafo merkezlerinin yer problemini çözmek amacıyla daha küçük ve çift katlı trafo merkezi tasarımı gerçekleştirilmektedir.
- **Enerji Verimliliği Hasat Projesi:**
Projeye elektrik dağıtım sektöründe enerji verimliliğini artıracak uygulamaların tespiti amaçlanmaktadır.
- **Enerji Nakil Hatlarında Kayıpları Azaltma ve Yangın Riskini Önlemeye Yönelik Hat Altı Ağaçlandırma-Defne Projesi:**
Ağaçların hatlara değmesi sonucu çıkan arıza ve kesintilerle yangın risklerinin azaltılması için katma değeri yüksek, nemli ve bodur ağaçlarla hat altı ağaçlandırma çalışmaları yapılmaktadır.
- **Görüntü İşleme ile Arıza Tespiti ve Analizi:**
Elektrik nakil hatlarındaki arızaların görüntü işleme tekniğiyle tespiti ve analizi gerçekleştirilmektedir.
- **Şebeke Arıza Süresi Tahminlenmesi ve Optimizasyonu:**
Şebeke arıza süresi tahmin edilmesi ve optimizasyonu için yapay zeka, büyük veri, veri analizi, iş zekası tabanlı platform geliştirilmektedir.

Enerjisa Enerji 2020 yılında; operasyonel verimliliği, iş sağlığı güvenliğini ve uluslararası teknolojik gelişmeleri göz önünde bulundurarak geliştireceği projelerle yerli ve yabancı fon kaynaklarından destek almayı amaçlamaktadır.

DAĞITIM FAALİYETLERİ

TEKNOLOJİ

Enerjisa Enerji tüm teknolojik gelişme ve trendleri yakından takip ederek, iş süreçlerinde ve gerçekleştirdiği projelerde teknolojiden etkin şekilde faydalanmaktadır.

Enerjisa Enerji 14 ilden oluşan 3 faaliyet bölgesinde 21,5 milyon kişiye dünya standartlarında bir hizmet kalitesi sunma hedefiyle çalışmaktadır. Şirket tüm iş süreçlerinde ve gerçekleştirdiği projelerde teknolojiden etkin şekilde faydalanmaktadır.

Teknolojik gelişmeleri yakından takip ederek insana değer katan yeni inovatif fikirleri hayata geçirmek, müşteri odaklı çözümlerle büyümek, müşterilere inovatif özel hizmet ve çözümler sunmak Enerjisa Enerji'nin öncelikli hedefleri arasında yer almaktadır.

Şirket 2019 yılında teknoloji alanında aşağıdaki projeleri gerçekleştirmiştir:

- **Tedarik Sürekliliği Sistemi-EPDK Kalite Faktörü Uygulamasına Uyulanma Süreci:**
Enerjisa Enerji, EPDK'nın 2018 yılında yasal hükümlerini yayınladığı kalite faktörü uygulamasının tedarik sürekliliği tarafındaki gereksinimlerini hayata geçirmek için bir dizi sistem ve süreç değişikliği gerçekleştirmiştir.
- **Yüklenici İletişim Portalı:**
Şirket, dağıtım faaliyetleri sırasında ortak çalışmalar yürüttüğü yüklenicilerde İş Sağlığı, Güvenliği ve Çevre (İSG-Ç) kültürünün artmasını sağlayacak bir portal geliştirmeyi hedeflemiştir. Portal üzerinden iş sağlığı ve güvenliği şartnamelerinde yer alan İSG-Ç planı, sahadaki çalışmalarda görev alacak yüklenici personel ve araçları ve alt yüklenici süreci erişilebilir olacak; iş planlarının sistematik takipleri yapılabilecek ve bu süreçte onay işlemleri yürütülebilecektir. Böylelikle Şirket, yüklenicilerle yürütülen operasyonlarda şeffaflık ve izlenebilirlik sağlayacaktır.
- **Otomatik Sayaç Okuma Sistemi (OSOS):**
Şirket, 3 dağıtım bölgesinde sayaçların uzaktan okunması için otomatik sayaç okuma sistemi (OSOS) kurulumları

Yapılmaktadır. Yasal yükümlülükler sebebiyle genel aydınlatma, yüksek tüketim ve üretici tesisatlarının OSOS kapsamına alınması gerekmektedir. 2019 yılı başında 68.000 olan OSOS kapsamındaki tesisat sayısı, yıl sonunda 75.000'e çıkarılmıştır.

- **Ensafe Mobil:**
Şirket, saha çalışanlarının tehlikeli ve riskli durumları tablet üzerinden bildirmesine olanak sağlayacak mobil uygulamanın geliştirmeleri devam etmektedir.
- **Coğrafi Bilgi Sistemi (CBS) İzleme Projesi:**
Regülasyonun şirketler için zorunlu hale getirdiği Coğrafi Bilgi Sistemleri, aynı zamanda birçok operasyonel teknoloji açısından da temel veri olarak kabul edilmektedir. Şirket, CBS verisinin kolaylıkla analiz edilmesi, izlenmesi ve doğrulanması amacıyla kullanıcı dostu bir portal tasarımı yapmıştır.
- **Mobil Coğrafi Bilgi Sistemi (CBS) Projesi:**
Coğrafi Bilgi Sistemi haritası, saha ekiplerinin mevcutta kullanmakta olduğu iş gücü yönetim sistemine entegre olacak yeni bir uygulamayla kullanıcılara açılacaktır. Saha ekipleri kesinti-arıza noktası girişlerini, yaptıkları envanter değişikliklerini ve tespit ettikleri bağlantısallık değişimlerini doğrudan CBS haritası üzerinde kayıt altına alabilecektir.
- **Tek Hat Çizim Uygulaması:**
Bu uygulama ile Şirket, mevcutta şebeke operasyonları ve SCADA tarafından çizilip revize edilen, bölge/fider bazlı yüksek gerilim şebeke bağlantı modelini gösteren ve aktif olarak saha/telsiz operatörleri ekiplerince kullanılan tek hat şemalarının Coğrafi Bilgi Sistemleri verisi üzerinden otomatik olarak oluşturulabilmesini sağlamıştır.

- **E-Kamu Projesi:**
3 dağıtım bölgesinde Emlak ve Kamulaştırma Müdürlüğü tarafından yürütülen tüm projelerin Kamulaştırma Yönetim Sistemi (KYS) uygulamasıyla yetki bazlı kayıt altına alınabilmesi, sorgulanabilmesi, anlık olarak ulaşılabilmesi, arşivlenebilmesi ve harita ekranlarıyla çalışılan projelerin coğrafi olarak gösterilebilmesi sağlanmıştır.
- **Elektronik Belge Yönetimi Sistemi (EBYS) CRM Entegrasyonu:**
2018 yılında devreye alınan EBYS ile Müşteri İlişkileri Müdürlüğü tarafından yazılan başvuru cevap yazıları elektronik ortamda oluşturulup gönderilmeye başlanmıştır. 2019 yılında EBYS kapsamında yapılan çalışmalar sonucunda cevap yazılarının CRM'de ilişkili başvuru numarasında da görüntülenebilmesi ve ayrıca sisteme bazı yeni özelliklerin daha eklenmesi sağlanmıştır. 2020 yılında ise başvuru cevap yazılarının mobil cihazlar üzerinden imzalanması sağlanarak başvurulara verilen cevap süresinin kısaltılması amaçlanmaktadır.

- **Yeni Bağlantı Dijitalleşme Projesi:**
Yeni bağlantı başvuru süreçlerinin dijitalleştirilerek, yetkili elektrikçilerin operasyonlarımıza gelmeden web ortamında başvurularını yapabilmeleri ve takip edebilmelerine olanak sağlamak amacıyla planlanmakta olan bir projedir. Böylece şirket çalışanları ve yetkili elektrikçilerin başvuru için sarf ettiği kağıt maliyetinin de ortadan kaldırılması hedeflenmektedir.
- **Yapay Zeka Destekli Sanal Asistan Uygulaması (Chatbot):**
Chatbot projesi, Enerjisa Enerji müşterilerinin hayatını kolaylaştırmak ve ihtiyaçlarını karşılamak amacıyla başlatılmış bir yapay zeka projesidir. Şirket, Chatbot projesiyle müşteri hizmetleri deneyimini daha hızlı, 7/24 ulaşılabilir, geliştirilebilir ve optimize edilebilir hale getirmeyi amaçlamaktadır.

Müşteriler, dağıtım web siteleri üzerinden hizmete sokulacak sanal asistan uygulamasıyla bölgelerindeki kesintileri kolayca sorgulayabilecek ve kesinti ihbarı bırakabileceklerdir. Şirket, 2020 yılı içerisinde sanal asistanı hizmete sokmayı planlamaktadır.

	Paydaş Yönetimi	Müşteri Deneyimi	Dijitalleşme	Kalite	İSG
Tedarik Sürekliliği Sistemi	x		x	x	
Yüklenici İletişim Portalı	x		x	x	
OSOS			x	x	
Ensafe Mobil					x
CBS İzleme			x	x	
Mobil CBS			x	x	
Tek Hat Çizim			x	x	
E Kamu			x	x	
EBYS CRM Entegrasyonu		x	x	x	
Dağıtım Bağlantı Bedeli Geri Ödemeleri		x	x	x	
Mobil 168		x	x	x	
Yeni Bağlantı Dijitalleşme		x	x	x	
Chatbot		x	x	x	

DAĞITIM FAALİYETLERİ

SEKTÖREL GELİŞMELER

2019 yılında elektrik sektöründe birçok önemli gelişme yaşanmıştır. Bu gelişmeler şöyledir:

- **IV. Uygulama Dönemi:** 27 Temmuz 2019 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan 25/07/2019 tarihli ve 8750 sayılı Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu'nun kararıyla elektrik piyasasında faaliyet gösteren dağıtım ve görevli tedarik şirketlerinin gelir/tarife düzenlemelerine esas parametrelerin geçerli olacağı IV. Uygulama Dönemi'nin süresi 1.1.2021 (dahil)-31.12.2025 (dahil) olarak belirlenmiştir.
- **Gecikme Zammı Oranı:** 2019 yılı içerisinde gecikme zammı oranı iki kez değiştirilmiştir. Gecikme zammının değişim oranı aşağıdaki tabloda yer almaktadır.

Amme Alacakları İçin Uygulanan Gecikme Zammı Oranı (Her Ay İçin Ayrı Ayrı Uygulanmak Üzere)	
19.10.2010 – 04.09.2018	%1,40
05.09.2018 – 30.06.2019	%2
01.07.2019 – 01.10.2019	%2,5
02.10.2019 – 30.12.2019	%2
30.12.2019'den itibaren	%1,6

- **Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliği:** Elektrik Piyasasında Lisanssız Elektrik Üretim Yönetmeliği 12 Mayıs 2019 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanarak aynı gün yürürlüğe girmiştir.
- **Tarımsal Sulama ve Sanayi Abone Grupları:** 14 Mart 2019 tarihli ve 30714 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanan ve aynı gün yürürlüğe giren Dağıtım Lisansı Sahibi Tüzel Kişiler ve Görevli Tedarik Şirketlerinin Tarife Uygulamalarına İlişkin Usul ve Esaslarda Değişiklik Yapılmasına Dair Karar ile sanayi ve tarımsal sulama abone gruplarının kapsamı genişletilmiştir.

- **On Birinci Kalkınma Planı (2019-2023):** Kalkınma Planı 23 Temmuz 2019'da Mükerrer Resmi Gazete'de yayımlanmıştır.

- Çevre, imar ve enerji gibi alanlarda ihtisas mahkemeleri kurulacak; ticari, fikri ve sınai haklara ilişkin davalar gibi bazı davaların il merkezlerindeki ihtisas mahkemelerinde görülebilmesine yönelik çalışmalar yapılacaktır.
- Enerji verimli bölgesel ısıtma ve soğutma sistemlerinin ülke genelinde yaygınlaştırılması ve ısı ticaretine imkan sağlanmasına yönelik ısı piyasası mevzuatı oluşturulacaktır.
- Yenilenebilir enerji alanında; yerli ekipman kullanımı, AR-GE, teknoloji transferi, kamu alımları gibi hususları içerecek mekanizmalarla yeni yatırım modelleri hayata geçirilecektir.
- İl, ilçe ve belde belediyelerinin açık alan aydınlatmasında enerji tasarrufu yapmasına ve yerli üretim teçhizatın kullanılmasına ilişkin düzenleme yapılarak yeni nesil aydınlatma cihazlarının yerli üretimi desteklenecektir.

PERAKENDE SATIŞ FAALİYETLERİ

Enerjisa Enerji ana iş kollarından olan perakende satış alanında satış hacmi ve müşteri sayısı bakımından sektör lideri konumundadır. Şirket, 2019 yılında da güçlü bir finansal yapıyla perakende satış faaliyetlerinde kârlılığını büyötmüştür.

Enerjisa Enerji'nin ana iş kollarından bir diğeri, satış hacmi ve müşteri sayısı bakımından sektör lideri olduğu perakende satıştır. Pazarda müşteri sayısına göre %22 paya sahip Şirket, çatısı altında yer alan elektrik perakende satış şirketleri kanalıyla 3 bölgedeki 14 ilde yaklaşık 9,9 milyon müşteriye hizmet vermektedir.

Düzenlemeye tabi elektrik piyasasında görevli tedarik şirketi olarak Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu tarafından verilen tedarik lisansı çerçevesinde faaliyet gösteren Enerjisa Enerji'nin ilgili elektrik perakende satış şirketleri ve faaliyet bölgeleri aşağıdaki gibidir:

- **Enerjisa Başkent Elektrik Perakende Satış A.Ş.:** Ankara, Kırıkkale, Çankırı, Kastamonu, Karabük, Bartın, Zonguldak
- **Enerjisa İstanbul Anadolu Yakası Elektrik Perakende Satış A.Ş.:** İstanbul Anadolu Yakası
- **Enerjisa Toroslar Elektrik Perakende Satış A.Ş.:** Adana, Mersin, Gaziantep, Hatay, Osmaniye, Kilis

Enerjisa Enerji'nin çatısı altında faaliyet gösteren bu şirketler, görevli tedarik şirketleri olarak münhasıran Şirket'in dağıtım bölgelerinde bulunan serbest tüketici limiti altındaki müşterilere perakende elektrik satış hizmeti vermekte; buna ek olarak hem kendi bölgelerindeki hem de Türkiye'nin diğer bölgelerindeki serbest tüketicilere herhangi bir bölge kısıtlaması olmaksızın elektrik satışı yapabilmektedir.

Enerjisa Enerji, perakende satış faaliyetlerini yürütürken, görevli tedarik şirketi konumunda bulunduğu bölgelerde mesken ve ticarethanelerden oluşan bireysel müşteriler ile kurumsal müşterilerin yer aldığı bir portföye hizmet vermektedir. Bunun yanı sıra Şirket, tüm Türkiye'deki serbest tüketicilere elektrik satışı gerçekleştirmektedir.

Yaklaşık 9,9 milyon müşterisi ile 21,5 milyon kullanıcıya fiziksel ve dijital kanallar üzerinden hizmet veren Enerjisa Enerji, müşterilerinin ihtiyaçlarını en iyi şekilde karşılamak, elektrik tedarikinde değer yaratmak ve satış sonrasında destek sağlamak için var gücüyle çalışmaktadır.

Müşteri odaklı bir iş modeline ve yenilikçi pazar yaklaşımına sahip Şirket'in sunduğu hizmetin özünde müşterilerinin yaşam kalitesini artırmak ve onları dünya standartlarına ulaştırmak yer almaktadır.

Elektrik enerjisi insan hayatı için vazgeçilmez, temel bir unsurdur. Şirket ürün ve hizmetlerini bu bilinçle ve ana stratejisi içinde yer alan sürdürülebilirlik perspektifiyle geliştirmekte, müşterilerine en ileri teknolojiyle hizmet sunmaktadır.

Geniş satış kanalları ve satış sonrası hizmet ağı Enerjisa Enerji'nin müşteri odaklılık kültürünün iyi birer yansımasıdır. Şirket, 2019 yılında 41 adet Enerjisa Müşteri Hizmetleri Merkezi, 81 adet Enerjisa İşlem Merkezi, 7/24 çalışan Çağrı Merkezi'yle geniş bir fiziksel hizmet ağında faaliyet göstermiştir. Ayrıca web ve mobil platformlarda hem bireysel hem de kurumsal müşterilerinin ihtiyaçlarına uygun dijital hizmet kanallarıyla yer almıştır.

Enerjisa tüm faaliyetlerinde operasyonel mükemmellik ilkesine uygun olarak etkinliğini, esnekliğini ve verimliliğini artırmaya yönelik adımlar atmaya devam edecektir.

36,1 TWh
2019 Yılı Satış Hacmi

9,9 milyon
2019 Yılı Sonu Müşteri Sayısı

PERAKENDE SATIŞ FAALİYETLERİ

PERAKENDE SATIŞ ŞİRKETLERİ

Enerjisa Enerji elektrik perakende satış faaliyetlerini 3 bölgede 14 ilde Enerjisa Başkent Elektrik Perakende Satış A.Ş., Enerjisa İstanbul Anadolu Yakası Elektrik Perakende Satış A.Ş. ile Enerjisa Toroslar Perakende Satış A.Ş. kanalıyla yürütmektedir.

ENERJİSA BAŞKENT ELEKTRİK PERAKENDE SATIŞ A.Ş.

Enerjisa Başkent Elektrik Perakende Satış A.Ş. 2013 yılında kurulmuş ve faaliyetlerine başlamıştır.

Enerjisa Başkent Elektrik Perakende Satış A.Ş., görevli tedarik şirketi olduğu Başkent Bölgesi'nde (Ankara, Kırıkkale, Çankırı, Kastamonu, Karabük, Bartın, Zonguldak) önemli kısmı mesken ve ticarethane olmak üzere 3,8 milyonu aşkın müşteriye hizmet vermektedir.

ENERJİSA İSTANBUL ANADOLU YAKASI ELEKTRİK PERAKENDE SATIŞ A.Ş.

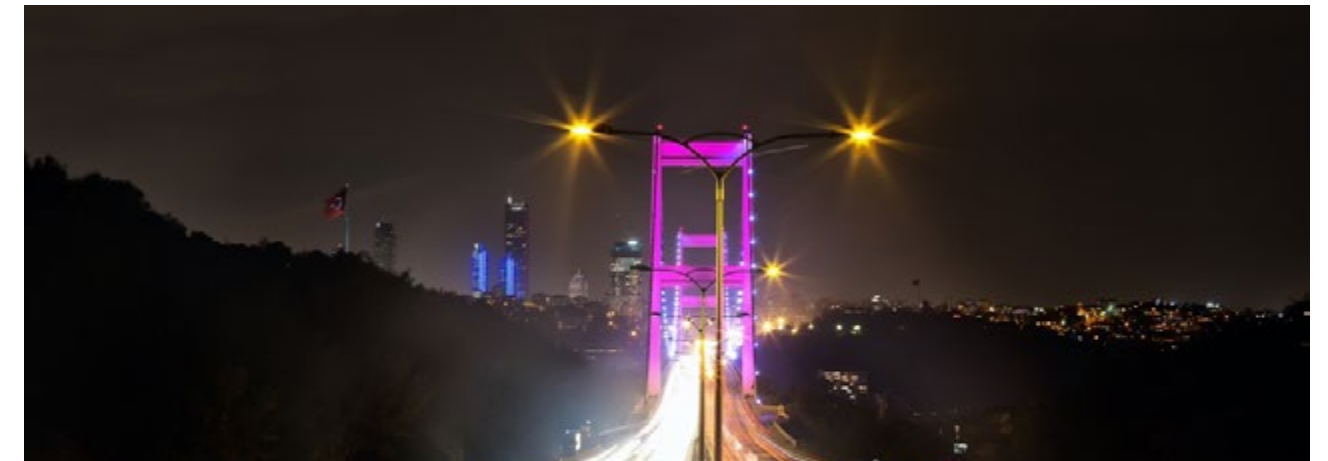
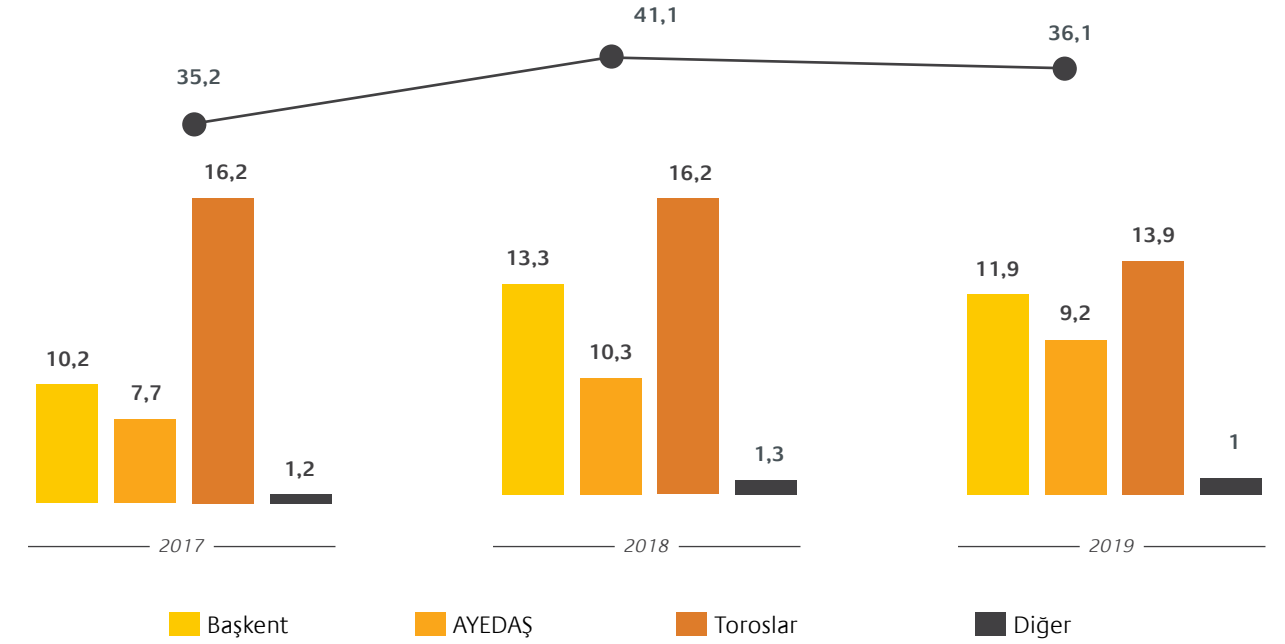
Enerjisa İstanbul Anadolu Yakası Elektrik Perakende Satış A.Ş. şirketinin hisselerinin özelleştirme kapsamında Enerjisa'ya devri, 31 Temmuz 2013 tarihinde hisse satış sözleşmesinin imzalanmasıyla birlikte tamamlanmıştır. Enerjisa İstanbul Anadolu Yakası Elektrik Perakende Satış A.Ş., görevli tedarik şirketi olduğu İstanbul'un Anadolu Yakası'nda önemli kısmı mesken ve ticarethane olmak üzere 2,5 milyonu aşkın müşteriye hizmet vermektedir.

ENERJİSA TOROSLAR ELEKTRİK PERAKENDE SATIŞ A.Ş.

Enerjisa Toroslar Elektrik Perakende Satış A.Ş. şirketinin hisselerinin özelleştirme kapsamında Enerjisa'ya devri, 30 Eylül 2013 tarihinde hisse satış sözleşmesinin imzalanması ile tamamlanmış bulunmaktadır.

Enerjisa Toroslar Elektrik Perakende Satış A.Ş., görevli tedarik şirketi olduğu Toroslar Bölgesi'nde (Adana, Mersin, Gaziantep, Hatay, Osmaniye ve Kilis) önemli kısmı mesken ve ticarethane olmak üzere 3,6 milyonu aşkın müşteriye hizmet vermektedir.

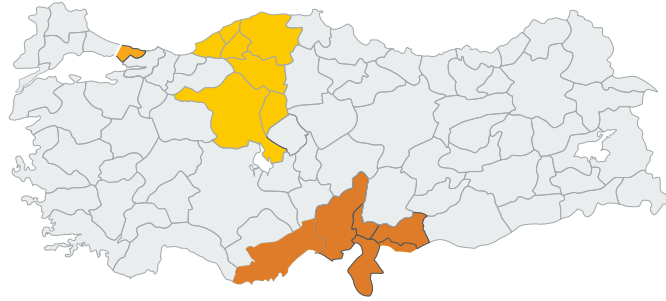
BÖLGELERE GÖRE SATIŞ HACMİ (TWh)

Geniş satış kanalları ve satış sonrası hizmet ağı Enerjisa Enerji'nin müşteri odaklılık kültürünün iyi birer yansımasıdır.

PERAKENDE SATIŞ FAALİYETLERİ

Başkent

Ankara, Bartın, Çankırı,
Karabük, Kastamonu,
Kırıkkale, Zonguldak

AYESAŞ

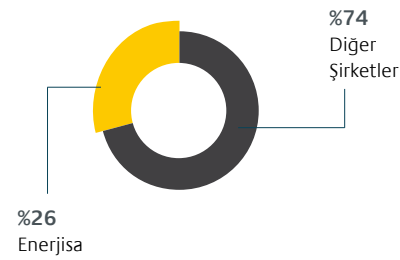
İstanbul - Anadolu

Toroslar

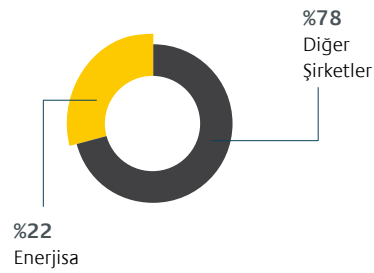
Adana, Gaziantep,
Hatay, Kilis, Mersin,
Osmaniye

Diğer Bölgeler

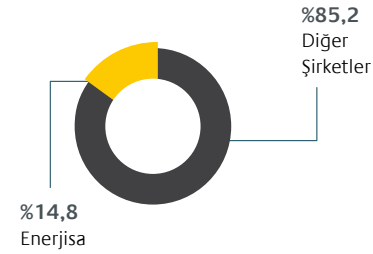
TÜRKİYE NÜFUSU
83,2 MİLYON

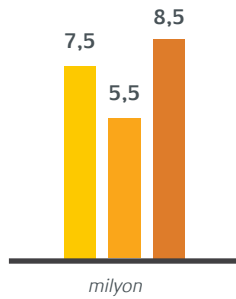
TÜRKİYE TOPLAM
MÜŞTERİ SAYISI
45,1 MİLYON

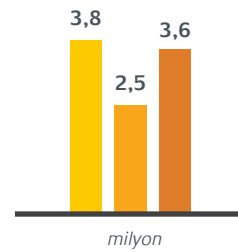
TÜRKİYE TOPLAM
SATILAN ELEKTRİK
245 TWh

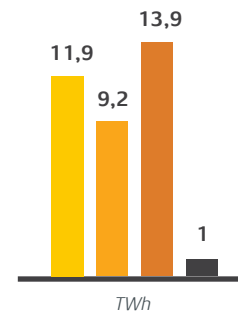
ENERJİSA

NÜFUS
21,5 MİLYON

MÜŞTERİ SAYISI
9,9 MİLYON

SATILAN ELEKTRİK
36,1 TWh

Başkent

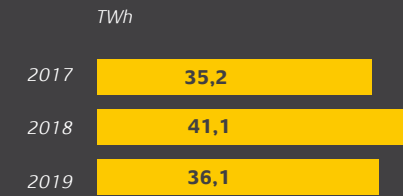
AYESAŞ

Toroslar

Diğer

SATIŞ HACMİ

Satış hacmi satış şirketinin görevli tedarik şirketi statüsünde olduğu 3 bölgedeki serbest ve serbest olmayan satışlarını ve diğer bölgelerdeki serbest piyasa satışlarını içermektedir.

FATURA ADEDİ

Sahada ve merkezi olarak yılda 95 milyon fatura basılmaktadır.

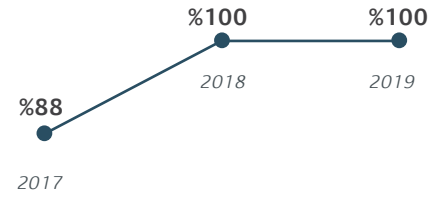

PERAKENDE SATIŞ PIYASASI

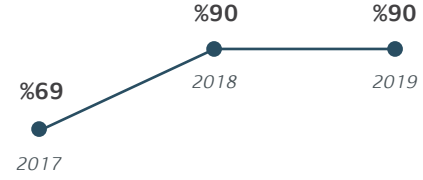
Piyasa Türü	Müşteri Türü (Serbestliğe Göre)	Tüketim Hacmi (Yılda kWh)	Satın Alma Koşulları	Tedarikçi
Düzenlemeye Tabi Piyasa	Serbest Olmayan Müşteri Tedarikçi Seçme Hakkı Yok	0-1.600 kWh (1 Ocak 2020 itibarıyla 0-1.400 kWh)	Ulusal Tarife (Zorunlu)	Görevli Tedarik Satış Şirketleri
	Serbest Müşteri Tedarikçi Seçme Hakkı Var	≥ 1.600 kWh (1 Ocak 2020 itibarıyla 1.400 kWh)	Ulusal Tarife (İsteğe Bağlı)	Görevli Tedarik Satış Şirketleri
Serbest Piyasa	Son Kaynak Tedarik Müşterisi Tedarikçi Seçme Hakkı Var	≥ 10 Milyon kWh (1 Ocak 2020 itibarıyla 7 Milyon kWh)	Enerji Maliyetleri (YEKDEM dahil) x %1,0938 (Serbest piyasa tedarikçisi bulunamazsa)	Görevli Tedarik Satış Şirketleri
			Serbest Piyasada Perakende Enerji Satış Fiyatı	Görevli Tedarik Satış Şirketleri Diğer Tedarik Satış Şirketleri

PERAKENDE SATIŞ FAALİYETLERİ

TİPLERİNE GÖRE MÜŞTERİ SAYISI (milyon)

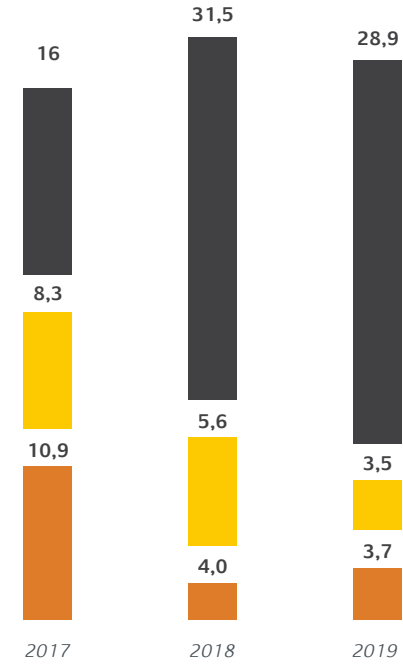
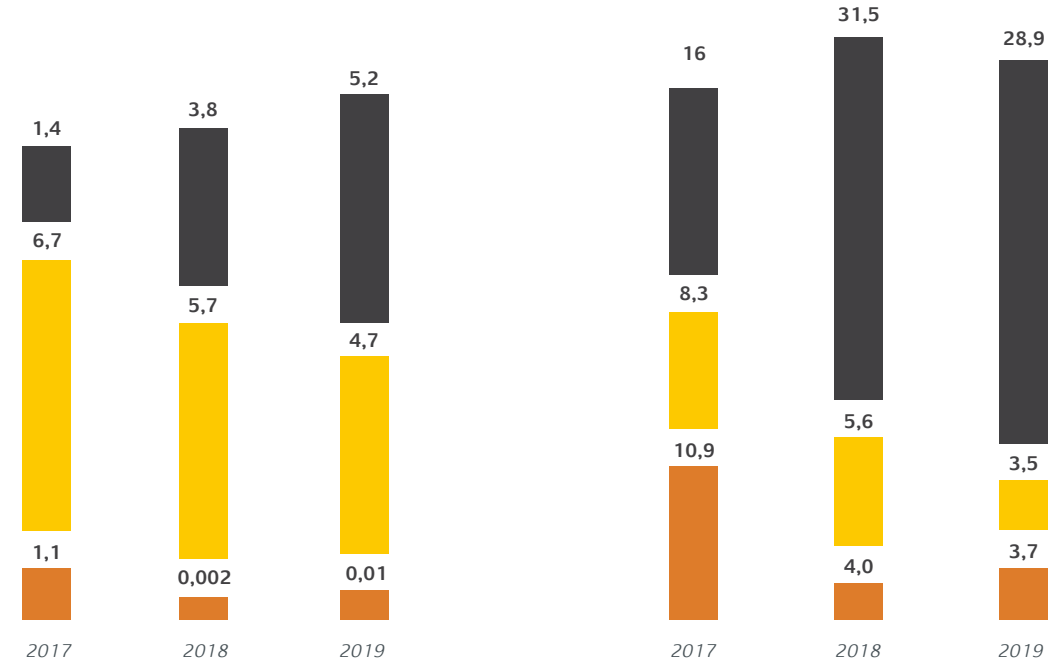

MÜŞTERİ TİPLERİNE GÖRE SATIŞ HACMİNİN DAĞILIMI (TWh)

Yıl	TOPLAM
2017	9,2
2018	9,6
2019	9,9

Yıl	Satış Hacmi (TWh)
2017	35,2
2018	41,1
2019	36,1

Serbest Tüketiciler

Serbest Olmayan

Serbest Olmakla Birlikte
Düzenlemeye TabiDüzenlemeye Tabi
Müşteri Oranı

MÜŞTERİ SEGMENTİ BAZINDA TANIMLANMIŞ STRATEJİ

ÖNEMLİ ÖZELLİKLER

MESKEN VE TİCARETHANE

- Serbest tüketici limitinin altında kalan ya da serbest tüketici limitini geçtiği halde regule tarifeden enerji almaya devam eden,
- Geniş müşteri tabanı ve farklılaşan müşteri davranış ve ihtiyaçları,
- Farklı kanallar üzerinden hizmet ve destek alabilme ihtiyacı.

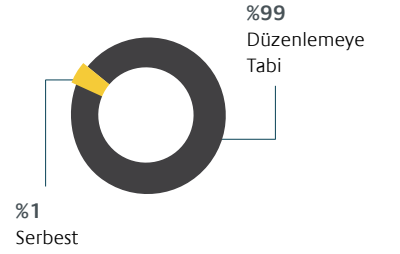
MÜŞTERİ SAYISI*
(Toplam Enerjisa İçindeki Oranı)

9,9 milyon

SATIŞ HACMI
(Toplam Enerjisa İçindeki Oranı)Toplam
22,4 TWh

0,16 TWh

22,3 TWh

MÜŞTERİ TİPİNE GÖRE
SATIŞ HACMI
(Serbest Düzenlemeye Tabi)

KURUMSAL

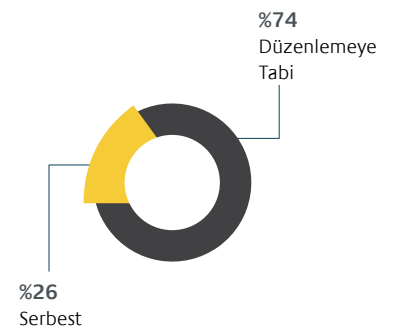
- Çoğu serbest tüketici limitinin üzerinde, yüksek tüketime sahip ticarethane ve sanayi tipi müşteriler
- Müşteri bazlı çözüm ve kişiselleşmiş hizmet ihtiyacı

10.000

Toplam
13,6 TWh

3,6

10,0

* Müşteri sayısı bireysel segment (mesken ve ticarethane) için tesisat bazlı, kurumsal segment için ise muhatap bazlı alınmıştır.

Düzenlemeye Tabi
Serbest

PERAKENDE SATIŞ FAALİYETLERİ

ÜRÜN VE HİZMETLER

Müşteri beklenti ve ihtiyaçlarına sektöründeki en yeni gelişmeler ve trendler doğrultusunda yanıt vermek Enerjisa Enerji'nin iş anlayışının temel taşlarından biridir. Şirket, tüm ürün ve hizmetlerini bu doğrultuda yönetmektedir.

Enerjisa Enerji, ürün ve hizmetlerini elektrik ve elektrik dışı olmak üzere iki grupta yapılandırmakta; bireysel ve kurumsal müşteri segmentlerinin farklı beklenti ve ihtiyaçlarına göre de yönetmektedir.

Şirket, bireysel müşteri segmentini oluşturan mesken ve ticarethane müşterilerine dönemselsel olarak farklı kampanya ve hizmetler sunmakta; piyasa ve sektörün gelişimini dikkate alarak müşterileri için en avantajlı olabilecek fiyatlandırma yöntemlerinden oluşan teklifler geliştirmektedir. Bunlara ek olarak kurumsal müşteriler için geliştirilen projeleri bireysel segmentte ve elektrik dışı ürün ve hizmetlerde de gerçekleştirmek için planlama yapmaktadır.

Kurumsal müşteri tarafında ise Enerjisa Enerji'nin yaklaşımı beklenti ve ihtiyaçları karşılamak amacıyla sabit ve değişken fiyatlı ticari ürünler geliştirmek ve bunları müşterilerine sunmaktır. Proje bazlı ve teknolojiden bağımsız olarak tüketim noktasında elektrik üretimi, enerji verimliliği gibi elektrik satışı dışındaki enerji çözümleri de Şirket'in müşterilerine sunduğu hizmetlerdir.

Elektrik Tarifeleri		
Bireysel	Mesken	<ul style="list-style-type: none"> Ulusal Tarife
	Ticarethane	<ul style="list-style-type: none"> Sabit Tarife
Kurumsal	Ticarethane ve Sanayi Orta Ölçekli Müşteriler	<ul style="list-style-type: none"> Yeşil Enerji Tarifesi Esnek Elektrik Tarifeleri
	Ticarethane ve Sanayi Büyük ve Özel Müşteriler	<ul style="list-style-type: none"> Esnek Elektrik Tarifeleri Gün içi Piyasası Tarifesi

TARİFELER

Enerjisa Enerji'nin işine bakışı, enerjiyle ilgili müşteri beklenti ve ihtiyaçlarını karşılamak yönündedir. Bu bağlamda düzenlemeye tabi piyasada, Türkiye ve dünyadaki gelişmeleri de takip ederek müşterilerine farklı tarifelerle hizmet vermektedir. Şirket'in sunduğu tarifeler aşağıdaki gibidir:

- Ulusal Tarife:** EPDK tarafından 3 aylık periyotlarda yayınlanan, Serbest Tüketici olup bu hakkını kullanmayan veya Serbest Tüketici Limiti altında kalan son kullanıcıların tabi olduğu tarifedir.
- Sabit Tarife:** Aktif elektrik enerjisi birim satış fiyatının, maliyet değişimlerinden etkilenmeksizin ilgili sözleşme dönemi boyunca sabitlendiği tarifedir.
- Yeşil Enerji Tarifesi:** Yeşil Enerji yenilenebilir enerji kaynaklarından üretilen, uluslararası geçerliliği olan akredite kuruluşlarca sertifikalandırılan ve şeffaf olarak raporlanabilen enerji olarak tanımlanmaktadır. Kullanıcılar elektrik tüketimlerinden kaynaklı sera gazı salımları azaltabilmek ya da nötrleyebilmek için yeşil enerji kaynaklarını tercih etmektedir. Enerjisa Enerji 2 tip sertifika ile yeşil enerji çözümleri sunmaktadır:

- Karbon Azaltım Sertifikası:** Gerçek veya tüzel kişiye ait (Yenilenebilir enerji kaynaklı üretim yapan işletmeye / santrale ait), standartlaştırılmış, ticareti yapılabilen ve metrik ton karbondioksit (ton-CO₂) cinsinden ifade edilen kredidir. Örnek: Gold Standart, VCS
- Yenilenebilir Enerji Sertifikası:** Yenilenebilir enerji sertifikası, yenilenebilir elektrik üretiminin çevresel, sosyal ve diğer güç dışı niteliklerinin mülkiyet haklarını temsil eden piyasaya dayalı bir araçtır. Yenilenebilir bir enerji kaynağından 1 MWh elektriğin üretildiğini ve elektrik şebekesine teslim edildiğini gösterir nitelikte olan; uluslararası kuruluşlar tarafından onaylanmış sertifikadır. Örnek: IREC

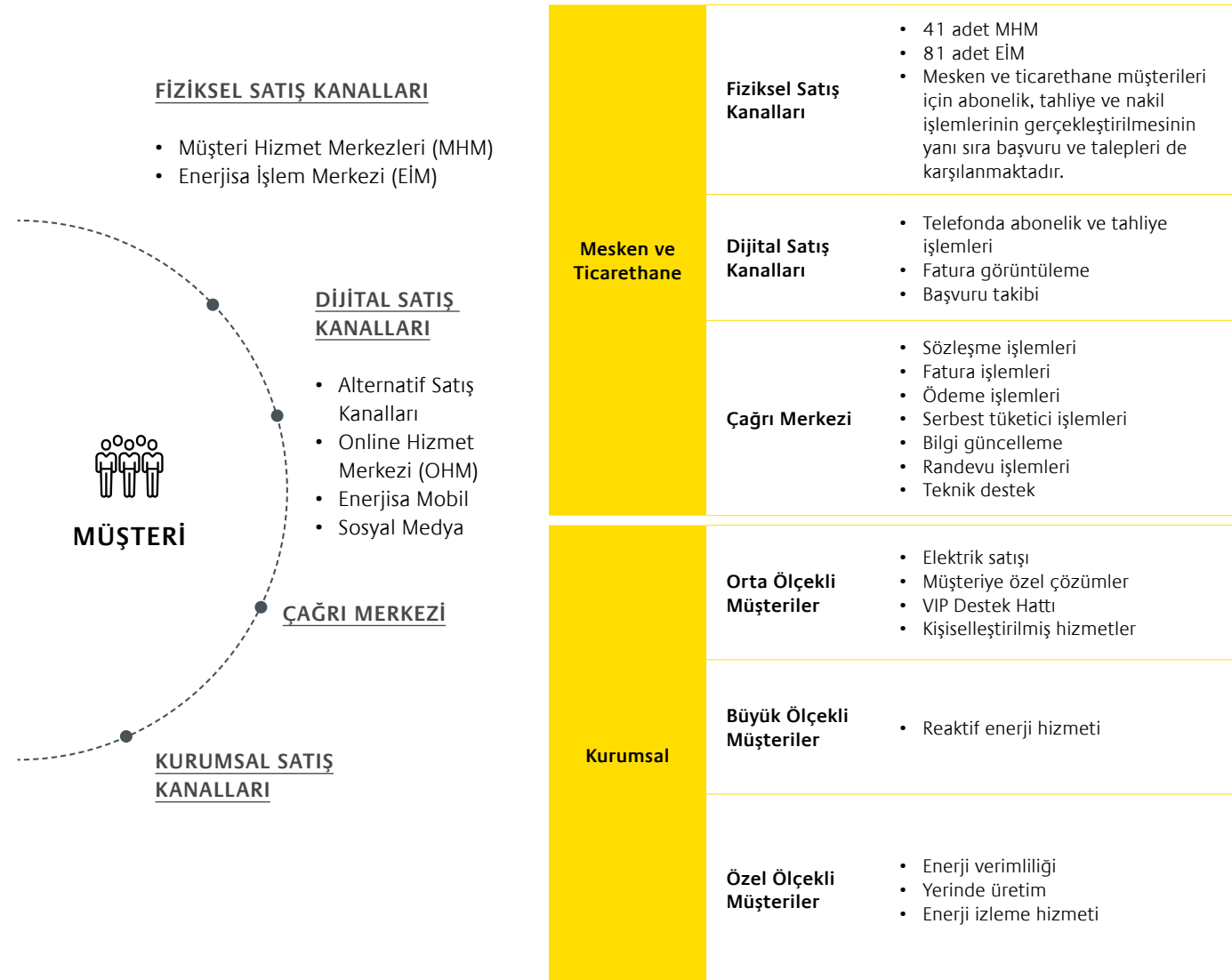
- Esnek Tarife:** Kurumsal müşterilerin ihtiyaçlarına göre elektrik tarifelerini oluşturan maliyet bileşenlerinin müşteri özelinde endeksli, sabit, ön ödemeli olmak üzere farklı ticari seçeneklerle sunulmasını kapsamaktadır.
- Gün İçi Piyasa Tarifesi:** Gün öncesi piyasasında oluşan üretim ve tüketim miktarlarının dengelendiği fiyat "Piyasa Takas Fiyatı (PTF)" olarak tanımlanmaktadır. Aynı şekilde dengeleme güç piyasasında oluşan fiyatlar ise "Sistem Marjinal Fiyatı (SMF)" olarak adlandırılmaktadır. Gün öncesi piyasasında enerji tahminini yüksek gerçekleştiren katılımcılar PTF ödeyerek satın aldıkları enerjiyi PTF ve SMF fiyatlarından düşük olanın %97 oranı ile piyasaya geri satmaktadırlar. Benzer şekilde gün öncesi piyasasında enerji tahmininin düşük gerçekleşmesi durumunda ihtiyaç duyulan ekstra enerji ise PTF ve SMF fiyatlarından yüksek olanın %103 oranı ile piyasadan satın alınmaktadır. Gün içi piyasa tarifesi, müşterinin tüketim tahminlerini 2 saat öncesine kadar saatlik bazda güncellemesi hizmetlerini kapsamaktadır.

PERAKENDE SATIŞ FAALİYETLERİ

SATIŞ KANALLARI

Enerjisa Enerji müşterilerine en iyi deneyimi yaşatmak için kanal ve hizmet yapısını çeşitlendirirken, bir yandan da kaynakların en verimli şekilde kullanımını sağlamayı hedeflemektedir. Bu amaçla süreçlerini sürekli gözden geçirerek geliştirmektedir.

Şirket, 2019 yılında kanal yapısını güçlendirerek hem ürün çeşitliliğini artırmış hem de hizmet ağını yaygınlaştırmıştır. Enerjisa Enerji satış kanalları aşağıda gösterilmiştir.

Önemli bir nüfusun hayatına dokunan Enerjisa Enerji, müşteri deneyimini 4 ana yolculuk üzerinden yönetmektedir. Bu yolculuklar ve kapsamı aşağıda anlatılmıştır:

- Taşınma ve Satış Yolculuğu:** Enerjisa Enerji bu yolculuk kapsamında abonelik işlemleri sırasında yaşadıkları deneyimlerden faydalanılarak müşterilerin yolculuk haritalarını çıkarmakta ve müşteri ihtiyaçlarına/beklentilerine göre süreç geliştirme aksiyonları planlanmaktadır. Projelerde çapraz fonksiyonlar birlikte çalışarak deneyim iyileştirici aksiyonlar hayata geçirmektedir. Şirket tüm yolculuk adımlarında müşteri memnuniyet sonuçlarını takip etmekte ve sonuçlar ilgili fonksiyonlarla paylaşılmaktadır.
- Başvuru ve Talep Yönetimi Yolculuğu:** Müşterilerin talep ve şikâyetlerinin alınması, takip edilmesi, çözüm geliştirilmesi ve müşteriye sonucun iletilmesi kapsamında yolculuk haritalarının oluşturulmasını içermektedir. Bu adımlardaki iyileştirici aksiyonlar çapraz fonksiyonlarla planlanarak hayata geçirilmektedir. Tüm periyodik ve ad-hoc pazar araştırma çalışmaları ve memnuniyet ölçüm sisteminin yönetimi & sorumluluğu yine bu kapsamda ele alınmaktadır.
- Sayaçtan Ödemeye Yolculuğu:** Bu yolculuk kapsamında Enerjisa Enerji, müşterilerinin elektrik sayaçlarının okunduğu andan başlayarak faturalarının oluşturulması,

faturaların anlaşılması, ödenmesi, ödeme öncesinde borç hatırlatma iletişiminin yapılması, ödememe durumunda fesih ve icra süreçlerine kadar tüm adımların müşterinin gözünden haritalandırılması ve deneyim iyileştirici aksiyonların belirlenmesini ele almaktadır. Memnuniyet ölçümü ve memnuniyet sonuçlarının artırılması da bu yolculukta da ilgilenilen ana başlıklardır.

- Kurumsal Müşteri Deneyimi Yolculuğu:** Elektrik ve elektrik dışı hizmetler için yolculuk haritalarının çapraz fonksiyonlarla çalışmasını ve oluşturulmasını ifade etmektedir. Şirket, bu kapsamda kurumsal müşterilerin deneyimlerini ölçmek için gerekli altyapıyı oluşturmayı müşterilerin yolculuk haritalarını çıkararak gelişim alanlarını belirlemeyi ve iyileştirme faaliyetlerini gerçekleştirmeyi ele almaktadır.

Yolculuk	Çağrı Merkezi	Müşteri Hizmetleri Merkezi (MHM)	Enerji İşlem Merkezi (EİM)	Telesatış	Alternatif Satış Kanalları (Web/e-mail)	Online Hizmet Merkezi (OHM)	Enerjisa Mobil	Sosyal Medya
Taşınma ve Satış		x	x	x		x		
Başvuru ve Talep Yönetimi Sorgulama	x	x	x		x	x	x	x
Sayaçtan Ödemeye			x			x	x	

PERAKENDE SATIŞ FAALİYETLERİ

FİZİKSEL KANALLAR

Enerjisa Enerji müşteri odaklılık kültürü çerçevesinde müşterilerine fiziksel kanallar yoluyla en iyi deneyimi yaşatmayı hedeflemektedir. 2019 yılında toplamda yaklaşık 2.5 milyon işlemin gerçekleştirildiği bu kanallar ve verdikleri hizmetler aşağıdaki gibidir.

Müşteri Hizmetleri Merkezi (MHM)

Enerjisa Enerji müşterilerine 3 bölgede toplam 41 Müşteri Hizmetleri Merkezi ile hizmet vermeye devam etmektedir. Müşteri Hizmet Merkezleri'nde gerçekleştirilen işlemler;

- Abonelik ve sözleşme işlemleri
- Fatura işlemleri
- Dilekçe işlemleri

Şirket, Başkent ve Toroslar Bölgeleri'ndeki Müşteri Hizmetleri Merkezleri ve Enerjisa İşlem Merkezleri'nin olmadığı şehir merkezlerine uzak lokasyonlarda, 12 mobil hizmet aracı (Mobil MHM) ile müşterilerine kaliteli hizmet sağlamaya devam etmektedir.

Enerjisa Enerji 3 bölgede 41 Müşteri Hizmetleri Merkezi, 81 Enerjisa İşlem Merkezi ve 12 Mobil Hizmet Aracı ile müşterilerine en iyi deneyimi yaşatmak için var gücüyle çalışmaktadır. Şirket, bu merkezlerde 2019 yılında toplam 2,5 milyon işlem gerçekleştirmiştir.

Enerjisa İşlem Merkezi (EİM)

Enerjisa Enerji müşterilerine 3 bölgede toplam 81 Enerjisa İşlem Merkezi ile hizmet vermeye devam etmektedir. Şirket fiziksel kanal yapısını 2019 yılında daha da güçlendirmiş; elektrik ve diğer fatura ödeme hizmetleri dışında elektrik aboneliği, tahliye ve taşınma (nakil) işlemlerini de EİM'lerdeki ürün yelpazesine eklemiştir. Bunların yanı sıra Enerjisa İşlem Merkezleri'nde müşterilerin elektrik ile ilgili her türlü başvuru ve şikayetlerini almaya, müşteri taleplerini müşteri memnuniyeti çerçevesinde karşılamaya devam etmiştir.

DİJİTAL KANALLAR

Enerjisa Enerji'nin müşterilerine en iyi hizmeti sunmak için geliştirdiği dijital kanallar ve bu kanallarda gerçekleştirilen işlemler aşağıdaki gibidir.

Alternatif Satış Kanalları

Enerjisa Enerji; müşterilerin telefon, WhatsApp, mobil uygulama, www.enerjisa.com.tr ve Online Hizmet Merkezi gibi alternatif kanallar yoluyla Şirket'e ulaşmasını sağlayarak müşteriye özel çözümlerle müşteri memnuniyet artışına katkıda bulunmaktadır. 2019 yılında kanal ve hizmet yapısını çeşitlendirmek amacıyla şirket içindeki Alternatif Satış Kanalları Müdürlüğü'nde telefonda abonelik ve tahliye işlemleri yapılmaya başlanmıştır. Bu kanaldan gerçekleştirilebilen işlemler şöyledir:

- Telefonda abonelik ve tahliye işlemleri,
- Faturaların elektronik ortamda gönderimi için onay işlemleri,
- Müşteri bilgi güncelleme, izin/istek onay işlemleri.

Online Hizmet Merkezi

Enerjisa Enerji müşterileri Online Hizmet Merkezi kanalıyla randevu oluşturabilmekte, fiziksel kanallarda sıra beklemeden işlemlerini hızlıca tamamlayabilmektedir.

Online Hizmet Merkezi'nde gerçekleştirilen işlemler şöyledir:

- Abonelik ve sözleşme işlemleri,
- Fatura işlemleri,
- Dilekçe işlemleridir.

Enerjisa Mobil

Enerjisa Enerji müşterileri Enerjisa Mobil uygulaması üzerinden randevu oluşturarak fiziksel kanallardaki işlemlerini hızlıca tamamlayabilmekte; uygulama üzerinden periyodik fatura görüntüleme, aylık enerji tüketim trendini izleme, başvuru takibi, fatura ödeme gibi hizmetleri de gerçekleştirebilmektedir.

PERAKENDE SATIŞ FAALİYETLERİ

ÇAĞRI MERKEZİ

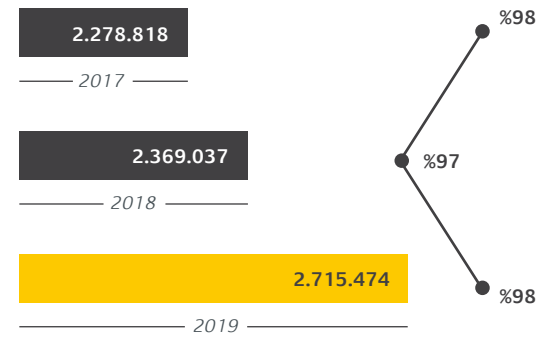
Enerjisa Enerji için yaklaşık 800 çalışanıyla çağrı merkezi çok büyük bir yapıyı temsil etmektedir. Geniş bir müşteri trafiğinin yönetildiği bu kanal, aşağıdaki başlıklarda hizmet vermektedir:

- Sözleşme İşlemleri
- Fatura İşlemleri
- Ödeme İşlemleri
- Serbest Tüketici İşlemleri
- Bilgi Güncelleme
- Randevu İşlemleri
- Teknik Destek

Çağrı Merkezi 2019 yılında toplam 4.359.308 çağrı almış, bu çağrılarının %38'ini sesli yanıt sisteminde tamamlamış, kuyruğa giren 2.715.474 adet çağrının da %98'ini cevaplamıştır.

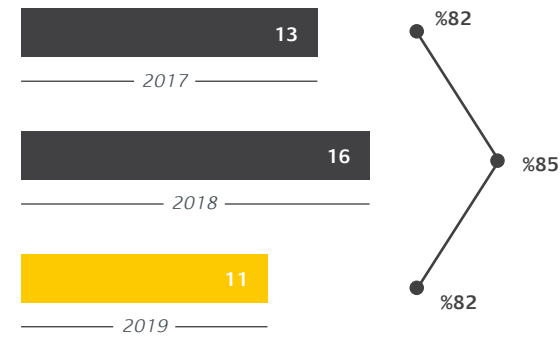
Çağrı merkezi ortalama cevaplama süresi 11 saniye olarak gerçekleşmiştir. Başvuruların en yoğun olarak alındığı konu %36 ile fatura işlemleri olurken, ikinci sırayı %30 ile abonelik işlemleri almıştır.

ÇAĞRI SAYISI VE CEVAPLANMA ORANI (%)

■ Çağrı Sayısı
■ Çağrı Cevaplama Oranı

ÇAĞRI CEVAPLAMA HIZI (sn)

■ Ortalama Cevaplama Hızı (sn)
■ 20 sn İçinde Cevaplama Oranı

MÜŞTERİ ÇÖZÜM MERKEZİ

Enerjisa Enerji Müşteri Çözüm Merkezi aracılığıyla tüm kanallardan alınan müşteri talep, şikayet ve bilgi edinme başvurularını takip etmekte ve müşterilerin tercih ettiği kanal üzerinden de yanıtlamaktadır. Müşteri Çözüm Merkezi'nde süreç şu şekilde ilerlemektedir:

- Müşteri başvuruları SAP CRM sisteminde kayda alındıktan sonra doğrudan sistem üzerinden ilgili departmana iletilmektedir.
- Yapılan inceleme sonrasında ilgili departman konuyla ilgili çözüm üretmekte ve çözüme dair açıklama sistem üzerinden Çözüm Merkezi'ne ulaşmaktadır.
- Çözüm Merkezi söz konusu açıklamayı müşteriye iletilecek hale getirmekte ve müşterinin tercih ettiği kanaldan müşteri ile paylaşmaktadır.

2019 yılında Çözüm Merkezi takip etmek ve yanıtlamak üzere 318.628 adet başvuru almıştır. Bu başvuruların %97'sini mevzuatta belirtilen süre içerisinde yanıtlamıştır. Başvuruların ortalama tamamlanma süresi 5 iş günü olarak gerçekleşmiştir.

Enerjisa Enerji, Çözüm Merkezi'nde yanıtların hazırlanması, onaylanması ve müşteri ile paylaşılması sürecini 2018 yılında dijital ortama taşımıştır. Böylelikle yanıtlar bir yazılım üzerinde hazırlandıktan sonra sistem üzerinden e-imza ile onaylanarak paylaşımına hazır hale getirilmektedir. Bu projeye 2019 yılında baskı /gönderim aşaması da dahil edilmiş; yazıların hazırlanması, onaylanması, basım ve gönderimi tamamen dijital ortamda gerçekleştirilmiştir.

PERAKENDE SATIŞ FAALİYETLERİ

MÜŞTERİ DENEYİMİ

Müşteri odaklı yaklaşımla müşterileri için son teknolojiden faydalanan, dijitalleşen dünya ile uyumlu özel hizmet ve ürünler geliştiren Enerjisa Enerji, geleceğin enerji tedariki uygulamaları için hazırlanırken, yüksek müşteri memnuniyeti sağlayacak uygulamaları da kullanıma sunmaktadır.

Değişen müşteri ihtiyaçları ve davranışları ile dünyada ve Türkiye'de "Müşteri Deneyimi" yaklaşımının önemi hızla artmaya başlamıştır. Enerjisa Enerji'nin kurulduğu günden bu yana yaptığı yatırımlarda ve belirlediği stratejide, müşteri memnuniyeti ve hizmet kalitesi her zaman öncelikli olarak yer almıştır.

Şirket, enerji dağıtımı ve satışı faaliyetleri ile hizmet verdiği 21,5 milyon kullanıcı için geliştirdiği ürün ve hizmetleri sürekli iyileştirerek enerji tedarikinde en iyi hizmeti vermeyi hedeflemektedir. Müşteri odaklı yaklaşım ile müşterileri için son teknolojiden faydalanan, dijitalleşen dünya ile uyumlu özel hizmet ve ürünler geliştirmektedir. Böylelikle bir yandan geleceğin enerji tedariki uygulamaları için bugünden hazırlanmakta, diğer yandan yüksek müşteri memnuniyeti sağlayacak uygulamaları kullanıma sunmaktadır.

Müşteri Deneyimi takımları müşterilerin Enerjisa Enerji ile yaşadıkları tüm etkileşimleri iyileştirmeye çalışmaktadır ve bu amaçla da iç paydaşlar ve müşteriler ile etkileşim içerisindedir. Şirket, her geliştirme öncesi gerek müşteri hizmetleri çalışanlarını dinleyerek gerekse müşteriler ile anketler, odak grup çalışmaları gibi müşteri beklentisinin net anlaşılabilceği araştırma yöntemleri kullanılarak iki taraflı görüşler alınmakta ve geri dönüşlere göre ilgili aksiyonlar planlanmaktadır. Müşteri ilişkilerinde en önemli öncelik veri güvenliği ve kişisel verilerin korunmasıdır. Müşterilerle yapılan her iletişimde bu iki konu yüksek öncelikte değerlendirilmektedir.

Enerjisa Enerji 2019 yılı içinde müşterilerin sesini daha iyi ve sağlıklı duymak için gerçekleştirdiği projelerin yanı sıra şirket içi müşteri odaklılığı artırmaya, dijitalleşen süreçler geliştirmeye, müşteriye dokunan çalışanların hayatlarını kolaylaştırmaya kadar birçok önemli projeye imza atmıştır.

- **Müşteri Memnuniyeti Ölçüm Sistemi:** Enerjisa Enerji müşteri yolculukları ve bu yolculuklar süresince tüm temas noktalarındaki müşteri memnuniyetini ölçmek ve takibini yapmak için ölçüm sistemi kurmuştur. Şirket an itibarıyla 38 noktada müşterilerinin memnuniyetlerini ölçmekte ve bu memnuniyet değerlerinin artırılması için projeler planlamaktadır.
- **Dijital Abonelik Projesi:** Enerjisa Enerji bu proje ile müşterilerin web ve mobil uygulama kanalları üzerinden abonelik ve tahliye işlemlerini hızla ve kolaylıkla tamamlamasını hedeflemiştir. Böylelikle Şirket, dijitalleşme yoluyla süreçlerde zaman ve iş yükü tasarrufu sağlamayı; müşterilerine fiziksel kanallara başvurmadan işlemlerini tamamlama kolaylığı getirmeyi planlamaktadır.
- **Online Randevu Sistemi (OREO):** Enerjisa Enerji bu sistem ile müşterilerin fiziksel kanallara gelmeden önce dijital ortamda randevu almalarını, gerektiğinde mevcut randevularını değiştirmelerini veya iptal etmelerini sağlayan çalışmayı hayata geçirmiş ve operasyonel olarak iyileşme sağlamıştır.
- **Dijital Dashboard:** Bu uygulama ile Şirket, müşteri deneyimini etkileyen metriklerin tek bir platform üzerinden takip edilmesini sağlamış; gerekli olduğunda ilgili kişilerle kritik değerlerin paylaşılmasını ve hızlı aksiyon alınmasını kolaylaştırmıştır.
- **Servis Dizayn Strateji Projesi:** Bu proje ile Enerjisa Enerji teknolojik ve demografik gelişmelerle birlikte ihtiyaç ve beklentileri değişen müşterileri için hizmet tasarımı stratejisini belirlemek ve bir yolculuk için uygulama fazını devreye almak çalışmalarına başlamıştır. Strateji ve planlama fazı tamamlanan bu proje için 2020 yılında seçilen yolculuk için iyileştirici aksiyonlar hayata alınacaktır.

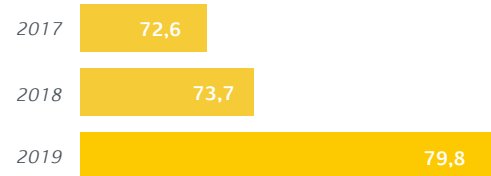
PERAKENDE SATIŞ FAALİYETLERİ

- **Müşteri Deneyimi Analitiği:** Enerjisa Enerji; müşteri ölçüm (CSAT ve NPS) skorlarını, yaklaşık 100 operasyonel veriyi kullanarak müşteri skorlarının arkasında yatan nedenleri ve bundan sonraki adımda müşterinin Şirket'i nasıl değerlendireceğini tahmin edebilmek için analitik modeller üzerinde çalışmalara başlamıştır.
- **Müşteri Odaklılık Projesi:** Enerjisa Enerji bu proje ile müşteri ile direk iletişimi olan hizmet noktası çalışanlarına müşteri odaklı bakış açısı sağlayacak eğitim ve projeler geliştirmiştir. 2019 yılında, çoğunluğu müşteriyle birebir iletişimde olan çalışanlar olmak üzere yaklaşık 400 Enerjisa Enerji çalışanı Müşteri Deneyimi, Müşteri Odaklılık ve Müşteriyi Anlama eğitimlerine katılmıştır. Deneyim Elçileri projesiyle seçilen 50 kişi de buldukları yerlerdeki yaklaşık 600 çalışana kısa müşteri deneyimi paylaşımları yapmıştır.
- **360 CRM Ekranları Projesi:** Bu proje ile Dağıtım Çağrı Merkezi ekranları için SAP CRM arayüzünden ayrı olarak daha kullanıcı dostu ve özet, yardımcı bir arayüz tasarlanmıştır. Bu yapıyla müşteri temsilcileri müşteriye ait en temel bilgileri bir arada görebilmekte ve gerektiğinde detay bilgilere ulaşabilmektedir. Enerjisa Enerji bu projeyeyle müşteri ve müşteri temsilcisi memnuniyeti ve dolayısıyla verimlilik artışı beklemektedir.
- **E-Devlet Kapısı Abonelik ve Tahliye:** Enerjisa Enerji müşterilerinin abonelik ve tahliye başvuru taleplerini e-devlet kanalı üzerinden alabilmesi için bu kanal üzerinde geliştirmeler yapmış ve kanalı canlı sisteme taşımıştır. Müşteriler abonelik ve tahliye işlemleri için başvurularını bu kanal üzerinden de aktif olarak iletebilmektedir.
- **En Portal:** Şirket, saha ile direkt iletişime geçebilmek, marka bağlılıklarını artırmak adına kurduğu bu platform ile duyuru, eğitim, sınav ve anketlerin ilk defa EİM'lere doğrudan iletilmesini sağlamıştır.

Tüm bu projelerin yanı sıra Enerjisa Enerji müşteri deneyimi alanında müşterilere hizmet verilen temas noktalarında her ay IVR yöntemiyle memnuniyet ölçümü yapmaktadır. Elde edilen değerler aylık yapılan üst yönetim toplantılarında paylaşmakta ve nispeten kötü olan noktaları iyileştirme çalışmaları planlanmaktadır.

Müşteri ilişkilerinde en önemli öncelik veri güvenliği ve kişisel verilerin korunmasıdır. Müşterilerle yapılan her iletişimde bu iki konu yüksek öncelikte değerlendirilmektedir.

MÜŞTERİ MEMNUNİYETİ

■ Müşteri Memnuniyet (%)

ENERJİ YÖNETİMİ

Finansal sürdürülebilirlik açısından büyük önem taşıyan enerji tedarik süreci Enerjisa'da etkin şekilde yönetilmektedir. Şirket, esnek ürün tedariki, güçlü risk yönetimi politikası, sektörde örnek gösterilebilecek bilgi teknolojileri altyapısı ve alanında uzman insan kaynağıyla piyasaya öncülük etmektedir.

TÜRKİYE ELEKTRİK PİYASALARI

Elektrik alım satım işlemleri tedarik lisansı sahibi görevli tedarik şirketleri, diğer tedarik şirketleri ve elektrik üretim şirketleri tarafından yürütülmektedir. İşlemler ikili anlaşmalar yoluyla vadeli piyasalar ve spot piyasalar üzerinden yapılmaktadır.

Piyasa işletmecisi görevini yürüten **Enerji Piyasaları İşletme A.Ş.** (EPIAŞ), gün öncesi ve gün içi piyasasının

işletilmesi, uzlaştırma işlemlerinin gerçekleştirilerek ilgili piyasa katılımcılarına alacak-borç bildirimlerinin hazırlanması faaliyetleri ile serbest tüketici işlemlerini yönetmektedir.

Sistem işletmecisi görevini yürüten **Türkiye Elektrik İletim A.Ş.** (TEİAŞ) ise arz güvenliği ve sürekliliğini sağlayacak şekilde elektrik iletim sisteminin tesis edilmesi ve yönetilmesi ile dengeleme güç piyasası ve yan hizmetler piyasasının organize edilmesi ve işletilmesi faaliyetlerini yürütmektedir.

Fiziksel Piyasalar	İleri Vadeli Piyasalar	Tezgâh Üstü Piyasa	
		VEP (2020)	
	Spot Piyasalar	Gün Öncesi Piyasa	
		Gün İçi Piyasa	
Gerçek Zamanlı Piyasalar	Dengeleme Güç Piyasası		
	Yan Hizmetler Piyasası		
Finansal Piyasalar	İleri Vadeli Piyasalar	Tezgâh Üstü Piyasa	
		VİOP	

PERAKENDE SATIŞ FAALİYETLERİ

ENERJİSA ENERJİ YÖNETİMİ

Finansal sürdürülebilirlik açısından büyük önem taşıyan enerji tedariki süreci Enerjisa'da etkin bir şekilde yönetilmektedir. Şirket, esnek ürün tedariki, güçlü risk yönetimi politikası, sektörde örnek gösterilebilecek bilgi teknolojileri altyapısı ve alanında uzman insan kaynağıyla piyasaya öncülük etmektedir.

Enerjisa'da enerji yönetimi, şirketin perakende satış portföyüne (düzenlemeye tabi ve serbest piyasa) ilişkin tüm enerji tedarik sürecini yürütmeyi ve bu sürece ilişkin riskleri etkin bir şekilde yöneterek sürdürülebilir ve öngörülebilir kârlılığa katkı sağlamayı amaçlamaktadır.

Enerjisa düzenlemeye tabi piyasa satışları için ihtiyacı olan elektriği mümkün olduğunca Elektrik Üretim A.Ş.'den (EÜAŞ), kalan kısmını ise gün öncesi piyasasından temin etmektedir. Serbest tüketici portföyü için gerekli elektrik enerjisi ihtiyacı ise tezgâh üstü piyasa ile gün öncesi ve gün içi piyasalarından karşılanmaktadır. 2020 yılı itibarıyla EPIAŞ tarafından devreye alınması planlanan Vadeli Elektrik Piyasası (VEP) da aktif olduğunda tedarik süreçlerinde kullanılacaktır.

2019 yılında Türkiye'de enerji tedarik alanında önemli gelişmeler yaşanmıştır.

- Yap-İşlet santrallerinin EÜAŞ ile olan sözleşmelerinin 2019 yılı içerisinde sona ermesiyle, EÜAŞ'ın görevli tedarik şirketlerine tedarik ettiği elektrik hacimlerinde 2018 yılına göre düşüş yaşanmış, buna paralel olarak görevli tedarik şirketlerinin gün öncesi piyasasından alım miktarları artmıştır.
- Elektrik tarifelerinde yaşanan gelişmeler ile serbest tüketici satışlarında artış yaşanmış ve bu artış ile birlikte ileri vadeli piyasalardaki (tezgâh üstü piyasa, Vadeli İşlemler ve Opsiyon Piyasası) işlem hacmi de önemli ölçüde artmıştır.
- Piyasada oluşabilecek karşı taraf risklerini azaltmak amacıyla, piyasa işletmecisi tarafından "Karşılıklı Olmayan Piyasa İşlemleri" uygulamasına geçilmiştir.

- Piyasa katılımcıları, enerji şirketleri arasında 2018 yılında yaşanan ticari anlaşmazlıkların tekrar etmemesi amacıyla, kontrat risklerine ilişkin çalışmalar yürütmüştür. Yine aynı amaçla, EPIAŞ da tezgâh üstü piyasasına alternatif olabilecek Vadeli Elektrik Piyasasına (VEP) ilişkin ön çalışmalarını piyasa katılımcıları ile paylaşmıştır.

Enerjisa tüm piyasa şartlarını yakından takip ederek, piyasanın da gelişimine katkıda bulunacak ürünler geliştirmektedir. 2018 yılında 2 olan elektrik tedariki yapılan firma sayısı alternatif tedarik kanalları geliştirilerek 2019'da 13'e çıkarılmıştır. Tezgâh üstü elektrik piyasasından ikili anlaşmalar yoluyla tedarik edilen enerji miktarı 2019 yılında bir önceki yıla oranla %100 artmıştır.

Aktif tedarikçi sayısını ve ürün çeşitliliğini artırmak, riskten korunma mekanizmalarını çeşitlendirmek, rekabetçi tedarik stratejileri geliştirmek, etkin talep tahmin yöntemleriyle tahmin performansını daha da yukarıya taşımak ve yeşil enerji satış portföyüne yönelik tedarik çeşitliliğini artırmak Enerjisa'nın enerji tedariki kapsamındaki 2020 hedefleri arasındadır.

YEŞİL ENERJİ TEDARİKİ

Enerjisa Enerji 2019 yılında uluslararası akredite kuruluşlarca sertifikalandırılan yeşil enerji tedarikine başlamıştır. Şirket, çevresel sürdürülebilirliğe de katkı sağlamak amacıyla yeşil enerji tedariki ve satışı konusunda önemli bir adım atarak 2019 yılının son çeyreğinde yeşil enerji ürününü sistemlerinde tanımlamıştır.

2019 yılında yenilenebilir kaynaklardan elde edilen enerji konusunda atılan bir diğer önemli adım da Enerjisa Enerji merkez binalarında kullanılan enerjinin yeşile dönüştürülmesi için yapılan çalışmalardır. Enerjisa Enerji 2020 yılı itibarıyla müşterilerine yeşil enerji tedarik ederken, kendi merkez binalarında, MHM'lerde ve bazı dağıtım tesislerinde de yeşil enerji kullanmayı planlamaktadır.

RİSK YÖNETİMİ

Enerjisa Enerji, enerji piyasalarındaki belirsizliğin ve değişkenliğin enerji tedarik süreci üzerinde oluşturduğu riskleri etkin bir şekilde yönetmekte; sürdürülebilir ve öngörülebilir kârlılığı hedef almaktadır.

Enerjisa Enerji geliştirmiş olduğu Enerji Ticareti ve Risk Yönetimi (ETRM) sistemi üzerinde dinamik portföy yönetimi yaparak ve emtia risklerini belirlenmiş kurallar çerçevesinde yöneterek finansal sürdürülebilirlik sağlamaktadır. Şirket, efektif olarak kullandığı bu yönetim yapısıyla enerji şirketleri arasında ilklerden biri olma özelliğini taşımaktadır.

Enerjisa Enerji'de onaylanmış risk politikası çerçevesinde risk yönetimi 4 temel başlık altında takip edilmektedir:

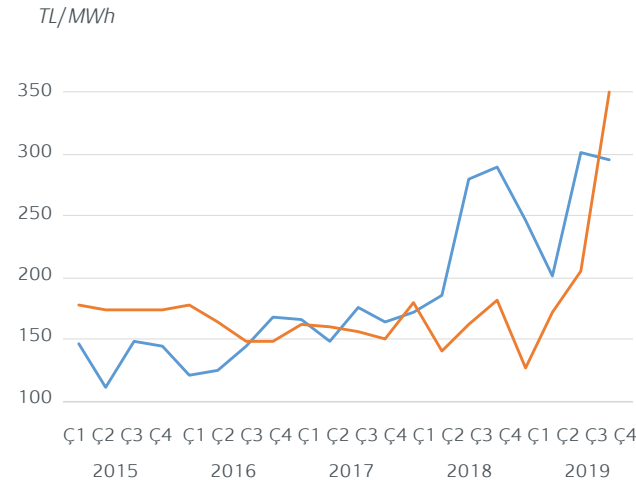
1. Fiyat
2. Hacim
3. YEKDEM (Yenilenebilir Enerji Kaynakları Destekleme Mekanizması)
4. Karşı Taraf

Enerjisa Enerji etkin risk yönetimi politikalarıyla satış faaliyetleri sonucunda yaratılan değeri korumayı hedeflemektedir.

PERAKENDE SATIŞ FAALİYETLERİ

SEKTÖREL GELİŞMELER

- **EÜAŞ Fiyatları:** 2019 yılında EÜAŞ fiyatları 2018 yıl sonuna verilerine göre 174 TL/MWh'tan 349 TL/MWh'a yükselmiştir. Özellikle 4. çeyrekteki %70 fiyat artışı sonrası EÜAŞ fiyatının spot fiyatların üzerinde olması sebebiyle EÜAŞ hacimlerinde de protokolün de üzerinde bir artışa gitmiştir.

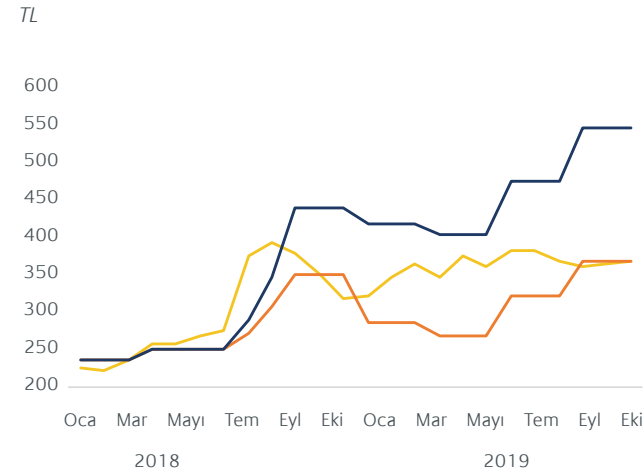
- Spot Piyasa (EPIAŞ, TL/MWh)
- Düzenlemeye Tabi Piyasa (EÜAŞ, TL/MWh)

- **Ulusal Tarife:** 2019 yılı içerisinde Ocak, Nisan, Temmuz ve Ekim dönemlerinde tarife güncellenmiş, aktif enerji bedelinde tarife grupları bazında 2018 yıl sonu rakamlarına göre %5,5 ile %33,9 aralığında artış yapılmıştır.

Son tüketiciye etkisi ise tarife gruplarına göre %18,9 ile %32,4 aralığında artış olarak meydana gelmiştir. Tarifedeki bu artışlarla birlikte Enerjisa Enerji'nin serbest tüketici sayılarında artış gerçekleşmiştir. Değişen ulusal tarife seviyesiyle ticarethane abone grubu serbest piyasa satışları için elverişli hale gelmiş ve bu segmentte satışlar başlamıştır.

- **PTF + X Mekanizması:** 2019 yılı itibarıyla PTF + X uygulamasına geçilmiştir, EPIAŞ'tan düzenlemeye tabi portföy için peşin alınan elektriğe ilişkin katlanılan finansal maliyeti tarifeye konu edilerek Görevli Tedarik Şirketlerine (GTŞ) ödenmeye başlanmıştır.
- **YEKDEM Maliyetleri:** 2018 yılında tarifelerdeki değişiklik ile 3 dönem öncesinden (t-3 dönemi) tahsil edilen regule piyasadaki YEKDEM maliyetleri ilgili ayında (t dönemi) tahsil edilmeye başlanmıştır. Bu geçiş dönemindeki 3 aylık tutarlar ise taksitler halinde 30.09.2019 tarihine kadar aylık olarak tahsil edilmiştir.
- **Tarife Dönemi:** 2019 yılı içerisinde 4. tarife dönemine ilişkin görüşmeler başlamıştır. Öncelikle Türkiye'deki tüm GTŞ'ler olarak çalışma grupları oluşturulmuştur, sonrasında EPDK ile görüşmeler yapılmaya başlanacaktır.

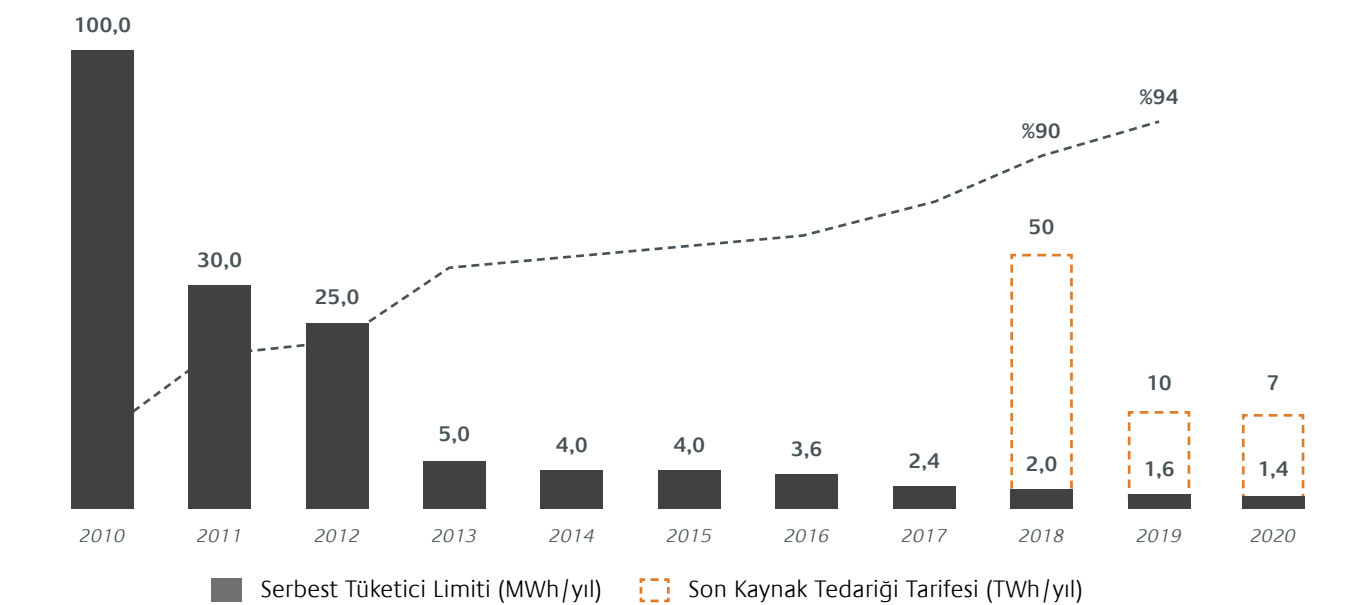
ELEKTRİK MALİYETİ

- Elektrik Maliyeti
- Düzenlemeye Tabi Tarife (Mesken)
- Düzenlemeye Tabi Tarife (Ticari)

- **Son Kaynak Tedariki Tarifesi (LRT):** Piyasa serbestleşmesi yönünde 20 Ocak 2018 tarihli 30307 sayılı EPDK tebliği uyarınca 2018 Nisan ayı itibarıyla uygulanmaya başlanan 30.09.2019 tarih ve 8861 sayılı EPDK kararı ile Son Kaynak Tedariki Tarifesi (SKTT) müşteri segmentinin tüketim limitini 2020 yılından itibaren uygulanmak üzere mesken tüketici grubu için 50 milyon kWh/yıl, diğer tüketici grupları için 7 milyon kWh/yıl olarak tüketici grubu bazında ayırma gitmek suretiyle yeniden belirlenmiştir.
- **Serbest Tüketici Limiti:** Serbest tüketici limitinin yıllar içerisinde düşmesi, elektrik satış piyasasının da serbestleşmesi sürecindeki en önemli adımdır. Serbest tüketici limitinin EPDK'nın 30 Kasım 2017 tarihli 7474 sayılı kararı ile 2018 yılı için 2.000 kWh'a indirilmesini takiben, 20 Aralık 2018 tarihli 8261 sayılı karar ile 2019 yılı için 1.600 kWh'a ve 26 Aralık 2019 tarihli 9019 sayılı karar ile 2020 yılı 1.400 kWh'a düşürülmüştür.
- **İhtiyaç Sahiplerine Elektrik Tüketim Desteği:** İhtiyaç sahibi hanelere elektrik tüketim desteği verilmesi hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi 28.02.2019 tarih ve 30700 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmıştır. Kararın amacı, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakıfları'nda Türk vatandaşlarından aylık veya düzenli sosyal yardım almaya ilişkin verilmiş hak sahipliği kararı devam eden hanelerin asgari ihtiyaçlarını karşılamak üzere elektrik tüketim desteği verilmesidir. Söz konusu düzenleme kapsamında bulunan, 1-2 kişilik hanelere aylık 75 kWh, 3 kişilik hanelere aylık 100 kWh, 4 kişilik hanelere aylık 125 kWh, 5 ve daha fazla kişilik hanelere aylık 150 kWh karşılığı TL elektrik tüketim desteği verilmesi amaçlanmaktadır.
- **YEKDEM'de Lisanssızlar İçin Güç Sınırı:** Yenilenebilir Enerji Kaynaklarına Dayalı Üretim Faaliyeti Gösteren Tesisler İçin Uygulanacak Fiyat ve Süreler ile Yerli Katkı İlavetine İlişkin Kararda Değişiklik Yapılması Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesi 10 Mayıs 2019 tarih ve 30770 sayılı Resmi Gazete'de yayımlanmış ve bağlantı anlaşması çağrı mektubu almaya hak kazanan, kurulu gücü azami 1 MW'lık yenilenebilir enerji kaynaklarına dayalı üretim tesislerinin kurulu güç sınırı 5 MW'a çıkarılmıştır.

SERBEST TÜKETİCİ SEGMENT GELİŞİMİ

ÖDÜLLER

Türkiye'nin lider enerji şirketi olarak; müşterilerine, çalışanlarına ve geleceğe yönelik anlayış ve uygulamalarıyla Türkiye'ye değer katmaya devam eden Enerjisa'nın çalışmaları 2019 yılı boyunca farklı kategorilerde ödüle layık görülmüştür.

CAPİTAL DERGİSİ EN BEĞENİLEN ŞİRKETLER ARAŞTIRMASI

11. kez En Beğenilen Enerji Şirketi

GLOBAL CAPITAL, EQUITY CAPITAL MARKETS ÖDÜLÜ

2018 yılında gerçekleştirilen halka arz ile Türkiye, Orta Doğu ve Kuzey Afrika Bölgesi'nde "Yılın En Başarılı Sermaye Piyasası İşlemi" Ödülü

ENERJİ VE TABİ KAYNAKLAR BAKANLIĞI, TÜRKİYE'YE ENERJİ VEREN KADINLAR ÖDÜL TÖRENİ

Enerji Sektörü'nde Türkiye'nin En İtibarlı Markası

CAPİTAL 500

Türkiye'nin En Büyük 20. Şirketi

ULUSLARARASI BONDS AND LOANS TÜRKİYE ÖDÜLLERİ

Yılın En İyi Halka Arzı Finalist

REALTA DANIŞMANLIK VE 3İK İLE PINAPS GRUP ORTAKLIĞINDA YÜRÜTÜLEN EN GÖZDE ŞİRKETLER ARAŞTIRMASI

İlk 50 Şirket arasında, Enerji Sektöründe 1.'lik

TÜBİTAK EŞİK ÜSTÜ ÖDÜLÜ

Avrupa Komisyonu Çerçeve Programı H2020-ICT-2019-2 no'lu proje çağrısına başvurusu yapılan projeye TÜBİTAK tarafından "Eşik Üstü Ödülü"

FORTUNE 500

Türkiye'nin En Büyük 19. Şirketi

TÜRKİYE İTİBAR AKADEMİSİ TARAFINDAN YILDIZ TEKNİK ÜNİVERSİTESİ RAPORTÖRLÜĞÜNDE YAPILAN TÜRKİYE İTİBAR ENDEKSİ 2018 ARAŞTIRMASI

Enerji Sektörü'nde Türkiye'nin En İtibarlı Markası

ELDER VE GAZBİR ARGE ÇALIŞTAYI

Mobil Sayaç Test Cihazı Projesi ile "Başarı Ödülü"

ESRİ ÖZEL BAŞARI ÖDÜLÜ

Karar Destek Sistemi Projesi CBS (Coğrafi Bilgi Sistemleri) ile dünyanın lider CBS yazılım firmalarından ESRİ'den "Coğrafi Bilgi Sisteminde Özel Başarı Ödülü"

IDC TÜRKİYE ENERJİ TEKNOLOJİLERİ ÖDÜLLERİ

Self Servis Analitik Platformu, 360 CRM Dönüşüm Ekranı Projesi ve Veri Güvenliği Projesi ile 4 Ödül

TOPTALENT- TOP100 TALENT PROGRAM 1.'LİK ÖDÜLÜ

Enter Yetenek Programı ile "Enerji Sektöründe 1.'lik" Ödülü

SABANCI ALTIN YAKA ÖDÜLLERİ

"Young Advisory Board" Projesi ile Yeni Neslin Sabancı'sı Ödülü

LACP INSPIRE 2019 ÖDÜLLERİ

İlk sürdürülebilirlik raporuna "Altın Ödül" ve En İyi 100 Global rapor arasında 39. sırada

CONTACT CENTER WORLD 2019

Enerjisa Perakende Çağrı Merkezi'ne, "En İyi Çağrı Merkezi ve En İyi Müşteri Hizmetleri" kategorilerinde "Gümüş" Ödül

COMMUNITAS ETİK VE ÇEVRESEL SORUMLULUKTA LİDERLİK ÖDÜLÜ

Enerjimi Koruyorum Projesi ile "Etik ve Çevresel Sorumlulukta Liderlik" Ödülü

IDC DİJİTAL TRANSFORMASYON ÖDÜLÜ

Dijital Disruptor Jüri Özel Ödülü

2018 LACP VISION ÖDÜLLERİ

2018 Faaliyet Raporu ile 4 ödül

- Enerji Sektörü Faaliyet Raporu kategorisinde Gümüş Ödül
- Faaliyet Raporu kategorisinde Teknik Başarı Ödülü
- En İyi 10 Türk Faaliyet Raporu arasında
- Avrupa, Orta Doğu ve Afrika Bölgesi En İyi 50 Faaliyet Raporu arasında

IMI CONFERENCES TÜRKİYE ÇAĞRI MERKEZİ ÖDÜLLERİ

En İyi Müşteri Deneyimi kategorisinde "En Övgüye Değer" Ödülü

TÜSİAD SANAYİDE DİJİTAL DÖNÜŞÜM PROGRAMI

Ticarileşme Potansiyeli Plaketi

AUSTRIAN ENERGY GLOBE ÖDÜLÜ

PEAKApp Projesi'ne Jüri Özel Ödülü

2019 ARC ÖDÜLLERİ

Geleneksel Faaliyet Raporları (Enerji Sektörü) kategorisinde Onur Ödülü

BÜYÜME

FOKUS

DİSİPLİN

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

Enerjisa Enerji, Türkiye'de uzun vadeli ve sürdürülebilir başarı elde edebilmek için makro ekonomik gelişmeleri ve küresel trendleri yakından takip etmekte ve etkin stratejiler geliştirmektedir. Verimli operasyonlar ile sürdürülebilir finansal başarı sağlayarak tüm paydaşlarına değer yaratmaya odaklanan Enerjisa Enerji, güçlü bilanço yapısını korumak için piyasa, likidite, kredi, operasyonel ve regülasyon risklerini etkin bir şekilde yönetmektedir.

- Kastamonu

KURUMSAL YÖNETİM

106 KURUMSAL YÖNETİM UYUM RAPORU

113 KURUMSAL YÖNETİM BİLGİ FORMU

123 RİSK DEĞERLENDİRMESİ

126 POLİTİKALAR

137 KOMİTE ÇALIŞMA ESASLARI

145 YÖNETİM KURULU'NUN YILLIK FAALİYET RAPORUNA İLİŞKİN BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

147 SORUMLULUK BEYANI

148 BAĞIMSIZLIK BEYANLARI

KURUMSAL YÖNETİM UYUM RAPORU

Enerjisa 31.12.2019 faaliyet döneminde Sermaye Piyasası Kurulu'nun 03.01.2014 tarih ve 28871 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan II-17.1 sayılı Kurumsal Yönetim Tebliği kapsamındaki tüm zorunlu Kurumsal Yönetim İlkeleri'ne uyum sağlamış, zorunlu olmayan ilkelerin ise çoğunluğuna uyum sağlamıştır. Uyum sağlanmayan ya da kısmen uyum sağlanan Kurumsal Yönetim İlkeleri gerekçeleri ile birlikte Kurumsal Yönetim Uyum Rapor Formu ve Kurumsal Yönetim Bilgi Formu aracılığı ile tüm menfaat sahipleri ile paylaşılmaktadır. Enerjisa'nın tam uyum sağlanmayan Kurumsal Yönetim İlkeleri nedeniyle maruz kaldığı herhangi bir çıkar çatışması bulunmamaktadır. Enerjisa, Kurumsal Yönetim İlkeleri'nin eşitlik, şeffaflık, hesap verilebilirlik ve sorumluluk prensiplerini ilke edinmiştir.

	Uyum Durumu					Açıklama
	Evet	Kısmen	Hayır	Muaf	İlgisiz	
1.1. PAY SAHİPLİĞİ HAKLARININ KULLANIMININ KOLAYLAŞTIRILMASI						
1.1.2 - Pay sahipliği haklarının kullanımını etkileyebilecek nitelikteki bilgi ve açıklamalar güncel olarak ortaklığın kurumsal internet sitesinde yatırımcıların kullanımına sunulmaktadır.	X					
1.2. BİLGİ ALMA VE İNCELEME HAKKI						
1.2.1 - Şirket yönetimi özel denetim yapılmasını zorlaştırıcı işlem yapmaktan kaçınmıştır.	X					
1.3. GENEL KURUL						
1.3.2 - Şirket, Genel Kurul gündeminin açık şekilde ifade edilmesini ve her teklifin ayrı bir başlık altında verilmiş olmasını temin etmiştir.	X					
1.3.7 - İmtiyazlı bir şekilde ortaklık bilgilerine ulaşma imkânı olan kişiler, kendileri adına ortaklığın faaliyet konusu kapsamında yaptıkları işlemler hakkında genel kurulda bilgi verilmesini teminen gündeme eklenmek üzere yönetim kurulunu bilgilendirmiştir.				X		İmtiyazlı şekilde ortaklık bilgilerine erişim imkânı olan personel listesi Yatırımcı İlişkileri web sayfasında yer almaktadır. (https://www.enerjisainvestorrelations.com/tr/kurumsal-yonetim/idari-sorumlulugu-bulunanlar-listesi). Bu çerçevede rapolanacak bir işlem bulunmamaktadır.
1.3.8 - Gündemde özellik arz eden konularla ilgili yönetim kurulu üyeleri, ilgili diğer kişiler, finansal tabloların hazırlanmasında sorumluluğu bulunan yetkililer ve denetçiler, genel kurul toplantısında hazır bulunmuştur.	X					
1.3.10 - Genel Kurul gündeminde, tüm bağışların ve yardımların tutarları ve bunlardan yararlananlara ayrı bir maddede yer verilmiştir.	X					
1.3.11 - Genel Kurul toplantısı söz hakkı olmaksızın menfaat sahipleri ve medya dahil kamuya açık olarak yapılmıştır.		X				Esas sözleşmede belirlendiği şekliyle Genel Kurul Toplantıları Enerjisa genel merkezinde pay sahiplerine açık olarak ancak medya dahil kamuya kapalı olarak gerçekleştirilmiştir. Genel Kurul Toplantı tutanakları KAP ve şirketin kurumsal internet sitesi aracılığı ile tüm menfaat sahiplerinin bilgisine sunulur.

	Uyum Durumu					Açıklama
	Evet	Kısmen	Hayır	Muaf	İlgisiz	
1.4. OY HAKKI						
1.4.1 - Pay sahiplerinin oy haklarını kullanmalarını zorlaştırıcı herhangi bir kısıtlama ve uygulama bulunmamaktadır.	X					
1.4.2 - Şirketin imtiyazlı oy hakkına sahip payı bulunmamaktadır.	X					
1.4.3 - Şirket, beraberinde hakimiyet ilişkisini de getiren karşılıklı iştirak ilişkisi içerisinde bulunduğu herhangi bir ortaklığın Genel Kurulu'nda oy haklarını kullanmamıştır.				X		Şirketin beraberinde hakimiyet ilişkisini de getiren karşılıklı iştirak ilişkisi bulunmamaktadır.
1.5. AZLIK HAKLARI						
1.5.1 - Şirket azlık haklarının kullanılmasına azami özen göstermiştir.	X					
1.5.2 - Azlık hakları esas sözleşme ile sermayenin yirmide birinden daha düşük bir orana sahip olanlara da tanınmış ve azlık haklarının kapsamı esas sözleşmede düzenlenerek genişletilmiştir.				X		Esas sözleşmede azlık haklarına ilişkin bir kapsam genişletilmesi yapılmamıştır.
1.6. KÂR PAYI HAKKI						
1.6.1 - Genel kurul tarafından onaylanan kar dağıtım politikası ortaklığın kurumsal internet sitesinde kamuya açıklanmıştır.	X					
1.6.2 - Kar dağıtım politikası, pay sahiplerinin ortaklığın gelecek dönemlerde elde edeceği karın dağıtım usul ve esaslarını öngörebilmesine imkan verecek açıklıkta asgari bilgileri içermektedir.	X					
1.6.3 - Kâr dağıtmama nedenleri ve dağıtılmayan kârın kullanım şekli ilgili gündem maddesinde belirtilmiştir.				X		Kâr dağıtım yapıldığı için ilgili konu gündem maddesi olarak belirtilmemiştir.
1.6.4 - Yönetim kurulu, kâr dağıtım politikasında pay sahiplerinin menfaatleri ile ortaklık menfaati arasında denge sağlanıp sağlanmadığını gözden geçirmiştir.	X					Enerjisa kâr dağıtımını ilgili politikaya uyumlu bir şekilde gerçekleştirmektedir. (https://www.enerjisainvestorrelations.com/tr/kurumsal-yonetim-politikalar/kar-dagitim-politikasi)
1.7. PAYLARIN DEVRİ						
1.7.1 - Payların devredilmesini zorlaştırıcı herhangi bir kısıtlama bulunmamaktadır.	X					

KURUMSAL YÖNETİM UYUM RAPORU

	Uyum Durumu					Açıklama
	Evet	Kismen	Hayır	Muaf	İlgisiz	
2.1. KURUMSAL İNTERNET SİTESİ						
2.1.1 - Şirketin kurumsal internet sitesi, 2.1.1 numaralı Kurumsal Yönetim İlkesi'nde yer alan tüm öğeleri içermektedir.	X					
2.1.2 - Pay sahipliği yapısı (çıkarılmış sermayenin %5'inden fazlasına sahip gerçek kişi pay sahiplerinin adları, imtiyazları, pay adedi ve oranı) kurumsal internet sitesinde en az 6 ayda bir güncellenmektedir.	X					
2.1.4 - Şirketin kurumsal internet sitesindeki bilgiler Türkçe ile tamamen aynı içerikte olacak şekilde ihtiyaca göre seçilen yabancı dillerde de hazırlanmıştır.	X					
2.2. FAALİYET RAPORU						
2.2.1 - Yönetim kurulu, yıllık faaliyet raporunun şirket faaliyetlerini tam ve doğru şekilde yansıtmalarını temin etmektedir.	X					
2.2.2 - Yıllık faaliyet raporu, 2.2.2 numaralı ilkede yer alan tüm unsurları içermektedir.	X					
3.1. MENFAAT SAHİPLERİNE İLİŞKİN ŞİRKET POLİTİKASI						
3.1.1 - Menfaat sahiplerinin hakları ilgili düzenlemeler, sözleşmeler ve iyi niyet kuralları çerçevesinde korunmaktadır.	X					
3.1.3 - Menfaat sahiplerinin haklarıyla ilgili politika ve prosedürler şirketin kurumsal internet sitesinde yayımlanmaktadır.	X					
3.1.4 - Menfaat sahiplerinin, mevzuata aykırı ve etik açıdan uygun olmayan işlemleri bildirmesi için gerekli mekanizmalar oluşturulmuştur.	X					
3.1.5 - Şirket, menfaat sahipleri arasındaki çıkar çatışmalarını dengeli bir şekilde ele almaktadır.	X					
3.2. MENFAAT SAHİPLERİNİN ŞİRKET YÖNETİMİNE KATILIMININ DESTEKLENMESİ						
3.2.1 - Çalışanların yönetime katılımı, esas sözleşme veya şirket içi yönetmeliklerle düzenlenmiştir.	X					

	Uyum Durumu					Açıklama
	Evet	Kismen	Hayır	Muaf	İlgisiz	
3.2.2 - Menfaat sahipleri bakımından sonuç doğuran önemli kararlarda menfaat sahiplerinin görüşlerini almak üzere anket/konsültasyon gibi yöntemler uygulanmıştır.	X					
3.3. ŞİRKETİN İNSAN KAYNAKLARI POLİTİKASI						
3.3.1 - Şirket fırsat eşitliği sağlayan bir istihdam politikası ve tüm kilit yönetici pozisyonları için bir halefiyet planlaması benimsemiştir.	X					
3.3.2 - Personel alımına ilişkin ölçütler yazılı olarak belirlenmiştir.	X					
3.3.3 - Şirketin bir İnsan Kaynakları Gelişim Politikası bulunmaktadır ve bu kapsamda çalışanlar için eğitimler düzenlenmektedir.	X					
3.3.4 - Şirketin finansal durumu, ücretlendirme, kariyer planlaması, eğitim ve sağlık gibi konularda çalışanların bilgilendirilmesine yönelik toplantılar düzenlenmiştir.	X					
3.3.5 - Çalışanları etkileyebilecek kararlar kendilerine ve çalışan temsilcilerine bildirilmiştir. Bu konularda ilgili sendikaların da görüşü alınmıştır.	X					
3.3.6 - Görev tanımları ve performans kriterleri tüm çalışanlar için ayrıntılı olarak hazırlanarak çalışanlara duyurulmuş ve ücretlendirme kararlarında kullanılmıştır.	X					
3.3.7 - Çalışanlar arasında ayrımcılık yapılmasını önlemek ve çalışanları şirket içi fiziksel, ruhsal ve duygusal açıdan kötü muamelelere karşı korumaya yönelik prosedürler, eğitimler, farkındalığı artırma, hedefler, izleme, şikâyet mekanizmaları gibi önlemler alınmıştır.	X					
3.3.8 - Şirket, dernek kurma özgürlüğünü ve toplu iş sözleşmesi hakkının etkin bir biçimde tanınmasını desteklemektedir.	X					
3.3.9 - Çalışanlar için güvenli bir çalışma ortamı sağlanmaktadır.	X					

KURUMSAL YÖNETİM UYUM RAPORU

3.4. MÜŞTERİLER VE TEDARİKÇİLERLE İLİŞKİLER	Uyum Durumu					Açıklama
	Evet	Kismen	Hayır	Muaf	İlgisiz	
3.4.1 - Şirket, müşteri memnuniyetini ölçmüştür ve koşulsuz müşteri memnuniyeti anlayışıyla faaliyet göstermiştir.	X					
3.4.2 - Müşterinin satın aldığı mal ve hizmete ilişkin taleplerinin işleme konulmasında gecikme olduğunda bu durum müşterilere bildirilmektedir.	X					
3.4.3 - Şirket mal ve hizmetlerle ilgili kalite standartlarına bağlıdır.	X					
3.4.4 - Şirket, müşteri ve tedarikçilerin ticari sır kapsamındaki hassas bilgilerinin gizliliğini korumaya yönelik kontrollere sahiptir.	X					
3.5. ETİK KURALLAR VE SOSYAL SORUMLULUK						
3.5.1 - Yönetim Kurulu Etik Davranış Kuralları'nı belirleyerek şirketin kurumsal internet sitesinde yayımlamıştır.	X					
3.5.2 - Ortaklık, sosyal sorumluluk konusunda duyarlıdır. Yolsuzluk ve rüşvetin önlenmesine yönelik tedbirler almıştır.	X					
4.1. YÖNETİM KURULUNUN İŞLEVİ						
4.1.1 - Yönetim Kurulu, strateji ve risklerin şirketin uzun vadeli çıkarlarını tehdit etmemesini ve etkin bir risk yönetimi uygulanmasını sağlamaktadır.	X					
4.1.2 - Toplantı gündem ve tutanakları, yönetim kurulunun şirketin stratejik hedeflerini tartışarak onayladığını, ihtiyaç duyulan kaynakları belirlediğini ve yönetimin performansının denetlendiğini ortaya koymaktadır.	X					
4.2. YÖNETİM KURULUNUN FAALİYET ESASLARI						
4.2.1 - Yönetim Kurulu faaliyetlerini belgelendirmiş ve pay sahiplerinin bilgisine sunmuştur.	X					
4.2.2 - Yönetim Kurulu üyelerinin görev ve yetkileri yıllık faaliyet raporunda açıklanmıştır.	X					
4.2.3 - Yönetim Kurulu, şirketin ölçeğine ve faaliyetlerinin karmaşıklığına uygun bir iç kontrol sistemi oluşturmuştur.	X					
4.2.4 - İç kontrol sisteminin işleyişi ve etkinliğine dair bilgiler yıllık faaliyet raporunda verilmiştir.	X					

4.2.5 - Yönetim kurulu başkanı ve icra başkanı (genel müdür) görevleri birbirinden ayrılmış ve tanımlanmıştır.	Uyum Durumu					Açıklama
	Evet	Kismen	Hayır	Muaf	İlgisiz	
4.2.5 - Yönetim kurulu başkanı ve icra başkanı (genel müdür) görevleri birbirinden ayrılmış ve tanımlanmıştır.	X					
4.2.7 - Yönetim kurulu, yatırımcı ilişkileri bölümü ve kurumsal yönetim komitesinin etkili bir şekilde çalışmasını sağlamakta ve şirket ile pay sahipleri arasındaki anlaşmazlıkların giderilmesinde ve pay sahipleriyle iletişimde yatırımcı ilişkileri bölümü ve kurumsal yönetim komitesiyle yakın işbirliği içinde çalışmıştır.	X					
4.2.8 - Yönetim kurulu üyelerinin görevleri esnasındaki kusurları ile şirkette sebep olacakları zarara ilişkin olarak Şirket, sermayenin %25'ini aşan bir bedelle yönetici sorumluluk sigortası yaptırmıştır.		X				Enerjisa Yönetim Kurulu üyeleri için 25 mEUR bedelli yönetici sorumluluk sigortası yaptırmıştır. Bu bedelin şirket sermayesinin %25'ini aşması kriterini sağlamak için gerekli çalışmalar yürütülmektedir.
4.3. YÖNETİM KURULUNUN YAPISI						
4.3.9 - Şirket yönetim kurulunda, kadın üye oranı için asgari %25'lik bir hedef belirleyerek bu amaca ulaşmak için politika oluşturmuştur. Yönetim kurulu yapısı yıllık olarak gözden geçirilmekte ve aday belirleme süreci bu politikaya uygun şekilde gerçekleştirilmektedir.		X				Yazılı politika bulunmama ile birlikte fiili durum %25'lik hedefi sağlamaktadır.
4.3.10 - Denetimden sorumlu komitenin üyelerinden en az birinin denetim/muhasebe ve finans konusunda 5 yıllık tecrübesi vardır.	X					
4.4. YÖNETİM KURULU TOPLANTILARININ ŞEKLİ						
4.4.1 - Bütün yönetim kurulu üyeleri, yönetim kurulu toplantılarının çoğuna fiziksel katılım sağlamıştır.	X					
4.4.2 - Yönetim kurulu, gündemde yer alan konularla ilgili bilgi ve belgelerin toplantıdan önce tüm üyelere gönderilmesi için asgari bir süre tanımlamıştır.	X					
4.4.3 - Toplantıya katılmayan ancak görüşlerini yazılı olarak yönetim kuruluna bildiren üyenin görüşleri diğer üyelerin bilgisine sunulmuştur.	X					
4.4.4 - Yönetim kurulunda her üyenin bir oy hakkı vardır.	X					
4.4.5 - Yönetim kurulu toplantılarının ne şekilde yapılacağı şirket içi düzenlemeler ile yazılı hale getirilmiştir.	X					
4.4.6 - Yönetim kurulu toplantı zaptı gündemdeki tüm maddelerin görüşüldüğünü ortaya koymakta ve karar zaptı muhalif görüşleri de içerecek şekilde hazırlanmaktadır.	X					
4.4.7 - Yönetim kurulu üyelerinin şirket dışında başka görevler alması sınırlandırılmıştır. Yönetim kurulu üyelerinin şirket dışında aldığı görevler genel kurul toplantısında pay sahiplerinin bilgisine sunulmuştur.		X				Yönetim Kurulu üyelerinin Enerjisa dışında başka bir görev almaları herhangi bir çıkar çatışması yaratmaması ile sınırlandırılmıştır. Yönetim Kurulu üyelerinin bu çerçevede almış oldukları görevleri bulunmamaktadır.

KURUMSAL YÖNETİM BİLGİ FORMU

4.5. YÖNETİM KURULU BÜNYESİNDE OLUŞTURULAN KOMİTELER	Uyum Durumu					Açıklama
	Evet	Kismen	Hayır	Muaf	İlgisiz	Açıklama
4.5.5 - Her bir yönetim kurulu üyesi sadece bir komitede görev almaktadır.			X			Enerjisa ortaklık yapısı, Kurumsal Yönetim İlkeleri tebliği gereğince komite başkanlarının bağımsız üyeler tarafından seçilmesi gerekliliği ve oluşturulması gereken komite sayısı sebebi ile Yönetim Kurulu üyeleri birden fazla komitede görev almaktadırlar.
4.5.6 - Komiteler, görüşlerini almak için gerekli gördüğü kişileri toplantılara davet etmiştir ve görüşlerini almıştır.	X					
4.5.7 - Komitenin danışmanlık hizmeti aldığı kişi/ kuruluşun bağımsızlığı hakkında bilgiye yıllık faaliyet raporunda yer verilmiştir.					X	Komite danışmanlık hizmeti almamıştır.
4.5.8 - Komite toplantılarının sonuçları hakkında rapor düzenlenerek yönetim kurulu üyelerine sunulmuştur.	X					
4.6. YÖNETİM KURULU ÜYELERİNE VE İDARİ SORUMLULUĞU BULUNAN YÖNETİCİLERE SAĞLANAN MALİ HAKLAR						
4.6.1 - Yönetim kurulu, sorumluluklarını etkili bir şekilde yerine getirip getirmediğini değerlendirmek üzere yönetim kurulu performans değerlendirmesi gerçekleştirmiştir.	X					
4.6.4 - Şirket, yönetim kurulu üyelerinden herhangi birisine veya idari sorumluluğu bulunan yöneticilerine kredi kullanılmamış, borç vermemiş veya ödünç verilen borcun süresini uzatmamış, şartları iyileştirmemiş, üçüncü şahıslar aracılığıyla kişisel bir kredi başlığı altında kredi kullanılmamış veya bunlar lehine kefalet gibi teminatlar vermemiştir.	X					
4.6.5 - Yönetim kurulu üyeleri ve idari sorumluluğu bulunan yöneticilere verilen ücretler yıllık faaliyet raporunda kişi bazında açıklanmıştır.		X				Yönetim Kurulu üyelerine ve üst düzey yöneticilere sağlanan ücretler ve sağlanan yan haklar faaliyet raporunda kişi bazında açıklanmamıştır. İlgili veri Kişisel Verilerin Korunması Kanunu da gözetilerek Yönetim Kurulu ve üst düzey yönetici ayırımına yer verilecek şekilde açıklanmıştır. Ayrıca, Ücretlendirme Politikası yazılı hale getirilmiş ve Genel Kurul toplantısında ayrı bir madde olarak ortakların ve menfaat sahiplerinin bilgisine sunulmuştur.

1. PAY SAHİPLERİ

1.1. PAY SAHİPLİĞİ HAKLARININ KULLANIMININ KOLAYLAŞTIRILMASI

Yıl boyunca şirketin düzenlediği yatırımcı konferans ve toplantılarının sayısı

2019 yılında mevcut ve potansiyel yatırımcılar ile 175 toplantı, yurt içi ve yurt dışında 7 roadshow düzenlenmiş, 4 konferansa katılmış ve 1 analist günü düzenlenmiştir.

1.2. BİLGİ ALMA VE İNCELEME HAKKI

Özel denetçi talebi sayısı

0

Genel kurul toplantısında kabul edilen özel denetçi talebi sayısı

0

1.3. GENEL KURUL

İlke 1.3.1 (a-d) kapsamında talep edilen bilgilerin duyurulduğu KAP duyurusunun bağlantısı

<https://www.kap.org.tr/tr/Bildirim/745076>

Genel kurul toplantısıyla ilgili belgelerin Türkçe ile eş anlı olarak İngilizce olarak da sunulup sunulmadığı

Sunulmuştur.

İlke 1.3.9 kapsamında, bağımsız üyelerin çoğunluğunun onayı veya katılanların oybirliği bulunmayan işlemlerle ilgili KAP duyurularının bağlantıları

Böyle bir işlem bulunmamaktadır.

Kurumsal Yönetim Tebliği (II-17.1) madde 9 kapsamında gerçekleştirilen ilişkili taraf işlemleriyle ilgili KAP duyurularının bağlantıları

Madde 9 kapsamında bir işlem bulunmamaktadır.

Kurumsal Yönetim Tebliği (II-17.1) madde 10 kapsamında gerçekleştirilen yaygın ve süreklilik arz eden işlemlerle ilgili KAP duyurularının bağlantıları

Madde 10 kapsamında belirtilen oranların üzerinde ortaklıklar, bağlı ortaklıklar ve ilişkili taraflarla yaygın ve süreklilik arz eden işlem bulunmamaktadır.

Şirketin kurumsal internet sitesinde, bağış ve yardımlara ilişkin politikanın yer aldığı bölümün adı

<https://www.enerjisainvestorrelations.com/tr/kurumsal-yonetim-politikalar/bagis-yardim-politikasi>

KURUMSAL YÖNETİM BİLGİ FORMU

Bağış ve yardımlara ilişkin politikanın kabul edildiği genel kurul tutanağının yer aldığı KAP duyurusunun bağlantısı	https://www.kap.org.tr/tr/Bildirim/750490
Esas sözleşmede menfaat sahiplerinin genel kurula katılımını düzenleyen madde numarası	Bulunmamaktadır.
Genel kurula katılan menfaat sahipleri hakkında bilgi	https://www.kap.org.tr/tr/Bildirim/750490
1.4. OY HAKLARI	
Oy hakkında imtiyaz bulunup bulunmadığı	Hayır
Oyda imtiyaz bulunuyorsa, imtiyazlı pay sahipleri ve oy oranları	Bulunmuyor
En büyük pay sahibinin ortaklık oranı	%40
1.5. AZLIK HAKLARI	
Azlık haklarının, şirketin esas sözleşmesinde (içerik veya oran bakımından) genişletilip genişletilmediği	Hayır
Azlık hakları içerik ve oran bakımından genişletildi ise ilgili esas sözleşme maddesinin numarasını belirtiniz.	Genişletilmemiştir.
1.6. KÂR PAYI HAKKI	
Kurumsal internet sitesinde kâr dağıtım politikasının yer aldığı bölümün adı	Yatırımcı İlişkileri sekmesi altında Kurumsal Yönetim-Politikalar bölümünde yer almaktadır.
Yönetim kurulunun genel kurula kârın dağıtılmamasını teklif etmesi halinde bunun nedenleri ve dağıtılmayan kârın kullanım şeklini belirten genel kurul gündem maddesine ilişkin tutanak metni	Teklif edilmemiştir.
Yönetim kurulunun genel kurula kârın dağıtılmamasını teklif etmesi halinde ilgili genel kurul tutanağının yer aldığı KAP duyurusunun bağlantısı	Teklif edilmemiştir.

GENEL KURUL TOPLANTILARI

Genel Kurul Tarihi	Genel kurul gündemiyle ilgili olarak şirkete iletilen ek açıklama talebi sayısı	Pay sahiplerinin genel kurula katılım oranı	Doğrudan temsil edilen payların oranı	Vekaleten temsil edilen payların oranı	Şirket'in kurumsal internet sitesinde her gündem maddesiyle ilgili olumlu ve olumsuz oyları da gösterir şekilde genel kurul toplantı tutanaklarının yer aldığı bölümün adı	Kurumsal internet sitesinde genel kurul toplantısında yöneltilen tüm soru ve bunlara sağlanan yanıtların yer aldığı bölümün adı	Genel kurul toplantı tutanağının ilgili madde veya paragraf numarası	Yönetim kuruluna bildirimde bulunan imtiyazlı bir şekilde ortaklık bilgilerine ulaşma imkanı bulunan kişi sayısı (İçeriden öğrenenler listesi)	KAP'ta yayınlanan genel kurul bildiriminin bağlantısı
28.03.2019	0	%86	%0	%86	Yatırımcı İlişkileri bağlantısı altında Kurumsal Yönetim bölümünde yer almaktadır.	Soru gelmemiştir.	Yoktur.	0	https://www.kap.org.tr/tr/Bildirim/745076

2. KAMUYU AYDINLATMA VE ŞEFFAFLIK

2.1. KURUMSAL İNTERNET SİTESİ

Kurumsal internet sitesinde 2.1.1. numaralı kurumsal yönetim ilkesinde talep edilen bilgilerin yer aldığı bölümlerin adları	Yatırımcı İlişkileri Kurumsal Yönetim Bölümünde bulunmaktadır.
Kurumsal internet sitesinde doğrudan veya dolaylı bir şekilde payların %5'inden fazlasına sahip olan gerçek kişi pay sahiplerinin listesinin yer aldığı bölüm	https://www.enerjisainvestorrelations.com/tr/kurumsal/ortaklik-yapisi
Kurumsal internet sitesinin hazırlandığı diller	İngilizce ve Türkçe

KURUMSAL YÖNETİM BİLGİ FORMU

2.2. FAALİYET RAPORU

2.2.2. NUMARALI KURUMSAL YÖNETİM İLKEİNDE BELİRTİLEN BİLGİLERİN FAALİYET RAPORUNDA YER ALDIĞI SAYFA NUMARALARI VEYA BÖLÜM ADLARI

a) Yönetim kurulu üyeleri ve yöneticilerin şirket dışında yürüttükleri görevler ve üyelerin bağımsızlık beyanlarının yer aldığı sayfa numarası veya bölüm adı	2019 Faaliyet Raporu - Yönetim ve Kurumsal Yönetim bölümlerinde bulunmaktadır.
b) Yönetim Kurulu bünyesinde oluşturulan komitelere ilişkin bilginin sayfa numarası veya bölüm adı	2019 Faaliyet Raporu - Yönetim ve Kurumsal Yönetim bölümlerinde bulunmaktadır.
c) Yönetim kurulunun yıl içerisindeki toplantı sayısı ve üyelerin toplantılara katılım durumu bilgisinin sayfa numarası veya bölüm adı	2019 Faaliyet Raporu - Kurumsal Yönetim Uyum Raporu ve Bilgi Formları
ç) Şirket faaliyetlerini önemli derecede etkileyebilecek mevzuat değişiklikleri hakkında bilginin sayfa numarası veya bölüm adı	2019 Faaliyet Raporu - Operasyonel Gelişmeler Bölümü
d) Şirket aleyhine açılan önemli davalar ve olası sonuçları hakkında bilginin sayfa numarası veya bölüm adı	KAP'ta yayınlanan finansalları da içeren yıllık Yönetim Kurulu Faaliyet Raporunda bulunmaktadır.
e) Şirketin yatırım danışmanlığı ve derecelendirme gibi hizmet aldığı kurumlarla arasındaki çıkar çatışmaları ve bunları önlemek için alınan tedbirlere ilişkin bilginin sayfa numarası veya bölüm adı	Bulunmamaktadır
f) Sermayeye doğrudan katılım oranının %5'i aştığı karşılıklı iştiraklere ilişkin bilginin sayfa numarası veya bölüm adı	Bulunmamaktadır
g) Çalışanların sosyal hakları, mesleki eğitimi ile diğer toplumsal ve çevresel sonuç doğuran şirket faaliyetlerine ilişkin kurumsal sosyal sorumluluk faaliyetleri hakkında bilginin sayfa numarası veya bölüm adı	2019 Faaliyet Raporu - Sürdürülebilirlik bölümünde bulunmaktadır.

3. MENFAAT SAHİPLERİ

3.1. MENFAAT SAHİPLERİNE İLİŞKİN ŞİRKET POLİTİKASI

Kurumsal internet sitesinde tazminat politikasının yer aldığı bölümün adı	https://www.enerjisainvestorrelations.com/tr/kurumsal-yonetim-politikalar/rusvet-ve-yolsuzlukla-mucadele-politikasi/tazminat-politikas%C4%B1
Çalışan haklarının ihlali nedeniyle şirket aleyhine kesinleşen yargı kararlarının sayısı	47
İhbar mekanizmasıyla ilgili yetkilinin unvanı	İç Denetim Bölüm Başkanı
Şirketin ihbar mekanizmasına erişim bilgileri	ENETIK@enerjisa.com

3.2. MENFAAT SAHİPLERİNİN ŞİRKET YÖNETİMİNE KATILIMININ DESTEKLENMESİ

Kurumsal internet sitesinde, çalışanların yönetim organlarına katılımına ilişkin olan iç düzenlemelerin yer aldığı bölümün adı	Enerjisa internet sitesi - İnsan Kaynakları Politikası
Çalışanların temsil edildiği yönetim organları	Enerjisa internet sitesi - İnsan Kaynakları Politikası

3.3. ŞİRKETİN İNSAN KAYNAKLARI POLİTİKASI

Kilit yönetici pozisyonları için halefiyet planı geliştirilmesinde yönetim kurulunun rolü	Enerjisa internet sitesi - İnsan Kaynakları Politikası
Kurumsal internet sitesinde fırsat eşitliği ve personel alımı ölçütlerini içeren insan kaynakları politikasının yer aldığı bölümün adı veya politikanın ilgili maddelerinin özeti	Enerjisa internet sitesi - İnsan Kaynakları Politikası
Pay edindirme planı bulunup bulunmadığı	Pay edindirme planı bulunmuyor
Kurumsal internet sitesinde ayrımcılık ve kötü muameleyi önlemeye yönelik önlemleri içeren insan kaynakları politikasının yer aldığı bölümün adı veya politikanın ilgili maddelerinin özeti	Enerjisa internet sitesi - İnsan Kaynakları Politikası
İş kazalarıyla ilgili sorumluluk sebebiyle şirket aleyhine kesinleşen yargı kararı sayısı	5

KURUMSAL YÖNETİM BİLGİ FORMU

3.5. ETİK KURALLAR VE SOSYAL SORUMLULUK	
Kurumsal internet sitesinde etik kurallar politikasının yer aldığı bölümün adı	https://www.enerjisainvestorrelations.com/tr/kurumsal-yonetim/etik-kurallar
Kurumsal internet sitesinde kurumsal sosyal sorumluluk raporunun yer aldığı bölümün adı. Kurumsal sosyal sorumluluk raporu yoksa, çevresel, sosyal ve kurumsal yönetim konularında alınan önlemler	2019 Faaliyet Raporunda - Kurumsal Sosyal Sorumluluk Bölümü
İrtikap ve rüşvet de dahil olmak üzere her türlü yolsuzlukla mücadele için alınan önlemler	https://www.enerjisainvestorrelations.com/tr/kurumsal-yonetim-politikalar/rusvet-ve-yolsuzlukla-mucadele-politikasi
4. YÖNETİM KURULU-I	
4.2. YÖNETİM KURULUNUN FAALİYET ESASLARI	
En son yönetim kurulu performans değerlendirmesinin tarihi	17 Aralık 2019
Yönetim kurulu performans değerlendirmesinde bağımsız uzmanlardan yararlanılıp yararlanılmadığı	Hayır
Bütün yönetim kurulu üyelerinin ibra edilip edilmediği	Evet

Görev dağılımı ile kendisine yetki devredilen yönetim kurulu üyelerinin adları ve söz konusu yetkilerin içeriği	Yönetim Kurulu Başkanı: Kıvanç Zaimler Yönetim Kurulu Başkan Vekili: Eric René C. Depluet
İç kontrol birimi tarafından denetim kuruluna veya diğer ilgili komitelere sunulan rapor sayısı	18 süreç denetim raporu ve 102 etik soruşturma raporu
Faaliyet raporunda iç kontrol sisteminin etkinliğine ilişkin değerlendirilmenin yer aldığı bölümün adı veya sayfa numarası	2019 Faaliyet Raporu - Kurumsal Yönetim Bölümü
Yönetim kurulu başkanının adı	Kıvanç Zaimler
İcra başkanı / genel müdürün adı	Murat Pınar
Yönetim kurulu başkanı ve icra başkanı/genel müdürün aynı kişi olmasına ilişkin gerekçenin belirtildiği KAP duyurusunun bağlantısı	Aynı kişi değildir
Yönetim kurulu üyelerinin görevleri esnasındaki kusurları ile şirkette sebep olabilecek zararın, şirket sermayesinin %25'ini aşan bir bedelle sigorta edildiğine ilişkin KAP duyurusunun bağlantısı	Şirket 25 mEUR bedelli yönetici sigortası yaptırmıştır.güncel sermaye tutarının %25'ini kapsayacak şekilde arttırılmasına yönelik çalışmalar yürütülmektedir.
Kurumsal internet sitesinde kadın yönetim kurulu üyelerinin oranını arttırmaya yönelik çeşitlilik politikası hakkında bilgi verilen bölümün adı	İlgili politika yazılı olarak bulunmamak ile birlikte mevcut uygulamada Yönetim Kurulu kadın üye sayısı %25 kriteri sağlanmaktadır.
Kadın üyelerin sayısı ve oranı	2 kadın üye bulunur, %25

KURUMSAL YÖNETİM BİLGİ FORMU

YÖNETİM KURULUNUN YAPISI							
Yönetim Kurulu Üyesinin Adı/Soyadı	İcrada Görevli Olup Olmadığı	Bağımsız Üye Olup Olmadığı	Yönetim Kuruluna İlk Seçilme Tarihi	Bağımsızlık Beyanının Yer Aldığı KAP Duyurusunun Bağlantısı	Bağımsız Üyenin Aday Gösterme Komitesi Tarafından Değerlendirilip Değerlendirilmediği	Bağımsızlığını Kaybeden Üye Olup Olmadığı	Denetim, Muhasebe ve/veya Finans Alanında En Az 5 Yıllık Deneyime Sahip Olup Olmadığı
Kıvanç Zaimler	İcrada görevli	Bağımsız üye değil	1.07.2018	Yoktur.	Değerlendirilmedi	Hayır	Evet
Eric Rene C. Depluet	İcrada görevli	Bağımsız üye değil	15.06.2018	Yoktur.	Değerlendirilmedi	Hayır	Evet
Hakan Timur	İcrada Görevli Değil	Bağımsız üye değil	20.09.2019	Yoktur.	Değerlendirilmedi	Hayır	Hayır
Manfred Michael Paasch	İcrada Görevli Değil	Bağımsız üye değil	27.08.2018	Yoktur.	Değerlendirilmedi	Hayır	Evet
Eva-Maria Verena Volpert	İcrada Görevli Değil	Bağımsız üye değil	29.03.2018	Yoktur.	Değerlendirilmedi	Hayır	Evet
Barış Oran	İcrada Görevli Değil	Bağımsız üye değil	29.03.2018	Yoktur.	Değerlendirilmedi	Hayır	Evet
Fatma Dilek Yardım	İcrada Görevli Değil	Bağımsız üye	29.03.2018	https://www.kap.org.tr/tr/Bildirim/671488	Değerlendirilmedi	Hayır	Evet
Mehmet Sami	İcrada Görevli Değil	Bağımsız üye	29.03.2018	https://www.kap.org.tr/tr/Bildirim/671488	Değerlendirilmedi	Hayır	Evet

4. YÖNETİM KURULU-II	
4.4. YÖNETİM KURULU TOPLANTILARININ ŞEKLİ	
Raporlama döneminde fiziki olarak toplanmak suretiyle yapılan yönetim kurulu toplantılarının sayısı	6
Yönetim kurulu toplantılarına ortalama katılım oranı	%98
Yönetim kurulunun çalışmalarını kolaylaştırmak için elektronik bir portal kullanılıp kullanılmadığı	Hayır

Yönetim kurulu çalışma esasları uyarınca, bilgi ve belgelerin toplantıdan kaç gün önce üyelere sunulduğu	7
Kurumsal internet sitesinde yönetim kurulu toplantılarının ne şekilde yapılacağını belirlediği şirket içi düzenlemeler hakkında bilginin yer aldığı bölümün adı	2019 Faaliyet Raporu - Kurumsal Yönetim
Üyelerin şirket dışında başka görevler almasını sınırlandıran politikada belirlenen üst sınır	Yoktur.
4.5. YÖNETİM KURULU BÜNYESİNDE OLUŞTURULAN KOMİTELER	
Faaliyet raporunda yönetim kurulu komitelerine ilişkin bilgilerin yer aldığı sayfa numarası veya ilgili bölümün adı	2019 Faaliyet Raporu - Kurumsal Yönetim İlkeleri Uyum Raporu
Komite çalışma esaslarının duyurulduğu KAP duyurusunun bağlantısı	https://www.kap.org.tr/tr/Bildirim/819919

YÖNETİM KURULU KOMİTELERİ-I

Yönetim Kurulu Komitelerinin Adları	Birinci Sütunda "Diğer" Olarak Belirtilen Komitenin Adı	Komite Üyelerinin Adı-Soyadı	Komite Başkanı Olup Olmadığı	Yönetim Kurulu Üyesi Olup Olmadığı
Denetim Komitesi	Yoktur.	Fatma Dilek Yardım, Mehmet Sami	Evet	Yönetim kurulu üyesi
Kurumsal Yönetim Komitesi	Yoktur.	Mehmet Sami, Michael Moser, Manfred Paasch, Hakan Timur	Evet	Yönetim kurulu üyesi
Riskin Erken Saptanması Komitesi	Yoktur.	Mehmet Sami, Dilek Yardım, Eric Rene C. Depluet, Hakan Timur	Evet	Yönetim kurulu üyesi

4. YÖNETİM KURULU-III

4.5. YÖNETİM KURULU BÜNYESİNDE OLUŞTURULAN KOMİTELER-II

Faaliyet raporu veya kurumsal internet sitesinin, denetim komitesinin, faaliyetleri hakkında bilgi verilen bölümünü belirtiniz (sayfa numarası veya bölümün adı)	2019 Faaliyet Raporu - Kurumsal Yönetim Bilgi Formu
Faaliyet raporu veya kurumsal internet sitesinin, kurumsal yönetim komitesinin faaliyetleri hakkında bilgi verilen bölümünü belirtiniz (sayfa numarası veya bölümün adı)	2019 Faaliyet Raporu - Kurumsal Yönetim Bilgi Formu
Faaliyet raporu veya kurumsal internet sitesinin, aday gösterme komitesinin faaliyetleri hakkında bilgi verilen bölümünü belirtiniz (sayfa numarası veya bölümün adı)	2019 Faaliyet Raporu - Kurumsal Yönetim Bilgi Formu

KURUMSAL YÖNETİM BİLGİ FORMU

Faaliyet raporu veya kurumsal internet sitesinin, riskin erken saptanması komitesinin faaliyetleri hakkında bilgi verilen bölümünü belirtiniz (sayfa numarası veya bölümün adı)	2019 Faaliyet Raporu - Kurumsal Yönetim Bilgi Formu
Faaliyet raporu veya kurumsal internet sitesinin, ücret komitesinin faaliyetleri hakkında bilgi verilen bölümünü belirtiniz (sayfa numarası veya bölümün adı)	2019 Faaliyet Raporu - Kurumsal Yönetim Bilgi Formu
4.6. YÖNETİM KURULU ÜYELERİNE VE İDARİ SORUMLULUĞU BULUNAN YÖNETİCİLERE SAĞLANAN MALİ HAKLAR	
Faaliyet raporunun, operasyonel ve finansal performans hedeflerine ve bunlara ulaşıp ulaşılmadığına ilişkin bilginin verildiği sayfa numarası veya bölüm adı	2019 Faaliyet Raporu - Strateji
Kurumsal internet sitesinin, icrada görevli ve icrada görevli olmayan üyelere ilişkin ücretlendirme politikasının yer aldığı bölüm adı	Yatırımcı ilişkileri sekmesi altında Kurumsal Yönetim - Politikalar bölümünde yer almaktadır.
Faaliyet raporunun, yönetim kurulu üyelerine ve idari sorumluluğu bulunan yöneticilere verilen ücretler ile sağlanan diğer tüm menfaatlerin belirtildiği sayfa numarası veya bölüm adı	2019 Faaliyet Raporu - Bağımsız Denetçi Raporu

YÖNETİM KURULU KOMİTELERİ-II					
Yönetim Kurulu Komitelerinin Adları	Birinci Sütunda "Diğer" Olarak Belirtilen Komitenin Adı	İcrada Görevli Olmayan Yöneticilerin Oranı	Komitede Bağımsız Üyelerin Oranı	Komitenin Gerçekleştirdiği Fiziki Toplantı Sayısı	Komitenin Faaliyetleri Hakkında Yönetim Kuruluna Sunduğu Rapor Sayısı
Denetim Komitesi	Yoktur.	%100	%100	4	4
Kurumsal Yönetim Komitesi	Yoktur.	%75	%50	4	4
Riskin Erken Saptanması Komitesi	Yoktur.	%75	%25	5	8

ANA SÖZLEŞMEDE YAPILAN DEĞİŞİKLİKLER

2019 yılı içerisinde Şirket Ana Sözleşmesi'nde bir değişiklik yapılmamıştır.

RİSK DEĞERLENDİRMESİ

1. ENERJİSA RİSK YÖNETİM SİSTEMİ

Enerjisa'nın risk yönetim sistemi operasyonel, stratejik ve finansal planlarını etkileyebilecek tüm risk ve fırsatların tanımlanmasını, çeşitli metodolojiler kullanarak değerlendirilmesini, sınıflandırılmasını ve risklerin azaltılmasını hedefler.

Bu sistemin nihai amacı yönetim organlarına şeffaflık sağlamak ve düzenli raporlamalar ile karar alma süreçlerine etki etmektir.

2. TEMEL RİSK VE FIRSATLAR

Elektrik dağıtım ve perakende satış faaliyetlerinin doğası gereği, Enerjisa değer zincirinde çeşitli risk ve fırsatlara tabi olunur. Kaynaklarına göre maruz kalınan risk ve fırsatlar beş ana başlıkta sınıflandırılır ve bu doğrultuda yönetilir.

2.1. REGÜLASYON RİSK VE FIRSATLARI

Elektrik dağıtım ve perakende satış faaliyetleri EPDK denetiminde yürütülen düzenlemelere tabi faaliyetlerdir ve Elektrik Piyasası Kanunu ve ikincil mevzuat tarafından belirlenen esaslara göre düzenlenir. Enerjisa düzenlemeye tabi müşterilerine EPDK'nın üçer aylık dönemler için belirlediği Ulusal Tarife'yi uygulamaktadır. Ulusal Tarife, diğer kalemlerin yanı sıra Perakende Satış Tarifesi'nden ve Dağıtım Tarifesi'nden oluşmaktadır. EPDK, her tarife dönemi için (Dağıtım Tarifesi'ni ve Perakende Satış Tarifesi'ni de kapsamakta olan) Ulusal Tarife'nin kalemlerini tespit etmektedir. İçinde bulunduğumuz üçüncü tarife dönemi, 2016-2020 yılları arasındaki dönemi kapsamaktadır. Ancak tüketicilerin faturalarına yansıtılan son Dağıtım Tarifesi ve Perakende Satış Tarifesi tutarları, piyasa maliyetlerindeki değişikliklerin tarifelere yansıtılabilmesi amacıyla, EPDK tarafından üçer aylık dönemler için belirlenmektedir.

Şirket gelirinin büyük çoğunluğu EPDK tarafından belirlenen tarife ile ilişkili olan elektrik dağıtım faaliyetlerinden ve düzenlemeye tabi müşterilere gerçekleştirilen perakende satışlardan elde edildiği için bu tarifenin herhangi bir bileşenindeki değişiklik Enerjisa'nın planlarından önemli ölçüde sapmaya yol açabilir.

Ayrıca EPDK tarafından düzenlenen yönetmelikler, diğer hususların yanı sıra perakende satış ve dağıtım faaliyetlerine ilişkin organizasyonel ve operasyonel gereklilikler ve sınırlamalar da içerir. Bu gereklilik ve sınırlamalar regülasyon otoriterleri tarafından (çoğunlukla EPDK) denetlenir ve herhangi bir uyumsuzluk saptanması Enerjisa'nın finansal ve operasyonel planlarını olumsuz etkileyebilir.

Enerjisa regülasyon risk ve fırsatlarını yönetebilmek için sektör katılımcıları ile düzenli ve yapıcı inceleme çalışmalarında bulunur. Ayrıca sistematik projeler ve şeffaf raporlamalar aracılığı ile piyasa lideri olarak diğer piyasa katılımcıları ile rasyonel ve gerçeğe dayalı görüşmeler yapar.

2.2. PİYASA RİSK VE FIRSATLARI

Enerjisa finansal borçları sebebi ile finansal piyasalardaki faiz oran dalgalanmalarına ve YEKDEM mekanizması sebebi ile de kur dalgalanmalarına maruz kalır.

Enerjisa perakende satış faaliyetleri kaynak bulma stratejisi sebebi ile emtia piyasalarındaki tezgâhüstü piyasa fiyat ve hacim dalgalanmalarına, dağıtım faaliyetlerindeki malzeme alımları sebebi ile de (alımlar TL bazında gerçekleşir ancak

RİSK DEĞERLENDİRMESİ

fiyatları emtia piyasalarındaki fiyatlar ile yüksek korelasyona sahiptir) diğer ürün fiyat dalgalanmalarına maruz kalır. Enerjisa fiyat, kur, talep vb. piyasa parametrelerini en gerçekçi şekilde tahmin edebilmek için sistematik yaklaşımlar kullanır. Mevcut ve beklenen pozisyonlar düzenli olarak kontrol edilir ve hedging işlemleri ile optimum bir seviyede tutulur. Hedging stratejileri ve bu stratejilerin verimliliği düzenli olarak finans ve emtia ürünleri ile ilgili komitelerde görüşülür.

2.3. KREDİ RİSK VE FIRSATLARI

Enerjisa perakende şirketleri düzenlemeye tabi ve serbest müşterine satışları sebebi ile kredi riskine maruzdur. Enerjisa Dağıtım şirketleri ise kendi dağıtım bölgelerinde bulunan ve genel aydınlatma kullanan dağıtım sistemi kullanıcıları (belediyeler ve il özel idareleri) sebebi ile kredi riskine maruzdur. Ancak dağıtım şirketleri vadesi geçmiş alacaklar için iki yıl sonunda geri ödeme alabildikleri için maruz kalınan kredi riski gelir üzerinde değil nakit akışı üzerinde olumsuz bir etki doğurur.

Enerjisa ayrıca finansal taraf (türev işlev araçları, teminat sağlayıcı bankalar,) işlemleri sebebi ile kredi riskine maruzdur.

Enerjisa düzenlemeye tabi müşterilerden güvence bedeli, serbest müşterilerinden ise teminat mektubu ya da diğer türlerde teminatlar alarak mevcut ve ileriye dönük faturalarını güvence altına alır ve kredi riskini yönetir. Zamanında faturalama, etkin çalışan bir alacak yönetimi ve büyük müşterilerin kredi derecelendirmesi Enerjisa'nın kredi riskini mümkün olduğunca azaltmasına yardımcı olur.

Finansal taraflardan doğan kredi riskini azaltmak için raporlama ve takip faaliyetlerinin yanı sıra sadece ülke kredi notundan en fazla iki puan düşük taraflar ile çalışılır. Ayrıca, finansal türev enstrümanları ve mevduat portföyündeki bankaların çeşitlendirilmesi sağlanır.

2.4. LİKİDİTE RİSKİ

Enerjisa elektrik dağıtım şebeke yatırımlarından doğan fon ihtiyacı sebebi ile likidite riskine maruzdur. Enerjisa bu fonlama ihtiyacının dış borç sermaye sağlayıcılar tarafından sağlanabileceği beklentisinde olmasına rağmen alışlagelmiş likidite kaynaklarının sınırlandığı piyasa koşulları oluşabilmektedir.

Enerjisa borç portföyünün ortalama vadesini uzatarak ve alternatif borç sermaye kaynakları geliştirerek (özel sektör tahvili vb.) likidite riskini yönetir. Ayrıca, Enerjisa likidite ihtiyacını zamanında öngörmek ve ona göre aksiyon alabilmek için düzenli olarak kısa ve orta vadeli nakit ihtiyacını tahmin eder.

2.5. OPERASYONEL RİSKLER

Enerjisa'nın değer zincirindeki tüm süreçler Bilgi Teknolojileri, İş Sağlığı ve Güvenliği (çoğunlukla Dağıtım işkolunda), Çevre ve Reputasyon ile ilgili operasyonel risklere maruz kalır.

Tüm operasyonel riskler için ilgili prosedürler ve politikalar oluşturulur ve Enerjisa'nın kalite sistemlerinde yayınlanır. Gerçekleşmeleri gözden geçirmek ve riski azaltıcı faaliyetleri yönetmek için görevlendirilmiş komiteler bulunur.

3. ENERJİSA RİSK YÖNETİMİ PROSEDÜRÜ

Enerjisa'nın maruz kaldığı risk ve fırsatlar detaylı bir tanımlama çalışması ile kimliklendirilir. Her bir risk ve fırsat için en iyi ve en kötü değerler gerçekleşme olasılıkları ile birlikte modellenir. Risk ve fırsat etkilerinin konsolidasyonu sırasında korelasyonlar dikkate alınır. Sayısal olarak ifade edilmesi mümkün olmayan, ancak şirketin stratejik ve operasyonel faaliyetlerinde olumsuzluk yaratma potansiyeli olan riskler etki seviyelerine ve gerçekleşme beklentilerine göre önceliklendirilerek Kalitatif Riskler olarak takibe alınır. Bu çalışmalar yönetim organlarına ve Riskin Erken Tespiti komitesine düzenli olarak sunulan Risk ve Fırsatlar raporunun temelini oluşturur.

4. ENERJİSA RİSKİN ERKEN TESPİTİ KOMİTESİ

Enerjisa Yönetim Kurulu risklerin yönetilmesi için Riskin Erken Tespiti Komitesi'ni görevlendirmiştir. Kurul Enerjisa Finans Başkanı'nın yanı sıra Yönetim Kurulu'ndan atanan üyelerden oluşur.

Toplantı gündeminde Risk ve Fırsatlar Raporu'nun yanı sıra kritik öneme sahip önceliklendirilmiş bir konunun incelenmesi bulunur. Komite her toplantı sonrasında Yönetim Kurulu'na doğrudan raporlama yapar.

2019 yılında Enerjisa Riskin Erken Tespiti Komitesi beş kere toplanmıştır. Toplantı tarihleri ve detaylı inceleme konuları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir.

Toplantı Tarihi	Detaylı İnceleme Konusu
07/02/2019	Enerjisa Süreç Evreni
08/04/2019	Enerjisa Finansal Risk Yönetimi
30/07/2019	Kredi ve Regülatif Riskler
22/10/2019	Finansal Taraf Yönetimi
03/12/2019	Riskin Erken Tespiti Komite Performans Değerlendirmesi

Ayrıca, Haziran, Ağustos ve Ekim aylarında gerçekleştirilen rapor paylaşımları ile Riskin Erken Tespiti Komitesi sayısal ve kalitatif risklerin güncel etkileri hakkında bilgilendirilmiştir.

POLİTİKALAR

KÂR DAĞITIM POLİTİKASI

Enerjisa Enerji A.Ş. (“Şirket”) kâr dağıtım politikası (“Politika”), 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu, 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu, T.C. Başbakanlık Sermaye Piyasası Kurulu’nun (“SPK”) Kâr Payı Tebliği (II-19.1), Sermaye Piyasası Mevzuatı ve esas sözleşmemiz hükümleri çerçevesinde hazırlanmıştır. Bu çerçevede Şirket, Uluslararası Finansal Raporlama Standartları (IFRS) çerçevesinde hazırlanan ve bağımsız denetimden geçmiş yıllık konsolide finansal tablolarda yer alan, istisnai kalemler hariç tutularak hesaplanan net kârın %60-70’ine kadar oranda nakit kâr payı dağıtmayı hedeflemektedir.

Sermaye Piyasası Mevzuatı hükümleri ve yukarıda yer alan hedefler çerçevesinde, yıllık olarak dağıtılacak olan nakit kâr miktarı, öncelikle ‘dağıtılabilir kârın’ hesaplanması ile bulunacaktır.

Bu politikanın uygulaması ve nakit dağıtılacak olan kâr payının oranı, Şirket’in yatırım ve finansman stratejileri ile ihtiyaçları, ilgili mevzuatta gerçekleşen değişimler ve gelişmeler, Şirket’in orta ve uzun vadeli stratejileri, sermaye ve yatırım gereksinimleri, kârlılık, finansal durum, borçluluk ve nakit durumu ve ulusal ve küresel ekonomik şartlar da dahil olmak ve bunlarla sınırlı olmamak üzere bir takım unsurlara bağlıdır. Bu şartlar doğrultusunda dağıtılabilir kârın oranı, her yıl Yönetim Kurulunun önerisi ve genel kurulun onayıyla azaltılabilir veya yukarıda yer alan esaslar çerçevesinde herhangi bir kâr dağıtımını yapılmamasına karar verilebilir.

Kâr payları, mevcut payların tamamına, bunların ihraç ve iktisap tarihlerine bakılmaksızın eşit olarak, yasal süreler içerisinde Genel Kurul onayını takiben Genel Kurul’un tespit ettiği tarihte pay sahiplerine dağıtılacaktır. Kâr payı dağıtımını tek bir seferde yapılabileceği gibi taksitler halinde de dağıtılabilir.

Şirket ana sözleşmesinde kâr payı avansı dağıtımını hususuna yer verilmiş olup, yürürlükteki mevzuat hükümlerinde belirtilen usul ve esaslara uymak suretiyle kâr payı avansı dağıtılabilir.

Kanunen ayrılması gereken yedek akçeler ve ana sözleşmede pay sahipleri için belirlenen kâr payı ayrılmadıkça başkaca yedek akçe ayrılmasına, ertesi yıla kâr aktarılmasına, Yönetim Kurulu üyelerine ve ortaklık çalışanlarına kârdan pay dağıtılmasına karar verilemeyeceği gibi, belirlenen kâr payı ödenmedikçe bu kişilere kârdan pay dağıtılamaz.

Genel Kurul, kanunen ayrılması gereken yedek akçelerin ve ana sözleşmede pay sahipleri için belirlenen kâr payının ayrılmış olması şartıyla net kârın bir kısmını veya tamamını olağanüstü yedek akçeye nakledebilir. Şirket Yönetim Kurulu’nun, Genel Kurul’a kârın dağıtılmamasını teklif etmesi halinde, bu durumun nedenleri ile dağıtılmayan kârın kullanım şekline ilişkin olarak Genel Kurul Toplantısı’nda pay sahiplerine bilgi verilir.

YÖNETİM KURULU ÜYELERİ VE ÜST DÜZEY YÖNETİCİLER İÇİN ÜCRET POLİTİKASI

Enerjisa Enerji A.Ş. (“Şirket”) Ücret Politikası (“Politika”), 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu ve diğer T.C. Başbakanlık Sermaye Piyasası Kurulu’nun (“SPK”) Kurumsal Yönetim Tebliği (II-17.1) ve diğer Sermaye Piyasası Mevzuatı kapsamında idari sorumluluğu bulunanlar kapsamındaki yönetim kurulu üyelerimiz ve üst düzey yöneticilerimizin ücretlendirme sistem ve uygulamalarını tanımlamaktadır.

Bağımsız yönetim kurulu üyelerinin ücretlendirmesinde kâr payı, pay opsiyonları veya Şirketin performansına dayalı ödeme planları kullanılamaz.

Yönetim kurulu üyelerinin Şirkete sağladığı katkılar dolayısıyla katlandığı giderler (ulaşım, telefon, sigorta vb. giderleri) Şirket tarafından karşılanabilir.

Politikamız; ücret ve yan hakları yönetimi; adil, objektif, yüksek performansı takdir eden, rekabetçi, ödüllendirici ve motive edici kriterler ana hedefleri doğrultusunda düzenlenmekte ve uygulanmaktadır.

Politikamızın ana hedefleri; iş büyüklüğü, performans, işe katkı, bilgi/beceri ve yetkinlikler kavramlarının öne çıkartılarak ücretlendirmenin yapılması, şirket içi ve şirketler arası ücret dengesinin ve piyasada rekabet edilebilirliğin sağlanarak çalışanların motive edilmesi ve bağlılıklarının artırılması ve Şirketimiz hedeflerine ulaşılmasını sağlayacak uygun yetkinlikteki işgücünün Şirketimize kazandırılmasıdır.

Şirketimiz bünyesinde uyguladığımız iş ailesi modeli¹, organizasyondaki roller, temel sorumluluk örnekleri, performans göstergeleri, bilgi/beceri/deneyim ve yetkinlikleri tanımlamaktadır ve Politikamız da İş Ailesi Modelimiz üzerine kurulu objektif bir sisteme dayanmaktadır.

Üst düzey Yönetici ücretleri, sabit (baz) ve performansa dayalı olmak üzere 2 (iki) temel bileşenden oluşmaktadır:

Üst düzey Yöneticilere, Şirket ve bireysel performans sonuçlarına bağlı olarak, yıllık brüt ücretlerinin belli bir oranı kapsamında ilgili mali yılın kapanmasını izleyen üç ay içinde değişken ücret (başarı primi) ödemesi yapılabilmektedir. Şirketimizde uygulanan Değişken Ücret yönetiminin amacı, Şirketimizin bütçe hedeflerini gerçekleştirmelerini ve hedeflerinin üzerinde iş sonuçlarını elde etmelerini desteklemek için, başarıyı ödüllendirerek çalışanlarımızı üstün performans göstermeye teşvik etmek ve Şirketimizde hedef odaklı performans kültürünü yerleştirmektir.

Ücret yönetiminin ek faydalarla desteklenmesi için “yan haklar” (yan menfaatler) toplam ödül yönetiminin önemli bir parçası olarak ele alınmaktadır. Şirket olarak sağladığımız yan haklar, piyasa koşullarına uygun, rekabetçi ve adil olma esaslarını içermektedir. Bu paralelde, Üst düzey Yöneticilere, diğer menfaatler yanı sıra özel sağlık ve hayat sigortası ile şirket katkılı bireysel emeklilik sigortası, kurumsal hat ve şirket aracı gibi menfaatler de sağlanabilmektedir.

¹ “İş ailesi modeli” aynı tür iş ile uğraşan birden fazla farklı rolü ifade eder. Her İş Ailesi, bir organizasyon bünyesinde belli bir rolü doldurmak için çalışan ve benzer nitelikler taşıyan homojen bir iş pozisyonu grubunu oluşturmaktadır. (örneğin, Operasyon yönetimi, Profesyonel, İdari, Teknolojik)

POLİTİKALAR

BİLGİLENDİRME POLİTİKASI

1. AMAÇ

Enerjisa Enerji A.Ş. (“Şirket”) yönetimi, hissedarlarıyla şeffaf ve yakın bir iletişim içinde bulunmaktadır. Ana hedef, hissedarlar ve potansiyel yatırımcılar için Şirket’in değerini artırmaktır.

Şirket’in yönetimi, bu amaçla sonuçlarını finansal raporlama standartları ve Sermaye Piyasası Mevzuatı hükümleri çerçevesinde; tam, adil, doğru, zamanında ve anlaşılabilir bir şekilde, kamuya ve sermaye piyasası katılımcıları ile eşit bir biçimde paylaşmayı ilke olarak benimsemiştir.

Şirket kamuyu aydınlatma konusunda 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu’na, Sermaye Piyasası Mevzuatına; 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu (“TTK”) düzenlemelerine ve Borsa İstanbul A.Ş. (“BİST”) düzenlemelerine uyar; T.C. Başbakanlık Sermaye Piyasası Kurulu (“SPK”) Kurumsal Yönetim İlkeleri’nde yer alan prensiplerin hayata geçirilmesine azami özen gösterir.

Bilgilendirme Politikası, Şirket tüm çalışanları ile danışmanlarını kapsamakta; Şirket’in sermaye piyasası katılımcıları ile yazılı ve sözlü iletişimini düzenlemektedir.

Şirket Bilgilendirme Politikası, SPK’nın Özel Durumlar Tebliği’nin (II 15.1) 17’nci maddesi uyarınca hazırlanmış olup; tüm menfaat sahiplerine Şirket internet sitesi (www.enerjisa.com.tr) aracılığıyla duyurulmaktadır.

2. YETKİ VE SORUMLULUK

Bilgilendirme Politikası, SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri çerçevesinde Yönetim Kurulunca oluşturularak onaylanmıştır. Şirket’in kamunun aydınlatılması ve bilgilendirme politikasının izlenmesi, gözetimi ve geliştirilmesi Yönetim Kurulu’nun yetki ve sorumluluğu altındadır. CFO’ya bağlı birimlerden Kontrol ve Yatırımcı İlişkileri Departman Başkanı kamuyu aydınlatma ile ilgili her türlü hususu gözetmek ve izlemek üzere görevlendirilmiştir.

3. KAMUYU AYDINLATMA YÖNTEM VE ARAÇLARI

Bilgilendirmeler; özel durum açıklamaları, mali tablo ve raporlar, yıllık faaliyet raporları, internet sayfası, sunumlar, yatırımcı toplantıları ve telekonferanslar, bilgilendirme yazıları, basın bültenleri, Ticaret Sicil Gazetesi gibi bilgilendirme araçları ile yapılır. Sermaye Piyasası Mevzuatı ve TTK hükümleri saklı kalmak üzere, Şirket tarafından kullanılan temel kamuyu aydınlatma yöntem ve araçları aşağıda belirtilmiştir;

- Kamuyu Aydınlatma Platformu (“KAP”) aracılığıyla iletilen özel durum açıklamaları,
- Periyodik olarak KAP’a iletilen mali tablo ve dipnotları, bağımsız denetim raporu, beyanlar ve faaliyet raporu,
- Türkiye Ticaret Sicili Gazetesi vasıtasıyla yapılan ilanlar ve duyurular (sirküler, genel kurul çağrısı vb.),
- Yazılı ve görsel medya vasıtasıyla yapılan basın açıklamaları,
- Reuters, Foreks vb. veri dağıtım kuruluşlarına yapılan açıklamalar,
- Sermaye piyasası katılımcıları ile yüz yüze veya telekonferans vasıtasıyla yapılan bilgilendirme görüşme ve toplantıları,
- Kurumsal internet sitesi, (www.enerjisa.com.tr) bilgilendirmeleri,
- Telefon, cep telefonu üzerinden iletişim (wap ve benzeri teknolojiler), elektronik posta telefaks vb. iletişim yöntem ve araçları üzerinden yapılan açıklamalar.

4. MALİ TABLOLARIN KAMUYA AÇIKLANMASI

Şirket’in mali tabloları ve dipnotları konsolide bazda ve Türkiye Muhasebe Standartları/Türkiye Finansal Raporlama Standartları (TMS/TFRS) ve Uluslararası Finansal Raporlama Standartları’na (IFRS) uygun olarak hazırlanır. Yıllık ve altı aylık finansal tablolar bağımsız denetimden geçirilerek kamuya açıklanır.

Mali tablolar ve dipnotları kamuya açıklanmadan önce Sermaye Piyasası Mevzuatı hükümleri çerçevesinde Denetim Komitesi’nin uygun görüşüyle Yönetim Kurulu’nun onayından geçirilir. Doğruluk beyanı imzalandıktan sonra mali tablo ve dipnotları ile bağımsız denetim raporu ve eki dokümanlar Yönetim Kurulu onayını takiben SPK ve BİST düzenlemeleri doğrultusunda KAP’a iletilerek kamuya açıklanır, Şirket internet sitesinde yayınlanır. Geçmiş dönem mali tablo ve dip notlarına Şirket internet sitesinden ulaşılabilir.

5. YILLIK VE ARA DÖNEM RAPORLARININ KAMUYA AÇIKLANMASI

Yıllık ve ara dönem raporları Sermaye Piyasası Mevzuatı’na ve SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri’ne uygun olarak hazırlanır. Yönetim Kurulu’nun onayından geçirilir ve mali tablolarla birlikte KAP’ta kamuya açıklanır ve Şirket internet sitesinde (www.enerjisa.com.tr) yayımlanır. Yıllık hazırlanan faaliyet raporu aynı zamanda ilgililere verilmek üzere matbu olarak da bastırılır.

6. İÇSEL BİLGİLERİN KAMUYA AÇIKLANMASI VE YETKİLİ KİŞİLER

Şirket’in içsel bilgilerine ilişkin özel durum açıklamaları, CFO’ya bağlı birimlerden Kontrol ve Yatırımcı İlişkileri Departmanı tarafından hazırlanır ve elektronik ortamda imzalanıp KAP’a iletilerek kamuya açıklanır.

Özel durum açıklamaları açıklamadan yararlanacak kişi ve kuruluşların karar vermelerine yardımcı olmak amacıyla, zamanında, doğru, anlaşılabilir, yeterli ve yanıltıcı ifadelerden uzak olacak şekilde düzenlenir.

Herhangi bir Şirket çalışanı daha önce kamuya açıklanmamış önemli ve özel bir bilginin istem dışı olarak kamuya açıklandığını belirlerse, durumu derhal CFO’ya bağlı birimlerden Kontrol ve Yatırımcı İlişkileri Departmanı’na bildirir. Bu durumda, CFO’ya bağlı birimlerden Kontrol ve Yatırımcı İlişkileri Departmanı tarafından, Sermaye Piyasası Mevzuatı hükümleri doğrultusunda, uygun özel durum açıklaması hazırlanarak, KAP’a iletilir.

Şirket özel durum açıklamalarını, en geç kamuya açıklama yapıldıktan sonraki iş günü içinde internet sitesinde (www.enerjisa.com.tr) Türkçe ve İngilizce olarak ilan eder ve söz konusu açıklamaları beş yıl süreyle internet sitesinde bulundurur.

7. KAMUYA AÇIKLAMA YAPMAYA YETKİLİ KİŞİLER

Yukarıda belirtilen bildirimlerin dışında, Sermaye Piyasası Katılımcıları tarafından veya herhangi bir kuruluş/kişi tarafından iletilen yazılı ve sözlü bilgi talepleri CFO’ya bağlı birimlerden Kontrol ve Yatırımcı İlişkileri Departmanı tarafından değerlendirilir. Yapılan değerlendirmede; talebin içeriğine göre, ticari sır niteliğinde olup olmadığı ve SPK’nın Özel Durumlar Tebliği (II 15.1) çerçevesinde, yatırım kararlarını ve sermaye piyasası araçlarının değerini etkileyebilecek türden olup olmadığı dikkate alınır.

Yazılı ve sözlü bilgi talepleri genel olarak, CFO’ya bağlı birimlerden Kontrol ve Yatırımcı İlişkileri Departmanı tarafından cevaplanır.

Yazılı ve görsel medyaya ve Reuters, Foreks vb. veri dağıtım kanallarına yapılan basın açıklamaları, sadece Yönetim Kurulu Başkanı, CEO, CFO veya Başkanlar tarafından yapılabilir.

Bunun haricinde özellikle görevlendirilmedikçe, Şirket çalışanları sermaye piyasası katılımcılarından gelen soruları cevaplandıramazlar. Gelen bilgi talepleri Kontrol ve Yatırımcı İlişkileri Departmanı’na yönlendirilir.

8. İDARİ SORUMLULUĞU BULUNAN KİŞİLER VE İÇSEL BİLGİLERE ERİŞİMİ OLANLARIN LİSTESİ

İdari sorumluluğu bulunan kişiler, doğrudan ya da dolaylı olarak Şirket’in içsel bilgilerine düzenli erişen ve Şirket’in gelecekteki gelişimini ve ticari hedeflerini etkileyen idari kararları verme yetkisi olan kişilerdir. Bundan dolayı, idari karar vermeye yetkili olmayan kişiler idari sorumluluğu bulunan ve içsel bilgilere sürekli ulaşan kişi kapsamında değerlendirilmemektedir.

Yönetim Kurulu Üyeleri, yanında bilgiye düzenli olarak erişen ve aynı zamanda idari kararlar verme yetkisi olan

POLİTİKALAR

kişiler Başkanlar ve Direktörler'den oluşmaktadır. İçsel bilgilere erişimi olanların listesi SPK'nın Özel Durumlar Tebliği'nin (II 15.1) 17'nci maddesi uyarınca istenildiğinde SPK'ya ve/veya BIST'e iletilmek üzere yazılı olarak Kontrol ve Yatırımcı İlişkileri Departmanı'nda muhafaza edilmektedir. Listede yer alan herkes görevleri sırasında, içsel bilginin korunması ve gizlilik kurallarına uymaları konusunda bilgilendirilirler. Bu liste, Enerjisa Enerji A.Ş.'de mevcut olup, Merkezi Kayıt Kuruluşu'na bildirilmiştir. Bu kişilerde değişiklik olduğunda bildirim yenilenir.

9. SERMAYE PİYASASI KATILIMCILARI İLE İLETİŞİM

Şirket, Türk sermaye piyasası mevzuatının izin verdiği ölçüde, ara dönem ve yıllık faaliyet sonuçları ile ilgili beklentiler konusunda yönlendirme yapabilir. Bunun yerine Şirket, faaliyet sonuçlarını etkileyen kritik konuları, stratejik yaklaşımlarını ve sektör ile faaliyet gösterilen çevrenin daha iyi anlaşılmasını sağlayan önemli unsurları sermaye piyasası katılımcılarına aktarabilir. Sermaye piyasası katılımcıları ile iletişimi, bilgilendirme politikasında aksi belirtilmedikçe Şirket adına, sadece kamuya açıklama yapmaya yetkili kişiler kurabilir.

10. PİYASADA DOLAŞAN ASILSIZ HABERLER

Şirket prensip olarak piyasa söylentileri ve spekülasyonlar konusunda herhangi bir görüş bildirmez. İletişim Departmanı tarafından Şirket hakkında basın-yayın organlarında ve internet sitelerinde yer alan haber ve söylentilerin takibi yapılır ve Kontrol ve Yatırımcı İlişkileri Departmanı'na bildirilir. Bu departman, bu haber ve bilgilerin sermaye piyasası araçları üzerinde etki yapmayacağını değerlendirilmesini yapar.

Bu departman tarafından aynı zamanda SPK'nın Özel Durumlar Tebliği'nin (II 15.1) 9'uncu maddesi çerçevesinde özel durum açıklamasının yapılıp yapılmamasına karar verir.

Buna karşılık, Sermaye Piyasası Mevzuatı hükümleri dahilinde SPK ve/veya BIST'ten doğrulama talebi geldiğinde veya yönetim bir cevap verilmesinin gerekli ve daha uygun olduğuna karar verdiği takdirde, piyasada çıkan söylenti ve dedikodular hakkında açıklama yapılır.

11. İÇSEL BİLGİLERİN KAMUYA AÇIKLANMASININ ERTELENMESİ

Şirket içsel bilgiye erişimleri olan listesinde yer alan kişiler görevlerini ifa etmeleri veya Şirket adına iş ve işlemlerin yürütülmesi sırasında sahip olabilecekleri, henüz kamuya açıklanmamış içsel bilgiyi gizli tutma, kendileri ve üçüncü şahıslara menfaat sağlamak amacıyla kullanmama veya yetkisiz olarak üçüncü şahıslara açıklamama yükümlülükleri konusunda bilgilendirilir.

Şirket, meşru çıkarlarının zarar görmemesi, yatırımcıların yanıltılmasına yol açılmaması için SPK'nın Özel Durumlar Tebliği (II 15.1)'nin 6'ncı maddesi çerçevesinde içsel bilgilerin kamuya açıklanmasını erteleyebilir, bu halde ertelemeye ilişkin ilgili kişileri bilgilendirir ve gizliliği sağlayıcı tedbirler alır. Erteleme işlemi Yönetim Kurulu veya Yönetim Kurulu tarafından genel olarak yetkilendirilmiş üst düzey yöneticilerin yazılı onayına istinaden gerçekleştirilir.

İçsel bilgilerin kamuya açıklanmasının ertelenme sebepleri ortadan kalkar kalkmaz, mevzuata uygun şekilde kamuya açıklama yapılır. Yapılacak açıklamada erteleme kararı ve bunun temelindeki sebepler belirtilir.

12. YATIRIMCI VE ANALİSTLERLE YAPILAN TOPLANTI VE GÖRÜŞMELER

Şirket'te gerek mevcut gerekse potansiyel pay sahipleri ile ilişkilerin düzenli bir şekilde yürütülmesi, yatırımcı sorularının en verimli şekilde cevaplanması ve Şirket değerinin artırılmasına yönelik çalışmaların yürütülmesinden CFO sorumludur.

CFO ve CFO'ya bağlı birimlerden Kontrol ve Yatırımcı İlişkileri Departmanı Şirket'in uluslararası yatırım alanında tanınırlığını ve tercih edilebilirliğini artırmak, eşdeğer konumdaki kuruluşlar ile karşılaştırıldığında avantajlı yönlerini ön plana çıkarmak ve yatırım yapan kuruluşlar için Şirket'i diğer şirketlere göre tercih edilebilir konuma getirme hususunda gerekli roadshow, telekonferans, e-mail, faks, analist sunumları, direkt bilgilendirme için açıklama/duyuru gibi çeşitli enstrümanları kullanmaktadır.

Şirket, analist raporlarını, analist raporunu hazırlayan firmanın mülkiyeti olarak kabul eder ve Şirket internet

sitesinde (www.enerjisa.com.tr) yayınlamaz. Şirket analist raporlarını veya gelir modellerini gözden geçirmez, doğrulamaz, onaylamaz, sorumluluğunu almaz ve yaymaz. Buna karşılık bazı belirli ve sınırlı durumlarda ve talep halinde, kamunun yanlış bilgilendirilmesini önlemek amacıyla, sadece kamuya açık ve geçmişe yönelik tarihsel bilgileri kullanmak ve spesifik bir konuyla sınırlı olmak kaydıyla, analist raporlarını gözden geçirebilir.

13. GELECEĞE YÖNELİK DEĞERLENDİRMELERİN KAMUYA AÇIKLANMASI

Şirket, bilgilendirme politikasına uygun olarak, zaman zaman geleceğe yönelik beklentilerini kamuya açıklayabilir. Geleceğe yönelik değerlendirmeler, Yönetim Kurulu kararına veya Yönetim Kurulu tarafından yetki verilmiş kişinin yazılı onayına bağlı olarak açıklanabilir. Yılda en fazla dört defa açıklama yapılabilir. Özel durum açıklama formatında veya sunum formatında KAP'ta açıklanabilir. Önemli değişiklik varsa bu sayı sınırı aşılabılır. Kamuyla paylaşılan geleceğe yönelik değerlendirmelerin belli varsayımlara göre yapıldığı ve gerçekleşen sonuçlar ile farklılık gösterebileceği ilgilerinin bilgisine sunulur. Geleceğe yönelik değerlendirmelerle ilgili önemli değişiklikler olması ya da değerlendirmelerin gerçekleşmeyeceğinin anlaşılması halinde zaman geçirilmeksizin aynı araçlarla periyodik olarak kamuoyu bilgilendirilir.

14. SESSİZ DÖNEM

Şirket, asimetrik bilgi dağılımını ve finansal tablolar ile ilgili yetkisiz açıklamaları önlemek amacıyla finansal tablolarda raporlanacak olan Şirket'in faaliyet sonuçlarını ve finansal durumunu sermaye piyasası katılımcıları ile takvim yılının belirli dönemlerinde tartışmaktan kaçınır. Bu döneme "sessiz dönem" adı verilir. Şirket için sessiz dönem üçer aylık ara, altı aylık ve yıllık hesap döneminin bitimini izleyen günden başlar ve mali tablo ve dipnotlarının kamuya açıklandığı günden bir iş günü sonra sona erer.

Ayrıca, sessiz dönem içerisinde, içsel bilgi veya sürekli bilgilere sahip olan kişilerin veya söz konusu kişilerin eşleri, çocukları ya da aynı evde yaşadıkları kişilerin Şirket'in sermaye piyasası araçlarında işlem yapmaları yasaktır.

15. PİYASA BOZUCU EYLEMLER

Şirket Yönetim Kurulu, SPK'nın Piyasa Bozucu Eylemler Tebliği'nin (VI-104.1) ilgili hükümleri çerçevesinde, içsel bilgi listesinde yer alan kişilerin piyasa bozucu eylemler kapsamına giren Şirket hakkındaki gizli ve/veya ticari sır niteliğindeki ve kamuya açık olmayan bilgiyi kendilerine veya başkalarına çıkar sağlayacak şekilde kullanmamaları, Şirket hakkında yanlış, yanıltıcı bilgi vermemeleri, haber yaymamaları konusunda gerekli önlemleri alır ve uygular.

16. ŞİRKET İNTERNET SİTESİ (WWW.ENERJISA.COM.TR)

Kamunun aydınlatılmasında, SPK Kurumsal Yönetim İlkelerinin tavsiye ettiği şekilde www.enerjisa.com.tr internet adresindeki Şirket internet sitesi aktif olarak kullanılır. Şirket'in internet sitesinde yer alan açıklamalar, Sermaye Piyasası Mevzuatı hükümleri uyarınca yapılması gereken bildirim ve özel durum açıklamalarının yerine geçmez. Şirket tarafından kamuya yapılan tüm açıklamalara internet sitesi üzerinden erişim imkanı sağlanır. İnternet sitesi buna uygun olarak yapılandırılır ve bölümlendirilir. İnternet sitesinin güvenliği ile ilgili her türlü önlem alınır. İnternet sitesi SPK Kurumsal Yönetim İlkeleri'nin öngördüğü içerikte ve şekilde düzenlenir. İçsel bilgilere ilişkin açıklamalar, finansal tablolar, yıllık ve ara dönem raporları ve diğer bazı bilgiler İngilizce olarak da yer almaktadır. Özellikle yapılacak genel kurul toplantılarına ilişkin ilana, gündem maddelerine ilişkin bilgilendirme dokümanına, gündem maddeleri ile ilgili diğer bilgi, belge ve raporlara ve genel kurula katılım yöntemleri hakkındaki bilgilere, internet sitesinde dikkat çekecek şekilde yer verilir. İnternet sitesinin geliştirilmesine yönelik çalışmalara sürekli olarak devam edilir.

POLİTİKALAR

BAĞIŞ VE YARDIM POLİTİKASI

İşbu Bağış ve Yardım Politikası'nda belirtilen sınırlamalara tabi olmak üzere, Enerjisa Enerji A.Ş. ("Şirket"), sayılanlarla sınırlı olmaksızın kurumsal sosyal sorumluluk anlayışı ile eğitim, kültür, sanat, çevre ve spor alanlarında faaliyet gösteren kişilere, sivil toplum kuruluşlarına, dernek veya vakıflara, üniversitelere, kamu kurum ve kuruluşlarına 6362 sayılı Sermaye Piyasası Kanunu'nda, T.C. Başbakanlık Sermaye Piyasası Kurulu'nun Kâr Payı Tebliği'nde (II-19.1) ve diğer Sermaye Piyasası Mevzuatında belirtilen esaslar dahilinde yardım ve bağış yapabilir. Şirket esas sözleşmesinin 17. maddesi uyarınca, Şirket konsolide kârının %1'ini Sabancı Üniversitesi'ne ve/veya Sabancı Vakfı'na bağışlayabilir. Bu şekilde yapılacak bağışların yıllık toplam tutarı beş (5) milyon Euro ile sınırlıdır. Bunun haricinde, hesap döneminde yapılacak bağışların toplam sınırı Genel Kurul'da belirlenir.

Siyasi partiler, siyasi partiler ile ilişkili organizasyonlar, yerel ve yabancı otoriteler ve kamu görevlilerine yapılacak olan tüm ödemeler (özellikle destekleme faaliyetleri ve üyeliklere ilişkin olanlar) istisnasız olarak ve zamanında görevli iç kontrol müdürünün onayına sunulacaktır. Ek olarak, Şirket yalnızca vergiden düşülebilir nitelikte olan bağış ve yardımlarda bulunmayı amaçlamaktadır.

Şirket yönetiminin kararıyla yapılan tüm bağış ve yardımlar Şirket vizyon, misyon ve politikalarına uygun ve Şirket'e ait etik ilkeler ile değerler göz önünde bulundurularak yapılır. Bağış ve yardımlar, nakdi ve aynı olmak üzere iki şekilde yapılabilir.

Şirket, Bağış ve Yardım Politikası'ndaki ilkeler ve tabi olduğu mevzuat ile belirlenen esaslar doğrultusunda, her bir hesap dönemi içinde yapılmış tüm bağış ve yardımları ilgili yılın Genel Kurul Toplantısı'nda ayrı bir gündem maddesi ile pay sahiplerinin bilgisine sunar.

Sermaye Piyasası Mevzuatı çerçevesinde Şirket tarafından yapılan bağış ve yardımların kamuya açıklanan son bilanço aktif toplamının en az %1 ve üzerinde olması veya %1'in altındaki bağış ve yardımların toplamının kamuya açıklanan son bilanço aktif toplamının en az %1'ine ulaşması durumunda gerekli özel durum açıklamaları yapılır.

RÜŞVET VE YOLSUZLUKLA MÜCADELE POLİTİKASI

1. AMAÇ

Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele Politikasının ("Politika") amacı Enerjisa Enerji A.Ş.'nin ("Şirket") Şirket İş Etiği Kurallarında da yer alan rüşvet ve yolsuzluk karşıtı yaklaşımlarının ortaya konulmasıdır.

2. KAPSAM

Politika;

- Şirket Yönetim Kurulu da dahil olmak üzere tüm Şirket çalışanlarını,
- Mal ve hizmet aldığımız firmaları ve çalışanlarını, tedarikçi, danışmanlar, avukatlar, dış denetçiler de dahil olmak üzere Şirket adına görev yapan kişi ve kuruluşları (iş ortakları) kapsamaktadır.

Bu Politika;

- Şirket Yönetim Kurulu'nca onaylanmış ve kamuya açıklanmış Kurumsal Yönetim İlkeleri'nin ve Şirket İş Etiği Kuralları'nın,
- Birleşmiş Milletler'in Küresel İlkeler Sözleşmesi'ne katılarak uymayı taahhüt ettiğimiz ilkelerin,
- İnsan kaynakları uygulamalarının ayrılmaz bir parçasıdır.

3. TANIMLAR

Yolsuzluk, ilgili kişinin çalıştığı kurum veya bulunduğu pozisyon dikkate alınmaksızın, bulunulan konum nedeniyle sahip olunan yetkinin doğrudan veya dolaylı olarak her nevi kazanç sağlama amacıyla kötüye kullanılmasıdır.

Rüşvet ise, ilgili kişinin çalıştığı kurum veya bulunduğu pozisyon dikkate alınmaksızın, bir kişinin, görevinin ifası ile ilgili bir işi yapması, yaptırmaması, yapmaması, hızlandırması, yavaşlatması amacıyla doğrudan veya aracılar vasıtasıyla, menfaat temin, teklif veya vaat edilmesi; talep veya kabul edilmesi; bunlara aracılık edilmesi gibi yollarla görevinin

gereklere aykırı davranması için bir başka kişiyle vardığı anlaşma çerçevesinde kendisine veya bunu talep eden tarafa veya bu ilişki dolayısıyla bir başkasına çıkar sağlamasıdır.

Rüşvet ve yolsuzluk pek çok farklı şekilde gerçekleştirilebilir, bunlar arasında:

- Nakit ödemeler,
- Siyasi ya da diğer bağışlar,
- Komisyon,
- Sosyal haklar,
- Hediye, ağırlama,
- Diğer menfaatler

sayılabilir.

4. GÖREV VE SORUMLULUKLAR

Politikanın uygulanması ve güncellenmesi Yönetim Kurulu'nun yetki, görev ve sorumluluğundadır. Bu çerçevede;

- Kurumsal Yönetim Komitesi'nin etik, güvenilir, yasaya uygun ve kontrollü bir çalışma ortamı tesis edilmesi için Yönetim Kurulu'na tavsiyede bulunması,
- Üst düzey yönetimin Yönetim Kurulu'nun belirleyeceği esaslara uygun olarak risklerini değerlendirmeleri ve gerekli kontrol mekanizmalarını tesis etmeleri,
- İç Denetim Bölüm Başkanlığı ile Enerjisa Etik Komitesi tarafından kendi görev alanlarında Şirket faaliyetlerinin güvenli ve yasal düzenlemelere uyumlu şekilde yürütülüp yürütülmediğinin takibinin yapılması,
- Politikalara, kural ve düzenlemelere uyulmaması durumunda bildirim, inceleme ve yaptırım mekanizmalarının belirlenmesi ve işletilmesi gerekmektedir.

POLİTİKALAR

Ayrıca, tüm Şirket çalışanları,

- Yönetim Kurulu'nca belirlenen politikalara uyum sağlamak,
- Kendi faaliyet alanları ile ilgili riskleri etkin şekilde yönetmek,
- İlgili yasal düzenlemelere ve Şirket uygulamalarına uyumlu bir şekilde çalışmak,
- Politika'ya aykırı bir davranış, faaliyet ya da uygulama ile karşılaşılması durumunda Enerjisa İç Denetim Departmanı'na bildirmek

ile sorumludur.

5. MAL VE HİZMET ALINAN VE SATILAN FİRMALAR VE İŞ ORTAKLARI

Mal ve hizmet alınan ve satılan firmaların ve iş ortaklarının, Politika esaslarına ve ilgili diğer yasal düzenlemelere uyum sağlaması zorunludur ve bunlara uymayan kişi ve kuruluşlar ile çalışmalar sonlandırılır.

5.1 Firma ve İş Ortaklarının Seçimi

Üst düzey yönetimce, mal ve hizmet alınan ve satılan firmaların ve iş ortaklarının seçimi aşamasında tecrübe, mali performans, teknik yeterlilik gibi kriterleri ile birlikte etik düzeyleri ve bu alanda olumlu bir geçmişe sahip olmaları da dikkate alınır. Rüşvet veya yolsuzlukla ilgili olumsuz istihbaratı olan firma ya da iş ortaklarıyla, diğer kriterleri karşılasalar bile çalışılmaz. Bu kapsamda herhangi bir iş ilişkisine girmeden önce gerekli araştırma ve değerlendirmelerin yapılması sorumluluğu öncelikle üst düzey yönetimdedir. İç Denetim Bölüm Başkanlığı denetimlerinde söz konusu hususlara uygun davranılıp davranılmadığını değerlendirir.

5.2 Firma ve İş Ortakları İle Anlaşma Sağlanması

Olumlu istihbaratı olan ve diğer kriterleri karşılayan firma ve iş ortaklarıyla yapılacak anlaşma ve sözleşmelerde;

- Politikada belirtilen esaslara ve ilgili diğer düzenlemelere tam uyum sağlanması,

- Çalışanlarının bu esasları özümsemesi ve buna uygun davranması,
- Belirli periyotlarla çalışanlarının Politika ile ilgili eğitimler almalarının sağlanması,
- Çalışanlarına bildirim yükümlülükleri ve Etik Yardım Hattı (Enerjisa'nın Davranış Kuralları'na herhangi aykırı bir durumu bildirme yükümlülüğünün sağlanması adına tüm çalışanların kullanımı için hat) (ile ilgili düzenli hatırlatma yapması ve böyle durumlarla karşılaşmaları durumunda bildirim yapmalarını teşvik etmesi)

ile ilgili şartlara yer verilir. Bunlara uyulmaması ya da Politika'ya aykırı bir durum oluşması durumunda çalışmanın ve yürürlükteki sözleşmelerin haklı sebeple sonlandırılacağına ilişkin hükümlere yer verilir.

6. POLİTİKA VE PROSEDÜRLERİMİZ

6.1 Rüşvet ve Yolsuzluk

Şirket her türlü rüşvet ve yolsuzluğun karşısındadır. Amacı ne olursa olsun rüşvet alınması ya da verilmesi kesinlikle kabul edilemez.

Rüşvet veya yolsuzluk aracılığıyla Şirket ile iş yapmak isteyen 3. taraflarla iş ilişkisinin devam ettirilmemesi gerekmektedir.

6.2 Hediye

Hediye, maddi bir ödeme gerektirmeyen ve genelde iş ilişkisinde bulunulan kişiler ya da müşteriler tarafından teşekkür ya da ticari nezaket icabı verilen bir üründür.

Şirket tarafından üçüncü şahıslara teklif edilen ya da verilen her türlü hediye alenen, iyi niyetle ve koşulsuz olarak teklif edilmelidir. Bu kapsamda verilebilecek hediyeler ve bunların kayıt altına alınması ile ilgili esaslar Şirket İş Etiği Kuralları'nda yer alan Hediye Kabul Etme ve Verme Prensipleri'nde yazılı hale getirilmiştir.

Hediyenin kabul edilebilmesi için de Şirket'in İş Etiği Kuralları'nda yer alan aynı prensipler geçerlidir ve bu prensiplerde yer verilen maddi değeri yüksek olmayan (her bir durum için en fazla 300 TL; bir yıl içerisinde 1.500 TL olarak kararlaştırılmıştır), sembolik hediyelerin dışında kesinlikle hediye kabul edilmemelidir. Ayrıca, bu kapsamda

olsa bile hediye kabulünün sıklık arz etmemesi, kabul edilen hediyelerle ilgili kabul eden tarafından ilk amiri kanalıyla şirket İK ve üst yönetimine bildirimde bulunulması gerekmektedir.

6.3 Kolaylaştırma Ödemeleri

Bu Politika'nın kapsamında yer alan kişi ve kuruluşların, devlet kurumları ile rutin bir işlemi ya da süreci (izin ve ruhsat almak, belge temin etmek, vb.) güvenceye almak ya da hızlandırmak için kolaylaştırma ödemeleri teklif edilmez.

6.4 Bağışlar

Şirket' in tabi olduğu Sermaye Piyasası Kanunu, ilgili mevzuat ve Şirket esas sözleşmesi ile bağış ve yardımlara bazı yasal sınırlamalar getirilmiştir. Buna göre; hazırlanan Bağış ve Yardım Politikası internet sitesinde ilan edilmiş ve Genel Kurul'un onayından geçmiştir.

Şirket çalışanlarının işlerinden bağımsız olarak kendi topladıkları tutarlarla hayır kurumlarını desteklemeleri Şirket Bağış ve Yardım Politikası'nın dışındadır. Ancak, bu noktada da Şirket İş Etiği Kuralları'nda yer alan prensipler geçerlidir.

7. HATASIZ KAYIT TUTMA

Şirket'in muhasebe ve kayıt sistemi ile ilgili uymak zorunda olduğu hususlar yasal düzenlemeler ile düzenlenmiştir. Buna göre;

- Üçüncü şahıslarla (müşteriler, tedarikçiler, vb.) ilişkilere ait her türlü hesap, fatura ve belgenin, eksiksiz, kesin ve doğruluğuna güvenilir şekilde kayda geçirilmesi ve muhafaza edilmesi,

- Herhangi bir işleme ilişkin muhasebe ya da benzer ticari kayıtlar üzerinde tahrifat yapılmaması ve gerçeklerin saptırılmaması gerekmektedir.

8. EĞİTİM VE İLETİŞİM

Politika, Şirket çalışanlarına duyurulmuş ve Şirket'in iç sistemleri aracılığıyla da sürekli ve kolaylıkla erişilebilir durumdadır.

Düzenli aralıklarla gerçekleştirilen eğitimler, çalışanların farkındalığının artırılması için önemli bir enstrümandır. Bu kapsamda İnsan Kaynakları ve Kurumsal Yetkinlikler

Başkanlığı, İç Denetim Bölüm Başkanlığı ve Kurumsal Hukuk Müşavirliği ile birlikte tüm çalışanların katılımının zorunlu olduğu eğitim programları tasarlar.

9. POLİTİKA İHLALLERİNİN BİLDİRİMİ

Bir çalışan ya da Şirket adına hareket eden bir kişinin işbu Politika'ya aykırı hareket ettiği yönünde görüş ya da şüphe varsa, Enerjisa İç Denetim Departmanı'na iletilmelidir. Şirket İş Etiği Kuralları ile ilgili hususlar belirli periyotlarla Şirket çalışanlarına hatırlatılmaktadır.

Şirket, dürüst ve şeffaf bir yaklaşımı teşvik etmekte olup; iyi niyetle içten kaygılarını dile getiren herhangi bir çalışanını ya da Şirket adına hareket eden bir kişiyi desteklemektedir ve bildirimleri gizli tutmaktadır. Hiçbir çalışan Enerjisa İç Denetim Başkanlığı etik hattına yapmış olduğu etik kurallarımızın ihlali niteliğinde olduğuna inandığı bir bildirim nedeniyle baskı veya cezalandırmaya tabi tutulamaz, Enerjisa Etik Kurulu'nun yazılı oluru alınmadan görev kapsamı veya yerinde bu nedenle bir değişiklik yapılamaz.

Bildirim yapan kişinin, bu tür bir muameleye maruz kalması durumunda bunu Enerjisa İç Denetim Başkanlığı'na iletmesi gerekmektedir.

Mal ve hizmet alınan firma ya da iş ortaklarının da çalışanlarına Etik Hat ile ilgili düzenli hatırlatma yapması ve böyle durumlarla karşılaşmaları durumunda bildirim yapmalarını teşvik etmesi gerekmektedir. Bu husus yapılan sözleşmelerle de garanti altına alınır.

10. POLİTİKA İHLALLERİ

Politikaya aykırı olan veya olma ihtimali olan durumlarda, konu Enerjisa İç Denetim Başkanlığı'nca incelenir ve uygunsuz davranışların tespiti halinde gerekli yaptırımlar uygulanır.

Mal ve hizmet alınan ve satılan firmalar veya Şirket adına görev yapan kişi ve kuruluşlar ile yapılan sözleşmelerde Politika'ya aykırı davranış, tutum ya da faaliyet bulunduğu belirlenmesi durumunda çalışmaların/ yürürlükteki sözleşmelerin Şirket tarafından haklı sebep ile tek taraflı olarak sonlandırılacağına dair hükümlere yer verilir ve Politika ihlali durumunda da istisna yapılmaksızın bu hükümler uygulanır.

POLİTİKALAR

KOMİTE ÇALIŞMA ESASLARI

ÇEVRE POLİTİKASI

Enerjisa Enerji A.Ş. olarak başta dağıtım ve satış iş kollarımız olmak üzere tüm faaliyetlerimizi aşağıdaki temel ilkelere göre gerçekleştiririz:

- Çevre ile ilgili tüm yasal ve diğer uygunluk yükümlülüklerimizi yerine getiririz.
- Faaliyetlerimizi gerçekleştirirken sürdürülebilir kalkınma ve kirliliğin kaynağında önlenmesi ilkelerini benimseriz.
- Faaliyetlerimiz sonucu oluşan atıkları mümkün olduğu kadar kaynağında azaltarak; atıkların doğaya zarar vermeyecek şekilde geri dönüşümünü, geri kazanımını ve bertarafını sağlarız.
- İklim değişikliği ile mücadeleye katkı veririz. Bu kapsamda enerji tüketimini azaltmak, enerji verimliliğini artırmak ve sera gazı emisyonlarımızı düşürmek için çalışmalar yürütürüz.
- En önemli doğal kaynaklarımızdan olan suyu verimli kullanarak faaliyetlerimiz için gerekli su kullanımını sürekli azaltmayı hedefleriz.
- Faaliyetlerimizden kaynaklanan hava ve atık su emisyonlarımızı izler ve azaltmayı hedefleriz. Atık su kalitesinde ilgili yasal gereklilikleri sağlarız.
- Faaliyet gösterdiğimiz tüm alanlarda doğrudan ve dolaylı biyoçeşitliliğin korunması için özen gösteririz.
- Çevre alanında ölçülebilir hedefler belirler, performansımızı bu hedeflere göre periyodik olarak değerlendirerek çevre yönetim sistemimizi sürekli iyileştiririz.
- Çevre yönetimi sistemimizin yöntem ve hedeflerini belirlerken tüm çalışanlarımız, müşterilerimiz, iş ortaklarımız, yatırımcılarımız ve diğer paydaşlarımız ile üst yönetimimizin katkılarını alırız.
- Kuruluşumuz genelinde çevre bilincini geliştirmeyi, yaygınlaştırmayı ve sürdürmeyi hedefleriz.

- Başta çalışanlar, tedarikçiler ve iş ortakları olmak üzere tüm iş ağıımızı çevre alanında sorumlu faaliyetler sürdürmeleri yönünde teşvik ederiz.
- Önemli çevre boyutuna sahip ürün-hizmet alımlarımızda yaşam döngüsü ilkesiyle uyumlu olarak gerekli çevre şartlarını belirler ve tedarikçilerimiz ile paylaşıyoruz. Bu sayede, tedarikçilerimizin çevre performanslarının iyileşmesine katkı sağlarız.
- Enerji sektörünün tüm paydaşlarında çevre bilincinin geliştirilmesi amacıyla sektördeki konumumuzun verdiği sorumluluk doğrultusunda farkındalık çalışmaları yapar, bu alanda sektöre liderlik etmeyi hedefleriz.
- Tüm çalışmalarımızda ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi Standardı temel yol göstericidir.
- Çevre Yönetim Sistemi çerçevesinde çevre politikamızın izlenmesi ve denetlenmesini sağlarız.

Enerjisa Enerji bünyesindeki Sürdürülebilirlik Komitesi düzenli aralıklar ile toplanarak Çevre Politikası ve çevre performansını gözden geçirerek kararlar alır ve Yönetim Kurulu'na raporlama yapar.

Çevre Politikası doğrultusunda sürekli takip ettiğimiz çevre performansını düzenli olarak Sürdürülebilirlik Raporlarıyla paydaşlar ile paylaşıyoruz. Çevre alanındaki öncelikli konuları paydaş analizleri ve sektörü ilgilendiren yerel ve küresel eğilimler doğrultusunda belirleriz. Çevre Politikası'nın oluşturulmasında ve güncellenmesinde çevre alanında belirlediğimiz öncelikli konulardan yararlanırız.

DENETİM KOMİTESİ ÇALIŞMA ESASLARI

(Yönetim Kurulu tarafından onaylanmış olan İngilizce dilindeki orijinal belgeden tercüme edilmiştir.)

1 - Amaç ve Kapsam:

Bu tüzük, Enerjisa Enerji Denetim Komitesi üyeleri için gözetim sorumluluklarını yürütmek üzere kullanılacak bir uygulama rehberi olarak hazırlanmıştır. Tüzük, esas itibarı ile Denetim Komitesi'nin yapısı ile birlikte üyelerinin yetki ve sorumluluklarını ve komite faaliyetlerinin esas kurallarını belirlemektedir.

Bu tüzükte Enerjisa Enerji A.Ş. ve tüm iştirakleri genel olarak Enerjisa olarak ifade edilmiştir ve bu tüzüğün kapsamına girmektedir.

2 - Tanımlar:

- Yönetim Kurulu: Enerjisa Enerji Yönetim Kurulu'nu ifade eder.
- Başkan: Denetim Komitesi Başkanı'nı ifade eder.
- Uyum: İlgili kurallara, düzenlemelere, politika ve prosedürlere uyumlu olmayı ifade eder.
- Enerjisa: Enerjisa Enerji A.Ş.'nin tüm kurumsal fonksiyonları, iştirakleri ve faaliyet gösteren tüm şirketlerini ifade eder.
- Bağımsızlık: Tarafsızlığı etkileyebilecek ve tehdit edebilecek koşullardan etkilenmemeyi ifade eder.
- İç Denetim Bölümü: Enerjisa bünyesinde iç denetim faaliyetlerini yürüten bölümü ifade eder.
- İç Denetim Başkanı: Enerjisa İç Denetim Başkanı'nı ifade eder.
- Yönetim: CEO ve/veya Genel Müdür ve doğrudan kendilerine bağlı yöneticileri ifade eder.
- Raportör: Komite faaliyet ve toplantılarına ilişkin gerekli prosedürleri Komite Başkanı'na bağlı olarak yürüten kişiyi ifade eder.
- Risk: Hedeflere ulaşmada olumsuz etkisi olabilecek olayların gerçekleşme olasılığını ifade eder. Risk, etki ve olasılık kavramları ile ölçümlenir.
- Risk Yönetimi: Potansiyel olayların ve durumların belirlenmesine, değerlendirilmesine, yönetilmesine ve kontrol edilmesine ilişkin süreçleri ve organizasyonun hedeflere ulaşılmasına makul güvence sağlanması süreçlerini ifade eder.

3 - Uygulama:

3.1 Görevlerin tanımları:

Denetim Komitesi, aşağıdaki konularda görüş vermek ve önerilerde bulunmak suretiyle Yönetim Kurulu faaliyetlerine destek sağlar:

- Finansal tabloların ve iç kontrol sisteminin doğruluğu
- Enerjisa İç Denetim fonksiyonunun etkinliği
- İç Denetim süreçlerinin ve faaliyetteki sistemlerinin etkinliği
- Bağımsız denetçilerin bağımsızlığı, yetkinliği ve performansları
- Yürürlükteki kanun ve düzenlemelere uyum

3.2 Yetki:

Denetim Komitesi'nin yetkileri şunlardır:

- Enerjisa'nın iç kontrol sistemlerinin, muhasebe süreçlerinin ve raporlama sistemlerinin gözetimini yürütmek
- İç Denetim faaliyetlerinin Enerjisa bünyesinde koordinasyonunu sağlamak ve bu aktivitelerin kalitesini güvence altına almak
- İç Denetim Bölümü'nün faaliyetlerini bağımsız, etkin, mesleki yetkinlik ve yeterli insan kaynağı ile yürütmesini sağlamak
- Denetim Komitesi'nin sorumluluklarını yürütmesi için danışmanlık firmalarından, bağımsız denetçilerden veya diğer uzmanlardan hizmet almaya karar vermek
- Sorumluluk alanındaki herhangi bir inceleme veya soruşturmayı yürütmek veya buna yetki vermek
- Enerjisa'nın her türlü bilgi ve belgesine erişebilmek
- İç Denetim Bölümü'nün performansını gözden geçirmek ve İç Denetim Başkanı'nı atamak/görevden almak
- Bu tüzükte belirlenen sorumlulukları uygulamak

KOMİTE ÇALIŞMA ESASLARI

3.3 Sorumluluk:

Denetim Komitesi, Yönetim Kurulu'na gözetim yükümlülüğünde destek sağlamak üzere, aşağıdaki görevlerin yürütülmesinden sorumludur:

Finansal Veri ve Raporlama:

- Yıllık ve ara finansal tabloların gerçeğe uygunluğunu, doğruluğunu ve bütünlüğünü, Enerjisa'nın muhasebe ilkelerinin kanunlara uygunluğunu gözden geçirmek, finansal tabloları Enerjisa'nın sorumlu üst yöneticilerinin ve bağımsız denetçilerin görüşleri ile birlikte Yönetim Kurulu'na onay için sunmak,
- Önemli muhasebe bulgularını ve mutabakatsızlıklarını, muhasebe ve raporlama kurallarındaki önemli değişiklikleri incelemek,
- Enerjisa'nın muhasebe ilkelerindeki önemli değişiklikleri ve şirket yönetiminin, bağımsız denetçilerin ve İç Denetim Başkanı'nın önerilerinin uygulanmasını incelemek,
- Enerjisa şirketlerinin finansal raporlama süreçlerinin ve sistemlerinin doğruluğunu izlemek ve sağlamak

İç Kontroller:

- Bilgi sistemleri teknolojisi güvenlik ve kontrolleri dahil olmak üzere iç kontrol sistemlerinin etkinliğini gözetmek ve sağlamak
- İç ve bağımsız denetçilerin finansal raporlamaya ilişkin iç kontrol sistemleri üzerindeki gözden geçirmelerinin kapsamını anlamak ve yönetim görüşü ile birlikte önemli bulguları ve önerileri içeren raporlamaları almak

İç Denetim:

- Bir raporlama fonksiyonu olarak iç denetim ekiplerinin tarafsızlığını güvenceye almak
- Enerjisa İç Denetim Bölümü'nün ve Başkanı'nın sorumluluklarını, kaynaklarını, faaliyetlerini ve performansını gözden geçirmek
- Enerjisa'nın Denetim Komitesi'ne raporlayacak İç Denetim Bölüm Başkanı'nın atanmasını ve gerektiğinde değiştirilmesini önermek

- İç Denetim metodolojisini, yıllık iç denetim planını, iç denetim planındaki olası değişiklikleri ve İç Denetim fonksiyonunun iç organizasyonunu gözden geçirmek ve onaylamak
- İç Denetçilerin çalışma esaslarına veya gerekli bilgilere erişebilmesine ilişkin kısıtlamalar da dahil olmak üzere iç denetim faaliyetinin yürütülmesinde karşılaşılabilecek zorlukları gözden geçirmek
- Enerjisa İç Denetim Bölümü'nce yayımlanan raporları ve Yönetim Kurulu için hazırlanan özet raporları gözden geçirmek
- İç Denetim Bölümü'nün önemli bulgu ve cevaplarını, yönetim cevapları ile birlikte gözden geçirmek
- Enerjisa'nın iç denetim prosedürlerinin uluslararası standartlara uygunluğunu gözden geçirmek

Bağımsız Denetim:

- Bağımsız denetim firmasının seçilmesi, görevlendirilmesi, değerlendirilmesi, ödemelerinin gerçekleştirilmesi, ilişkiye son verilmesi ve yenilenmesi süreçlerine ilişkin tüm faaliyetleri gözetmek
- Bağımsız denetim şirketi tarafından denetlenecek alanları değerlendirmek ve Yönetim Kurulu'na sunmak
- Denetçi bağımsızlığını, denetim ortaklarının rotasyonunu, denetçinin kontrol sisteminden oluşabilecek olası çıkar çatışmalarını ve izin verilmiş denetim dışı hizmetleri izlemek
- Bağımsız denetçilerin üzerinde tartışılmasına gerek duyduğu raporları, bulguları ve tüm ilgili konuları gözden geçirmek. İlgili bilgi ve görüşleri Yönetim Kurulu ile paylaşmak.
- Enerjisa'nın üst yönetimi ile bağımsız denetim şirketi arasında oluşabilecek kayda değer görüş ayrılıklarının çözümü sürecine katkı sağlamak

Uyum:

- Muhasebe iç kontrolleri ve denetim konularına ilişkin şikayetlerin, kaygıların ve risklerin ele alınmasına ilişkin politika ve prosedürleri gözden geçirmek
- Uyum soruşturmalarına, iş etiği kurallarına, kötü yönetim uygulamalarına ve suistimale ilişkin şirket politika ve prosedürlerini gözden geçirmek

- Hukuk Müşavirliği'nden Enerjisa için önemli etkisi olabilecek düzenli raporlamaları almak
- Finansal tablolara, raporlama süreçlerine, uyum ve denetime ve ilgili izahname ve süreçlere ilişkin politika ve prosedürleri gözetmek

3.4 Organizasyon:

Denetim Komitesi, Enerjisa Yönetim Kurulu'nun icracı olmayan 2 bağımsız üyesinden oluşur. Denetim Komitesi üyelerinin görev ve sorumlulukları, çalışma ilkeleri ve kimler olacağı Yönetim Kurulu tarafından belirlenerek Kamuyu Aydınlatma Platformu'na (KAP) bilgi verilir. Üyelerden birisi Denetim Komitesi başkanı olarak atanır. Toplantı planlaması ve gündemi Denetim Komitesi Başkanı veya İç Denetim Başkanı tarafından belirlenir. İç Denetim Bölüm Başkanı, Denetim Komitesi Başkanı'na bağlı olarak, Komite Raportörü sorumluluğunu üstlenir.

Enerjisa İç Denetim Başkanı, Sabancı Holding Denetim Başkanı ve E.ON SE Kurumsal Denetim Başkanı toplantıların düzenli davetlileridir. CFO ve/veya finansal raporlamadan sorumlu bir direktör yılda iki defa olmak üzere, finansal tabloların bağımsız denetçilerle tartışılması esnasında toplantılara iştirak ederler.

3.4.1 Denetim Komitesi Başkanı'nın Görev ve Sorumlulukları

Denetim Komitesi Başkanı komite toplantılarına başkanlık eder, toplantının gündemini yönetir, Yönetim Kurulu ile Denetim Komitesi arasındaki bilgi akışını sağlar, komitenin görev ve sorumluluklarını yerine getirmesi için gerekli tedbirleri alır.

3.4.2 Raportörün Görevi

Toplantı öncesinde gerekli bilgi ve belgeleri sağlar ve Denetim Komitesi Başkanı'nın talimatlarını yerine getirir. Toplantıya ilişkin gerekli planlamaları ve yönetsel düzenlemeleri gerçekleştirir. Denetim Komitesi Başkanı'nın gerekli gördüğü kişilerin katılımını sağlar. Toplantı

tutanaklarını ve kararları hazırlar ve ilgili kişilere dağıtımını sağlar. Alınan kararların ilgili sıra numarası ile birlikte Komite Karar Defteri'ne kaydedilmesini sağlar.

Alınan kararların ve toplantı tutanaklarının Yönetim Kurulu üyelerine iletilmesinden ve Komite Karar Defteri'ne kaydedilmesinden Yönetim Kurulu Sekreteryası sorumludur.

3.4.3 Toplantılar, Kararlar, Raporlar

- Denetim Komitesi yılda en az dört defa olmak ve iki toplantı arasındaki süre üç ayı geçmemek üzere düzenli olarak toplanır. Yönetim Kurulu Başkanı veya Denetim Komitesi Başkanı, Komite'yi olağanüstü toplantıya çağırabilir. Denetim Komitesi toplantı tutanaklarını hazırlar ve alınan kararları Yönetim Kurulu'na sunar.
- SPK mevzuatı kapsamında KAP'ta yayımlanacak denetimden geçmemiş finansal tablo ve dipnotların KAP'ta yayımlanmadan ve SPK'ya sunulmadan en az 1 gün önce Yönetim Kurulu tarafından onaylanması gerekmektedir. Bununla birlikte, Denetim Komitesi, söz konusu finansal tablo ve dipnotlarının gerçekleştirildiği ve doğruluğu, ayrıca muhasebe ilkelerine ve diğer ilgili mevzuata uyumlu olduğu konusunda gerekli kontrollerin sağlandığı hususunda güvence verir. Denetim Komitesi, hazırlanan raporlar ile ilgili kendi değerlendirmelerine ilişkin sonuçları, iç denetim ve bağımsız denetim görüşlerini de dikkate alarak, gerekli olduğu durumlarda uyarı ve önerileri ile birlikte Yönetim Kurulu'na sunar. Denetim Komitesi'nde kararlar, tüm Komite üyelerinin katılım sağlaması şartı ile oy birliğiyle alınır.
- Denetim Komitesi Başkanı, toplantıları planlamak ve katılımcıları davet etmekle yükümlüdür.
- Denetim Komitesi'nin bir üyesi veya Enerjisa İç Denetim Bölümü'nün bir üyesi toplantı tutanaklarını tutmak ve daha sonra katılımcılarla paylaşmakla görevlendirilir.
- Denetim Komitesi Başkanı, faaliyetleri düzenli olarak Yönetim Kurulu'na raporlar. Bunun yansısı, Yönetim Kurulu'nun talep etmesi halinde sözlü olarak da raporları Yönetim Kurulu toplantılarına sunar.

KOMİTE ÇALIŞMA ESASLARI

- Denetim Komitesi'nin faaliyet ve kararlarının kısa bir izahatı şirketin yıllık raporuna eklenir. Bunun yanı sıra, Yönetim Kurulu'na yapılan sözlü bildirimlerin sayısı ilgili takvim yılına ilişkin faaliyet raporunda belirtilir.
- Denetim Komitesi kendi faaliyetlerinin etkinliğini yılda en az iki defa gözden geçirir ve bu konuyu Yönetim Kurulu'na raporlar.

3.5. Görev Süresi:

Denetim Komitesi üyelerinin görev süreleri Enerjisa Yönetim Kurulu üyelerinin görev süreleri ile aynıdır. Yeni Yönetim Kurulu üyelerinin atamalarının yapılmasından sonra Denetim Komitesi üyeleri Yönetim Kurulu'nun bağımsız üyelerinden seçilir.

Bir Denetim Komitesi üyesinin Yönetim Kurulu'ndaki görevinin herhangi bir nedenle sona ermesi halinde Denetim Komitesi üyeliği de sona erer. Bu durumda Enerjisa Yönetim Kurulu bir sonraki toplantısında yeni bir üye ataması yapar. Denetim Komitesi üyeliğinin değişmesi halinde, Yönetim Kurulu'nun yakın gözetimi çerçevesinde bir devir süresi sürdürülür ve aşağıdaki aksiyonların gerçekleşmesi sağlanır:

- Yönetim Kurulu tarafından yeni komite üyelerinin atanmasından sonra, yeni Denetim Komitesi Üyeleri önceki Denetim Komitesi Üyeleri ile bir araya gelir.

- Aşağıda belirtilen, paylaşılmaması halinde Denetim Komitesi'nin tarafsızlığını zedeleyebilecek nitelikteki dokümanlar ve gerekmesi halinde ilave kritik belgeler, yeni Denetim Komitesi üyelerine aktarılır:

- Denetim Komitesi Tüzüğü, İç Denetim Tüzüğü
- Yıllık denetim planı ve ilave belgeler
- Takip edilmesi gereken açık bulguların listesi

4 - İlgili Belgeler:

İç Denetim Tüzüğü: Enerjisa İç Denetim Bölümü'nün sorumluluklarını ve faaliyetlerinde uygulayacağı standartları belirlemek amacıyla oluşturulan belgedir.

5 - Gözden Geçirme:

Denetim Komitesi bu tüzüğün uygulanmasından sorumludur. Denetim Komitesi Tüzüğü yılda bir kere gözden geçirilerek güncellenir. Bu tüzük ve üzerinde yapılabilecek değişiklikler Enerjisa Yönetim Kurulu'nun onayına tabidir.

RİSKİN ERKEN TESPİTİ KOMİTESİ ÇALIŞMA ESASLARI

1. Kurul Bilgisi

Sermaye Piyasası Kurulu'nun 17.1 No'lu Kurumsal Yönetim Tebliği'ne ekli Kurumsal Yönetim İlkeleri uyarınca ("Kurul"), riskin erken tespiti komitesi ("Komite") 19 Nisan 2018 tarih ve 126 sayılı Enerjisa Enerji A.Ş.'nin ("Şirket") Yönetim Kurulu'na ("Enerjisa Yönetim Kurulu") şirketin riskleri ve fırsatlarına ilişkin tavsiyelerde bulunmak üzere oluşturulmuştur.

2. Amaç ve Kapsam

Komitenin amacı, Şirket'in varlığına, gelişimine ve stratejilerine karşı tehdit oluşturabilecek risklerin ve fırsatların erken tespit edilmesini sağlamak ve Enerjisa Yönetim Kurulu'na bu konuda tavsiyelerde bulunmaktır.

3. Sorumluluklar

Komitenin sorumlulukları aşağıdaki gibidir;

- Şirketin varlığını ve stratejilerini tehdit eden risk ve fırsat tanımlarını, ilgili risk azaltma aksiyonlarını, erken tespitleri ve önlemleri tavsiye etmek
- Enerjisa Yönetim Kurulu'na risk yönetimi ile ilgili karar alma süreçlerinde yardımcı olmak
- Operasyonel düzeyde risk yönetimi ilkelerinin ve metodolojilerinin mevcut piyasa ortamına ve en iyi uygulamalara uygun olmasını sağlamak
- İş Sürekliliği Yönetimi metodolojilerinin ve uygulamalarının uygun ve yerinde olduğundan emin olmak
- Komite uygun gördüğü takdirde ilgili yöneticileri toplantıya davet edebilir
- Komite uygun görüldüğü takdirde dış danışman görüşlerinden yararlanabilir ve Enerjisa bu danışmanlığın maliyetini üstlenir
- Komite kararları Enerjisa Yönetim Kurulu'na tavsiye niteliğindedir. Nihai karar verici Enerjisa Yönetim Kurulu'dur. Komite, Enerjisa Yönetim Kurulu'na öneri ve değerlendirmeler hakkında yazılı bir açıklama yapar
- SPK ve Türk Ticaret Kanunu'nun atadığı diğer tüm rol ve sorumlulukları yerine getirmek

4. Komite Üyeliği

Komite üyeleri Enerjisa Yönetim Kurulu tarafından atanır ve Kamuyu Aydınlatma Platformu'nda (KAP) ilan edilir. Komite, Enerjisa Yönetim Kurulu'nca atanan başkan hariç en az iki üyeden oluşur. Yöneticiler, Komiteye üye olarak atanamazlar.

Riskin Erken Tespiti Komitesi üyeleri aşağıdaki gibidir:

- Sabancı'yı temsil etmek üzere Enerjisa Yönetim Kurulu'ndan bir üye
- E.ON'u temsil etmek üzere Enerjisa Yönetim Kurulu'ndan bir üye
- İki bağımsız Enerjisa Yönetim Kurulu üyesi

4.1 Başkan

Komite Başkanı Enerjisa Yönetim Kurulu tarafından atanır. Başkanlık görevinde boş yer olması durumunda, Enerjisa Yönetim Kurulu Başkanı geçici bir Komite başkanı atar. Başkanın rol ve sorumlulukları aşağıdaki gibidir:

- Komite toplantılarına başkanlık etmek
- Toplantı gündemine karar vermek
- Enerjisa Yönetim Kurulu ile Komite arasındaki veri akışını koordine etmek
- Uygun olması durumunda ilave yöneticileri davet etmek
- Gerekirse toplantılara başkan vekili atamak
- Toplantıların etkinliği için gerekli tedbirleri almak

4.2 Üyeler

Üyeler Enerjisa Yönetim Kurulu tarafından atanır ve Komite Başkanı hariç en az bir üye olur. Üyelerin rolleri ve sorumlulukları aşağıdaki gibidir;

- Toplantılara fiziksel olarak katılmak. Katılım olmaması durumunda başkanın bilgilendirilmesinden üyeler sorumludur.
- En son gelişmeleri gözden geçirmek ve üyeleri buna göre bilgilendirmek,
- Gerekirse idari sorumluluğu üzerine almak,
- Başkan ile gündem hakkındaki görüşleri paylaşmak.

KOMİTE ÇALIŞMA ESASLARI

4.3 Raportör

Enerjisa CFO ve Grup Risk Yönetimi fonksiyonu Komite Raportörü olarak atanmıştır. Raportörün rolleri ve sorumlulukları aşağıdaki gibidir;

- Gündem hazırlıklarında başkana yardımcı olmak,
- Toplantı tutanaklarını Komite başkanı ve üyeleri ile paylaşmak,
- Toplantıyı organize etmek ve davetlileri koordine etmek,
- Başkan tarafından verilen diğer tüm görevleri yerine getirmek,
- Toplantıdan sonraki tüm kararları ve tutanakları yazmak ve başkana sunmak.

5. Görev Süresi

Komite üyelerinin görev süresi, Enerjisa Yönetim Kurulu üyelerinin dönemleri ile aynıdır. Enerjisa Yönetim Kurulu üyelerinin atanmasının ardından Komite üyeleri bağımsız üyeler arasından seçilir. Herhangi bir üyenin Enerjisa Yönetim Kurulu Üyeliği bir sebeple sona ererse, komite üyeliği de sona erer. Bu durumda, Enerjisa Yönetim Kurulu bir sonraki Komite toplantısına yeni bir üye atar.

6. Toplantı ve Raporlama İlkeleri

Komite toplantıları yılda altı kez düzenlenmektedir. Başkan gerekli gördüğü takdirde ilgili yöneticileri davet edebilir. Toplantı ve yeterli karar çoğunluğu, toplam üye sayısının salt çoğunluğudur.

Toplantı tutanakları Raportör tarafından kaydedilir. Toplantı tutanaklarında asgari olarak aşağıdaki hususlar kayda alınmalıdır:

- Toplantı yeri ve zamanı
- Gündem
- Toplantıda görüşülecek konular hakkında bilgi
- Alınan kararlar

Toplantı tutanakları, Komite üyelerinin tamamı tarafından onaylandıktan sonra Yönetim Kurulu'na sunulur. Komite kararları, Yönetim Kuruluna tavsiye niteliğinde olup, ilgili konularda nihai karar verici Yönetim Kurulu'dur.

KURUMSAL YÖNETİM KOMİTESİ ÇALIŞMA ESASLARI

1. Kuruluş

Kurumsal Yönetim Komitesi ("Komite"), Sermaye Piyasası Kurulu'nun ("Kurul") Seri: II-17.1 sayılı Kurumsal Yönetim Tebliği'ni ekinde yer alan Kurumsal Yönetim İlkeleri gereğince, Şirketimizin kurumsal yönetim uygulamalarının geliştirilmesi amacıyla Yönetim Kurulu'na tavsiye ve önerilerde bulunmak üzere Enerjisa Enerji A.Ş.'nin ("Şirket") 19 Nisan 2018 tarihli ve 143 sayılı Yönetim Kurulu kararı ile oluşturulmuştur.

2. Dayanak

İşbu belge, sermaye piyasası mevzuatı ve Kurul'un Kurumsal Yönetim İlkelerinde yer alan düzenlemeler çerçevesinde oluşturulmuştur.

3. Amaç

Kurumsal Yönetim Komitesinin amacı, Şirket Yönetim Kurulu'na aşağıdaki önerilerde bulunmaktır:

- Şirketin Kurumsal Yönetim İlkeleri'nin, Kurul tarafından belirlenen Kurumsal Yönetim İlkeleri ve diğer uluslararası kabul görmüş Kurumsal Yönetim İlkeleri ve en iyi uygulamalar ile uyumlu olmasını sağlamak,
- Bu ilkelerin gerçekleştirilmesi için tavsiyelerde bulunmak,
- Şirketin bu ilkelere uyumunu takip etmek.

İşbu Komite, Şirket nezdinde Aday Gösterme Komitesi ve Ücret Komitesinin görevlerini de yerine getirmektedir.

4. Yetki ve Kapsam

Kurumsal Yönetim Komitesi'nin yetkileri aşağıda belirtildiği şekildedir:

- Komite, Şirket'in Yönetim Kurulu tarafından oluşturulur ve yetkilendirilir.
- Komitenin görevlerini yerine getirmesi için gereken her türlü kaynak ve destek Yönetim Kurulu tarafından sağlanır. Komite, gerekli gördüğü Şirket yöneticilerini ve/ya üçüncü taraf yöneticilerini toplantılarına davet edebilir, periyodik raporlama ve görüş alabilir.
- Komite, faaliyetleriyle ilgili olarak, ihtiyaç gördüğü konularda bağımsız uzman görüşlerinden yararlanır. Komitenin ihtiyaç duyduğu danışmanlık hizmetlerinin bedeli Şirket tarafından karşılanır.

5. Görev ve Sorumluluklar

Komite aşağıda belirtilen görev ve sorumlulukları yerine getirmekle yükümlüdür:

- Şirket nezdinde Kurumsal Yönetim İlkeleri'nin uygulanıp uygulanmadığını, uygulanmıyor ise nedenini ve bu prensiplere tam olarak uyulmaması sebebiyle meydana gelen çıkar çatışmalarını tespit eder ve Yönetim Kurulu'na kurumsal yönetim uygulamalarını iyileştirici tavsiyelerde bulunur.
- Yatırımcı İlişkileri Bölümü'nün çalışmalarını gözetir.
- Kamuya açıklanacak "Kurumsal Yönetim Uyum Raporu'nu" gözden geçirip burada yer alan bilgilerin Komite'nin sahip olduğu bilgilere göre doğru ve tutarlı olup olmadığını kontrol eder. Uluslararası alanda Kurumsal Yönetim İlkelerini genel olarak takip ederek gerekli unsurların Şirket nezdinde uygulanması amacıyla Yönetim Kurulu'na öneride bulunur.
- Gündem oluşumu, rapor içeriğinin niteliği ve uygunluğu, görüşmelere ayrılan uygun zaman ve bu konuda yapılabilecek değişikliklerle ilgili olarak Yönetim Kurulu'na önerilerinde bulunmak dahil, Yönetim Kurulu'nun yapısı ve etkinliği hakkında düzenli olarak

değerlendirmeler yapar.

- Bağımsız Yönetim Kurulu olan tüm Komitelerin, her Yönetim Kurulu toplantısında Komite bulgularını ve önerilerini sunmasını ve tartışmasını kolaylaştırır.
- Diğer Kurul komitelerinin yapısını ve etkinliğini yılda bir kez gözden geçirir.
- İnsan kaynağınının; stratejisi, insan kaynakları puan kartı ve yönetim (N-1) halefiyet planı ve gelişiminin gözden geçirir.
- Yönetim Kurulu üyelerinin ve üst düzey yöneticilerin ücretlendirilmesi konusundaki yaklaşım, ilke ve uygulamalarını belirler ve bunların gözetimini yapar.
- İK Komitesi tarafından belirlenen ücretlendirme kriterlerine ulaşma derecesi dikkate alınarak, Yönetim Kurulu üyelerine ve üst düzey yöneticilere verilecek ücretlere ilişkin önerileri Yönetim Kuruluna sunar.
- Yönetim ve pay sahiplerince önerilen adaylar da dahil olmak üzere, bağımsız üyelik için aday tekliflerini, adayın bağımsızlık ölçütlerini taşıyıp taşımadığı hususunu dikkate alarak değerlendirir ve buna ilişkin değerlendirmesini bir rapora bağlayarak Yönetim Kurulunun onayına sunar.

Komite yukarıdaki konulardaki değerlendirmelerini ve tavsiyelerini, Yönetim Kuruluna yazılı veya sözlü olarak bildirir.

6. Komite Üyeliği

- Kural olarak Komite dört üyeden oluşur. Komite başkanı bağımsız Yönetim Kurulu üyeleri arasından seçilir. İcra başkanı/genel müdür, Komite'de görev alamaz. Komite Raportörü ilgili yönetici havuzundan atanmalıdır.
- Olağan genel kurul toplantısında yeni Yönetim Kurulu göreve seçildiğinde, ilgili Yönetim Kurulu görev süresi ile paralel olarak komite üyeleri belirlenir. Yeni üyeler seçilinceye kadar, eski komite üyelerinin görevleri devam eder. Üyeler değiştiğinde tüm üyelerin katılımı ile bir geçiş ve koordinasyon toplantısı düzenlenir.
- Komite, Şirket Yönetim Kurulu tarafından atanan başkan ve üç üyeden oluşur.

KOMİTE ÇALIŞMA ESASLARI

- Komite üyeleri, komite toplantılarına video konferans ya da herhangi bir uygun telekomünikasyon aracıyla katılabilirler.

7. Raporlama Prosedürleri

- Komitenin kararları Komite Raportörü tarafından tutulur. Komite Raportörü, Gündemin Hazırlanması, Toplantı Tutanaqları ve Özet Notları için Komite Başkanı'na yardımcı olur ve Komite Üyeleri arasında koordinasyonunu sağlar. Toplantı tutanağında en az aşağıdaki hususlara yer verilir:

- Toplantı yeri ve zamanı
- Gündem
- Toplantıda tartışılan konulara ilişkin bilgi
- Alınan kararlar

Toplantı tutanaqları veya Komite çalışma kağıtları, tüm Komite üyeleri tarafından onaylandıktan sonra Yönetim Kurulu'na sunulur.

- Kararların ve toplantı tutanaklarının Yönetim Kurulu üyelerine iletilmesinden ve karar defterinin saklanması Komite Raportörü sorumludur.
- Komite, üç ayda bir olmak üzere yılda en az dört kere toplanır.
- Toplantı ve karar nisabı üye toplam sayısının salt çoğunluğudur.
- Komite kararları Yönetim Kurulu'na tavsiye niteliğinde olup, ilgili konularda nihai karar mercii Yönetim Kurulu'dur.

8. Yürürlük ve Yürütme

İşbu Kurumsal Yönetim Komitesi Çalışma Esasları belgesi, Şirket'in 15/02/2019 tarihli ve 170 sayılı Yönetim Kurulu kararı ile yürürlüğe girmiştir.

YÖNETİM KURULU'NUN YILLIK FAALİYET RAPORUNA İLİŞKİN BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

Enerjisa Enerji A.Ş. Genel Kurulu'na

1) Görüş

Enerjisa Enerji A.Ş.'nin ("Şirket") ile bağlı ortaklıklarının ("Grup") 1/1/2019-31/12/2019 hesap dönemine ilişkin yıllık faaliyet raporunu denetlemiş bulunuyoruz.

Görüşümüze göre, yönetim kurulunun yıllık faaliyet raporu içinde yer alan konsolide finansal bilgiler ile Yönetim Kurulu'nun Grup'un durumu hakkında yaptığı irdelemeler, tüm önemli yönleriyle, denetlenen tam set konsolide finansal tablolarla ve bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bilgilerle tutarlıdır ve gerçeği yansıtmaktadır.

2) Görüşün Dayanağı

Yaptığımız bağımsız denetim, Sermaye Piyasası Kurulu'nca yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGGK") tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartlarının bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartlarına ("BDS'lere") uygun olarak yürütülmüştür. Bu Standartlar kapsamındaki sorumluluklarımız, raporumuzun Bağımsız Denetçinin Yıllık Faaliyet Raporunun Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları bölümünde ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. KGGK tarafından yayımlanan Bağımsız Denetçiler için Etik Kurallar ("Etik Kurallar") ve bağımsız denetimle ilgili mevzuatta yer alan etik hükümlere uygun olarak Grup'tan bağımsız olduğumuzu beyan ederiz. Etik Kurallar ve mevzuat kapsamındaki etiğe ilişkin diğer sorumluluklar da tarafımızca yerine getirilmiştir. Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

3) Tam Set Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Denetçi Görüşümüz

Grup'un 1/1/2019-31/12/2019 hesap dönemine ilişkin tam set konsolide finansal tabloları hakkında 19 Şubat 2020 tarihli denetçi raporumuzda olumlu görüş bildirmiş bulunuyoruz.

4) Yönetim Kurulunun Yıllık Faaliyet Raporuna İlişkin Sorumluluğu

Grup yönetimi, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 514 ve 516 ncı maddelerine ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun ("SPK") II-14.1 No'lu "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği"ne ("Tebliğ") göre yıllık faaliyet raporuyla ilgili olarak aşağıdakilerden sorumludur:

- Yıllık faaliyet raporunu bilanço gününü izleyen ilk üç ay içinde hazırlar ve genel kurula sunar.

YÖNETİM KURULU'NUN YILLIK FAALİYET RAPORUNA İLİŞKİN BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

b) Yıllık faaliyet raporunu: Grup'un o yıla ait faaliyetlerinin akışı ile her yönüyle finansal durumunu doğru, eksiksiz, dolambaçsız, gerçeğe uygun ve dürüst bir şekilde yansıtacak şekilde hazırlar. Bu raporda finansal durum, konsolide finansal tablolara göre değerlendirilir. Raporda ayrıca, Grup'un gelişmesine ve karşılaşması muhtemel risklere de açıkça işaret olunur. Bu konulara ilişkin yönetim kurulunun değerlendirmesi de raporda yer alır.

c) Faaliyet raporu ayrıca aşağıdaki hususları da içerir:

- Faaliyet yılının sona ermesinden sonra Grup'ta meydana gelen ve özel önem taşıyan olaylar,
- Grup'un araştırma ve geliştirme çalışmaları,
- Yönetim kurulu üyeleri ile üst düzey yöneticilere ödenen ücret, prim, ikramiye gibi mali menfaatler, ödenekler, yolculuk, konaklama ve temsil giderleri, aynı ve nakdi imkânlar, sigortalar ve benzeri teminatlar.

Yönetim kurulu, faaliyet raporunu hazırlarken Gümrük ve Ticaret Bakanlığının ve ilgili kurumların yaptığı ikincil mevzuat düzenlemelerini de dikkate alır.

5) Bağımsız Denetçinin Yıllık Faaliyet Raporunun Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumluluğu

Amacımız, TTK hükümleri ve Tebliğ çerçevesinde yıllık faaliyet raporu içinde yer alan konsolide finansal bilgiler ile Yönetim Kurulunun yaptığı irdelemelerin, Grup'un denetlenen konsolide finansal tablolarıyla ve bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bilgilerle tutarlı olup olmadığı ve gerçeği yansıtıp yansıtmadığı hakkında görüş vermek ve bu görüşümüzü içeren bir rapor düzenlemektir.

Yaptığımız bağımsız denetim, BDS'lere ve Sermaye Piyasası Kurulu'nca yayımlanan bağımsız denetim standartlarına uygun olarak yürütülmüştür. Bu standartlar, etik hükümlere uygunluk sağlanması ile bağımsız denetimin, faaliyet raporunda yer alan konsolide finansal bilgiler ve Yönetim Kurulunun yaptığı irdelemelerin konsolide finansal tablolara ve denetim sırasında elde edilen bilgilerle tutarlı olup olmadığına ve gerçeği yansıtıp yansıtmadığına dair makul güvence elde etmek üzere planlanarak yürütülmesini gerektirir.

Bu bağımsız denetimi yürütüp sonuçlandıran sorumlu denetçi Erdem Tecer'dir.

Güney Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
A member firm of Ernst & Young Global Limited

Erdem Tecer, SMMM
Sorumlu Denetçi

19 Şubat 2020
İstanbul, Türkiye

SORUMLULUK BEYANI

FİNANSAL TABLO, FAALİYET RAPORU VE URF KYBF ŞABLONLARI ÜZERİNDEN YAPILAN KURUMSAL YÖNETİM UYUM RAPORLARININ KABULÜNE İLİŞKİN YÖNETİM KURULU'NUN

KARAR TARİHİ: 19.02.2020

KARAR SAYISI: 209

SERMAYE PİYASASI KURULU'NUN "SERMAYE PİYASASINDA FİNANSAL RAPORLAMAYA İLİŞKİN ESASLAR TEBLİĞİ" NİN İKİNCİ BÖLÜMÜNÜN 9. MADDESİ GEREĞİNCE SORUMLULUK BEYANI

İlişikte sunduğumuz Şirketimizin 31 Aralık 2019 tarihinde sona eren Hesap Dönemi'ne ait bağımsız denetimden geçmiş Sermaye Piyasası Kurulu'nun Seri II, N 14.1 sayılı "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" i hükümlerine göre hazırlanmış;

- Konsolide Finansal Tablolar, Faaliyet Raporu ve Sermaye Piyasası Kurulu'nun 10.01.2019 tarih, 2/49 sayılı kararı gereğince KAP platformu üzerinden Kurumsal Yönetim Uyum Raporu (URF) ile Kurumsal Yönetim Bilgi Formu (KYBF) şablonları kullanılarak yapılan Kurumsal Yönetim Uyum raporlamaları tarafımızdan incelenmiş olup,
- İşletmedeki görev ve sorumluluk alanımızda sahip olduğumuz bilgiler çerçevesinde, Finansal Tablolar, Faaliyet Raporu ve İlgili Uyum Raporları'nın önemli konularda gerçeğe aykırı bir açıklama veya açıklamanın yapıldığı tarih itibarıyla yanıltıcı olması sonucunu doğurabilecek herhangi bir eksiklik içermediği,

- İşletmedeki görev ve sorumluluk alanımızda sahip olduğumuz bilgiler çerçevesinde, yürürlükteki Finansal Raporlama Standartlarına göre hazırlanmış konsolide finansal tablolara birlikte, işletmenin aktifleri, pasifleri, finansal durumu ve kar ve zararı ile ilgili gerçeği dürüst bir biçimde yansıttığı ve faaliyet raporunun işin gelişimi ve performansını konsolidasyon kapsamındakiyle birlikte işletmenin finansal durumunu, karşı karşıya olunan önemli riskler ve belirsizliklerle birlikte dürüstçe yansıttığı bilgisini sunar, yapılan açıklamalardan dolayı sorumlu olduğumuzu beyan ederiz.

Saygılarımızla,
ENERJİSA ENERJİ A.Ş.

Fatma Dilek YARDIM
Denetim Komitesi Başkanı

Murat PINAR
CEO

Mehmet SAMİ
Denetim Komitesi Üyesi

Michael Moser
CFO

BAĞIMSIZLIK BEYANLARI

MEHMET SAMİ (Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi)

Enerjisa Enerji A.Ş. ("Şirket") Yönetim Kurulunda, mevzuat, esas sözleşme ve Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yayımlanan Kurumsal Yönetim Tebliği (II-17.1)'nde belirtilen kriterler kapsamında "bağımsız üye" olarak görev yapmakta olduğumu, bu kapsamda,

a) Şirket, şirketin "TFRS 10" Standardına göre yönetim kontrolü ya da "TMS 28" standardına göre önemli derecede etki sahibi olduğu ortaklıklar ile Şirketin yönetim kontrolünü elinde bulunduran veya Şirkette önemli derecede etki (TMS 28) sahibi olan ortaklar ve bu ortakların yönetim kontrolüne sahip olduğu tüzel kişiler ile şahsım, eşim ve ikinci dereceye kadar kan ve sıhri hisimlerim arasında; son beş yıl içinde önemli görev ve sorumluluklar üstlenecek yönetici pozisyonunda istihdam ilişkisinin bulunmadığını, sermaye ve oy haklarının veya imtiyazlı payların %5'inden fazlasına birlikte veya tek başıma sahip olmadığımı ya da önemli nitelikte (TMS 28) ticari ilişkinin bulunmadığını,

b) Son beş yıl içerisinde, başta Şirketin denetimi (vergi denetimi, kanuni denetim, iç denetim de dahil), derecelendirilmesi ve danışmanlığı olmak üzere, yapılan anlaşmalar çerçevesinde Şirketin önemli ölçüde hizmet veya ürün satın aldığı veya sattığı şirketlerde, hizmet veya ürün satın alındığı veya satıldığı dönemlerde, ortak (%5 ve üzeri), önemli görev ve sorumluluklar üstlenecek yönetici pozisyonunda çalışan veya yönetim kurulu üyesi olmadığımı,

c) Bağımsız yönetim kurulu üyesi olmam sebebiyle üstleneceğim görevleri gereği gibi yerine getirecek mesleki eğitim, bilgi ve tecrübeye sahip olduğumu,

d) Bağlı olunan mevzuata uygun olması şartıyla, üniversite öğretim üyeliği hariç, halen/üye olarak seçildikten sonra kamu kurum ve kuruluşlarında tam zamanlı çalışmadığımı/ çalışmayacağımı,

e) 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'na göre Türkiye'de yerleşik olduğumu,

f) Şirket faaliyetlerine olumlu katkıda bulunabilecek, Şirket ile pay sahipleri arasındaki çıkar çatışmalarında tarafsızlığımı koruyabilecek, menfaat sahiplerinin haklarını dikkate alarak özgürce karar verebilecek güçlü etik standartlara, mesleki itibara ve tecrübeye sahip olduğumu,

g) Şirket faaliyetlerinin işleyişini takip edebilecek ve üstlendiğim görevlerin gereklerini tam olarak yerine getirebilecek ölçüde Şirket işlerine zaman ayıracağımı,

h) Şirketin yönetim kurulunda son on yıl içerisinde altı yıldan fazla yönetim kurulu üyeliği yapmadığımı,

i) Şirketin veya Şirketin yönetim kontrolünü elinde bulunduran ortakların yönetim kontrolüne sahip olduğu şirketlerin üçten fazlasında ve toplamda borsada işlem gören şirketlerin beşten fazlasında bağımsız yönetim kurulu üyesi olarak görev almadığımı,

j) Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilen tüzel kişi adına tescil ve ilan edilmemiş olduğumu,

beyan ederim.

Yönetim Kurulu, Genel Kurul, hissedarlarımız ve tüm menfaat sahiplerinin bilgisine sunarım.

FATMA DİLEK YARDIM (Bağımsız Yönetim Kurulu Üyesi)

Enerjisa Enerji A.Ş. ("Şirket") Yönetim Kurulunda, mevzuat, esas sözleşme ve Sermaye Piyasası Kurulu tarafından yayımlanan Kurumsal Yönetim Tebliği (II-17.1)'nde belirtilen kriterler kapsamında "bağımsız üye" olarak görev yapmakta olduğumu, bu kapsamda,

a) Şirket, şirketin "TFRS 10" Standardına göre yönetim kontrolü ya da "TMS 28" standardına göre önemli derecede etki sahibi olduğu ortaklıklar ile Şirketin yönetim kontrolünü elinde bulunduran veya Şirkette önemli derecede etki (TMS 28) sahibi olan ortaklar ve bu ortakların yönetim kontrolüne sahip olduğu tüzel kişiler ile şahsım, eşim ve ikinci dereceye kadar kan ve sıhri hisimlerim arasında; son beş yıl içinde önemli görev ve sorumluluklar üstlenecek yönetici pozisyonunda istihdam ilişkisinin bulunmadığını, sermaye ve oy haklarının veya imtiyazlı payların %5'inden fazlasına birlikte veya tek başıma sahip olmadığımı ya da önemli nitelikte (TMS 28) ticari ilişkinin bulunmadığını,

b) Son beş yıl içerisinde, başta Şirketin denetimi (vergi denetimi, kanuni denetim, iç denetim de dahil), derecelendirilmesi ve danışmanlığı olmak üzere, yapılan anlaşmalar çerçevesinde Şirketin önemli ölçüde hizmet veya ürün satın aldığı veya sattığı şirketlerde, hizmet veya ürün satın alındığı veya satıldığı dönemlerde, ortak (%5 ve üzeri), önemli görev ve sorumluluklar üstlenecek yönetici pozisyonunda çalışan veya yönetim kurulu üyesi olmadığımı,

c) Bağımsız yönetim kurulu üyesi olmam sebebiyle üstleneceğim görevleri gereği gibi yerine getirecek mesleki eğitim, bilgi ve tecrübeye sahip olduğumu,

d) Bağlı olunan mevzuata uygun olması şartıyla, üniversite öğretim üyeliği hariç, halen/üye olarak seçildikten sonra kamu kurum ve kuruluşlarında tam zamanlı çalışmadığımı/ çalışmayacağımı,

e) 31/12/1960 tarihli ve 193 sayılı Gelir Vergisi Kanunu'na göre Türkiye'de yerleşik olduğumu,

f) Şirket faaliyetlerine olumlu katkıda bulunabilecek, Şirket ile pay sahipleri arasındaki çıkar çatışmalarında tarafsızlığımı koruyabilecek, menfaat sahiplerinin haklarını dikkate alarak özgürce karar verebilecek güçlü etik standartlara, mesleki itibara ve tecrübeye sahip olduğumu,

g) Şirket faaliyetlerinin işleyişini takip edebilecek ve üstlendiğim görevlerin gereklerini tam olarak yerine getirebilecek ölçüde Şirket işlerine zaman ayıracağımı,

h) Şirketin yönetim kurulunda son on yıl içerisinde altı yıldan fazla yönetim kurulu üyeliği yapmadığımı,

i) Şirketin veya Şirketin yönetim kontrolünü elinde bulunduran ortakların yönetim kontrolüne sahip olduğu şirketlerin üçten fazlasında ve toplamda borsada işlem gören şirketlerin beşten fazlasında bağımsız yönetim kurulu üyesi olarak görev almadığımı,

j) Yönetim Kurulu üyesi olarak seçilen tüzel kişi adına tescil ve ilan edilmemiş olduğumu,

beyan ederim.

Yönetim Kurulu, Genel Kurul, hissedarlarımız ve tüm menfaat sahiplerinin bilgisine sunarım.

BÜYÜME

FOKUS

DİSİPLİN

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

Enerjisa Enerji, sürdürülebilirlik konusunu hisse hikayesinin önemli bir unsuru olarak değerlendirmektedir. Sürdürülebilirliği etkin bir stratejik yönetim için önemli bir araç olarak görmekte, artan nüfus ve kentleşmeyle birlikte enerjiye ve elektriğe artan talebi günümüz teknolojilerinden faydalanarak, kalite ve müşteri odaklılık anlayışıyla karşılamaktadır. Sürdürülebilirliği tüm süreçlerine entegre eden Enerjisa, çevresel ve sosyal konularda küresel ilkelere uymaya ve toplumsal farkındalığa yatırım yapmaya devam etmektedir.

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

- 152 İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ
- 155 ÇEVRESEL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK
- 158 PAYDAŞ YÖNETİMİ
- 160 İNSAN KAYNAKLARI
- 170 KURUMSAL SOSYAL SORUMLULUK

- Gaziantep

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

Enerjisa Enerji sektöründe Türkiye'nin ve dünyanın öncü enerji şirketlerinden olmayı hedeflerken, İş Sağlığı ve Güvenliğini temel değer olarak görmek ve uluslararası standartlarda yönetmektedir.

Dağıtım iş kolu aracılığıyla elektriğin son tüketiciye nakil süreçleri oldukça yüksek İş Sağlığı ve Güvenliği (İSG) riskleri taşımaktadır. Bu nedenle İş Sağlığı ve Güvenliği kültürünün başta çalışanlar olmak üzere tüm iş ortaklarında yaygınlaştırılması Enerjisa Enerji'nin temel önceliğidir.

İSG, Şirket içinde yönetim düzeyinde benimsenmektedir ve üst yönetime periyodik olarak raporlanmaktadır. İSG'nin kurum kültürüne yerleşmesi açısından olası riskler sürekli değerlendirilmektedir.

ISO 45001: 2018 İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ YÖNETİM SİSTEMİ

İSG'nin uluslararası standartlarla yönetilmesi kritik öneme sahiptir. 2018 yılında ISO 45001: 2018 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi yayımlanmış ve mevcut OHSAS 18001 standartlarının geçerlilik süresi Mart 2021 olarak belirtilmiştir.

Enerjisa Enerji yeni standardın gerekliliklerini yerine getirmek için çalışmalara başlamış ve 2019 yılı içerisinde ISO 45001: 2018 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi'ne geçiş yaparak belgelendirme sürecini tamamlamıştır.

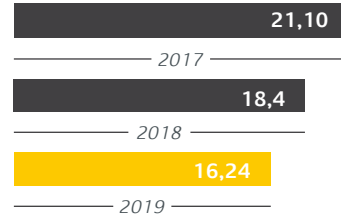
İSG KÜLTÜRÜNÜ BENİMSETEN EĞİTİMLER

Çalışanları güvenli çalışma koşullarına yönelik bilgilendiren ve İSG kültürünü benimseten eğitimler, İSG yönetiminde önemli yer tutmaktadır. 2019 yılında Enerjisa Enerji bünyesindeki İSG eğitimlerinin tüm çalışan eğitimleri içindeki oranı %40,25 olmuştur. 2019 yılında çalışan başına ortalama İSG eğitim saati ise 16,24 olarak gerçekleşmiştir.

2019 yılında İnsan Kaynakları tarafından çalışan başına alınan eğitimlerin takip sisteminde iyileştirmeler yapılmıştır. Bunun yanı sıra teknik eğitimler ile İSG eğitim başlıkları sınıflandırmasında bazı değişiklikler yapılmıştır. Bu durum, çalışan başına düşen İSG eğitimi ortalamasında sayısal düşüş olarak yansımıştır ancak tüm çalışanlar mevzuat

gerekliliği eğitimlerini hem de iş konularına ve İSG Yıllık Eğitim Planına göre almaları gereken eğitimleri almışlardır.

ÇALIŞAN BAŞINA ORTALAMA İSG EĞİTİM SAATİ

Enerjisa Enerji, İSG mevzuatının ötesinde, çalışanların iş güvenliği ve sağlığını konusuna yönelik farkındalığını artırmak ve konuyu sahiplenmelerini desteklemek amacıyla 2019 yılında aşağıdaki konularda eğitim ve çalışmalar yapmıştır:

- **Kaza Araştırma Eğitimleri:** Yaşanan kazaların tekrarını önlemek için kazaların kök nedenlerinin bulunması ve gerekli önlemlerin alınması önemlidir. Şirket, bu kapsamda, olay araştırma sürecinin verimliliğini artırmak üzere, meydana gelen olay ve kazaların araştırılması sürecinde görev alan çalışanlarına Dramalı Kaza Araştırma ve Kök Neden Analizi eğitimi vermiştir.
- **Trafik Kampanyası:** Enerjisa Enerji faaliyetleri bünyesinde gerçekleşen operasyonlar sırasında çok sayıda araç trafiğe çıkmakta ve faaliyetin yürütüldüğü alanda yer almaktadır. Bu durum çalışanların büyük bir bölümünün araçla seyahat etmek zorunda olduğu anlamına gelmektedir. Şirket, trafikte zaman geçiren çalışanlarının olası kazalardan korunmasını ve trafik kuralları konusunda kişisel farkındalıklarını artırmasını sağlamak amacıyla trafik iletişim kampanyası başlatmıştır. Hız kurallarına uyum, emniyet kemeri

kullanımı ve sürüş esnasında cep telefonundan uzak durmak temel başlıklarıyla hazırlanan afiş ve videolar kampanyanın öne çıkan araçlarıdır.

Şirket'in operasyon gereği aktif araç kullanan çalışanların güvenli sürüş becerilerini artırmaya yönelik olarak düzenlediği Trafikte Tehlikeleri Tanıma Eğitimine 739 Enerjisa Enerji çalışanı katılmıştır.

- **ISO 45001:2018 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi Bilgilendirme, Uygulamadaki Değişiklikler ve İç Tetkikçi Eğitimi:** Enerjisa Enerji; ISO 45001:2018 standardının içeriği, yeni standartla gelen uygulama değişiklikleri, OHSAS 18001:2007 ile arasındaki farklar ve boşluk analizi eğitimi düzenlemiştir. Bu eğitimler sonucunda Başkent, AYEDAŞ ve Toroslar EDAŞ organizasyonlarının her biriminden toplam 115 şirket çalışanı, ISO 45001:2018 iç tetkikçi olmaya hak kazanmıştır.

- **Çevre Yönetim Sistemi Eğitimleri:** Enerjisa Enerji, ISO 14001:2015 Çevre Yönetim Sistemi uygulama esasları dahilinde atık yönetimi ve kimyasal yönetimi konularında eğitimler vermiştir.

İŞ KAZALARI VE İYİLEŞTİRME

İş kazalarının önlenmesine yönelik iyileştirme faaliyetleri güvenli çalışma ortamının en önemli gereklerindedir. Bu doğrultuda Enerjisa Enerji, ölümlü kaza ve yaralanmalardan yola çıkarak meydana gelen olayların nedenlerine odaklanmakta; en riskli süreçler başta olmak üzere operasyon genelinde tüm kazaların önlenmesi için teknolojiye de faydalanan inovatif çalışmalar ve uygulamalar hayata geçirmektedir. Bu çalışmalar aşağıdaki gibidir:

- **Görüntülü Teyit Sistemi:** Yüksek gerilimde enerji kontrolü, manevra, yüksekte çalışma gibi faaliyetler büyük risk içermektedir. Enerjisa Enerji bu faaliyetlerde ve ortamlarda çalışanların gerekli kişisel koruyucu donanımları kullandığından ve ortamda güvenli çalışmaya yönelik uygulamaların gözetildiğinden emin olmak için görüntülü bas konuş cihazları kullanıma almıştır. Bu şekilde, faaliyete ancak saha ekibi

haricindeki bir yetkiliden izin alınarak başlanmaktadır. Şirket, görüntülü teyit sistemiyle yapılan çalışmalarda gözetimi artırarak olası kazaların önüne geçmeyi amaçlamaktadır. Görüntülü Teyit Sistemi ile 2019 yılında kritik kaza sayısında yaklaşık %40 oranında azalma sağlanmıştır.

- **Dağıtım Şebekelerinde Mahalli Topraklama Uygulamalarının Teknik Analizi:** Enerjisa Enerji, Topraklama Analiz Projesi kapsamında muhtelif topoloji, işletme ve kurulu abone jeneratör kapasitesiyle analizler yapmış; mevcut ve yeni tasarım topraklama teçhizatlarının iş sağlığı ve güvenliği açısından uygun olup olmadığını değerlendirmiştir. Analizler sonucunda yeni tasarım topraklama teçhizatları faaliyete alınmıştır. Şirket bu şekilde hem ekipman ağırlığında hem de teçhizat maliyetlerinde düşüş yakalamış, sahada gerçekleştirilen arıza-onarım faaliyetlerinde operasyonel verimlilik sağlamış ve operatörlere güvenli bir iş ortamı oluşturmuştur.

- **Yerden İletken Kesme Makası:** Enerjisa Enerji yüksekte çalışma tehlike ve risklerini bertaraf etmek amacıyla Yerden İletken Kesme Makası kullanmaya başlamıştır. Bu şekilde çalışma metodunda değişikliğe gitmiş ve çalışanların direğe çıkarak iş yapmasından doğan riskleri ortadan kaldırmıştır. Ağaç ve direk kırılmalarına bağlı yüksekten düşme kaza ve yaralanmaları önemli ölçüde azalmıştır.

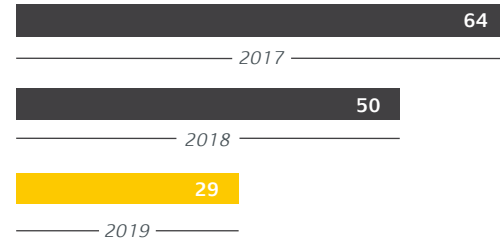
- **Yüksek Gerilim Dedektörü Test Cihazı:** Enerjisa Enerji, Şirket için özel olarak tasarlanan yüksek gerilim dedektörü test cihazıyla çalışanlarına tam bir fonksiyon testi yapma imkanı sunmuştur. İklim veya saklama koşulları gibi nedenlerden dolayı yüksek gerilim dedektöründe meydana gelebilecek elektronik problemlerin çalışmaya başlamadan önce tespit edilebilmesini sağlayan yüksek gerilim dedektörü test cihazı ile çalışanların, yüksek gerilim dedektörünün doğruluğuna olan güveni artmış, Şirket cihazın kusurlu çalışmasından kaynaklanabilecek kazaların önüne geçmiştir.

İŞ SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ

- **Model Temelli Kritik Davranış Analizi ve Değişim Projesi:** Enerjisa Enerji, Orta Doğu Teknik Üniversitesi (ODTÜ) Psikoloji Bölümü Akademisyenleri ile 2018 yılında başlattığı Kritik Davranış Analizi Projesi'ni tamamlamış ve sonuç raporunu yayımlamıştır. Şirket bu rapor çerçevesinde iş güvenliği kültürünü artırmak amacıyla yol haritasını geliştirmektedir.

Enerjisa Enerji, iş ortakları ve yüklenicilerinin sorumlu İSG davranış kültürünü geliştirmeyi de sorumlulukları arasında görmektedir. Bu kapsamda Şirket'in ilgili birimleri, yüklenicilere birebir ziyaretler yapmakta ve onlardan Güvenlik Geliştirme Planları'nı talep etmektedir. Enerjisa Enerji İSG kapsamında yüklenicilere yönelik denetimler gerçekleştirmektedir.

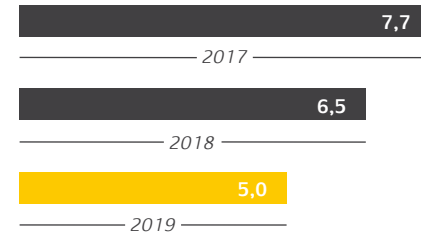
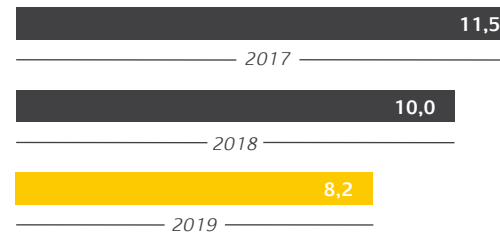
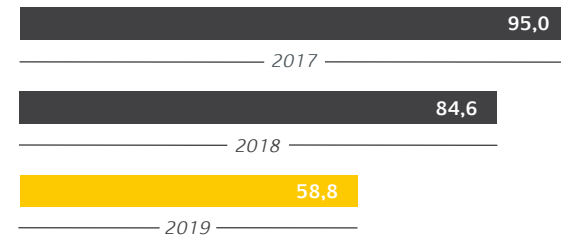
KRİTİK KAZA SAYISI

İSG PERFORMANS GÖSTERGELERİ

Enerjisa Enerji bünyesinde İSG ile ilgili yapılan tüm yatırım ve çalışmaların performans etkisi aşağıdaki göstergeler esas alınarak düzenli olarak takip edilmektedir.

- Kaydedilebilir Olay Sıklık Oranı (TRIF)
- Düzde Kayma, Takılma ve Düşme Kazaları hariç Kaydedilebilir Kaza Sıklık Oranı (TRIF w/o STF)
- İş Günü Kayıplı Kaza Ağırlık Oranı (LTISR)
- Kritik Kaza Sayısı

DÜZDE KAYMA, TAKILMA VE DÜŞME KAZALARI HARİÇ
KAYDEDİLEBİLİR KAZA SIKLIK ORANI (TRIF w/o STF)TOPLAM KAYDEDİLEBİLİR KAZA SIKLIK ORANI
(TRIF)¹KAYIP İŞ GÜNÜ ORANI
(LTISR)²

¹ (Meydana gelen toplam kaydedilebilir kaza sayısı / Son 12 ayda gerçekleşen çalışma saati) x 10⁶

² (Meydana gelen kazalardan dolayı kaybedilen toplam çalışan/gün sayısı / Son 12 ayda gerçekleşen çalışma saati) x 10⁶

ÇEVRESEL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

Enerjisa Enerji tüm faaliyetlerinin çevreye olan olası etkilerinin sorumluluğunu almaktadır. Şirket, 2019 yılında çevresel sürdürülebilirlik hedeflerine göre Çevre Politikası'nı yeniden oluşturmuş; faaliyet alanlarında biyoçeşitliliğin korunmasından iklim değişikliği ile mücadeleye kadar pek çok alanda eylem planı yapmıştır.

İklim değişikliği, çevre kirliliği ve biyoçeşitliliğin azalması gibi insan kaynaklı önemli çevresel sorunların etkileri gün geçtikçe dünyanın her yerinde daha fazla hissedilmektedir. Bunda artan nüfus ve dolayısıyla tüketimin etkisi de çok büyüktür.

Enerjisa Enerji, sınırlı doğal kaynakların doğru şekilde yönetilmemesi ve iklim değişikliği karşısında gerekli önlemler alınmaması durumunda, çevre ve ekonomide geri dönüşümlü etkiler oluşacağına farkındadır. Şirket bu nedenle tüm faaliyetlerinde çevreye saygı ve sorumluluk bilinciyle hareket etmektedir. Çevre korumaya yönelik performansını sürekli iyileştirerek faaliyetlerinin çevreye zararlı etkilerini azaltmaya odaklanmaktadır.

Şirket, 2019 yılında Çevre Politikası'nı çevresel sürdürülebilirlik hedeflerine göre yeniden oluşturmuş; kaynak kullanımında verimlilik geliştirmek, çevre kirliliğini kaynağında önlemek, iklim değişikliği ile mücadeleye katkı sağlamak, hava ve su emisyonlarını kontrol etmek ve faaliyet alanlarındaki biyoçeşitliliği korumak konularını çevre politikasına dahil etmiştir.

İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ VE ENERJİ YÖNETİMİ

Enerjisa Enerji iklim değişikliğiyle mücadeledeki rolünün farkında olarak, enerjinin tüm yolculuğu boyunca ortaya çıkan doğrudan ve dolaylı etkilerini azaltmayı hedeflemektedir. Bu kapsamda enerji tüketimini düzenli olarak takip ederek verimlilik odaklı yatırımlar yapmakta, şirket faaliyetlerinin çevresel etkilerini düşürmektedir. 2019 yılında Şirket'in toplam enerji tüketimi 456.004 GJ olarak gerçekleşti. Sera gazı salımları ise, Kapsam 1 29.851, Kapsam 2 7.695 ve Kapsam 3 1.286 olmak üzere toplamda 38.832 ton CO₂ olarak gerçekleşmiştir. Şirket,

çevresel etkiyi yönetmek için yenilikçi çalışmalar yapmakta, farklı uygulamaları devreye almaktadır. Aşağıda anlatılan projeler Enerjisa Enerji'nin bu alandaki çalışmalarını göstermektedir.

- **Elektrik Sektöründe SF6 Gazı Kullanımı ile ilgili İklim Projesi:** Enerjisa Enerji, Avrupa Birliği tarafından mali destek sağlanan Atık Kağıt ve Geridönüşümcüler Derneği (AGED) ve Elektrik Dağıtım Hizmetleri Derneği (ELDER) tarafından yürütülmekte olan Elektrik Sektöründe SF6 Gazı Kullanımı ile ilgili İklim Projesi'ne katılmıştır. Bu proje ile elektrik sektöründe yaygın kullanılan ve bir sera gazı olan SF6 gazının izlenmesi ve geri dönüşümü için Florlu Sera Gazlarına İlişkin Yönetmelik hükümlerine uygun bir çerçeve oluşturulması ve bu sayede SF6 kaynaklı iklim değişikliği etkilerinin önlenmesi amaçlanmaktadır.

- **Bina Yönetimi:** Enerjisa Enerji'nin tüm binalarında elektrik, su ve yakıt tüketimlerinin etkin şekilde izlenerek lokasyona özgü ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi'ne göre yıllık azaltım hedefleri tanımlanmaktadır. Bu sayede Şirket, hava emisyonlarını ve sera gazı emisyonlarını azaltmayı amaçlamıştır. Ayrıca Şirket, merkez binalarında kullanılan enerjiyi yeşile dönüştürmek için çalışmalar yapmaktadır. Enerjisa Enerji 2020 yılı itibarıyla müşterilerine yeşil enerji tedarik ederken kendi merkez binalarında, Müşteri Hizmet Merkezleri'nde ve bazı dağıtım tesislerinde de yeşil enerji kullanmayı planlamaktadır.

Enerjisa Enerji, faaliyetlerinin çevreye etkilerini yönetmenin yanı sıra müşterilerine de iklim değişikliğiyle mücadelede öne çıkan ve yenilenebilir enerji kaynaklarından üretilen enerjiyi sunmaktadır.

ÇEVRESEL SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

- **Yeşil Enerji Çözümleri:** Şirket, çevresel sürdürülebilirliğe katkı sağlamak amacıyla uluslararası akredite kuruluşlarca onaylanan yeşil enerji tedariki ve satışı konusunda önemli bir adım atmış ve 2019 yılının son çeyreğinde yeşil enerji ürününü sistemlerinde tanımlamıştır.

Yeşil Enerji Tarifesi ürünüyle, kullanıcılar elektrik tüketimlerinden kaynaklı sera gazı salımları azaltmak ya da nötrlemek imkanı bulmaktadır. Şirket, bu kapsamda müşterilerine iki tip sertifika ile yeşil enerji çözümleri sunmaktadır:

- **Karbon Azaltım Sertifikası:** Gerçek veya tüzel kişiye ait (yenilenebilir enerji kaynaklı üretim yapan işletmeye / santrale ait), standartlaştırılmış, ticareti yapılabilen ve metrik ton CO₂ cinsinden ifade edilen kredidir.
- **Yenilenebilir Enerji Sertifikası:** Yenilenebilir elektrik üretiminin çevresel, sosyal ve diğer güç dışı niteliklerinin mülkiyet haklarını temsil eden piyasaya dayalı bir araçtır

ve 1 MWh elektriğin yenilenebilir bir enerji kaynağından üretilip elektrik şebekesine teslim edildiğini gösterir. Uluslararası kuruluşlar tarafından onaylanmıştır.

Bu kapsamda Enerjisa Enerji Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği'nin (TOBB) Ankara'daki TOBB ETÜ Hastanesi ve benzer kuruluşlar ile 2019 yılı içerisinde ile yeni anlaşmalar imzalamıştır. Şirket bu anlaşmalar çerçevesinde kurumsal müşterilerine sunduğu çözümlerden biri olan enerji verimliliğine yönelik Enerji Performans Modeli'ni bu kuruluşlarda uygulayacaktır. Eski aydınlatma ürünlerinin yeni ve yüksek verimli LED aydınlatma ürünleriyle değiştirilmesi ve sözleşme süresince bakımını kapsayan modele göre söz konusu kurumlar, yılda 1,6 milyon kWh elektrik enerjisi tasarrufu ve yine yılda 383 bin TL'lik kaynak tasarrufu sağlayacaktır. Enerjisa Enerji, 2017-2023 Ulusal Enerji Verimliliği Eylem Planı ile uyumlu olan modelin yaygınlaşmasını, ülke ekonomisine de önemli katkıda bulunacağını öngörmektedir.

göre ayrıştırılıp geri dönüşüme gönderilmektedir. Şirket, Türkiye Omurilik Felçlileri Derneği'nin plastik kapak toplama kampanyasına destek olmak amacıyla plastik kapak toplama kampanyası başlatmıştır. Tek kullanımlık plastik, kağıt vb. malzemelerden kaynaklı atıkları mümkün olan en az seviyeye indirmek için bilinçlendirme çalışmaları devam etmektedir.

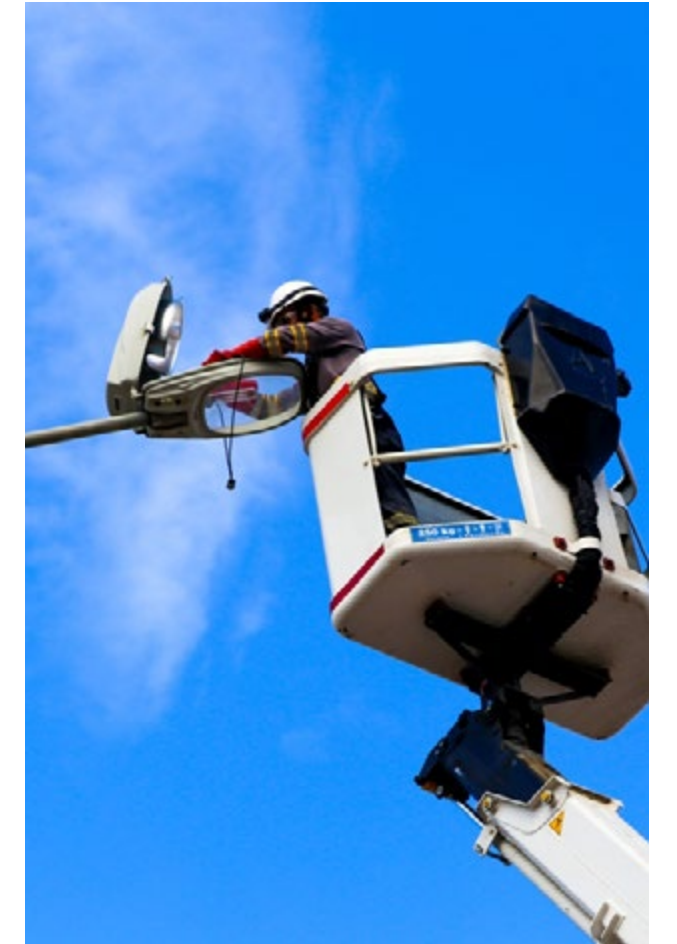
Dağıtım Şirketleri Atık Yönetimi çalışmaları kapsamında, 2019 yılında 5.563 ton tehlikeli atık, 6.663 ton tehlikesiz atık mevzuata uygun şekilde geri kazanım/geri dönüşüm tesislerine gönderilerek dögüsel ekonomiye kazandırılmıştır.

BİYOÇEŞİTLİLİK

Enerjisa Enerji, faaliyetlerinin doğal yaşam üzerindeki muhtemel olumsuz etkilerini azaltmak hedefiyle biyoçeşitliliği korumaya önem vermektedir. Şirketin Çevre Politikası'nda doğal yaşamın korunması ve bitki örtüsünün hasar görmemesi ilke olarak yer almaktadır. Enerjisa Enerji, yaban hayatını geliştirme ve koruma sahaları içinden geçen yeni yatırımları olduğunda, ilgili mevzuat çerçevesinde Ekosistem Değerlendirme Raporları hazırlamakta ve yatırımların çevresel etkilerini azaltmak üzere önlemler almaktadır. Şirket, Türkiye'nin pek çok kuş türünün göç yolları üzerinde olması sebebiyle dağıtım şebekesi hatlarında ek önlemler almaktadır. Bu önlemler şöyledir:

- **Kuş Çevirici Aparatların Kullanımı:** Enerjisa Enerji, 2019 yılında göçmen kuşların ve diğer kanatlı faunanın elektrik direklerine konarak, yuva yaparak veya iki iletken arasına girerek elektrik çarpması sonucunda ölmelerini önlemek amacıyla riskli görünen hatlara izolatör montajları yapmıştır. Adana'da pilot seçilen bir hat üzerine "Kuş Çevirici" aparatlar monte etmiş ve etkinliği izlemeye başlamıştır. Şirket, bu projeye bölgedeki kuş çeşitliliğini korumayı hedeflemektedir.
- **Defne Projesi:** Enerjisa Enerji, enerji nakil hatlarında kayıpları azaltmaya ve yangın riskini önlemeye yönelik hat altı ağaçlandırma stratejileri kapsamında geliştirdiği projeye ağaçların hatlara değmesi sonucu ortaya çıkan kesintileri ve yangın risklerini azaltmayı hedeflemektedir. Bu kapsamda nemli, bodur ağaçlar ile hat altı ağaçlandırma çalışmaları yapmaktadır.

Enerjisa Enerji, ayrıca 2020 yılı içinde tüm faaliyet alanları için Ekolojik Değerlendirme Raporu'nu ve Biyoçeşitlilik Eylem Planı'nı tamamlayacaktır.

ATIK YÖNETİMİ

Enerjisa Enerji, çevresel sorumluluk kapsamında atıkları, ilgili mevzuat, İSG ve Çevre Politikası ve uluslararası standartlarla uyumlu bir şekilde yönetmektedir. Şirket, tüm faaliyetlerinden kaynaklı evsel, endüstriyel, tehlikeli ve tehlikesiz atıkların önlenmesi, azaltılması, toplanması, taşınması, depolanması, geri kazanılması ve/veya nihai bertarafı için uyguladığı yöntemleri atık hiyerarşisine göre belirlemiştir.

Enerjisa Enerji, Atık Yönetimi Sistemi'ni ISO 14001 ile uyumlu şekilde kurgulamıştır. Buna göre şebeke atıklarını, Malzeme Kalite Kontrol ve Geri Dönüşüm Test Merkezi süreçlerinden geçirmekte ve mümkün olan malzemelerin geri dönüşümünü sağlamakta, atık miktarını azaltmaktadır. Şirket her türlü malzeme kullanımı ve atık yönetimini, yaşam döngüsü yaklaşımıyla çevresel etkilerin azaltılması ve atıkların dögüsel ekonomiye kazandırılması gayesiyle yürütmektedir. Enerjisa Enerji, dağıtım operasyonlarından

çıkan atıklar için mevzuata uygun tehlikeli atık geçici depolama alanları oluşturmuştur ve depolamadan kaynaklanabilecek çevre kirliliğinin önüne geçmektedir.

- **Şebeke Atık Yönetimi:** Enerjisa Enerji için operasyonel atıkları dögüsel ekonomiye kazandırmak büyük önem taşımaktadır. Şirket, kaynak tüketimini iyileştirmek ve çevresel etkileri yaşam döngüsü mantığıyla kontrol edebilmek için dağıtım faaliyetlerinden kaynaklanan şebeke atıklarının uygun şekilde toplanmasını, mümkün olan ölçüde yeniden kullanıma hazır hale getirilmesini, mevzuata uygun depolanmasını ve lisanslı geri dönüşüm firmaları ile bertarafını sağlamaktadır.
- **Bina/Ofis Atık Yönetimi:** Enerjisa Enerji, genel müdürlük binalarında Sıfır Atık Sistemi kurulum çalışmalarına başlamıştır. Bu çalışmalar kapsamında atıkların karışık atıldığı kutular kaldırılarak tüm ofis atıkları türlerine

PAYDAŞ İLİŞKİLERİ YÖNETİMİ

Enerjisa Enerji, geniş bir paydaş ekosisteminde tüm paydaşlarıyla güvene dayalı açık ve şeffaf iletişim kurmayı önceliklendirmektedir.

Enerjisa Enerji, faaliyetlerinden doğrudan ya da dolaylı olarak etkilenen tüm paydaşlarla ilişkilerine önem vermektedir. Geniş bir paydaş ekosisteminde tüm paydaşlarıyla güvene dayalı açık ve şeffaf iletişim kurmaya öncelik vermektedir. Şirket, paydaşlarından gelen beklentileri ve bildirimleri almak üzere farklı iletişim metotları kullanmaktadır.

Analistler	Yatırımcılar	Hissedarlar	Derecelendirme ve Değerleme Kuruluşları	Finansal Kuruluşlar	Düzenleyici Otoriteler
İştirakler ve Bağlı Ortaklıklar	Kamu Kurumları	Müşteriler	Çalışanlar	Sivil Toplum Kuruluşları	Tedarikçiler ve İş Ortakları
Sendikalar	Uluslararası Organizasyonlar	Üniversiteler	Basın	Yerel Yönetimler	Rakipler

Kamu kurumları ile düzenleyici otoriteler Enerjisa Enerji'yi doğrudan etkileyen paydaşların başında gelmektedir. Şirket, sektörün öncü şirketi olarak, Türkiye'nin güvenilir ve uygun maliyetli bir şebeke altyapısına kavuşması amacıyla yatırımları, verimliliği ve kaliteyi teşvik edecek düzenleyici bir çerçevenin geliştirilmesinin gerekli olduğu bilincindedir. Kamu ile yürüttüğü ilişkiler; doğruluk, dürüstlük, eşitlik ve bağımsızlık ilkelerine dayanmaktadır. Enerjisa Enerji kamu kurumlarıyla ilişkilerini, hiçbir siyasi görüşe bağlı kalmadan, bağımsız olarak kurumsal kimliğin

gerektirdiği şekilde yürütmektedir. Bu kapsamda, kamu kurumları ve düzenleyici otoritelerle düzenli iletişim halinde olarak sürece katkı sağlamak için gerekli desteği vermektedir.

Enerjisa Enerji, yıllık olarak hazırladığı Enerjisa Yerel Yönetimler İletişim Planı kapsamında hizmet bölgelerindeki valilikler, kaymakamlıklar, belediyeler ve muhtarlıklara periyodik ziyaretler gerçekleştirmektedir. Şirket, yüz yüze görüşmeler sonucu kamu kurumlarının

beklentilerini öğrenmekte, gelen talepler ve iletilen görüşlerle iş süreçlerini iyileştirme fırsatı yakalamaktadır. Bu doğrultuda hizmet bölgelerinde muhtar toplantıları başta olmak üzere belediye ve kaymakamlıklar gibi farklı paydaşlarla buluşmalar düzenlemiştir.

Enerjisa Enerji sektörü ileriye taşıyan ve iş dünyasında sürdürülebilirlik vizyonunun yaygınlaştırılmasına yönelik çalışmalara liderlik düzeyinde katkı vermek üzere sivil toplum kuruluşlarına üyelikler gerçekleştirmektedir. Bu kuruluşlar yandaki gibidir:

Elektrik Dağıtım Hizmetleri Derneği	ELDER
Türk Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği	TÜSİAD
UN Global Compact	
Uluslararası Yatırımcılar Derneği	YASED
Güneş Enerjisi Yatırımcıları Derneği	GÜYAD
Türkiye Kojenerasyon Derneği	TÜRKOTED
İş Dünyası ve Sürdürülebilir Kalkınma Derneği	SKD
Yeni Yatırımcı İlişkileri Derneği	TÜYİD
Türkiye Kurumsal Yönetim Derneği	TKYD
EUROGIA2020	

İNSAN KAYNAKLARI

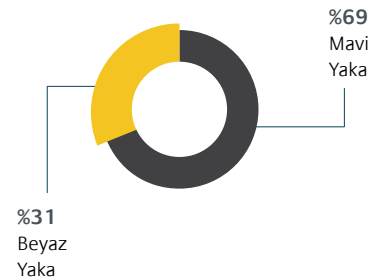
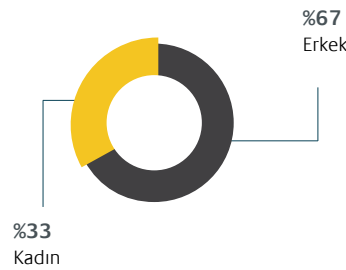
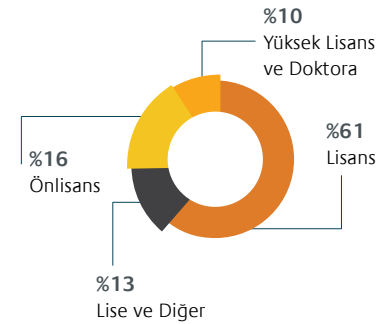
Türkiye'nin en büyük elektrik dağıtım ve perakende satış şirketi Enerjisa Enerji'nin sektöründe lider olmasını sağlayan en önemli unsurlardan biri insan kaynağıdır. İnsan kaynakları uygulamalarıyla çalışma ortamında organizasyonel iklimi, iletişimi ve kültürü geliştirmeyi hedefleyen Şirket, fırsat eşitliğini gözeterek çalışanlarının liderlik özelliklerini ortaya çıkarmaya; onlara eğitim ve gelişim fırsatları sunmaya odaklanmaktadır.

Enerjisa Enerji kendi sektöründe tercih edilen bir işveren olmak ve tüm sektörlerden şirketler arasında ilk 15 içinde yer almak vizyonu ile da insan kaynakları süreç ve uygulamalarına odaklanmaktadır. Bu uygulamalarla;

- Pozitif organizasyonel iklimi, iletişimi ve kültürüyle öne çıkan anlamlı bir çalışma ortamı yaratmayı,
- Liderleri ve iyi yönetim uygulamalarını geliştirmeyi,
- Tüm insan kaynakları süreçlerinde her türlü fırsatı

hiçbir ayırım gözetmeksizin potansiyel ve mevcut tüm çalışanlarına tam bir eşitlik içinde sunmayı,

- Farklı büyüme ve ilerleme imkanları sağlayan eğitim ve gelişim fırsatları yaratmayı,
- Enerjisa Enerji'nin işveren markasını güçlendirerek yeteneği çekmeyi ve elde tutmayı,
- Paydaş bağlılığı ve memnuniyetini maksimize edecek operasyonel mükemmelliği sağlamayı hedeflemektedir.

ÇALIŞAN SAYISI
DAĞILIMIBEYAZ YAKA CİNSİYET
DAĞILIMIBEYAZ YAKA ÖĞRENİM
DURUMUTOPLAM
10.240ORTALAMA YAŞ: 35
ORTALAMA KIDEM: 4,9

YETENEK YÖNETİMİ

Enerjisa Enerji'nin çalışan portföyünü 4 farklı kuşaktan oluşmaktadır. Şirket 10 bin çalışanının her birini bir "yetenek" olarak değerlendirmektedir. Buradan hareketle de insan kaynakları yönetimi alanında küresel trendleri takip etmekte ve öncelikleri doğrultusunda yeni yaklaşımları hayata geçirmektedir.

Enerjisa Enerji'nin en önemli değerlerinden biri sürekli gelişimdir. Hep daha iyi olmak için geçmiş deneyimlerinden öğrenmekte, gelecek vizyonu ile gelişmekte ve değişimin öncüsü olmaktadır. Benimsediği yüksek performans kültürü doğrultusunda da yenilikten heyecan duyan bir merak ve vizyonunu destekleyen yetenek yönetimi uygulamalarıyla nitelikli gençleri ve tecrübeli profesyonelleri bünyesine katmayı ve sahip olduğu yetenekleri geliştirmeyi hedeflemektedir.

Şirket, organizasyonel başarının temelinde bireysel başarıların olduğuna inanmaktadır. Bu doğrultuda çalışanların performans ve yetkinliklerini tespit etmek ve değerlendirmek için farklı yetenek yönetimi sistemleri kullanmaktadır.

Enerjisa Enerji, organizasyonunun sürdürülebilirliğini sağlamak üzere tüm kritik pozisyonların kısa ve orta vadedeki yedekleme planlarını her yıl gerçekleşen potansiyel değerlendirme çalışmalarına paralel olarak oluşturmakta ve bu doğrultuda çalışanlarının kariyer ve gelişim takibini yapmaktadır. Şirket, çalışanlarını liderlik, bireysel ve profesyonel gelişim programları ve araçlarıyla desteklemektedir.

Enerjisa Enerji 10 bin çalışanının her birini "yetenek" olarak değerlendirmektedir.

İNSAN KAYNAKLARI

LİDERLİK GELİŞİM PROGRAMLARI VE ARAÇLARI

Programın Adı	Kapsamı
LEAP (Leadership Acceleration Program) - LEAP Digital	<p>LEAP'in (Leadership Acceleration Program) 2019 yılındaki devamı niteliğindedir. Direktör seviyesindeki yöneticilerin dijitalleşmenin getirdiği fırsatları kendi sektörlerine proaktif bir şekilde yansıtılmalarını ve dijital çağın gerektirdiği liderlik yetkinliklerini geliştirmelerini sağlamak amacıyla yaratılmıştır. Leap Digital, Financial Times derecelendirmesine göre Avrupa'nın yönetici yetiştiren en iyi okulları arasında bulunan European School of Management and Technology'nin (ESMT, Berlin) dijital alandaki ve enerji endüstrisindeki uluslararası araştırmaları doğrultusunda tasarlanmıştır; ESMT'nin Türkiye akademik partneriyle yerleştirilmiştir.</p> <p>Program 4 modülden oluşmaktadır. Ekim 2019'da gerçekleşen ilk modüle Enerjisa'nın 20 direktörü katılmıştır.</p> <p>Center of Creative Leadership'in (CCL) geliştirdiği Digital Transformation Readiness envanteriyle başlayan ilk modülde; enerji şirketleri açısından dijital dünyadaki fırsatlar ile yeni iş yapış şekillerine teknolojik ve organizasyonel yetkinlikler boyutları bakımından odaklanılmıştır.</p>
STEP Programı	<p>Sabancı Üniversitesi EDU iş birliğinde gerçekleştirilen Yönetici Gelişim Programı STEP ile müdür ve grup müdürü seviyesindeki yöneticilerin liderlik vasıflarının artırılması hedeflenmektedir. Programın 15 orta kademe yöneticiden oluşan ilk grubu 2018 yılında eğitimlerini tamamlamıştır. Program, katılımcıların geribildirimleri ve Şirket'in 2019 öncelikleri doğrultusunda yüksek performans kültürünün sürekliliğini sağlamak üzere revize edilmiştir.</p> <p>Revizyon sürecinde Yeni Neslin Sabancı'sı vizyonu, Enerjisa değerleri ve yetkinlikleri, stratejik öncelikler ele alınmış ve programa 360 derece Liderlik: Kendim- Ekibim-Şirketim-Gelecek konuları dahil edilmiştir. Sınıf içi eğitimler, online simülasyon, tele-class, peer to peer geribildirim, vaka analizi, öğrenme günlüğü gibi çok yönlü araçları içeren Step Programı 3'er gün süren 2 modülden oluşmaktadır. 66 müdür programı 2019 yılında tamamlamış, 76 müdür kalan 2. modüllerini 2020 yılının ilk çeyreğinde tamamlayacaklardır.</p>
JUMP Programı	<p>Takım ve süreç yöneticisi yönetsel rollerini üstlenen Enerjisalıların, mevcut rollerindeki etkinliklerini artırmalarını desteklemek ve liderlik becerilerini geliştirmek için karma öğrenme metoduyla tasarlanmıştır. 2017 Aralık ayında yolculuğuna başlayan programın 263 katılımcısı son atölye çalışmasına 2019 yılının ilk yarısında katılıp programı tamamlamıştır. 2019 yılının ikinci yarısında yeni dönem programı Jump 2.0 için tasarım çalışmaları başlamıştır.</p>
Young Energy	<p>Kariyerinin başındaki yüksek potansiyelli insan kaynağını geliştirmek ve geleceğin yönetici adaylarını yetiştirmek üzere 2010 yılında başlatılmıştır. 4 jenerasyon mezun vermiştir. 5. jenerasyon süreci 2019'da başlamıştır. 2019'da programı güçlendirmek ve zenginleştirmek üzere Yeni Neslin Sabancı'sı vizyonu, Enerjisa Enerji değerleri, yetkinlikleri ve stratejik öncelikleri de göz önünde bulundurularak bazı değişiklikler yapılmıştır. Program ilk kez Enerjisa Enerji dışına da duyurulmuş ve yaklaşık 6.000 başvuru alınmıştır. Hem içeriden hem dışarıdan gelen başvurular, farklı ölçme ve değerlendirme araçlarıyla incelenerek Young Energy 5. Jenerasyon olacak 28 katılımcı belirlenmiştir. Aralık 2019'da 3 günlük ilk modüle katılan "Young Energy"ler enerji endüstrisini ve Enerjisa Enerji'yi yakından tanıdıkları eğitimler almış, grup aktivitelerine katılarak birbirlerini daha yakından tanıma imkanı bulmuşlardır.</p>

	<ul style="list-style-type: none"> 2018 yılında Genç Enerjisa'lıların enerjisi, bakış açısı, potansiyeli ve çeşitliliğinden ilham almak üzere oluşturulan Genç Danışma Kurulu planlandığı üzere 2019 yılında Enerjisa Enerji'nin Liderlik Takımı'na danışmanlık yapmıştır. Kurul üyeleri, yıl boyunca Enerjisa Enerji Liderlik Takımı ile bir araya gelmiş, Şirket'e değer katmak üzere geliştirilen çeşitli projelerde ve yapılan görevlendirmelerde yerini almıştır. Sabancı Holding tarafından düzenlenen üst düzey liderlik gelişim programı X-CELERATE, gelecek rollere hazırlanan orta seviye yöneticiler için hazırlanan X-Posure ve potansiyeli yüksek genç çalışanların katıldığı genç yetenek programı TPX liderlik gelişim programlarına da 2019 yılında hedef kitleye uygun Enerjisa Enerji çalışanlarından katılım olmuştur. Yeni Bir Lider Derneği'nin Boğaziçi Üniversitesi iş birliğiyle hazırlayarak sunduğu eğitim, mentorluk, koçluk ve network buluşmalarından oluşan liderlik gelişim programı Yeni Bir Lider Profesyonel'e 2019 yılında 9 Enerjisa Enerji çalışanı katılmıştır. Şirket'in yeni nesil yetenek yönetimi programı olan Enter projesi kanalıyla elektrik elektronik mühendisliği 4. sınıf öğrencilerine ve bu alanda yüksek lisans yapanlara enerji sektörünü ve Enerjisa Enerji dağıtım süreçlerini deneyimleyecekleri bir fırsat sunulmuştur. Bir yıl boyunca devam eden programda Yatırım Yolu, Müşteri Yolu ve Şebeke Yolu olarak adlandırılan bölümlerde rotasyonlu olarak görev alan aday mühendisler, dağıtım bünyesindeki tüm mühendislik fonksiyonları hakkında bilgi edinirken, kendilerine atanan yetenek koçları aracılığıyla hem mentorluk desteği almış hem de ilgi alanlarını keşfedebilme olanağı yakalamıştır. 2018 yılında programa dahil olan aday mühendislerden 12'si dağıtım şirketlerinde işe başlamıştır. 2019 yılı Ekim ayında başlayan 3. dönem Enter programıyla 26 yeni aday mühendis bir yıllık serüvenlerine 3 bölgede başlamıştır.
Diğer	

BİREYSEL GELİŞİM PROGRAMLARI VE ARAÇLARI

Programın Adı	Kapsamı
YODA Mentorluk ve YODA Tersine Mentorluk	<p>2017 yılında tasarlanan YODA Mentorluk ve YODA Tersine Mentorluk programları ile Enerjisa Enerji'deki farklı nesillerin birbirlerinden öğrenmelerini sağlayacak bir platform oluşturmak hedeflenmiştir. Yeni nesil çalışanların Enerjisa Enerji Üst Yönetimi'ne mentorluk yapma fırsatı bulduğu YODA Tersine Mentorluk programı sektörün ilklerinden olma özelliği taşımaktadır. Program 2019'da direktör seviyesine yaygınlaştırılmıştır ve hem menti olarak direktörlerin hem de mentor olmak isteyen genç Enerjisa'lıların program başvuruları alınmıştır. 2020 yılında eğitimlerini tamamlayan mentor ve mentiler görüşme sürecine başlayacaktır.</p>
EnAkademi	<p>Enerjisa'lıların kariyer yolunda hedeflerine ulaşmaları için ihtiyaçları olan bireysel gelişim araçlarını onlara sunan bir gelişim platformudur. EnAkademi içerikleri, yenilenen Enerjisa Enerji Etkinlik Modeli'ne göre güncellenmiş ve 2019 yılında da Enerjisalıların bireysel gelişimlerini desteklemek üzere etkin olarak kullanılmıştır.</p>
Gate: Kişisel Farkındalık Yolculuğu	<p>Çalışanların gelişime açık ve güçlü yönlerini kendilerinin keşfetmelerini hedefleyen bir programdır. Tüm uzman seviye çalışanlara yönelik bu programın tasarımı ve platform hazırlığı 2019 yılında tamamlanmış ve 50 çalışanla pilot çalışma yapılmıştır.</p> <p>Katılımcılara, farkındalık kazandıkları konularda kendilerini geliştirebilmeleri adına e-egitim, video, makale gibi araçlar EnAkademi Bireysel Gelişim Platformu üzerinden önerilmektedir.</p> <p>Bu programla çalışanlar, yöneticileriyle birebir hedef görüşmeler planlamakta ve bunların takibini yapabilmektedir. Enerjisa Enerji 2020 yılı içinde çalışanlarının bu program aracılığıyla kendinde belirlediği gelişime açık yönlerine yönelik sınıf için eğitimleri düzenlemeyi planlamaktadır.</p>

İNSAN KAYNAKLARI

PROFESYONEL GELİŞİM PROGRAMLARI VE ARAÇLARI

Programın Adı	Kapsamı
İleri Veri Analitiği Akademisi	Sabancı Holding, Sabancı Üniversitesi ve Sabancı Üniversitesi Yönetici Geliştirme Birimi EDU iş birliğiyle hayata geçirilen programa Enerjisa Enerji, 2019 yılında 16 çalışanıyla katılmıştır. Tüm Şirket çalışanları programı başarıyla tamamlamış, bir Enerjisa'lı da programdan en başarılı 3 kişiden biri olarak mezun olmuştur.
Satış Okulu	Müşteri odaklı bakış açısını ve satış becerilerini geliştirmeyi amaçlayan bir gelişim programıdır. Bu okul kapsamında, yeni yetkinlik seti ile Takım Lideri Gelişim Atölyesi programı 2019 yılında başlamıştır. Müşteri hizmetleri ve satış çalışanları ile yöneticilerinin liderlik potansiyelini geliştirmek amacıyla tasarlanan ve 5 modülden oluşan program, 2020 yılında 5. modülün tamamlanmasıyla sona erecektir. 2019 yılında Satış Okulu kapsamında satış ekipleri için tasarlanan diğer eğitimler de tamamlanmıştır.
KOZA Gelişim Programı	KOZA, satış temsilcisi/yetkilisi gelişim programı olarak satış fonksiyonundaki genç yetenek havuzunu beslemek amacıyla 2019 yılında başlamıştır. Katılımcılar, çeşitli ölçme ve değerlendirme araçları kullanılarak belirlenmiştir. Bir yıl sürecek program katılımcıların gelişimini destekleyen 3 modülden oluşmaktadır ve 2020 yılında da devam edecektir.
Birbirimizden Öğreniyoruz	Birbirimizden Öğreniyoruz eğitim programı 2019 yılında Enerjisa Enerji Satış ve Grup şirketinde başlamıştır. Programın amacı Şirket bünyesinde birbirinden öğrenme kültürünü yaymak; çalışanların bilgi ve birikimlerini birbirleriyle paylaşmasını sağlamaktır. Bu programda talepte bulunan çalışanların eğitim ihtiyaçları iç eğitimlerin hazırladığı ve tasarım koçluğu ile desteklenen eğitim içerikleri yoluyla karşılanmaktadır.
Teknoloji Gelişim Atölyesi	Enerjisa Enerji bilişim ekiplerinin yükselen trendler yoluyla etkin iş yapma kültürlerini beslemek amacıyla tasarlanmış ve 2019 yılında devreye alınmıştır. Teknoloji Gelişim Atölyesi'nde 2 yıl boyunca tüm bilişim ekiplerinin trend teknolojiler ve yeni proje yönetimi metodolojileri kapsamında çeşitli eğitim ve uygulamalara katılmaları sağlanacaktır.

DİĞER PROGRAMLAR

Pusula Mesleki Gelişim Programı kapsamında dağıtım şirketleri eğitim ve gelişim süreçleri yürütülmektedir. Enerjisa Enerji bu programla çalışanlarına kişisel, mesleki ve teknik alanlarda ve İSG konusunda gelişim fırsatları sağlamaya devam etmektedir. Pusula Mesleki Gelişim eğitimleri kapsamında Müşteri Operasyonları Grup Müdürlüğü süreç eğitimlerini gerçekleştirmiştir. Müşteri Operasyonları ticari kayıplar sürecindeki iş verimliliğinin ve iş çıktılarının kalitesinin artırılmasını amaçlayan eğitimlere bine yakın müşteri operasyonları saha çalışanı katılmıştır.

Yine Pusula Mesleki Gelişim eğitimleri kapsamında İnsan Kaynakları Teknik Eğitim ekibi Şebeke Operasyonları saha çalışanlarına yönelik olarak Sahada Güvenli Çalışma eğitimleri gerçekleştirmiştir. Eğitimlere yaklaşık 500 saha çalışanı katılmıştır.

Dağıtım şirketlerinde çalışan mühendislerin gelişimini hedefleyen Mühendis Gelişim Okulu 2019 yılında teorik ve uygulamalı 1. modül eğitimlerine devam etmiştir. Mühendis Gelişim Okulu, dağıtım operasyonları faaliyetlerine yönelik bir eğitim sistematığının oluşturulmasını, elektrik ve elektrik-elektronik mühendislerin teknik kapasitelerini ve teknik verimliliğini artırmayı, iş kazalarının önüne geçmeyi amaçlamaktadır. 2019 yılında Enerjisa Enerji bünyesinde çalışan 300 mühendis eğitimlere katılmıştır.

Malzeme ve Kalite Kontrol Müdürlüğü Şebeke Operasyonları ve Yapım İşleri çalışanlarına sahada karşılaşılabilecekleri malzeme kaynaklı olumsuz durumlarda daha donanımlı olabilmeleri amacıyla malzemeleri tanıtmış ve arıza senaryoları üzerinden uygulamalı arıza giderme eğitimleri vermiştir. Eğitimlere AYEDAŞ Bölgesi'nde 116, Başkent Bölgesi'nde 240 ve Toroslar Bölgesi'nde 353 olmak üzere toplamda 709 Enerjisa Enerji çalışanı katılmıştır.

Şirket'in en önemli önceliklerinden olan müşteri memnuniyetini artırmaya yönelik adımlardan biri de dağıtım operasyonlarını yürüten saha çalışanları için geliştirilmiş "Müşterilerimiz" eğitimidir. Sabancı Üniversitesi Yönetici Geliştirme Birimi EDU tarafından gerçekleştirilen ve Ocak 2018'den beri devam eden

eğitilmeye 2019 yılında 1.100 Enerjisa Enerji çalışanı katılmıştır.

Çalışanların sürekli gelişimini desteklemek amacıyla kurulmuş olan Dağıtım Mobil Eğitim Merkezi 2019 yılında da Türkiye'nin yollarını birer okula dönüştürmeye devam etmiştir. Başkent ve Toroslar bölgelerindeki bazı operasyon merkezlerinde saha operasyonları çalışanlarının teknik eğitimleri gerçekleştirilmiştir.

2017 yılı sonunda T.C. Milli Eğitim Bakanlığı ile imzalanan Mesleki Eğitimde İş birliği Protokolü kapsamında Şirket, hem Enerjisa Enerji teknik eğitim merkezlerinde hem de Mobil Eğitim Merkezi'nde 1.000'i aşkın meslek lisesi ve meslek yüksekokulu öğrencisine temel elektrik eğitimi vermiş ve öğrencileri elektrik dağıtım sektörüyle ilgili bilgilendirmiştir.

Şirket, ilgili protokol kapsamında meslek lisesi elektrik-elektronik öğretmenlerine yönelik olarak Elektrik Dağıtım Eğitimliği Kursu düzenlemiştir. Şirket'in T.C. Milli Eğitim Bakanlığı Öğretmen Yetiştirme ve Geliştirme Genel Müdürlüğü iş birliğiyle düzenlediği mesleki gelişim programına Enerjisa Enerji'nin 3 bölgedeki teknik eğitim merkezlerinde Türkiye'nin farklı illerinden 75 öğretmen katılmıştır. Şirket, geleceğin enerji sektörü çalışanlarını yetiştiren öğretmenlere elektrik dağıtım sektöründeki güncel uygulamalar hakkında bilgi vermiştir. Tüm öğretmenler teknik saha gezileri, şebeke ve müşteri operasyonları, müşteri ilişkileri ve insan kaynakları uygulamaları konusunda teorik ve uygulamalı olarak bilgi aldıkları kursu ilgili sınavları da vererek başarılı bir şekilde tamamlamıştır.

Enerjisa Enerji dağıtım şirketlerinde saha çalışanlarının iş süreçlerindeki ihtiyaçlarına yönelik olarak çok sayıda ağaç kesme, işaretçi-sapancı, kaynakçılık gibi mesleki eğitim programları gerçekleştirmiştir.

2012 yılında başlayan ve özel şirketlerin katılımıyla T.C. Milli Eğitim Bakanlığı Mesleki ve Teknik Eğitim Müdürlüğü Protokolü aracılığıyla uygulanan gönüllülük temelli bir program olan Meslek Lisesi Koçları Programı'nda Enerjisa Enerji gönüllü çalışanları, 10. ve 11. sınıf meslek lisesi öğrencilerine grup koçluğu yapmaktadır. Her buluşmada farklı kişisel gelişim konuları üzerinde durulmaktadır. Şirket,

İNSAN KAYNAKLARI

iki yıl süren bu programla meslek lisesi öğrencilerinin farkındalık seviyesini artırmayı amaçlamaktadır. Gönüllü olarak projeye katkı sağlayan Enerjisa Enerji koçları ise sosyal sorumluluklarını yerine getirerek toplumsal fayda sağlama fırsatı yakalamaktadır. Şirket, program kapsamında 2019 yılında 34 koç ile Ankara, İstanbul, Adana illerinde 129 öğrenciye ulaşmıştır.

Bunların yanı sıra Enerjisa Enerji; yüksek lisans, online yabancı dil, bilgi güvenliği, rekabet hukuku, etik ve diğer mesleki teknik eğitimlerle çalışanlarının profesyonel ve kişisel gelişimlerini 2019 yılında da desteklemeye devam etmiştir.

YÜKSEK PERFORMANS KÜLTÜRÜ

Enerjisa Enerji'nin stratejik önceliklerinden biri sürekli öğrenme, çeviklik, tutku, azim ve sorumluluk bilincine dayanan Yüksek Performans Kültürü'dür. Şirket bu kültürün sürdürülmesini desteklemek amacıyla 2019 yılında öncelikli olarak Performans Yönetim Sistemi'ne odaklanmıştır.

Enerjisa Enerji, hedef belirleme sürecinin organizasyon genelinde aynı yaklaşımla yürütülmesini sağlamak amacıyla müdür ve üzeri seviyedeki yaklaşık 200 yöneticisiyle 26 çalıştay gerçekleştirmiştir. Fonksiyon yöneticilerinin ev sahipliğinde yapılan çalıştaylarda Şirket hedeflerinin fonksiyonlara ve bireylere aynı yaklaşımla yayılması ve Şirket'in stratejik öncelikleriyle ilişkilendirilmesi sağlanmıştır.

Enerjisa Enerji, çalışanlar tarafından paylaşılan ihtiyaçlar ve verilen geribildirimler doğrultusunda yıl içinde performans sürecinde Yüksek Performans Kültürü'nü destekleyecek bazı güncellemeler yapmıştır. Böylece Performans Yönetim Sistemi yıl boyunca hedeflerin güncellenmesine olanak tanıyan; sürekli, esnek ve performans diyalogunu destekleyen bir yapı haline gelmiştir.

Enerjisa Enerji, tüm bunların yanı sıra 2019 yılında yenilenen Şirket değerlerinin iletişim ve ilgili insan kaynakları süreç ve sistemlerine entegrasyonu çalışmalarıyla Yüksek Performans Kültürü'nün içselleşmesi ve sürdürülmesini hedef almıştır.

DİJİTAL DÖNÜŞÜM, TEKNOLOJİ VE YENİ TRENDLER

Enerjisa Enerji çalışanlarının Dünya'da ve Türkiye'de yaşanan dijital dönüşümün, teknolojik gelişmelerin ve yeni trendlerin Şirket'in iş yapış biçimlerine etkilerini anlaması ve mevcut iş yapış biçimlerinde gerekli değişim ve dönüşümleri gerçekleştirebilmesi amacıyla 2019 yılı başında Trend Talks buluşmaları başlamıştır.

Şirket'in faaliyet gösterdiği illerde 3 ayda bir farklı konuk konuşmacılar ve panel katılımcılarıyla yapılan Trend Talks buluşmalarına, farklı lokasyonlardaki Enerjisa Enerji çalışanları canlı yayın üzerinden interaktif şekilde katılabilmektedir. 2019 yılı içerisinde farklı Enerjisa Enerji bölgelerinde yapılan 4 farklı buluşmaya 2.500 çalışan katılmıştır.

Şirket, Sabancı Topluluğu İnsan Kaynakları ve Sabancı Dx ile birlikte 2019 yılında gerçekleştirdiği projelerle şirket stratejileri, taahhüt ve hedeflerini destekleyecek; şeffaflığa dayanan, çevik ve esnek, kullanıcı dostu, iş birliğini artıran, açık ve sürekli geribildirim diyalogları ile beslenen, web ve mobil uygulama üzerinden kullanılabilen Performans Yönetim Sistemi'ni tasarlamıştır. Enerjisa Enerji ayrıca Sosyal Ağ projesi ile Sabancı Topluluğu çalışanları arasında ve şirketlerin kendi içlerinde iletişimi ve iş birliğini artıracak, kullanımı kolay, güvenilir mobil ve web platform seçimleriyle tasarımları tamamlamıştır.

Şirket, insan kaynakları alanında analitik modelleme çalışmalarına hazırlık amacıyla 2019 yılı süresince veri kalitesi çalışmaları yapmış, oluşturulan veri güncelleme platformu ile beyaz yaka çalışanların kaynak sistemlerde yer alan verilerini gözden geçirmelerini ve güncellemelerini sağlamıştır.

İKON; DİJİTAL İNSAN KAYNAKLARI PLATFORMU

Enerjisa Enerji, 2018 yılında canlıya aldığı Dijital İnsan Kaynakları Platformu İKON ile mobil olarak farklı coğrafyalarda yaşayan 10 bin çalışanın aynı anda şirket içindeki gelişmelerden haberdar olmasını 2019 yılında da sağlamaya devam etmiştir. İKON üzerinde yapılan geliştirmelerle çalışanların günlük hayatlarında ihtiyaç duyacakları kişisel bilgilerine anlık olarak ulaşabilmeleri mümkündür. Bordro görüntüleme, uzaktan çalışma planlama ve uzaktan çalışan ekip arkadaşlarını görebilme gibi özellikler İKON'a eklenmiştir.

Şirket, yıl içinde düzenlenen yarışmalar ve canlı yayınlarla çalışanların İKON'u kullanma oranları ve sıklığını büyük ölçüde artırmıştır. Yıllık izin sürecinin de mobil, daha etkin ve kullanıcı dostu şekilde yürütülmesini sağlayabilmek adına mobil İK uygulamasının İKON'a taşınmasıyla ilgili ön hazırlık çalışmalarını yapmıştır. Enerjisa Enerji bu süreci 2020 yılında tamamlamayı planlamaktadır.

Şirket, işe alım süreçlerinde ilgili pozisyonun gereklilikleri doğrultusunda online özgeçmiş veri tabanından, online mülakatlardan ve online testlerden yararlanmaktadır. Bu sayede hem süreçleri hızlandırmakta hem de farklı lokasyonlardaki adaylara ulaşırken maliyet avantajı sağlamaya devam etmektedir. Şirket, işe alım sürecinin uçtan uca dijital bir platformda yönetilmesiyle ilgili ön çalışmaları gerçekleştirmiştir. Süreç 2020 yılında dijital platforma taşınacaktır.

İNSAN KAYNAKLARI

ÖDÜLLENDİRME VE YAN HAKLAR

Enerjisa Enerji'de ödüllendirme ve yan haklar; adil, şeffaf, rekabetçi ve yüksek performansı ödüllendiren prensiplere dayanmaktadır. Şirket tüm süreçlerde ücret piyasası, faaliyet gösterilen sektör, Sabancı Holding uygulamaları, makroekonomik göstergeleri dikkate almaktadır.

Enerjisa Enerji düzenli piyasa analizleriyle rekabetçi ve adil bir ücret politikasının uygulanmasını, ihtiyaç duyulan yeteneklerin organizasyona çekilmesini ve mevcut çalışanların bağlılığını yüksek tutarak olumlu ve rekabetçi çalışma ortamı yaratmayı amaçlamaktadır.

Sana Değer Çevrimiçi Ödüllendirme Platformu, çalışanın kurum kültürünün, iş yapma biçiminin oluşumuna, işleyişine ve olumlu gelişimine katkıda bulunması sonucunda ortaya çıkan tanıma ve takdir fırsatlarını desteklemek amacıyla kullanılmaktadır. Sana Değer ile geliştirilen çeşitli uygulamalarla çalışanların; bireysel çaba ve gelişmelerini, kurumsal gelişime katkılarını takdir edebilmeye, özel ve önemli günlerinde yanlarında olabilmeye ve çalışanların birbirlerini takdir edebilmelerine olanak sağlanmaktadır.

Şirket, 2019 yılında gerçekleştirdiği kademe yapısı gözden geçirme çalışmaları kapsamında tüm kademeleri dünya genelinde yaygın şekilde kullanılan iş değerlendirme metodolojisiyle yeniden değerlendirmiştir.

Bu çalışmaya paralel olarak unvan yapısı ve yan haklarda güncellemeler yapmıştır. Enerjisa Enerji, çalışanlarının eşit fırsatlardan yararlanmasını desteklemek amacıyla tüm beyaz yaka rollerdeki çalışanları hayat sigortası ve özel sağlık sigortası kapsamına dahil etmiştir.

Şirket, Çalışan Destek Programı ile çalışanlarının ve aile bireylerinin yararlanabildiği psikolojik, tıbbi, mali ve hukuki konulardaki uzman desteğiyle çalışanlarına kişisel sorunlarını çözmeleri için sağladığı danışmanlık hizmetini 2019 yılında da devam ettirmiştir. Bu program ile çalışanların performansını etkileyen problemlerin çözümüne proaktif destek sağlamak ve ilgili sorunları minimuma indirmek hedeflenmektedir.

Enerjisa Enerji, Esnek Çalışma Saatleri Modeli ve Uzaktan Çalışma Modeli'ni 2019 yılında tüm genel merkezlerde uygulamaya almıştır. Bu uygulamayla çalışanların verimliliğini artırmayı ve iş özel yaşam dengesini sağlamalarına destek olmayı hedeflemektedir.

TOPLU İŞ SÖZLEŞMESİ

Enerjisa Enerji Dağıtım Şirketleri ve TES-İŞ Sendikası (Türkiye Enerji, Su ve Gaz İşçileri Sendikası) arasında 3 yıl (01.03.2018-28.02.2021) süreyle geçerli olacak şekilde bağitlanmış bir Toplu İş Sözleşmesi (TİS) mevcuttur. Söz konusu TİS kapsamında 7.012 mavi yaka çalışanın, ücret ve çalışma koşulları yürürlükteki TİS hükümlerine göre belirlenmiş bulunmaktadır.

TES-İŞ Sendikası; 64.102 üyesi ile (2019-Temmuz) üye sayısı açısından Türkiye'nin 7. ve enerji iş kolunun ise en büyük sendikasıdır.

ÇALIŞAN HAKLARININ KORUNMASI

Enerjisa Enerji çalışanlarının hakları, yürürlükteki yasal mevzuat, çalışan ve işveren arasında akit altına alınmış iş sözleşmeleri ve etik kurallar çerçevesinde korunmakta ve yönetilmektedir.

Kişisel Verilerin Korunması Kanunu kapsamında gereklilikler uygulanmakta ve raporlanmaktadır. Çalışanların tüm hakları yürürlükteki mevzuata tam uyumlu şekilde yerine getirilmektedir.

Enerjisa Enerji İş Etiği Kuralları çerçevesinde çalışanların özlük haklarının tam ve doğru biçimde kullanılması sağlanmaktadır. Çalışanlara dürüst ve adil yaklaşılmakta, ayrımcı olmayan, güvenli ve sağlıklı bir çalışma ortamı taahhüt edilmektedir.

Sosyal sorumluluk bilinciyle çalışanlar uygun sosyal ve toplumsal faaliyetlere gönüllü olmaları konusunda da desteklenmekte, iş hayatı ile özel hayat arasındaki denge gözetilmektedir.

AYRIMCILIK VE KÖTÜ MUAMELEYİ ÖNLEME

Çalışanların ayrımcılık ve kötü muameleye maruz kalmadığı adil bir çalışma ortamının oluşturulması ve sürdürülmesi Enerjisa Enerji'nin en önemli önceliklerindedir. Tüm faaliyetler yürürlükte olan yasal düzenlemeler ile Enerjisa Enerji İş Etiği Kuralları'na uygun şekilde yürütülmektedir. Etik Komite, ayrımcılık ve kötü muameleye konu olabilecek her türlü eylemin çalışanlar tarafından gizlilik prensipleri doğrultusunda bildirilmesini ve gerekli aksiyonların alınmasını sağlamakla yükümlüdür.

Şirket'in tüm uygulamalarında eşitlikçi, adil ve performansa dayalı bir yapı esastır. Enerjisa Enerji'nin işe alım prosedüründe de belirttiği gibi işe alımlar kurum kültürü, şirket hedefleri, pozisyona özel yetkinlikler, bilgi ve deneyim bazında en uygun adayı bulup yerleştirecek şekilde cinsiyet, milliyet, inanç, etnik köken ayrımı gözetmeksizin yapılmaktadır. Ayrıca çalışanların işe alım sonrasındaki çalışma hayatları boyunca şirketin sunduğu fırsatlardan eşit şekilde yararlanmalarına önem verilmektedir.

ÇALIŞANLARIN YÖNETİME KATILIMI

Enerjisa'nın değerlerinden biri olan "Katılım" değeri doğrultusunda çalışanların her fırsatta karar alma süreçlerine katılımı desteklenmektedir. Çalışanların yönetime katılımı; Şirket içinde yapılan periyodik toplantılar, yıllık hedef belirleme ve performans değerlendirilmesi toplantıları, canlı yayınlar, yetki ve

sorumluluklar çerçevesinde karar alma mekanizmalarına, komitelere ve projelere dahil edilmeleri yoluyla yapılmaktadır.

Ayrıca çalışanlar intranet, yazılımlar, mobil uygulamalar (İKON), iletişim formları, öneri sistemi (Fikir Kumbarası), geribildirim mekanizmaları ve anketler gibi farklı platformlardan talep, öneri ve görüşlerini paylaşabilmektedir. Bu platformlar aracılığıyla elde edilen sonuçlar analiz edilerek, gerekli değişimler için aksiyon planları oluşturulmaktadır.

Öneri, Tanıma ve Takdir sistemleri doğrultusunda, katılım sağlayan çalışanlar, yetkili takımlar tarafından ele alınmakta ve gerektiğinde ödüllendirilmektedir. Potansiyeli yüksek çalışanların yönetim kararlarına katılımı özellikle desteklenmektedir. Çalışanlara farklı iletişim kanalları aracılığıyla şirket içindeki gelişmeler aktarılmaktadır. Her yıl düzenlenen yönetim toplantılarıyla çalışanlar Şirket'in genel durumuyla ilgili bilgilendirilmektedir.

Bu yaklaşımlar yoluyla Şirket'in etkin yönetimini temin için çalışanların gerekli katılımı ve katkıları sağlanmaktadır. Her çeyrek sonunda düzenlenen canlı yayınlarla üst yönetim ekibi Enerjisa Enerji hakkındaki gelişmeleri tüm çalışanlarla paylaşmakta ve merak edilen soruları yanıtlamaktadır.

KURUMSAL SOSYAL SORUMLULUK YAKLAŞIMI

Enerjisa Enerji, enerji alanında en önemli konulardan biri olan enerji verimliliği hakkında “Enerjimi Koruyorum” sosyal sorumluluk projesiyle kamuoyu genelinde enerji tasarruf algısı uyandırmaya ve yaygınlaştırmaya devam etmektedir.

ENERJİMİ KORUYORUM

Türkiye'nin enerji alanında en önemli konularından biri enerji verimliliğidir. Enerjisa Enerji başta ilkököl öğrencileri nezdinde olmak üzere kamuoyu genelinde enerji tasarruf algısı uyandırmaya ve yaygınlaştırmaya önem vermektedir. Şirket, 2010 yılından bu yana T.C. Milli Eğitim Bakanlığı'yla imzaladığı protokol yoluyla hayata geçirdiği Enerjimi Koruyorum Projesi'nde çocuklarda enerji verimliliği konusunda farkındalık oluşturmayı hedeflemektedir. Bu kapsamda 2019 yılına kadar 14 ilde, 580 okuldan 250 binden fazla öğrenciye eğitim vermiştir. Projede bugüne kadar 380 enerjik Enerjisa Enerji çalışanı yer almıştır. Şirket, çalışanlarının desteğiyle ilkököl öğrencilerine enerji verimliliğiyle ilgili eğitim sunumu gerçekleştirmiş, ardından da profesyonel oyuncular “Küsmesin Yıldızlar” tiyatro oyununu sergilemiştir.

Enerjisa Enerji, Enerjimi Koruyorum kapsamına, ülke genelinde daha fazla öğrenciye ulaşmak için dijital kanalların kullanımını da entegre etmiştir. Proje internet sitesi olan www.enerjimikoruyorum.org üzerinden ve “Enerjimi Koruyorum” mobil uygulamasıyla çocuklar; enerji verimliliği oyununu oynayabilmekte, dünyanın enerji kaynaklarıyla ilgili bilgi edinerek oyunlar yardımıyla keyifli bir şekilde kısıtlı kaynakları nasıl koruyabileceklerini öğrenmektedir. Yeni bir şehir inşa ederken her adımda enerji tasarrufu sağlayacak yöntemleri öğrenmekte ve kendilerine akıllı bir kent kurabilmektedir.

Enerjimi Koruyorum, 2019 yılında uluslararası alanda bir başarıya imza atarak Communitas Awards'ta Etik ve Çevresel Sorumlulukta Liderlik Ödülü'nü kazanmıştır.

RAPORLAR VE MALİ TABLOLAR

BÜYÜME FOKUS DİSİPLİN SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK

Enerjisa Enerji A.Ş. ve Bağlı Ortaklıkları
31 Aralık 2019 Tarihi İtibarıyla Sona Eren Yıla Ait
Konsolide Finansal Tablolar ve Bağımsız Denetçi Raporu

Güney Bağımsız Denetim ve SMMM A.Ş.
Maslak Mahallesi Eski Büyükdere Cad.
Orjin Maslak Plaza No: 27
Kat: 2-3-4 Daire: 54-57-59
Sarıyer 34485
İstanbul - Türkiye

Tel: +90 212 315 3000
Fax: +90 212 230 8291
ey.com
Ticaret Sicil No: 479920
Mersis No: 0-4350-3032-60000017

BAĞIMSIZ DENETÇİ RAPORU

Enerjisa Enerji A.Ş. Genel Kurulu'na:

A) Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimi

1) Görüş

Enerjisa Enerji A.Ş. ("Şirket") ile bağlı ortaklıklarının ("Grup") 31 Aralık 2019 tarihli konsolide finansal durum tablosu ile aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait; konsolide kâr veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu, konsolide özkaynak değişim tablosu ve konsolide nakit akış tablosu ile önemli muhasebe politikalarının özeti de dâhil olmak üzere finansal tablo dipnotlarından oluşan konsolide finansal tablolarını denetlemiş bulunuyoruz.

Görüşümüze göre ilişikteki konsolide finansal tablolar, Grup'un 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla konsolide finansal durumunu ve aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal performansını ve konsolide nakit akışlarını, Türkiye Finansal Raporlama Standartlarına ("TFRS'lere") uygun olarak tüm önemli yönleriyle gerçeğe uygun bir biçimde sunmaktadır.

2) Görüşün Dayanağı

Yaptığımız bağımsız denetim, Sermaye Piyasası Kurulu'nca yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGGK") tarafından yayımlanan Türkiye Denetim Standartlarının bir parçası olan Bağımsız Denetim Standartlarına ("BDS'lere") uygun olarak yürütülmüştür. Bu Standartlar kapsamındaki sorumluluklarımız, raporumuzun Bağımsız Denetçinin Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları bölümünde ayrıntılı bir şekilde açıklanmıştır. KGGK tarafından yayımlanan Bağımsız Denetçiler için Etik Kurallar ("Etik Kurallar") ile konsolide finansal tabloların bağımsız denetimiyle ilgili mevzuatta yer alan etik hükümlere uygun olarak Grup'tan bağımsız olduğumuzu beyan ederiz. Etik Kurallar ve mevzuat kapsamındaki etiğe ilişkin diğer sorumluluklar da tarafımızca yerine getirilmiştir. Bağımsız denetim sırasında elde ettiğimiz bağımsız denetim kanıtlarının, görüşümüzün oluşturulması için yeterli ve uygun bir dayanak oluşturduğuna inanıyoruz.

3) Kilit Denetim Konuları

Kilit denetim konuları, mesleki muhakememize göre cari döneme ait konsolide finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konulardır. Kilit denetim konuları, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların bağımsız denetimi çerçevesinde ve konsolide finansal tablolara ilişkin görüşümüzün oluşturulmasında ele alınmış olup, bu konular hakkında ayrı bir görüş bildirmiyoruz.

Kilit Denetim Konusu

TFRS Yorum 12 - Hizmet İmtiyaz Sözleşmeleri

Grup, devlet ile olan hizmet imtiyaz antlaşmasının şartlarını göz önünde bulundurarak, TFRS Yorum 12 finansal varlık modelini uygulamış ve imtiyaz sözleşmelerine ilişkin finansal varlığı mali tablolarında tanımlamıştır.

Grup, imtiyaz sözleşmelerine ilişkin finansal varlığı üzerinden etkin faiz yöntemine göre hesapladığı geliri ise "Hizmet imtiyaz sözleşmesinden elde edilen faiz geliri" olarak muhasebeleştirilmektedir. Ayrıca, bilançoda taşınan imtiyaz sözleşmelerine ilişkin finansal varlık TFRS 9 "Finansal Araçlar" standardı kapsamında değer düşüklüğüne tabi bir varlık olduğu için kredi riski değerlendirmesi yaparak imtiyaz sözleşmelerine ilişkin finansal varlık için değer düşüklüğü karşılığı ayırmaktadır. 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla Grup'un finansal durum tablosunda 10.543.836 bin TL tutarında imtiyaz sözleşmelerine ilişkin finansal varlığı, 0.49 bin TL tutarında söz konusu varlık için ayrılan değer düşüklüğü ve 1 Ocak – 31 Aralık 2019 tarihleri arasındaki gelir tablosunda ise 1.959.219 bin TL tutarında hizmet imtiyaz sözleşmesinden elde edilen faiz geliri bulunmaktadır. TFRS Yorum 12 kapsamında muhasebeleşecek unsurların ve mevzuatın karmaşıklığı ve uygulanan varsayımlar (temel olarak enflasyon oranlarına ilişkin tahminleri içermektedir) dolayısıyla denetimimiz için önem arz etmektedir ve bu nedenle tarafımızca kilit denetim konusu olarak belirlenmiştir.

TFRS Yorum 12 kapsamında taşınan imtiyaz sözleşmelerine ilişkin finansal varlık ile ilgili detaylar konsolide finansal tablolara ilişkin dipnot 10'da açıklanmıştır.

Kilit denetim konusunun denetimde nasıl ele alındığı

- Hizmet İmtiyaz Sözleşmesi'nin temin edilerek söz konusu sözleşme şartları okunmuştur.
- İlgili hesaplama modelinin mevzuat açısından uygunluğu değerlendirilmiştir.
- Faiz gelirleri iç verim oranına bağlı olarak hesaplandığı için, iç verim oranının hesaplaması kontrol edilmiştir.
- Yapılan yatırımlar sonucu Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu ("EPDK")'nın ödemeyi taahhüt ettiği tutarlar gelir gereksinimi tebliğleriyle kontrol edilmiştir.
- Söz konusu makul getiri oranları Resmi Gazete'de yayımlanmış olan tebliğden kontrol edilmiştir.
- Hizmet imtiyaz sözleşmeleri modelinde oluşan dönem sonu imtiyaz sözleşmelerine ilişkin finansal varlık rakamı, dönem sonu finansal tablolarıyla karşılıklı olarak teyit edilmiştir.
- Yönetimin kullanmış olduğu kilit muhakemeler ve tahminler ile değer düşüklüğü hesaplamasında kullanılan yöntemler ve veri kaynaklarının makul olup olmadığı ve uygunluğu "TFRS 9 Finansal Araçlar" standardı kapsamında değerlendirilmiştir.
- Uygulanan muhasebe politikalarının TFRS 9'a, Grup'un geçmiş performansına, yerel ve global uygulamalara uygunluğu değerlendirilmiştir.
- Ayrıca, yukarıda sayılan özellikli muhasebeleşmeler kapsamında, finansal tablolarda ve açıklayıcı dipnotlarda yer alan bilgilerin uygunluğu ve açıklanan bilgilerin finansal tablo okuyucuları açısından yeterliliği tarafımızca değerlendirilmiştir.

Taşınan vergi zararları üzerinden hesaplanan ertelenmiş vergi varlığının geri kazanılabilirliği

Grup, 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla konsolide finansal tablolara ilişkin dipnot 24'te belirtildiği üzere taşınan vergi zararları üzerinden hesaplanan 185.354 bin TL tutarında ertelenmiş vergi varlığı taşımaktadır. Hesaplanan ertelenmiş vergi varlıklarının kısmen ya da tamamen geri kazanılabilir tutarı Grup Yönetimi tarafından mevcut koşullar altında varsayımlara dayanılarak tahmin edilmiştir. Değerlendirme sırasında, gelecekteki iş planları, son 5 yılda oluşan zararlar, kullanılmamış zararların son kullanılabileceği tarihler göz önünde bulundurulmuştur. Söz konusu varlıkların hangi ölçüde muhasebeleştirileceği, Grup Yönetimi'nin tahminlerine bağlı olduğundan, bu varlıklar kilit denetim konusu olarak değerlendirilmektedir.

Şerefiye değer düşüklüğü testi

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla hazırlanan konsolide finansal durum tablosunda, önceki satın almaların bir sonucu olarak 1.977.127 bin TL şerefiye yer almaktadır. TFRS uyarınca, Grup, şerefiyenin değer düşüklüğüne uğrayıp uğramadığını değerlendirmek için her bir nakit yaratan birim için bir değer düşüklüğü testi gerçekleştirmektedir.

Denetimimiz esnasında, yönetim tarafından onaylanmış iş planlarını ve taşınan vergi zararlarının son kullanılabileceği tarihleri kontrol ederek vergi varlığının geri kazanılabilirliği konusundaki yönetim değerlendirmelerini sorguladık.

Yönetimin konu ile ilgili varsayımlarını incelemek üzere denetim ekibine kuruluşumuzla aynı denetim ağına dahil olan bir başka kuruluşun vergi uzmanlarını da dâhil ettik. İlgili ertelenmiş vergi aktiflerinin hesaplanması vergi uzmanlarının incelemesine ve değerlendirilmesine sunulmuştur. Ayrıca finansal tablolarda yer alan açıklamaların TFRS'ye uygunlukları da değerlendirilmiştir.

Gerçekleştirilen testlere ilişkin varsayımlar, duyarlılıklar ve sonuçlar konsolide finansal tablo dipnotu 2'de açıklanmaktadır. Bu testler yönetimin tahminleri ve gelecekteki piyasa koşullarına bağımlılık dolayısıyla kilit denetim konuları olarak değerlendirilmektedir. Nakit yaratan birim için indirim oranlarının test edilmesinde ve gelecekteki nakit akışını hesaplayan modelin değerlendirilmesinde Grup tarafından kullanılmış olan varsayım ve yöntemlere ilişkin değerlendirmemizi desteklemek için denetimimize kuruluşumuzla aynı denetim ağına dahil olan bir başka kuruluşun değerlendirme uzmanlarını da dâhil ettik.

Buna ek olarak, beklenen büyüme oranları ve ilgili beklenen gelecekteki nakit akışlarını da test ettik. Bu gelecekteki nakit akışlarının, diğerleri arasında, yönetim tarafından hazırlanan stratejik plana dayanıp dayanmadığını değerlendirdik.

Ayrıca yukarıda sayılan özellikli muhasebeleştirilmeler kapsamında, finansal tablolarda yer alan açıklamaların uygunluk ve hassasiyeti ile bu bilgilerin finansal tablo okuyucuları açısından önemi tarafımızca sorgulanmıştır.

Görevli tedarik şirketlerinin gelirlerin muhasebeleştirilmesi

Görevli tedarik şirketleri, dağıtım bölgesinde bulunan serbest olmayan tüketicilere (düzenlemeye tabi tüketiciler), serbest tüketici niteliğine haiz olup bu hakkını kullanmayan tüketicilere ve son kaynak tedarikçisi olarak serbest tüketicilere EPDK tarafından belirlenen düzenlemeye tabi perakende satış tarifesi üzerinden elektrik satmakla görevlendirilmiştir. Bununla birlikte, bölgedeki serbest tüketicilere, şartları tamamıyla serbest piyasa koşullarına göre belirlenmiş elektrik enerjisi tedarikini ikili anlaşma yoluyla sağlamaktadır.

Görevli tedarik şirketlerinin tarifesi düzenlemeye tabi tüketicilerden olan gelirleri, enerji satışına ilişkin faaliyetlerini yürütebilmeleri için gerekli olan maliyetlerinden hareketle belirlenir. Bu kapsamda; faaliyetin yürütülmesi için gerekli olan yatırım harcamalarına ilişkin amortisman giderleri, faturalama ve müşteri hizmetleri, perakende satış hizmetleri gibi işletme giderleri, aktif enerji maliyetleri ile faaliyetin sürdürülebilmesi için katılan tüm maliyet ve hizmetleri karşılayacak bedeller ve maruz kalınan risklerden hareketle belirlenen brüt kâr marjı dikkate alınır. Dolayısıyla Grup TFRS uyarınca hazırlanmış konsolide finansal tablolarındaki hasılat tutarını, maliyetlerinden hareket ile, mevzuat ile belirlenmiş olan brüt kâr marjını dikkate alarak hesaplayıp muhasebeleştirilmektedir.

Ayrıca, serbest olan mesken ve ticarethane grupları dışındaki abonelerin tüketimleri her ayın sonunda aylık olarak tarafından faturalanırken, mesken abonelerinin sayılarının çok fazla olması sebebiyle söz konusu abonelerin tüketimleri her ay içerisinde değişken tarihlerde devamlı olarak okunarak faturalandırılmaktadır. Bu sebeple, her ay mesken ve ticarethane abonelerine sağlanan elektriğin tamamı, dönem sonlarında faturalandırılmamakta ve bu gruba ilişkin faturalanmamış tüketimleri tahmin edilmekte ve tüketimleri gelir tahakkuku hasılat olarak muhasebeleştirilmektedir.

Söz konusu hesaplamaların karmaşıklığı dolayısıyla denetimimiz için önem arz etmektedir ve bu nedenle tarafımızca kilit denetim konusu olarak belirlenmiştir.

Grup'un gelirini hesaplamada kullandığı müşteri sınıflandırmasını, EPDK tebliğini ve bu tebliğde belirtilen hesaplamaların doğruluğunu, yapılan faturalamaların hesaplamalarını ve dönemselliğini inceledik. Ayrıca, bu hesaplamalarda kullanılan bilgilerin temin edildiği bilgi teknoloji sistemlerine ilişkin anahtar kontrollerin örnek testleri de tarafımızdan gerçekleştirilmiştir. Yapılan hesaplamalar konu olan girdilerin ve hesaplamada kullanılan parametrelerin genel tutarlılığı da tarafımızdan değerlendirilmiştir.

Uygulanan hesaplamaların gerek tebliğe, gerekse TFRS'ye uygunluklarını değerlendirmek amacıyla gelirlerin muhasebeleştirilmesine ilişkin yapılan muhasebe düzeltme kayıtlarına özellikle odaklanılmıştır. Bu kayıtlara ilişkin kullanılan kaynaklar ve düzeltme kayıtlarının geçmiş yıllar ile de uyumlu olup olmadığı da kontrol edilmiştir.

Ayrıca finansal tablolara ilişkin dipnot 19'te yer alan açıklamaların yeterliliği ve TFRS'ye uygunlukları da değerlendirilmiştir.

Ticari alacaklar değer düşüklüğü karşılıkları

Ticari alacaklar konsolide finansal durum tablosundaki toplam varlıkların %13'ünü oluşturduğu için önemli bir bilanço kalemi olarak değerlendirilmektedir. Ayrıca, ticari alacakların tahsil edilebilirliği Grup'un, kredi riski ve işletme sermayesi yönetimi için önemli unsurlardan bir tanesidir ve yönetimin önemli yargılarını ve tahminlerini içerir.

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla konsolide finansal durum tablosunda taşınan 3.009.455 bin TL tutarındaki (net) ticari alacaklar üzerinde toplam 2.077.215 bin TL tutarında değer düşüklüğü karşılığı bulunmaktadır.

Ticari alacaklar için tahsilat riskinin ve ayrılacak karşılığın belirlenmesi veya özel bir ticari alacağın tahsil edilebilir olup olmadığının belirlenmesi önemli yönetim muhakemesi gerektirmektedir. Grup yönetimi bu konuda ticari alacakların yaşlandırması, şirket avukatlarından mektup alınarak devam eden dava risklerinin incelenmesi, kredi riski yönetimi kapsamında alınan teminatlar ve söz konusu teminatların nitelikleri, cari dönem ve bilanço tarihi sonrası dönemde yapılan tahsilat performansları ile birlikte tüm diğer bilgileri değerlendirmektedir.

Grup 1 Ocak 2018 itibarıyla TFRS 9 "Finansal Araçlar" standardının uygulamasına geçmiş ve bu tarih itibarıyla finansal varlıklar için beklenen kredi zararlarını söz konusu standarda göre konsolide finansal tablolarda muhasebeleştirmektedir.

Tutarların büyüklüğü ve ticari alacakların tahsil edilebilirlik değerlendirmelerinde gerekli olan muhakeme ve TFRS 9'un getirmiş olduğu uygulamaların karmaşık ve kapsamlı olması dolayısıyla, ticari alacakların mevcudiyeti ve tahsil edilebilirliği hususu kilit denetim konusu olarak değerlendirilmektedir.

Ticari alacaklar ile ilgili detaylar konsolide finansal tablolara ilişkin dipnot 6'da açıklanmıştır.

Ticari alacaklar için ayrılan karşılık tutarının denetimi ile ilgili aşağıdaki prosedürler uygulanmıştır:

- Grup'un ticari alacaklarının tahsilat takibine ilişkin sürecinin ve ilgili iç kontrollerin operasyonel etkinliğinin değerlendirilmesi,
- Kredi riskine yönelik finansal raporlama ile ilgili iç kontrollerin anlaşılması, değerlendirilmesi ve etkinliğinin test edilmesi,
- Alacak yaşlandırma tablolarının analitik olarak incelenmesi ve tahsilat devir hızının önceki yıl ile karşılaştırılması,
- Ticari alacak bakiyelerinin örneklem yoluyla doğrulama mektupları gönderilerek test edilmesi,
- Müteakip dönemde yapılan tahsilatların örneklem yoluyla test edilmesi,
- Alacaklara ilişkin alınan teminatların örneklem yoluyla test edilmesi ve nakde dönüştürülebilme kabiliyetinin değerlendirilmesi,
- Kuruluşumuzda görev alan değerlendirme uzmanlarının desteği ile yönetimin kullanmış olduğu kilit muhakemeler ve tahminler ile değer düşüklüğü hesaplamasında kullanılan yöntemler ve veri kaynaklarının makul olup olmadığının ve uygunluğunun, "TFRS 9 Finansal Araçlar" standardı kapsamında değerlendirilmesi,
- Uygulanan muhasebe politikalarının TFRS 9'a, Grup'un geçmiş performansına, yerel ve global uygulamalara uygunluğunun değerlendirilmesi,
- Ticari alacaklar için ayrılan özel karşılıkların uygunluğunun denetimi için alacaklar ile ilgili ihtilaf ve davaların araştırılması ve hukuk müşavirlerinden devam eden alacak takip davalarıyla ilgili teyit yazısı alınması,
- Ticari alacaklara ve ticari alacaklara ilişkin değer düşüklüğüne ilişkin açıklamaların yeterliliğinin ve TFRS'ye uygunluğunun değerlendirilmesi.

4) Yönetimin ve Üst Yönetimden Sorumlu Olanların Konsolide Finansal Tablolara İlişkin Sorumlulukları

Grup yönetimi; konsolide finansal tabloların TFRS'lere uygun olarak hazırlanmasından, gerçeğe uygun bir biçimde sunumundan ve hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içermeyecek şekilde hazırlanması için gerekli gördüğü iç kontrolden sorumludur.

Konsolide finansal tabloları hazırlarken yönetim; Grup'un sürekliliğini devam ettirme kabiliyetinin değerlendirilmesinden, gerektiğinde süreklilikle ilgili hususları açıklamaktan ve Grup'u tasfiye etme ya da ticari faaliyeti sona erdirmeye niyeti ya da mecburiyeti bulunmadığı sürece işletmenin sürekliliği esasını kullanmaktan sorumludur.

Üst yönetimden sorumlu olanlar, Grup'un finansal raporlama sürecinin gözetiminden sorumludur.

5) Bağımsız Denetçinin Konsolide Finansal Tabloların Bağımsız Denetimine İlişkin Sorumlulukları

Bir bağımsız denetimde, biz bağımsız denetçilerin sorumlulukları şunlardır:

Amacımız, bir bütün olarak konsolide finansal tabloların hata veya hile kaynaklı önemli yanlışlık içerip içermediğine ilişkin makul güvence elde etmek ve görüşümüzü içeren bir bağımsız denetçi raporu düzenlemektir. Sermaye Piyasası Kurulu'nca yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve BDS'lere uygun olarak yürütülen bir bağımsız denetim sonucunda verilen makul güvence; yüksek bir güvence seviyesidir ancak, var olan önemli bir yanlışlığın her zaman tespit edileceğini garanti etmez. Yanlışlıklar hata veya hile kaynaklı olabilir. Yanlışlıkların, tek başına veya toplu olarak, finansal tablo kullanıcılarının bu konsolide tablolara istinaden alacakları ekonomik kararları etkilemesi makul ölçüde bekleniyorsa bu yanlışlıklar önemli olarak kabul edilir.

Sermaye Piyasası Kurulu'nca yayımlanan bağımsız denetim standartlarına ve BDS'lere uygun olarak yürütülen bağımsız denetimin gereği olarak, bağımsız denetim boyunca mesleki muhakememizi kullanmakta ve mesleki şüpheciliğimizi sürdürmekteyiz. Tarafımızca ayrıca:

- Konsolide finansal tablolardaki hata veya hile kaynaklı "önemli yanlışlık" riskleri belirlenmekte ve değerlendirilmekte; bu risklere karşılık veren denetim prosedürleri tasarlanmakta ve uygulanmakta ve görüşümüze dayanak teşkil edecek yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. (Hile; muvazaa, sahtekârlık, kasıtlı ihmal, gerçeğe aykırı beyan veya iç kontrol ihlali fiillerini içerebildiğinden, hile kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riski, hata kaynaklı önemli bir yanlışlığı tespit edememe riskinden yüksektir.)
- Grup'un iç kontrolünün etkinliğine ilişkin bir görüş bildirmek amacıyla değil ama duruma uygun denetim prosedürlerini tasarlamak amacıyla denetimle ilgili iç kontrol değerlendirilmektedir.
- Yönetim tarafından kullanılan muhasebe politikalarının uygunluğu ile yapılan muhasebe tahminlerinin ve ilgili açıklamaların makul olup olmadığı değerlendirilmektedir.

- Elde edilen denetim kanıtlarına dayanarak, Grup'un sürekliliğini devam ettirme kabiliyetine ilişkin ciddi şüphe oluşturabilecek olay veya şartlarla ilgili önemli bir belirsizliğin mevcut olup olmadığı hakkında ve yönetimin işletmenin sürekliliği esasını kullanmasının uygunluğu hakkında sonuca varılmaktadır. Önemli bir belirsizliğin mevcut olduğu sonucuna varmamız hâlinde, raporumuzda, konsolide finansal tablolardaki ilgili açıklamalara dikkat çekmemiz ya da bu açıklamaların yetersiz olması durumunda olumlu görüş dışında bir görüş vermemiz gerekmektedir. Vardığımız sonuçlar, bağımsız denetçi raporu tarihine kadar elde edilen denetim kanıtlarına dayanmaktadır. Bununla birlikte, gelecekteki olay veya şartlar Grup'un sürekliliğini sona erdirebilir.
- Konsolide finansal tabloların, açıklamalar dâhil olmak üzere, genel sunumu, yapısı ve içeriği ile bu tabloların, temelini oluşturan işlem ve olayları gerçeğe uygun sunumu sağlayacak şekilde yansıtıp yansıtmadığı değerlendirilmektedir.
- Konsolide finansal tablolar hakkında görüş vermek amacıyla, Grup içerisindeki işletmelere veya faaliyet bölümlerine ilişkin finansal bilgiler hakkında yeterli ve uygun denetim kanıtı elde edilmektedir. Grup denetiminin yönlendirilmesinden, gözetiminden ve yürütülmesinden sorumluyuz. Verdiğimiz denetim görüşünden de tek başımıza sorumluyuz.

Diğer hususların yanı sıra, denetim sırasında tespit ettiğimiz önemli iç kontrol eksiklikleri dâhil olmak üzere, bağımsız denetimin planlanan kapsamı ve zamanlaması ile önemli denetim bulgularını üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmekteyiz.

Bağımsızlığa ilişkin etik hükümlere uygunluk sağladığımızı üst yönetimden sorumlu olanlara bildirmiş bulunmaktayız. Ayrıca bağımsızlık üzerinde etkisi olduğu düşünülebilecek tüm ilişkiler ve diğer hususlar ile varsa, ilgili önlemleri üst yönetimden sorumlu olanlara iletmiş bulunmaktayız.

Üst yönetimden sorumlu olanlara bildirilen konular arasından, cari döneme ait konsolide finansal tabloların bağımsız denetiminde en çok önem arz eden konuları yani kilit denetim konularını belirlemekteyiz. Mevzuatın konunun kamuya açıklanmasına izin vermediği durumlarda veya konuyu kamuya açıklamanın doğuracağı olumsuz sonuçların, kamuya açıklamanın doğuracağı kamu yararını aşacağıın makul şekilde beklendiği oldukça istisnai durumlarda, ilgili hususun bağımsız denetçi raporumuzda bildirilmemesine karar verebiliriz.

B) Mevzuattan Kaynaklanan Diğer Yükümlülükler

- 1) 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun ("TTK") 398'inci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca düzenlenen Riskin Erken Saptanması Sistemi ve Komitesi Hakkında Denetçi Raporu 19 Şubat 2020 tarihinde Şirket'in Yönetim Kurulu'na sunulmuştur.
- 2) TTK'nın 402'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca Şirket'in 1 Ocak - 31 Aralık 2019 hesap döneminde defter tutma düzeninin, finansal tabloların, kanun ile Şirket esas sözleşmesinin finansal raporlamaya ilişkin hükümlerine uygun olmadığına dair önemli bir hususa rastlanmamıştır.
- 3) TTK'nın 402'nci maddesinin dördüncü fıkrası uyarınca Yönetim Kurulu tarafımıza denetim kapsamında istenen açıklamaları yapmış ve talep edilen belgeleri vermiştir.

Bu bağımsız denetimi yürütüp sonuçlandıran sorumlu denetçi Erdem Tecer'dir.

Güney Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik Anonim Şirketi
A member firm of Ernst & Young Global Limited

Erdem Tecer, SMMM
Sorumlu Denetçi

19 Şubat 2020
İstanbul, Türkiye

İÇİNDEKİLER

KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU	183
KONSOLİDE KÂR VEYA ZARAR VE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU	186
KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU	187
KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU	188
KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR	190
NOT 1 GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU	190
NOT 2 KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR	192
NOT 3 DİĞER İŞLETMELERDEKİ PAYLAR	200
NOT 4 BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA	219
NOT 5 İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI	225
NOT 6 TİCARİ ALACAKLAR VE BORÇLAR	230
NOT 7 DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR	231
NOT 8 STOKLAR	232
NOT 9 PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER	233
NOT 10 İMTİYAZ SÖZLEŞMELERİNE İLİŞKİN FİNANSAL VARLIKLAR	234
NOT 11 KULLANIM HAKKI VARLIKLARI	235
NOT 12 MADDİ DURAN VARLIKLAR	236
NOT 13 MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR	237
NOT 14 KARŞILIKLAR	238
NOT 15 TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER	240
NOT 16 ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR	241
NOT 17 DİĞER VARLIK VE YÜKÜMLÜLÜKLER	243
NOT 18 SERMAYE, YEDEKLER VE DİĞER ÖZKAYNAK KALEMLERİ	244
NOT 19 HASILAT	245
NOT 20 SATIŞLARIN MALİYETİ	245
NOT 21 GENEL YÖNETİM GİDERLERİ	246
NOT 22 ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER VE GİDERLER	246
NOT 23 FİNANSAL GELİRLER VE GİDERLER	247
NOT 24 GELİR VERGİLERİ	248
NOT 25 FİNANSAL ARAÇLAR	251
NOT 26 TÜREV ARAÇLAR	256
NOT 27 FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ	257
NOT 28 NAKİT AKIŞ TABLOSUNA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR	266
NOT 29 RAPORLAMA DÖNEMİNDEN SONRAKİ OLAYLAR	267

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHLİ KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

VARLIKLAR	Not	Bağımsız denetimden geçmiş / cari dönem 31 Aralık 2019	Bağımsız denetimden geçmiş / önceki dönem 31 Aralık 2018
Dönen Varlıklar		5.781.800	5.872.184
Nakit ve Nakit Benzerleri	28	469.786	562.352
İmtiyaz Sözleşmelerine İlişkin Finansal Varlıklar	10	1.098.550	791.117
Ticari Alacaklar	6	3.009.455	3.512.389
<i>İlişkili Taraflardan Ticari Alacaklar</i>	5	<i>17.679</i>	<i>130.832</i>
<i>İlişkili Olmayan Taraflardan Ticari Alacaklar</i>		<i>2.991.776</i>	<i>3.381.557</i>
Diğer Alacaklar	7	1.022.446	458.449
<i>İlişkili Olmayan Taraflardan Diğer Alacaklar</i>		<i>1.022.446</i>	<i>458.449</i>
Türev Araçlar	26	7.829	313.028
<i>Stoklar</i>	8	<i>131.953</i>	<i>147.956</i>
Peşin Ödenmiş Giderler	9	41.474	71.355
Cari Dönem Vergisiyle İlgili Varlıklar	24	60	8.565
Diğer Dönen Varlıklar	17	247	6.973
Duran Varlıklar		17.613.658	16.720.626
Diğer Alacaklar	7	737.736	983.545
<i>İlişkili Olmayan Taraflardan Diğer Alacaklar</i>		<i>737.736</i>	<i>983.545</i>
Türev Araçlar	26	960	-
İmtiyaz Sözleşmelerine İlişkin Finansal Varlıklar	10	9.445.286	8.503.518
Kullanım Hakkı Varlıkları	11	145.483	-
Maddi Duran Varlıklar	12	483.543	358.781
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	13	6.548.405	6.745.195
<i>Şerefiye</i>		<i>1.977.127</i>	<i>1.977.127</i>
<i>Diğer Maddi Olmayan Duran Varlıklar</i>		<i>4.571.278</i>	<i>4.768.068</i>
Peşin Ödenmiş Giderler	9	1.642	2.575
Ertelenmiş Vergi Varlığı	24	244.040	2.847
Diğer Duran Varlıklar	17	6.563	124.165
TOPLAM VARLIKLAR		23.395.458	22.592.810

Takip eden notlar konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluşturur.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2019 TARİHLİ KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

	Not	Bağımsız denetimden geçmiş / cari dönem 31 Aralık 2019	Bağımsız denetimden geçmiş / önceki dönem 31 Aralık 2018
KAYNAKLAR			
Kısa Vadeli Yükümlülükler		7.331.012	7.011.907
Kısa Vadeli Finansal Yükümlülükler	25	676.281	998.170
Uzun Vadeli Finansal Yükümlülüklerin Kısa Vadeli Kısımları	25	3.015.735	2.435.639
Diğer Finansal Yükümlülükler	25	51.184	44.302
Ticari Borçlar	6	2.611.620	2.480.917
<i>İlişkili Taraflara Ticari Borçlar</i>	5	<i>96.906</i>	<i>94.217</i>
<i>İlişkili Olmayan Taraflara Ticari Borçlar</i>		<i>2.514.714</i>	<i>2.386.700</i>
Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar	16	52.358	43.217
Diğer Borçlar	7	174.660	223.902
<i>İlişkili Olmayan Taraflara Diğer Borçlar</i>		<i>174.660</i>	<i>223.902</i>
Türev Araçlar	26	66.655	3.582
Ertelenmiş Gelirler	9	8.284	74.752
Dönem Kârı Vergi Yükümlülüğü	24	79.733	52.416
Kısa Vadeli Karşılıklar		289.026	364.105
<i>Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Kısa Vadeli Karşılıklar</i>	16	<i>41.190</i>	<i>28.779</i>
<i>Diğer Kısa Vadeli Karşılıklar</i>	14	<i>247.836</i>	<i>335.326</i>
Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler	17	305.476	290.905
Uzun Vadeli Yükümlülükler		9.229.943	9.281.988
Uzun Vadeli Borçlanmalar	25	5.378.462	5.765.047
Diğer Finansal Yükümlülükler	25	302.714	321.720
Diğer Borçlar	7	1.903.683	1.693.350
<i>İlişkili Olmayan Taraflara Diğer Borçlar</i>		<i>1.903.683</i>	<i>1.693.350</i>
Türev Araçlar	26	-	7.722
Uzun Vadeli Karşılıklar		167.216	115.366
<i>Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Uzun Vadeli Karşılıklar</i>	16	<i>167.216</i>	<i>115.366</i>
Ertelenmiş Vergi Yükümlülüğü	24	1.477.868	1.378.783
TOPLAM YÜKÜMLÜLÜKLER		16.560.955	16.293.895

Takip eden notlar konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluşturur.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2019 TARİHLİ KONSOLİDE FİNANSAL DURUM TABLOSU**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

	Not	Bağımsız denetimden geçmiş / cari dönem 31 Aralık 2019	Bağımsız denetimden geçmiş / önceki dönem 31 Aralık 2018
KAYNAKLAR			
Özkaynaklar		6.834.503	6.298.915
Ödenmiş Sermaye	18	1.181.069	1.181.069
Sermaye Düzeltme Farkları	18	2.626.532	2.784.755
Toplam Sermaye		3.807.601	3.965.824
Diğer Fonlar		4.340	4.340
Kâr veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Giderler		(3.464)	(3.464)
<i>Tanımlanmış Fayda Planlarının Birikmiş Yeniden Ölçüm Kayıpları</i>		<i>(3.464)</i>	<i>(3.464)</i>
Risken Korunma (Kayıpları) / Kazançları		(2.248)	23.359
<i>Nakit Akış Riskinden Korunma (Kayıpları) / Kazançları</i>		<i>(2.248)</i>	<i>23.359</i>
Kârdan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler	18	251.545	216.612
Geçmiş Yıllar Kârları		1.743.107	1.344.547
Net Dönem Kârı		1.033.622	747.697
TOPLAM YÜKÜMLÜLÜKLER VE ÖZKAYNAKLAR		23.395.458	22.592.810

Takip eden notlar konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluşturur.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT****KONSOLİDE KÂR VEYA ZARAR VE DİĞER KAPSAMLI GELİR TABLOSU**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

	Not	Bağımsız denetimden geçmiş / cari dönem 31 Aralık 2019	Bağımsız denetimden geçmiş / önceki dönem 31 Aralık 2018
Hasılat	19	19.453.085	18.346.787
Satışların Maliyeti (-)	20	(14.108.614)	(12.380.265)
BRÜT KÂR		5.344.471	5.966.522
Genel Yönetim Giderleri (-)	21	(2.170.485)	(1.848.857)
Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler	22	552.300	373.549
Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler (-)	22	(662.080)	(1.680.023)
FİNANSMAN GELİRLERİ / (GİDERLERİ) ÖNCESİ FAALİYET KÂRI		3.064.206	2.811.191
Finansman Gelirleri	23	170.627	104.870
Finansman Giderleri (-)	23	(1.843.477)	(1.594.065)
VERGİ ÖNCESİ KÂR		1.391.356	1.321.996
Vergi Gideri		(357.734)	(574.299)
Dönem Vergi Gideri	24	(492.099)	(85.949)
Ertelenmiş Vergi Gideri	24	134.365	(488.350)
DÖNEM KÂRI		1.033.622	747.697
DİĞER KAPSAMLI GELİR VE GİDERLER			
Kâr veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler		-	1.777
<i>Tanımlanmış Fayda Planları Yeniden Ölçüm Kazançları</i>		<i>-</i>	<i>2.279</i>
<i>Diğer Kapsamlı Gelirlere İlişkin Vergiler</i>	24	<i>-</i>	<i>(502)</i>
Kâr veya Zararda Yeniden Sınıflandırılacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler veya (Giderler)		(25.607)	23.359
<i>Riskten Korunma Kazançları</i>	26	<i>(33.350)</i>	<i>29.947</i>
<i>Diğer Kapsamlı Gelirlere İlişkin Vergiler</i>	24	<i>7.743</i>	<i>(6.588)</i>
TOPLAM KAPSAMLI GELİR		1.008.015	772.833
Hisse başına kazanç			
Hisse başına kazanç (kr)	18	0,88	0,63

Takip eden notlar konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluşturur.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE ÖZKAYNAKLAR DEĞİŞİM TABLOSU**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

	Kayıtlı Sermaye	Sermaye Düzeltme Farkları	Kârdan Ayrılmış Kısıtlanmış Yedekler	Diğer Fonlar	Tanımlanmış Fayda Planlarının Birikmiş Yeniden Ölçüm Kayıpları	Kâr veya Zararda Yeniden Sınıflandırılmayacak Birikmiş Diğer Kapsamlı Gelirler	Riskten Korunma Kazançları / (Kayıpları)	Geçmiş Yıllar Kârları	Dönem Kârı	Özkaynaklar Toplamı
1 Ocak 2018 itibarıyla bakiye(*)	1.181.069	2.836.364	185.265	4.340	(5.241)	-	-	690.597	988.009	5.880.403
Transferler(**)	-	(51.609)	31.347	-	-	-	-	1.008.271	(988.009)	-
Kâr payları	-	-	-	-	-	-	-	(354.321)	-	(354.321)
Toplam kapsamlı gelir	-	-	-	-	1.777	23.359	-	747.697	-	772.833
31 Aralık 2018 itibarıyla bakiye	1.181.069	2.784.755	216.612	4.340	(3.464)	23.359	1.344.547	747.697	6.298.915	
1 Ocak 2019 itibarıyla bakiye	1.181.069	2.784.755	216.612	4.340	(3.464)	23.359	1.344.547	747.697	6.298.915	
Transferler (**)	-	(158.223)	34.933	-	-	-	-	870.987	(747.697)	-
Kâr payları (***)	-	-	-	-	-	-	-	(472.427)	-	(472.427)
Toplam kapsamlı gelir	-	-	-	-	-	(25.607)	-	1.033.622	-	1.008.015
31 Aralık 2019 itibarıyla bakiye	1.181.069	2.626.532	251.545	4.340	(3.464)	(2.248)	1.743.107	1.033.622	6.834.503	

Takip eden notlar konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluşturur.

(*) 20 Nisan 2017 tarihli Yönetim Kurulu Kararı ile Enerjisa Enerji A.Ş., Enerjisa Elektrik Dağıtım A.Ş. ("EEDAŞ") ile EEDAŞ bağlı ortaklıkları olan şirketlerle beraber tüm aktif ve pasifleriyle birlikte devir alma yöntemiyle birleşme kararı almıştır. Ayrıca 25 Ağustos 2017 tarihinde Grup'un elektrik üretim ve toptan satış iş alanları ayrılarak başka bir şirket altında toplanmıştır. Bu işlemler sonucunda kayıtlı sermayede gerekli düzeltmeler yapılarak birleşme ve bölünme sonrası oluşan yasal sermaye bakiyesine ulaşılmıştır. Ayrıca sermaye düzeltme farkları, yasal mevzuata göre birleşme ve ayrılma işlemlerinden sonra yasal kayıtlarda sermaye yedeği niteliğindeki kayıtlı sermaye tutarını ifade etmektedir (Not 1). Bu tutar, Türkiye Finansal Raporlama Standartları ("TFRS") gerekliliklerine uymak için sermaye düzeltme farkları olarak sınıflandırılmıştır.

(**) Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre hazırlanan yasal kayıtlarda yer alan 158.223 TL geçmiş yıllar zararları sermaye düzeltme farkları ile kapatılmıştır (31 Aralık 2018: 51.609 TL).

(***) 28 Mart 2019 tarihli Olağan Genel Kurul toplantısında 2018 yılı faaliyet dönemine ait net konsolide kârdan 472.427 TL kâr payı dağıtılmasına ve nakit kâr payının 2 Nisan 2019 tarihinden itibaren ödenmesine karar verilmiştir. Nakit kâr payı ödemeleri 2019 Nisan ayı içerisinde gerçekleşmiştir. Grup tarafından 1 TL nominal değerli pay başına ödenen kâr payı brüt 0,40 TL (tam TL)'dir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

	Not	Bağımsız denetimden geçmiş / cari dönem 31 Aralık 2019	Bağımsız denetimden geçmiş / önceki dönem 31 Aralık 2018
İşletme Faaliyetlerinden Elde Edilen Nakit Akışları		3.712.134	2.086.590
Dönem kârı		1.033.622	747.697
Dönem kârı		1.033.622	747.697
Dönem net kârı mutabakatı ile ilgili düzeltmeler		1.087.976	2.395.079
Amortisman ve itfa gideri ile ilgili düzeltmeler	11, 12, 13	372.867	258.182
Kullanım hakkı varlıkları amortismanı ile ilgili düzeltmeler	11	73.422	-
Maddi duran varlık amortismanı ile ilgili düzeltmeler	12	65.502	31.791
Maddi olmayan duran varlık iftası payı ile ilgili düzeltmeler	13	233.943	226.391
Değer düşüklüğü ile ilgili düzeltmeler		603.686	1.344.756
Şüpheli alacak karşılığı ile ilgili düzeltmeler	6, 10	603.686	591.852
Şerefiye değer düşüklüğü ile ilgili düzeltmeler	13	-	752.904
Karşılıklar ile ilgili düzeltmeler		120.251	246.755
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar ile ilgili düzeltmeler		100.445	68.667
Kıdem tazminatı karşılık gideri ile ilgili düzeltmeler		52.180	34.052
Kullanılmamış izin karşılık gideri ile ilgili düzeltmeler		11.608	8.771
İkramiye karşılıkları ile ilgili düzeltmeler		36.657	25.844
Dava ve/veya ceza karşılıkları / (iptali) ile ilgili düzeltmeler	14	19.806	178.088
Faiz (gelirleri) ve giderleri ile ilgili düzeltmeler, net		1.707.923	1.428.403
Faiz gelirleri ile ilgili düzeltmeler	23	(135.554)	(104.870)
Faiz giderleri ile ilgili düzeltmeler	23	1.843.477	1.533.273
Gerçekleşmemiş yabancı para çevrim farkları ile ilgili düzeltmeler		(111.471)	25.528
Vergi gideri ile ilgili düzeltmeler	24	357.734	574.299
Gerçeğe uygun değer kayıpları / (kazançları) ile ilgili düzeltmeler		67.730	35.264
Kâr (zarar) mutabakatı ile ilgili diğer düzeltmeler	28	(2.030.744)	(1.518.108)
Gelir tavanı uygulamasından kaynaklanan faiz (geliri) / gideri ile ilgili düzeltmeler	22	(185.915)	(44.183)
Hizmet imtiyaz sözleşmesinden elde edilen finansal gelir ile ilgili düzeltmeler	10, 19	(1.959.219)	(1.716.597)
Depozito ve teminatlar değerlendirme farklarından kaynaklanan düzeltmeler	22	114.390	242.672
İşletme sermayesinde gerçekleşen değişimler		166.960	(2.573.989)
Ticari alacaklardaki artış / azalış ile ilgili düzeltmeler		(281.098)	(1.873.807)
Stoklardaki artış / azalış ile ilgili düzeltmeler		16.004	(46.202)
Faaliyetler ile ilgili diğer alacaklardaki artış / azalış ile ilgili düzeltmeler		665.835	(2.040.470)
Ticari borçlardaki artış / (azalış) ile ilgili düzeltmeler		143.490	973.037
Faaliyetler ile ilgili diğer borçlardaki artış / (azalış) ile ilgili düzeltmeler		(377.271)	413.453

Takip eden notlar konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluşturur.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE NAKİT AKIŞ TABLOSU (DEVAMI)**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

	Not	Bağımsız denetimden geçmiş / cari dönem 31 Aralık 2019	Bağımsız denetimden geçmiş / önceki dönem 31 Aralık 2018
Faaliyetlerden elde edilen nakit akışları		2.288.558	568.787
Çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin karşılıklar kapsamında yapılan ödemeler	16	(36.184)	(37.699)
Diğer karşılıklara ilişkin ödemeler	14	(107.296)	-
Vergi ödemeleri	24	(456.277)	(34.608)
Diğer nakit girişleri	28	2.023.333	1.590.110
İmtiyaz sözleşmesiyle ilgili yatırım harcamaları geri ödemeleri	10	1.057.528	798.304
İmtiyaz sözleşmesiyle ilgili makul değer getiri tutarı geri ödemeleri	10	781.494	634.564
Karşılık ayrılan ticari alacaklar için yapılan tahsilatlar	6	184.311	157.242
Yatırım Faaliyetlerinden Kaynaklanan Nakit Akışları		(1.498.919)	(1.505.968)
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların alımından kaynaklanan nakit çıkışları		(251.889)	(278.326)
Alınan faiz		122.406	96.087
Diğer nakit çıkışları	28	(1.369.436)	(1.323.729)
İmtiyaz sözleşmesiyle ilgili yatırım harcamaları		(1.369.436)	(1.323.729)
Finansman Faaliyetlerinden Nakit Akışları		(2.305.781)	(191.020)
Borçlanmadan kaynaklanan nakit girişleri		21.517.121	37.998.133
Borç ödemelerine ilişkin nakit çıkışları		(21.554.598)	(36.763.095)
Kira sözleşmelerinden kaynaklanan borç ödemelerine ilişkin nakit çıkışları	25	(87.791)	-
Ödenen faiz		(1.708.086)	(1.143.096)
Ödenen temettüleri		(472.427)	(354.321)
Diğer nakit girişleri / (çıkışları)		-	71.359
Nakit ve nakit benzerlerindeki artış / (azalış)		(92.566)	389.602
Dönem başı nakit ve nakit benzerleri	28	562.352	172.750
Dönem sonu nakit ve nakit benzerleri		469.786	562.352

Takip eden notlar konsolide finansal tabloların tamamlayıcı parçasını oluşturur.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 1 - GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU

Enerjisa Enerji A.Ş. ("Şirket") ve bağlı ortaklıkları hep birlikte konsolide finansal tablolar için "Grup" olarak anılacaktır. Şirket, 26 Aralık 2011 tarihinde Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş. ("Sabancı") ile Verbund International GmbH'nin ("Verbund International") ortak girişimi olarak kurulmuştur. 4 Aralık 2012 tarihinde, Verbund ve DD Turkey Holdings S.A.R.L., E.ON SE ("E.ON"), Şirket'in hisselerinin satışı ve devri üzerine "Hisse Satış Anlaşması" imzalamışlardır. Hisselerin transferinin tamamlanması 24 Nisan 2013 tarihinde gerçekleşmiştir.

Şirket, Sermaye Piyasası Kurulu'na ("SPK") kayıtlıdır ve hisseleri 8 Şubat 2018 tarihinden itibaren ENJSA.E ismi ile Borsa İstanbul A.Ş.'de ("BİST") işlem görmektedir. Şirket, Türkiye'de kayıtlı olup merkezi aşağıdaki adreste bulunmaktadır:

Barbaros Mahallesi, Begonya Sokak, Nida Kule Ataşehir Batı Sit. No:1 / 1, Ataşehir / İstanbul, Türkiye.

Şirket, 25 Ağustos 2017 tarihine kadar elektrik üretimi, ticareti, satışı, dağıtımını ile perakende servis hizmeti iş kollarında ana şirket olarak hizmet vermiştir. Şirket, yeniden yapılanmanın ilk aşaması olarak 28 Nisan 2017 tarihinde hisselerinin tamamına sahip olduğu Enerjisa Elektrik Dağıtım A.Ş. ("EEDAŞ") ile EEDAŞ'ın bağlı ortaklıkları olan şirketlerle (dağıtım ve perakende hizmeti şirketleri) beraber tüm aktif ve pasifleriyle birlikte devralma yöntemiyle birleşmiştir. İkinci aşamayı temsil eden 25 Ağustos 2017 tarihinde ise aktifinde mevcut bulunan üç adet bağlı ortaklığını (elektrik üretimi, toptan ticaret ve gaz ticareti şirketleri) kısmi bölünme yoluyla yeni kurulan Enerjisa Üretim Santralleri A.Ş.'ye ("EÜSAŞ") devretmiştir. 25 Eylül 2017 tarihinde ise aktifinde bulunan ve güneş enerjisi üretimi ile iştigal eden şirketini EÜSAŞ'ın sahip olduğu üretim şirketine satmıştır. Bu işlemler sonucunda, Şirket'in yeni yapıda ana faaliyet konusu müşteri odaklı elektrik dağıtım ve perakende servis hizmetleridir.

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla hazırlanan konsolide finansal tablolarda konsolidasyona dahil edilen bağlı ortaklıklar ve faaliyet konuları aşağıdaki gibidir:

Başkent Elektrik Dağıtım A.Ş. ("BAŞKENT EDAŞ")	Elektrik dağıtım hizmetleri
İstanbul Anadolu Yakası Elektrik Dağıtım A.Ş. ("AYEDAŞ")	Elektrik dağıtım hizmetleri
Toroslar Elektrik Dağıtım A.Ş. ("TOROSLAR EDAŞ")	Elektrik dağıtım hizmetleri
Enerjisa Başkent Elektrik Perakende Satış A.Ş. ("EPS")	Perakende servis hizmetleri
Enerjisa İstanbul Anadolu Yakası Elektrik Perakende Satış A.Ş. ("AEPSAŞ")	Perakende servis hizmetleri
Enerjisa Toroslar Elektrik Perakende Satış A.Ş. ("TOROSLAR EPSAŞ")	Perakende servis hizmetleri
Enerjisa Müşteri Çözümleri A.Ş.	Müşteri çözümleri ve dağıtık üretim hizmetleri
E-şarj Elektrikli Araçlar Şarj Sistemleri A.Ş. ("E-şarj")	Elektrikli araçlar şarj sistemleri hizmetleri

Grup, faaliyetlerini yalnızca Türkiye'de yürütmektedir.

Grup'un 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla çalışan sayısı 10.240'tır (31 Aralık 2018: 9.734).

Konsolide finansal tablolar yayınlanmak üzere 19 Şubat 2020 tarihinde Şirket Yönetim Kurulu tarafından onaylanmıştır. Genel kurul ve belirli düzenleyici kurullar yasal mevzuata göre düzenlenmiş finansal tabloları değiştirme hakkına sahiptir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 1 - GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (Devamı)

BAŞKENT EDAŞ ve EPS

Şirket, 28 Ocak 2009 tarihinde BAŞKENT EDAŞ'ın %100 hissesini özelleştirme yoluyla, 1.225 milyon ABD Doları karşılığında satın almıştır. BAŞKENT EDAŞ, Ankara, Kırıkkale, Kastamonu, Zonguldak, Bartın, Çankırı ve Karabük dahil toplam 7 ilde, Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş. ("TEDAŞ") ile imzalanan İşletme Hakkı Devir Anlaşması'nın ("İHD") imzalanma tarihi olan 31 Mart 2006 tarihinden başlamak üzere 30 yıl boyunca elektrik dağıtım hakkına sahiptir.

BAŞKENT EDAŞ, elektrik dağıtım ve perakende satış faaliyetlerini Elektrik Piyasası Kanunu uyarınca 1 Ocak 2013 tarihinden itibaren ayrı tüzel kişilikler altında sürdürmek zorunda olduğundan aynı ortaklık yapısıyla 12 Eylül 2012 tarihinde EPS adında ayrı bir tüzel kişilik kurulmuş olup, BAŞKENT EDAŞ 31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla kısmi bölünme yoluyla bölünerek bir kısım aktif ve pasifini EPS'ye devretmiştir ve bölünme işlemleri 31 Aralık 2012 tarihinde tescil edilerek tamamlanmıştır. Söz konusu kanun kapsamında EPS, elektrik perakende satış faaliyetine 1 Ocak 2013 tarihinden itibaren başlamış olup BAŞKENT EDAŞ bu tarihten itibaren elektrik dağıtımına ilişkin faaliyetlerini sürdürmektedir. Ayrıca, Enerji Piyasası Denetleme Kurumu ("EPDK") tarafından yapılan düzenleme ile BAŞKENT EDAŞ 1 Nisan 2013 tarihinden itibaren perakende satış faaliyetlerini yalnızca aydınlatma abonelerine gerçekleştirmektedir.

AYEDAŞ ve AEPSAŞ

AYEDAŞ, 31 Temmuz 2013 tarihinde 1.227 milyon ABD Doları karşılığında EEDAŞ tarafından satın alınmıştır. AYEDAŞ, İstanbul Anadolu Yakası'nda, TEDAŞ ile imzalanan İHD imzalanma tarihi olan 24 Temmuz 2006 tarihinden başlamak üzere 31 Aralık 2042 tarihine kadar elektrik dağıtım hakkına sahiptir.

1 Ocak 2013 itibarıyla, AYEDAŞ elektrik dağıtım ve perakende satış faaliyetlerini Elektrik Piyasası Kanunu uyarınca farklı tüzel kişilikler altında yürütmeye başlamıştır. Aynı ortaklık yapısıyla 13 Aralık 2012 tarihinde AEPSAŞ adında ayrı bir tüzel kişilik kurulmuş olup, AYEDAŞ 31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla kısmi bölünme yoluyla bölünerek bir kısım aktif ve pasifini AEPSAŞ'a devretmiştir ve bölünme işlemleri 31 Aralık 2012 tarihinde tescil edilerek tamamlanmıştır. Söz konusu kanun kapsamında AEPSAŞ, bölünmeye bağlı olarak elde ettiği Tedarik Lisansı gereği, elektrik perakende satış faaliyetine 1 Ocak 2013 tarihinden itibaren başlamış olup AYEDAŞ bu tarihten itibaren yalnızca elektrik dağıtımına ilişkin faaliyetlerini sürdürmektedir. Ayrıca, EPDK tarafından yapılan düzenleme ile AYEDAŞ 1 Nisan 2013 tarihinden itibaren perakende satış faaliyetlerini yalnızca aydınlatma abonelerine gerçekleştirmektedir.

TOROSLAR EDAŞ ve TOROSLAR EPSAŞ

TOROSLAR EDAŞ, 30 Eylül 2013 tarihinde 1.725 milyon ABD Doları karşılığında EEDAŞ tarafından satın alınmıştır. TOROSLAR EDAŞ, Adana, Gaziantep, Hatay, Kilis, Mersin ve Osmaniye illerinde, TEDAŞ ile imzalanan İHD imzalanma tarihi olan 24 Temmuz 2006 tarihinden başlamak üzere 31 Aralık 2042 tarihine kadar elektrik dağıtım hakkına sahiptir.

1 Ocak 2013 itibarıyla, TOROSLAR EDAŞ elektrik dağıtım ve perakende satış faaliyetlerini Elektrik Piyasası Kanunu uyarınca farklı tüzel kişilikler altında yürütmeye başlamıştır. Aynı ortaklık yapısıyla 13 Aralık 2012 tarihinde TOROSLAR EPSAŞ adında ayrı bir tüzel kişilik kurulmuştur. TOROSLAR EDAŞ 31 Aralık 2012 tarihi itibarıyla kısmi bölünme yoluyla bölünerek bir kısım aktif ve pasifini TOROSLAR EPSAŞ'a devretmiştir. Bölünme işlemleri 31 Aralık 2012 tarihinde tescil edilerek tamamlanmıştır. Söz konusu kanun kapsamında TOROSLAR EPSAŞ, bölünmeye bağlı olarak elde ettiği Tedarik Lisansı gereği, elektrik perakende satış faaliyetine 1 Ocak 2013 tarihinden itibaren başlamış olup TOROSLAR EDAŞ bu tarihten itibaren elektrik dağıtımına ilişkin faaliyetlerini sürdürmektedir. Ayrıca, EPDK tarafından yapılan düzenleme ile TOROSLAR EDAŞ 1 Nisan 2013 tarihinden itibaren perakende satış faaliyetlerini yalnızca aydınlatma abonelerine gerçekleştirmektedir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 1 - GRUP'UN ORGANİZASYONU VE FAALİYET KONUSU (Devamı)

TOROSLAR EDAŞ ve TOROSLAR EPSAŞ (Devamı)

2006 yılında EPDK, 1 Ocak 2006 tarihinden 31 Aralık 2012 tarihine kadar geçerli olacak "geçiş dönemi" için Türkiye'deki bütün elektrik dağıtım şirketleri tarafından kullanılan tek bir fiyatlandırma uygulaması belirlemiştir. Bu fiyatlandırma uygulamasına göre; EPDK, geçiş dönemi için, Türkiye'deki dağıtım şirketlerinin bölgesel tarifelerini belirlemiştir. Bu bölgesel tarifeler, EPDK tarafından da yine geçiş döneminde kullanılacak genel tarifeler belirlenirken kullanılmıştır. EPDK, Aralık 2010'da 2011-2015 arasındaki, Aralık 2015'te ise 2016-2020 arasındaki dönemler için geçerli olacak tarifeleri açıklamıştır.

Enerjisa Müşteri Çözümleri A.Ş.

Enerjisa Müşteri Çözümleri A.Ş. 29 Aralık 2017 tarihinde müşteri çözümleri ve dağıtık üretim konularında faaliyetleri yürütmek üzere kurulmuştur.

E-şarj

Enerjisa Müşteri Çözümleri A.Ş., E-şarj'ın hisselerinin %80'ini 26 Nisan 2018 tarihinde 4.000 TL'ye satın almıştır. E-şarj elektrikli araçlar için şarj ağının işletilmesi ve şarj istasyonu ekipmanlarının tedariki ile ilgili faaliyetler yürütmektedir.

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR

2.1 Sunuma İlişkin Temel Esaslar

İlişkikteki konsolide finansal tablolar, bazı varlıkların ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değerinden gösterilmesi haricinde, tarihi maliyet esasına göre hazırlanmaktadır.

Tarihi maliyetin belirlenmesinde, genellikle varlıklar için ödenen tutarın gerçeğe uygun değeri esas alınmaktadır.

2.2 TMS'ye Uygunluk Beyanı

İlişkikteki konsolide finansal tablolar Sermaye Piyasası Kurulu'nun ("SPK") 13 Haziran 2013 tarih ve 28676 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Seri II, 14.1 No'lu "Sermaye Piyasasında Finansal Raporlamaya İlişkin Esaslar Tebliği" ("Tebliğ") hükümlerine uygun olarak hazırlanmış olup, Tebliğin 5. maddesine istinaden Kamu Gözetimi Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumu ("KGG") tarafından yürürlüğe konulmuş olan Türkiye Muhasebe Standartları/Türkiye Finansal Raporlama Standartları ("TMS/TFRS") ile bunlara ilişkin ek ve yorumları esas alınmıştır.

2.3 Kullanılan Para Birimi

Grup'un her işletmesinin kendi finansal tabloları faaliyette buldukları temel ekonomik çevrede geçerli olan para birimi (fonksiyonel para birimi) ile sunulmuştur. Her işletmenin mali durumu ve faaliyet sonuçları, Şirket'in ve her bir bağlı ortaklığının geçerli para birimi olan ve konsolide finansal tablolar için sunum birimi olan Türk Lirası ("TL") cinsinden ifade edilmiştir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.3 Kullanılan Para Birimi (Devamı)

Her bir işletmenin finansal tablolarının hazırlanması sırasında, yabancı para cinsinden (TL dışındaki para birimleri) gerçekleşen işlemler, işlem tarihindeki kurlar esas alınmak suretiyle kaydedilmektedir. Konsolide finansal durum tablosunda yer alan dövizde endeksli parasal varlık ve yükümlülükler finansal durum tablosu tarihinde geçerli olan kurlar kullanılarak TL'ye çevrilmiştir. Gerçeğe uygun değeri ile izlenmekte olan parasal olmayan kalemlerden yabancı para cinsinden kaydedilmiş olanlar, gerçeğe uygun değer belirlendiği tarihteki kurlar esas alınmak suretiyle TL'ye çevrilmiştir. Tarihi maliyet cinsinden ölçülen yabancı para birimindeki parasal olmayan kalemler yeniden çevrilmeye tabi tutulmazlar. Yabancı para cinsinden olan kalemlerin düzeltmelerinde ya da çevrimlerinden kaynaklanan gelir veya gider kâr veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosuna dahil edilmiştir.

2.4 Karşılaştırmalı Bilgiler ve Önceki Dönem Tarihli Konsolide Finansal Tablolarının Düzeltilmesi

Mali durum ve performans trendlerinin tespitine imkan vermek üzere, Grup'un konsolide finansal tabloları önceki dönemle karşılaştırmalı hazırlanmaktadır.

Cari dönem konsolide finansal tabloların sunumu ile uygunluk sağlanması açısından karşılaştırmalı bilgiler gerekli görüldüğünde yeniden düzenlenir ya da sınıflandırılır. Grup'un cari dönem içerisinde yaptığı sınıflama ve düzeltmeler aşağıda gösterilmiştir.

	Not	Önceden Raporlanmış 31 Aralık 2018	Netleme ve yeniden sınıflandırmaların etkisi	Yeniden düzenlenmiş 31 Aralık 2018
Kısa Vadeli Diğer Alacaklar	a	990.680	(532.231)	458.449
Kısa Vadeli Ertelenmiş Gelirler	a	606.983	(532.231)	74.752
Maddi Duran Varlıklar	b	365.027	(6.246)	358.781
Maddi Olmayan Duran Varlıklar	b	6.738.949	6.246	6.745.195

a) Grup, "Kısa Vadeli Diğer Alacaklar" ve "Kısa Vadeli Ertelenmiş Gelirler" hesaplarını gözden geçirerek, daha önceden "Kısa Vadeli Ertelenmiş Gelirler" hesabında muhasebeleştirilmiş olan 532.231 TL tutarındaki tarife borçlarını geriye dönük olarak, "Kısa Vadeli Diğer Alacaklar" hesabına sınıflayarak, tarife borç ve alacaklarını netlemiştir.

b) Grup, "Maddi Duran Varlıklar" hesaplarını gözden geçirerek 6.246 TL net defter değerindeki maddi olmayan duran varlık niteliğindeki varlıklarını, geriye dönük olarak "Maddi Olmayan Duran Varlıklar" hesabına sınıflamıştır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.5 Muhasebe Politikalarında Değişiklikler

Muhasebe politikalarında yapılan önemli değişiklikler geriye dönük olarak uygulanmakta ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenmektedir.

Grup'un cari dönem içerisinde muhasebe politikalarında bir değişikliği olmamıştır.

2.6 Muhasebe Tahminlerindeki Değişiklikler ve Hatalar

Muhasebe tahminlerindeki değişiklikler, yalnızca bir döneme ilişkin ise, değişikliğin yapıldığı cari dönemde, gelecek dönemlere ilişkin ise, hem değişikliğin yapıldığı dönemde hem de gelecek dönemlerde, ileriye yönelik olarak uygulanır. Tespit edilen önemli muhasebe hataları geriye dönük olarak uygulanır ve önceki dönem finansal tabloları yeniden düzenlenir. Grup'un cari yıl içerisinde muhasebe tahminlerinde önemli bir değişikliği olmamıştır.

2.7 İşletmenin Sürekliliği

Grup konsolide finansal tablolarını işletmenin sürekliliği ilkesine göre hazırlamıştır.

2.8 Konsolidasyona İlişkin Esaslar

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla Şirket'in bağlı ortaklıklarının detayı aşağıdaki gibidir:

	Kuruluş ve faaliyet yeri	Grup'un sermayedeki pay oranı ve oy kullanma oranı %		Ana faaliyet konusu
		31 Aralık 2019	31 Aralık 2018	
Başkent Elektrik Dağıtım A.Ş.	Ankara	100	100	Elektrik Dağıtım Hizmetleri
Enerjisa Başkent Elektrik Perakende Satış A.Ş.	Ankara	100	100	Elektrik Perakende Satış Hizmetleri
İstanbul Anadolu Yakası Elektrik Dağıtım A.Ş.	İstanbul	100	100	Elektrik Dağıtım Hizmetleri
Enerjisa İstanbul Anadolu Yakası Elektrik Perakende Satış A.Ş.	İstanbul	100	100	Elektrik Perakende Satış Hizmetleri
Toroslar Elektrik Dağıtım A.Ş.	Adana	100	100	Elektrik Dağıtım Hizmetleri
Enerjisa Toroslar Elektrik Perakende Satış A.Ş.	Adana	100	100	Elektrik Perakende Satış Hizmetleri
Enerjisa Müşteri Çözümleri A.Ş.	İstanbul	100	100	Müşteri Çözümleri ve Dağıtım Üretim Hizmetleri
E-şarj Elektrikli Araçlar Şarj Sistemleri A.Ş.	İstanbul	80	80	Elektrikli Araçlar Şarj Sistemleri Hizmetleri

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.8 Konsolidasyona İlişkin Esaslar (Devamı)

Konsolide finansal tablolar, Şirket ve Şirket'in bağlı ortaklıkları tarafından kontrol edilen işletmelerin finansal tablolarını kapsar. Kontrol, Şirket'in aşağıdaki şartları sağlaması ile sağlanır:

- yatırım yapılan şirket/varlık üzerinde gücünün olması;
- yatırım yapılan şirket/varlıktan elde edeceği değişken getirilere açık olması ya da bu getirilere hakkı olması ve;
- getiriler üzerinde etkisi olabilecek şekilde gücünü kullanabilmesi.

Yukarıda listelenen kriterlerin en az birinde herhangi bir değişiklik oluşmasına neden olabilecek bir durumun ya da olayın ortaya çıkması halinde Şirket yatırımının üzerinde kontrol gücünün olup olmadığını yeniden değerlendirir.

Şirket'in yatırım yapılan şirket/varlık üzerinde çoğunluk oy hakkına sahip olmadığı durumlarda, ilgili yatırımın faaliyetlerini tek başına yönlendirebilecek/yönetebilecek şekilde yeterli oy hakkının olması halinde, yatırım yapılan şirket/varlık üzerinde kontrol gücü vardır. Şirket, aşağıdaki unsurlar da dahil olmak üzere, ilgili yatırımdaki oy çoğunluğunun kontrol gücü sağlamak için yeterli olup olmadığını değerlendirmesinde konuyla ilgili tüm olayları ve şartları göz önünde bulundurur:

- Şirket'in sahip olduğu oy hakkı ile diğer hissedarların sahip olduğu oy hakkının karşılaştırılması;
- Şirket ve diğer hissedarların sahip olduğu potansiyel oy hakları;
- Sözleşmeye bağlı diğer anlaşmalardan doğan haklar, ve
- Şirket'in karar verilmesi gereken durumlarda ilgili faaliyetleri yönetmede (geçmiş dönemlerdeki genel kurul toplantılarında yapılan oylamalar da dahil olmak üzere) mevcut gücünün olup olmadığını gösterebilecek diğer olay ve şartlar.

Bir bağlı ortaklığın konsolidasyon kapsamına alınması, Şirket'in bağlı ortaklık üzerinde kontrole sahip olmasıyla başlar ve kontrolünü kaybetmesiyle sona erer. Yıl içinde satın alınan veya elden çıkarılan bağlı ortaklıkların gelir ve giderleri, satın alım tarihinden elden çıkarma tarihine kadar konsolide kâr veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosuna dahil edilir.

Kâr veya zarar ve diğer kapsamlı gelirin her bir kalemi ana ortaklık hissedarlarına ve kontrol gücü olmayan paylara aittir. Kontrol gücü olmayan paylar ters bakiye ile sonuçlansa dahi, bağlı ortaklıkların toplam kapsamlı geliri ana ortaklık hissedarlarına ve kontrol gücü olmayan paylara aktarılır.

Gerekli olması halinde, Grup'un izlediği muhasebe politikalarıyla aynı olması amacıyla bağlı ortaklıkların finansal tablolarında muhasebe politikalarıyla ilgili düzeltmeler yapılmıştır.

Tüm grup içi varlıklar ve yükümlülükler, öz kaynaklar, gelir ve giderler ve Grup şirketleri arasındaki işlemlere ilişkin nakit akışları konsolidasyonda elimine edilir.

Ortak kontrol altında gerçekleşen işletme birleşmelerinin muhasebeleştirilmesinde ise, işletme birleşmesine konu olan varlık ve yükümlükler kayıtlı değerleri ile konsolide finansal tablolara alınmıştır. Gelir tabloları ise, işletme birleşmesinin gerçekleştiği mali yılın başlangıcından itibaren konsolide edilmiştir. Önceki dönem finansal tabloları da karşılaştırılabilirlik amacıyla aynı şekilde yeniden düzenlenmiştir. Bu işlemler sonucunda herhangi bir şerefiye veya negatif şerefiye hesaplanmamıştır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.9 Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Muhasebe Standartları

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla sona eren hesap dönemine ait konsolide finansal tabloların hazırlanmasında esas alınan muhasebe politikaları aşağıda özetlenen 1 Ocak 2019 tarihi itibarıyla geçerli yeni ve değiştirilmiş TFRS standartları ve TFRYK yorumları dışında önceki yılda kullanılanlar ile tutarlı olarak uygulanmıştır. Bu standartların ve yorumların Grup'un mali durumu ve performansı üzerindeki etkileri ilgili paragraflarda açıklanmıştır.

i) 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren geçerli olan yeni standart, değişiklik ve yorumlar

TFRS 16 Kiralama İşlemleri

KGK Nisan 2018'de TFRS 16 "Kiralama İşlemleri" standardını yayınlamıştır. Yeni standart, faaliyet kiralaması ve finansal kiralama ayrımını ortadan kaldırarak kiracı durumundaki şirketler için birçok kiralamanın tek bir model altında bilançoya alınmasını gerektirmektedir. Kiralayan durumundaki şirketler için muhasebeleştirme büyük ölçüde değişmemiş olup faaliyet kiralaması ile finansal kiralama arasındaki fark devam etmektedir. TFRS 16, TMS 17 ve TMS 17 ile ilgili Yorumların yerine geçecek olup 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için geçerlidir.

Kiracılar, bu standardı kısa vadeli kiralamalara (kira süresi 12 ay ve daha kısa olan kiralamalar) veya dayanak varlığın düşük değerli olduğu kiralamalara (örneğin kişisel bilgisayarlar, bazı ofis ekipmanları, vb.) uygulamama istisnasına sahiptir. Kiralamanın fiilen başladığı tarihte kiracı, kira yükümlülüğünü o tarihte ödenmemiş olan kira ödemelerinin bugünkü değeri üzerinden ölçer (kiralama yükümlülüğü) ve aynı tarih itibarıyla ilgili kullanım hakkı varlığını da kayıtlarına alarak kira süresi boyunca amortisman tabii tutar. Kira ödemeleri, kiralamadaki zımnî faiz oranının kolaylıkla belirlenebilmesi durumunda, bu oran kullanılarak iskonto edilir. Kiracı, bu oranın kolaylıkla belirlenememesi durumunda, kiracının alternatif borçlanma faiz oranını kullanır. Kiracı, kiralama yükümlülüğü üzerindeki faiz gideri ile kullanım hakkı varlığının amortisman giderini ayrı olarak kaydetmelidir.

Kiracının, belirli olayların gerçekleşmesi halinde kiralama yükümlülüğünü yeniden ölçmesi söz konusudur (örneğin kiralama süresindeki değişiklikler, ileriye dönük kira ödemelerinin belirli bir endeks veya orandaki değişimler nedeniyle değişikliğe uğraması, vb.). Bu durumda kiracı, kiralama yükümlülüğünün yeniden ölçüm etkisini kullanım hakkı varlığı üzerinde bir düzeltme olarak kaydeder.

TFRS 16'ya Geçiş:

Grup, TFRS 16'yı kolaylaştırılmış geriye dönük yaklaşım ile uygulamıştır. Grup, daha önce TMS 17 Kiralama İşlemleri ve TFRS Yorum 4 Bir Anlaşmanın Kiralama İşlemi İçerip İçermediğinin Belirlenmesi'ni uygulayarak kiralama olarak tanımladığı sözleşmelere bu Standardı uygulamayı tercih etmiştir. Bu sebeple Grup daha önce TMS 17 ve TFRS Yorum 4'e göre kiralama olarak tanımlamadığı sözleşmelere bu Standardı uygulamamıştır.

Grup, geçiş tarihi itibarıyla kiralama süresi 12 ay veya daha kısa bir süre içinde bitecek kiralamalar ve düşük değerli kiralamalar için tanınan kolaylaştırıcı uygulamalardan faydalanmıştır. Grup'un ofis ekipman kiralamaları (kişisel bilgisayarlar, fotokopi makinaları gibi) düşük değerli kiralama olarak değerlendirilmiştir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 - KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.9 Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Muhasebe Standartları (Devamı)

TFRS 16 Kiralama İşlemleri (Devamı)

TFRS 16'ya Geçiş (Devamı)

1 Ocak 2019 tarihli finansal durum tablosu üzerindeki etkiler artış/(azalış):

Varlıklar	
Kullanım hakkı varlığı	133.666
Peşin ödenmiş giderler	(1.479)
Kaynaklar	
Kiralama yükümlülüğü	132.187

Standart, 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanmaktadır. Söz konusu standardın Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri Not 2.10'da açıklanmıştır.

TMS 28 "İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar"da yapılan değişiklikler

KGK Aralık 2017'de, TMS 28 İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar standardında değişikliklerini yayınlamıştır. Söz konusu değişiklikler, iştirak veya iş ortaklığındaki net yatırımın bir parçasını oluşturan iştirak veya iş ortaklığındaki uzun vadeli yatırımlar için TFRS 9 Finanslar Araçları uygulayan işletmeler için açıklık getirmektedir.

TFRS 9 Finansal Araçlar, TMS 28 İştiraklerdeki ve İş Ortaklıklarındaki Yatırımlar uyarınca muhasebeleştirilen iştiraklerdeki ve iş ortaklıklarındaki yatırımları kapsamamaktadır. Söz konusu değişiklikle KGK, TFRS 9'un sadece şirketin özkaynak yöntemi kullanarak muhasebeleştirdiği yatırımları kapsam dışında bıraktığına açıklık getirmektedir. İşletme, TFRS 9'u, özkaynak yöntemine göre muhasebeleştirmedeği ve özü itibarı ile ilgili iştirak ve iş ortaklıklarındaki net yatırımın bir parçasını oluşturan uzun vadeli yatırımlar dahil olmak üzere iştirak ve iş ortaklıklarındaki diğer yatırımlara uygulamaktadır.

Değişiklik, 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanmaktadır. Söz konusu değişiklik Grup için geçerli değildir ve Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmamıştır.

TFRYK 23 Gelir Vergisi Uygulamalarına İlişkin Belirsizlikler

Yorum, gelir vergisi muameleleri konusunda belirsizlikler olması durumunda, "TMS 12 Gelir Vergileri"nde yer alan muhasebeleştirme ve ölçüm gereksinimlerinin nasıl uygulanacağına açıklık getirmektedir.

Gelir vergisi muameleleri konusunda belirsizlik olması durumunda, yorum:

- işletmenin belirsiz vergi muamelelerini ayrı olarak değerlendirip değerlendirmedeğini;
- işletmenin vergi muamelelerinin vergi otoriteleri tarafından incelenmesi konusunda yapmış olduğu varsayımları;
- işletmenin vergilendirilebilir kârını (vergi zararını), vergi matrahını, kullanılmamış vergi zararlarını, kullanılmamış vergi indirimlerini ve vergi oranlarını nasıl belirlediğini; ve
- işletmenin bilgi ve koşullardaki değişiklikleri nasıl değerlendirdiğini

ele almaktadır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.9 Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Muhasebe Standartları (Devamı)

i) 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren geçerli olan yeni standart, değişiklik ve yorumlar (Devamı)

TFRYK 23 Gelir Vergisi Uygulamalarına İlişkin Belirsizlikler (Devamı)

Yorum, 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanmaktadır. Söz konusu yorumun Grup'un finansal durumu ve performansı üzerinde bir etkisi olmamıştır.

Yıllık İyileştirmeler – 2015–2017 Dönemi

KGK Ocak 2019'da aşağıda belirtilen standartları değiştirerek, TFRS Standartları'nın 2015-2017 dönemine ilişkin Yıllık İyileştirmelerini yayınlamıştır:

– *TFRS 3 İşletme Birleşmeleri ve TFRS 11 Müşterek Anlaşmalar* — TFRS 3'teki değişiklikler bir şirketin müşterek faaliyet olarak muhasebeleştiği işletmenin kontrolünü elde etmesi sonucu, ilgili işletmede kontrol öncesi sahip olduğu paylarını yeniden ölçmesi gerektiğine açıklık getirmektedir. TFRS 11'deki değişiklikler bir şirketin müşterek faaliyet olarak muhasebeleştiği işletmenin kontrolünü elde etmesi sonucu, ilgili işletmede kontrol öncesi sahip olduğu paylarını yeniden ölçmesine gerek olmadığına açıklık getirmektedir.

– *TMS 12 Gelir Vergileri* — Değişiklikler, temettülere (kâr dağıtım) ilişkin tüm gelir vergisi etkilerinin, vergilerin nasıl doğduğuna bakılmaksızın kâr veya zararda muhasebeleştirilmesi gerektiği konusuna açıklık getirmektedir.

– *TMS 23 Borçlanma Maliyetleri* — Değişiklikler, ilgili varlık amaçlanan kullanıma veya satışa hazır duruma geldikten sonra ödenmemiş özel borçlanmaların bulunması durumunda, ilgili borcun şirketin genellikle genel borçlanmalarındaki aktifleştirme oranını belirlerken borçlandığı fonların bir parçası durumuna geldiğine açıklık getirmektedir.

Değişiklik, 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanmaktadır. Söz konusu değişiklikler Grup için geçerli değildir ve Grup'un finansal durumu ve performansı üzerinde etkisi olmamıştır.

Planda Yapılan Değişiklik, Küçülme veya Yerine Getirme (TMS 19 Değişiklikler)

KGK Ocak 2019'de TMS 19 Değişiklikler "Planda Yapılan Değişiklik, Küçülme veya Yerine Getirme"yi yayınlamıştır. Değişiklik; planda yapılan değişiklik, küçülme veya yerine getirme gerçekleştikten sonra yıllık hesap döneminin kalan kısmı için tespit edilen hizmet maliyetinin ve net faiz maliyetinin güncel aktüeryal varsayımları kullanarak hesaplanmasını gerektirmektedir.

Değişiklikler, 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanmaktadır. Söz konusu değişiklikler Grup için geçerli değildir ve Grup'un finansal durumu ve performansı üzerinde etkisi olmamıştır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.9 Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Muhasebe Standartları (Devamı)

i) 1 Ocak 2019 tarihinden itibaren geçerli olan yeni standart, değişiklik ve yorumlar (Devamı)

Negatif Tazminli Erken Ödeme Özellikleri (TFRS 9 Değişiklik)

Bazı erken ödenebilir finansal varlıkların işletme tarafından itfa edilmiş maliyetinden ölçülebilmeleri için TFRS 9 Finansal Araçlar'da ufak değişiklikler yayınlamıştır.

TFRS 9'u uygulayan işletme, erken ödenebilir finansal varlığı, gerçeğe uygun değer değişimi kâr veya zarar yansıtılan varlık olarak ölçmektedir. Değişikliklerin uygulanması ile, belirli koşulların sağlanması durumunda, işletmeler negatif tazminli erken ödenebilir finansal varlıkları itfa edilmiş maliyetinden ölçebilmektelerdir.

Değişiklik, 1 Ocak 2019 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanmaktadır. Söz konusu değişiklik Grup için geçerli değildir ve Grup'un finansal durumu ve performansı üzerinde etkisi olmamıştır.

ii) Yayımlanan ama yürürlüğe girmemiş ve erken uygulamaya konulmayan standartlar

Konsolide finansal tabloların onaylanma tarihi itibarıyla yayımlanmış fakat cari raporlama dönemi için henüz yürürlüğe girmemiş ve Grup tarafından erken uygulanmaya başlanmamış yeni standartlar, yorumlar ve değişiklikler aşağıdaki gibidir. Grup aksi belirtilmedikçe yeni standart ve yorumların yürürlüğe girmesinden sonra konsolide finansal tablolarını ve dipnotlarını etkileyecek gerekli değişiklikleri yapacaktır.

TFRS 10 ve TMS 28: Yatırımcı İşletmenin İştirak veya İş Ortaklığına Yaptığı Varlık Satışları veya Katkıları - Değişiklik

KGK, özkaynak yöntemi ile ilgili devam eden araştırma projesi çıktılarına bağlı olarak değiştirilmek üzere, Aralık 2017'de TFRS 10 ve TMS 28'de yapılan söz konusu değişikliklerin geçerlilik tarihini süresiz olarak ertelemiştir. Ancak, erken uygulamaya halen izin vermektedir.

Grup söz konusu değişikliklerin etkilerini, bahsi geçen standartlar nihai halini aldıktan sonra değerlendirecektir.

TFRS 17 – Yeni Sigorta Sözleşmeleri Standardı

KGK Şubat 2019'da, sigorta sözleşmeleri için muhasebeleştirme ve ölçüm, sunum ve açıklamayı kapsayan kapsamlı yeni bir muhasebe standardı olan TFRS 17'yi yayınlamıştır. TFRS 17 hem sigorta sözleşmelerinden doğan yükümlülüklerin güncel bilanço değerleri ile ölçümünü hem de kârın hizmetlerin sağlandığı dönem boyunca muhasebeleştirmesini sağlayan bir model getirmektedir.

TFRS 17, 1 Ocak 2021 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Standart Grup için geçerli değildir ve Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmayacaktır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.9 Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Muhasebe Standartları (Devamı)

ii) Yayınlanan ama yürürlüğe girmemiş ve erken uygulamaya konulmayan standartlar (Devamı)

İşletmenin tanımlanması (TFRS 3 Değişiklikleri)

KGK Mayıs 2019'da TFRS 3 'İşletme Birleşmeleri'inde yer alan işletme tanımına ilişkin değişiklikler yayımlamıştır. Bu değişikliğin amacı, bir işletmenin işletme birleşimi olarak mı yoksa bir varlık edinimi olarak mı muhasebeleştirileceğini belirlemeye yardımcı olmaktadır.

Değişiklikler aşağıdaki gibidir:

- İşletme için minimum gereksinimlerin netleştirilmesi;
- Piyasa katılımcılarının eksik unsurları tamamlaması konusundaki değerlendirmenin ortadan kaldırılması;
- İşletmelerin edinme sürecin önemli olup olmadığını değerlendirmesine yardımcı uygulama rehberi eklenmesi;
- İşletmenin ve çıktılarının tanımlarını sınırlandırmak; ve
- İsteğe bağlı bir gerçeğe uygun değer konsantrasyon testi yayımlamak.

Değişiklik, 1 Ocak 2020 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Standart Grup için geçerli değildir ve Grup'un finansal durumu veya performansı üzerinde etkisi olmayacaktır.

Önemliliğin Tanımı (TMS 1 ve TMS 8 Değişiklikleri)

Haziran 2019'da KGK, "TMS 1 Finansal Tabloların Sunumu" ve "TMS 8 Muhasebe Politikaları, Muhasebe Tahminlerinde Değişiklikler ve Hatalar" standartlarında değişiklikler yapmıştır. Bu değişikliklerin amacı, "önemlilik" tanımını standartlar arasında uyumlu hale getirmek ve tanımın belirli kısımlarını açıklığa kavuşturmadır. Yeni tanıma göre, bilginin saklanması, hatalı olması veya verilmemesi durumunda finansal tabloların birincil kullanıcıların bu tablolara dayanarak verdikleri kararları etkileyebileceği varsayılabilirse, bilgi önemlidir. Değişiklikler, bilginin önemliliğinin niteliğine, büyüklüğüne veya her ikisine bağlı olacağını açıklamaktadır. Şirketler bilginin tek başına veya başka bilgiler ile birlikte kullanıldığında finansal tablolar üzerindeki etkisinin önemliliğini değerlendirmek ile yükümlüdür.

Değişiklik, 1 Ocak 2020 ve sonrasında başlayan yıllık hesap dönemleri için uygulanacaktır. Erken uygulamaya izin verilmektedir. Grup, değişikliğin finansal durumu ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

TFRS 9, TMS 39 ve TFRS 7'deki Değişiklikler – Gösterge Faiz Oranı Reformu

1 Ocak 2020 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerli olmak üzere TFRS 9 ve TMS 39'da gösterge faiz oranı reformu ile ilgili olarak dört temel konuda kolaylaştırıcı uygulamalar sağlanmıştır. Bu uygulamalar riskten korunma muhasebesi ile ilgili olup, özetle

- İşlemlerin gerçekleşme ihtimalinin yüksek olmasına ilişkin hüküm,
- İleriye yönelik değerlendirmeler,
- Geriye dönük değerlendirmeler ve
- Ayrı olarak tanımlanabilir risk bileşenleridir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.9 Yeni ve Revize Edilmiş Türkiye Muhasebe Standartları (Devamı)

ii) Yayınlanan ama yürürlüğe girmemiş ve erken uygulamaya konulmayan standartlar (Devamı)

TFRS 9, TMS 39 ve TFRS 7'deki Değişiklikler-Gösterge Faiz Oranı Reformu (Devamı)

TFRS 9 ve TMS 39'da yapılan değişikliğe ilişkin uygulanan istisnaların, TFRS 7'deki düzenleneme uyarınca finansal tablolarda açıklanması amaçlanmaktadır.

Grup, değişikliğin finansal durum ve performansı üzerine etkilerini değerlendirmektedir.

iii) UMSK tarafından yayınlanmış fakat KGK tarafından yayınlanmamış yeni ve düzeltilmiş standartlar ve yorumlar

UMS 1'deki değişiklikler – Yükümlülüklerin kısa ve uzun vade olarak sınıflandırılması

23 Ocak 2020'de UMSK, "UMS 1 Finansal Tabloların Sunumu" standardında değişiklikler yapmıştır. 1 Ocak 2022 tarihinde veya bu tarihten sonra başlayan yıllık raporlama dönemlerinde geçerli olmak üzere yapılan bu değişiklikler yükümlülüklerin uzun ve kısa vade sınıflandırılmasına ilişkin kriterlere açıklamalar getirmektedir. Yapılan değişiklikler UMS 8 "Muhasebe Politikaları, Muhasebe Tahminlerinde Değişiklikler ve Hatalar"a göre geriye dönük olarak uygulanmalıdır. Erken uygulamaya izin verilmektedir.

Söz konusu değişikliğin Grup'un finansal durumu ve performansı üzerindeki etkileri değerlendirilmektedir.

2.10 Muhasebe Standartlarındaki Değişiklikler ve Konsolide Finansal Tablolara Etkileri

Grup, TFRS 16'yı kolaylaştırılmış geriye dönük yaklaşım ile uygulamıştır. Grup'un TFRS 16'yı uygulaması üzerine yeni muhasebe politikaları aşağıda yer almaktadır.

Kullanım Hakkı Varlıkları

Grup, TFRS 16'nın geçiş hükümlerinden, kolaylaştırılmış geriye dönük yaklaşımı seçtiği için, TFRS 16'nın ilk uygulama tarihi olan 1 Ocak 2019 tarihinden önce imzalanmış ve 1 Ocak 2019 tarihi itibarıyla devam etmekte olan finansal kiralama sözleşmelerine istinaden, kullanım hakkı varlıklarını 1 Ocak 2019 tarihini sözleşme başlangıç tarihi olarak kabul ederek muhasebeleştirmektedir.

1 Ocak 2019'dan sonra imzalanan TFRS 16 kapsamındaki sözleşmelere istinaden kullanım hakkı varlıklarını finansal kiralama sözleşmesinin başladığı tarihte muhasebeleştirmektedir (örneğin, ilgili varlığın kullanım için uygun olduğu tarih itibarıyla). Kullanım hakkı varlıkları, maliyet bedelinden birikmiş amortisman ve değer düşüklüğü zararları düşülerek hesaplanır. Finansal kiralama borçlarının yeniden değerlendirilmesi durumunda bu rakam da düzeltilir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.10 Muhasebe Standartlarındaki Değişiklikler ve Konsolide Finansal Tablolara Etkileri (Devamı)

Kullanım Hakkı Varlıkları (Devamı)

Kullanım hakkı varlığının maliyeti aşağıdakileri içerir:

- (a) Kira yükümlülüğünün ilk ölçüm tutarı,
- (b) Kiralamanın fiilen başladığı tarihte veya öncesinde yapılan tüm kira ödemelerinden, alınan tüm kiralama teşviklerinin düşülmesiyle elde edilen tutar ve
- (c) Grup tarafından katlanılan tüm başlangıçtaki doğrudan maliyetler.

Dayanak varlığın mülkiyetinin kiralama süresi sonunda Grup'a devri makul bir şekilde kesinleşmediği sürece, Grup kullanım hakkı varlığını, kiralamanın fiilen başladığı tarihten dayanak varlığın yararlı ömrünün sonuna kadar amortismanına tabi tutmaktadır.

Kullanım hakkı varlıkları Binalar ve Taşıtlar'dan oluşmaktadır ve değer düşüklüğü değerlendirmesine tabidir.

Kira Yükümlülükleri

Grup kira yükümlülüğünü kiralamanın fiilen başladığı tarihte ödenmemiş olan kira ödemelerinin bugünkü değeri üzerinden ölçmektedir.

Kiralamanın fiilen başladığı tarihte, kira yükümlülüğünün ölçümüne dâhil edilen kira ödemeleri, dayanak varlığın kiralama süresi boyunca kullanım hakkı için yapılacak ve kiralamanın fiilen başladığı tarihte ödenmemiş olan aşağıdaki ödemelerden oluşur:

- (a) Sabit ödemeler,
- (b) İlk ölçümü kiralamanın fiilen başladığı tarihte bir endeks veya oran kullanılarak yapılan, bir endeks veya orana bağlı değişken kira ödemeleri,
- (c) Kalıntı değer taahhütleri kapsamında Grup tarafından ödenmesi beklenen tutarlar,
- (d) Grup'un satın alma opsiyonunu kullanacağından makul ölçüde emin olması durumunda bu opsiyonun kullanım fiyatı ve
- (e) Kiralama süresinin Grup'un kiralamayı sonlandırmak için bir opsiyon kullanacağını göstermesi durumunda, kiralamanın sonlandırılmasına ilişkin ceza ödemeleri.

Bir endekse veya orana bağlı olmayan değişken kira ödemeleri, ödemeyi tetikleyen olayın veya koşulun gerçekleştiği dönemde gider olarak kaydedilmektedir.

Grup kiralama süresinin kalan kısmı için revize edilmiş iskonto oranını, kiralamadaki zımnî faiz oranının kolaylıkla belirlenebilmesi durumunda bu oran olarak; kolaylıkla belirlenememesi durumunda ise Grup'un yeniden değerlendirmenin yapıldığı tarihteki alternatif borçlanma faiz oranı olarak belirlemektedir. Grup TL cinsinden olan 3 yıl ve 5 yıl vadeli kiralama sözleşmeleri için sırasıyla %14,60 ve %15,44, AVRO cinsinden olan 3 yıl vadeli kiralama sözleşmeleri için %2,19 faiz oranını kullanmıştır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.10 Muhasebe Standartlarındaki Değişiklikler ve Konsolide Finansal Tablolara Etkileri (Devamı)

Kira Yükümlülükleri (Devamı)

Grup kiralamanın fiilen başladığı tarihten sonra, kira yükümlülüğünü aşağıdaki şekilde ölçer:

- (a) Defter değerini, kira yükümlülüğündeki faizi yansıtacak şekilde artırır ve
- (b) Defter değerini, yapılan kira ödemelerini yansıtacak şekilde azaltır.

Buna ek olarak, kiralama süresinde bir değişiklik, özü itibarıyla sabit kira ödemelerinde bir değişiklik veya dayanak varlığı satın alma opsiyonuna ilişkin yapılan değerlendirmede bir değişiklik olması durumunda, finansal kiralama yükümlülüklerinin değeri yeniden ölçülmektedir.

Grup'un cari dönem içerisinde muhasebe politikalarında yukarıda bahsi geçen konulardan farklı bir değişiklik olmamıştır.

Grup'un TFRS 16 standardını uygulamasının 31 Aralık 2019 tarihli konsolide finansal durum tablosu ve aynı tarihte sona eren hesap dönemine ait konsolide kâr veya zarar tablosuna etkileri aşağıda sunulmuştur.

(i) Konsolide Finansal Durum Tablosu

	31 Aralık 2019 (Etkiler öncesi)	TFRS 16 Etkileri	31 Aralık 2019 (Etkiler sonrası)
VARLIKLAR			
Dönen Varlıklar	5.782.344	(544)	5.781.800
Peşin Ödenmiş Giderler	42.018	(544)	41.474
Duran Varlıklar	17.463.893	149.765	17.613.658
Kullanım Hakkı Varlıkları	-	145.483	145.483
Ertelenmiş Vergi Varlığı	239.758	4.282	244.040
TOPLAM VARLIKLAR	23.246.237	149.221	23.395.458
KAYNAKLAR			
Kısa Vadeli Yükümlülükler	7.262.255	68.757	7.331.012
Uzun Vadeli Borçlanmaların Kısa Vadel Kısımları	2.964.978	68.757	3.015.735
Uzun Vadeli Yükümlülükler	9.133.037	96.906	9.229.943
Uzun Vadeli Borçlanmalar	5.281.556	96.906	5.378.462
Özkaynaklar	6.850.945	(16.442)	6.834.503
Net Dönem Kârı / (Zararı)	1.050.064	(16.442)	1.033.622
TOPLAM YÜKÜMLÜLÜKLER VE ÖZKAYNAKLAR	23.246.237	149.221	23.395.458

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.10 Muhasebe Standartlarındaki Değişiklikler ve Konsolide Finansal Tablolara Etkileri (Devamı)

Kira Yükümlülükleri (Devamı)

(ii) Konsolide Kâr veya Zarar Tablosu

	31 Aralık 2019 (Etkiler öncesi)	TFRS 16 Etkileri	31 Aralık 2019 (Etkiler sonrası)
Genel Yönetim Giderleri (-)	(2.184.854)	14.369	(2.170.485)
FİNANSMAN GELİRLERİ / (GİDERLERİ) ÖNCESİ FAALİYET KÂRI	3.049.837	14.369	3.064.206
Finansman Giderleri (-)	(1.808.384)	(35.093)	(1.843.477)
VERGİ ÖNCESİ KÂR / (ZARAR)	1.412.080	(20.724)	1.391.356
Vergi (Gideri) / Geliri	(362.016)	4.282	(357.734)
Ertelenmiş Vergi Geliri	130.083	4.282	134.365
DÖNEM KÂRI / (Zararı)	1.050.064	(16.442)	1.033.622
TOPLAM KAPSAMLI GELİR - (GİDER)	1.024.457	(16.442)	1.008.015
Hisse başına kazanç (kr)	0,89		0,88

Grup, TFRS 16 standardını uygulamasıyla 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla kira giderleri 87.791 TL azalmış, amortisman giderleri ve finansman giderleri sırasıyla 73.422 TL ve 35.093 TL artmış; ertelenmiş vergi geliri 4.282 TL artmıştır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti

İşletme birleşmeleri

İşletme satın alımları, satın alım yöntemi kullanılarak, muhasebeleştirilir. Bir işletme birleşmesinde transfer edilen bedel, gerçeğe uygun değeri üzerinden ölçülür; transfer edilen bedel, edinen işletme tarafından transfer edilen varlıkların birleşme tarihindeki gerçeğe uygun değerlerinin, Grup tarafından edinilen işletmenin önceki sahiplerine karşı üstlenilen borçların ve Grup tarafından çıkarılan öz kaynak paylarının toplamı olarak hesaplanır. Satın almaya ilişkin maliyetler genellikle oluştukları anda gider olarak muhasebeleştirilir.

Satın alınan tanımlanabilir varlıklar ile üstlenilen yükümlülükler, satın alım tarihinde gerçeğe uygun değerleri üzerinden muhasebeleştirilir. Aşağıda belirtilenler bu şekilde muhasebeleştirilmez:

- Ertelenmiş vergi varlıkları ya da yükümlülükleri veya çalışanlara sağlanan faydalara ilişkin varlık ya da yükümlülükler, sırasıyla, TMS 12 *Gelir Vergisi* ve TMS 19 *Çalışanlara Sağlanan Faydalar* standartları uyarınca hesaplanarak, muhasebeleştirilir;
- Satın alınan işletmenin hisse bazlı ödeme anlaşmaları ya da Grup'un satın alınan işletmenin hisse bazlı ödeme anlaşmalarının yerine geçmesi amacıyla imzaladığı hisse bazlı ödeme anlaşmaları ile ilişkili yükümlülükler ya da öz kaynak araçları, satın alım tarihinde TFRS 2 *Hisse Bazlı Ödeme Anlaşmaları* standardı uyarınca muhasebeleştirilir ve
- TFRS 5 *Satış Amaçlı Elde Tutulan Duran Varlıklar* ve *Durdurulan Faaliyetler* standardı uyarınca satış amaçlı elde tutulan olarak sınıflandırılan varlıklar (ya da elden çıkarma grupları) TFRS 5'de belirtilen kurallara göre muhasebeleştirilir.

Şerefiye, satın alım için transfer edilen bedelin, satın alınan işletmedeki varsa kontrol gücü olmayan payların ve varsa, aşamalı olarak gerçekleşen bir işletme birleşmesinde edinen işletmenin daha önceden elinde bulundurduğu edinilen işletmedeki öz kaynak paylarının gerçeğe uygun değeri toplamının, satın alınan işletmenin satın alma tarihinde tanımlanabilen varlıklarının ve üstlenilen tanımlanabilir yükümlülüklerinin net tutarını aşan tutar olarak hesaplanır. Yeniden değerlendirme sonrasında satın alınan işletmenin satın alma tarihinde tanımlanabilen varlıklarının ve üstlenilen tanımlanabilir yükümlülüklerinin net tutarının, devredilen satın alma bedelinin, satın alınan işletmedeki kontrol gücü olmayan payların ve varsa, satın alma öncesinde satın alınan işletmedeki payların gerçeğe uygun değeri toplamını aşması durumunda, bu tutar pazarlıklı satın almadan kaynaklanan kazanç olarak doğrudan kâr/zarar içinde muhasebeleştirilir.

Bir işletme birleşmesinde Grup tarafından transfer edilen bedelin, koşullu bedeli de içerdiği durumlarda, koşullu bedel satın alım tarihindeki gerçeğe uygun değer üzerinden ölçülür ve işletme birleşmesinde transfer edilen bedele dahil edilir. Ölçme dönemi içerisinde ortaya çıkan ek bilgilerin sonucunda koşullu bedelin gerçeğe uygun değerinde düzeltme yapılması gerekiyorsa, bu düzeltme şerefiyeden geçmişe dönük olarak düzeltilir. Ölçme dönemi, birleşme tarihinden sonraki, edinen işletmenin işletme birleşmesinde muhasebeleştiği geçici tutarları düzeltbildiği dönemdir. Bu dönem satın alım tarihinden itibaren 1 yıldan fazla olamaz.

Ölçme dönemi düzeltmeleri olarak nitelendirilmeyen koşullu bedelin gerçeğe uygun değerindeki değişiklikler için uygulanan sonraki muhasebeleştirme işlemleri, koşullu bedel için yapılan sınıflandırma şekline göre değişir. Özkaynak olarak sınıflandırılmış koşullu bedel yeniden ölçülmez ve buna ilişkin sonradan yapılan ödeme, özkaynak içerisinde muhasebeleştirilir. Varlık ya da borç olarak sınıflandırılan koşullu bedelin Finansal araç niteliğinde olması ve TFRS 9 *Finansal Araçlar* standardı kapsamında bulunması durumunda, söz konusu koşullu bedel gerçeğe uygun değerinden ölçülür ve değişiklikten kaynaklanan kazanç ya da kayıp, kâr veya zararda ya da diğer kapsamlı gelirden muhasebeleştirilir. TFRS 9 kapsamında olmayanlar ise, TMS 37 Karşılıklar veya diğer uygun TMS uyarınca muhasebeleştirilir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

Şerefiye

Satın alım işleminde oluşan şerefiye tutarı, varsa, değer düşüklüğü karşılıkları düşüldükten sonra satın alım tarihindeki maliyet değeriyle değerlendirilir.

Değer düşüklüğü testi için, şerefiye Grup'un birleşmenin getirdiği sinerjiden fayda sağlamayı bekleyen nakit üreten birimlerine (ya da nakit üreten birim gruplarına) dağıtılır.

Şerefiyenin tahsis edildiği nakit üreten birimi, her yıl değer düşüklüğü testine tabi tutulur (Not: 2.12). Birimin değer düşüklüğüne uğradığını gösteren belirtilerin olması durumunda ise değer düşüklüğü testi daha sık yapılır. Nakit üreten birimin geri kazanılabilir tutarı defter değerinden düşük ise, değer düşüklüğü karşılığı ilk olarak birime tahsis edilen şerefiyeden ayrılır, ardından birim içindeki varlıkların defter değeri düşürülür. Şerefiye için ayrılan değer düşüklüğü karşılığı, doğrudan konsolide kâr veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosu içinde muhasebeleştirilir. Şerefiye değer düşüklüğü karşılığı sonraki dönemlerde iptal edilmez.

İlgili nakit üreten birimin satışı sırasında, şerefiye için belirlenen tutar, satış işleminde kâr/zararın hesaplamasına dahil edilir.

İlişkili taraflar

İlişkili taraflar, finansal tablolarını hazırlayan işletmeyle (raporlayan işletme) ilişkili olan kişi veya işletmedir.

(a) Bir kişi veya bu kişinin yakın ailesinin bir üyesi, aşağıdaki durumlarda raporlayan işletmeyle ilişkili sayılır: Söz konusu kişinin,

- raporlayan işletme üzerinde kontrol veya müşterek kontrol gücüne sahip olması durumunda,
- raporlayan işletme üzerinde önemli etkiye sahip olması durumunda,
- raporlayan işletmenin veya raporlayan işletmenin bir ana ortaklığının kilit yönetici personelinin bir üyesi olması durumunda.

(b) Aşağıdaki koşullardan herhangi birinin mevcut olması halinde işletme raporlayan işletme ile ilişkili sayılır:

- İşletme ve raporlayan işletmenin aynı grubun üyesi olması halinde (yani her bir ana ortaklık, bağlı ortaklık ve diğer bağlı ortaklık diğerleri ile ilişkilidir).
- İşletmenin, diğer işletmenin (veya diğer işletmenin de üyesi olduğu bir grubun üyesinin) iştiraki ya da iş ortaklığı olması halinde.
- Her iki işletmenin de aynı bir üçüncü tarafın iş ortaklığı olması halinde.
- İşletmelerden birinin üçüncü bir işletmenin iş ortaklığı olması ve diğer işletmenin söz konusu üçüncü işletmenin iştiraki olması halinde.
- İşletmenin, raporlayan işletmenin ya da raporlayan işletmeyle ilişkili olan bir işletmenin çalışanlarına ilişkin olarak işten ayrılma sonrasında sağlanan fayda planlarının olması halinde. Raporlayan işletmenin kendisinin böyle bir planının olması halinde, sponsor olan işverenler de raporlayan işletme ile ilişkilidir.
- İşletmenin (a) maddesinde tanımlanan bir kişi tarafından kontrol veya müştereken kontrol edilmesi halinde.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

İlişkili taraflar (Devamı)

vii. (a) maddesinin (i) bendinde tanımlanan bir kişinin işletme üzerinde önemli etkisinin bulunması veya söz konusu işletmenin (ya da bu işletmenin ana ortaklığının) kilit yönetici personelinin bir üyesi olması halinde.

İlişkili tarafla yapılan işlem raporlayan işletme ile ilişkili bir taraf arasında kaynakların, hizmetlerin ya da yükümlülüklerin, bir bedel karşılığı olup olmadığına bakılmaksızın transferidir.

Hasılat

Dağıtım hasılatı; dağıtım, sayaç okuma, iletim ve kayıp ve kaçak bileşenlerinden oluşmaktadır. Elektrik dağıtım ve sayaç okuma hizmetleri EPDK'nın düzenlemeleri altında hizmet imtiyaz sözleşmesi kapsamındadır. Elektrik Piyasası Kanunu, Elektrik Piyasası Tarifesi Yönetmeliği ve diğer ilgili düzenlemelere göre, Grup'un dağıtım, iletim ve sayaç okuma hizmetleri ise gelir tavanına tabidir. Gerçekleşen gelir, dağıtım ve sayaç okuma hizmetleriyle ilgili faaliyet giderleri ve yatırım ihtiyaçlarını kapsayacak şekilde belirlenmiştir. Benzer şekilde, iletim geliri tamamen Türkiye Elektrik İletim A.Ş. ("TEİAŞ") tarafından yansıtılan iletim maliyetinden oluşmaktadır. Bu düzenlemeler abonelerin tüketim düzeyine bakılmaksızın Grup'un gelirini garanti altına almaktadır. Grup tarafından yapılan fazla veya eksik faturalandırmalar, her yıl sonunda hesaplanmakta ve EPDK tarafından iki yıl sonra tarifeler vasıtasıyla düzeltilmektedir.

TFRS Yorum 12 kapsamında hizmet imtiyaz anlaşmaları alacakları olarak sınıflanan varlıklar dışında hasılatla ilgili ilkeler aşağıdaki gibidir:

Hasılat (dağıtım kısmı hariç), elektriğin abonelere teslimi veya hizmetin gerçekleştirilmesi üzerinden muhasebeleştirilir. Teslimat, mülkiyetle ilişkilendirilmiş risk ve kazanımların sözleşmeye bağlı olarak aboneye ulaştırıldığı, bedeli sözleşmeye göre belirlendiği ve işlemde doğan alacakların tahsilinin mümkün olduğu durumlarda tamamlanmış sayılır.

Grup bünyesindeki perakende şirketlerinin regülasyona tabi portföyü üzerinden kazanacağı brüt kâr EPDK tarafından belirlenmiş olup, şirketlerin söz konusu portföye ilişkin hasılatı, TFRS 15 gereği EPDK tarafından 30 Aralık 2015 tarihinde yayınlanan "Perakende Enerji Satış Fiyatlarının Düzenlenmesi" tebliği ve 31 Ağustos 2018 tarihinde yayınlanan "Perakende Enerji Satış Fiyatlarının Düzenlenmesi Hakkında Tebliğde Değişiklik Yapılmasına Dair" tebliğde belirlenen brüt kâr marjı ve operasyonel giderleri ile şüpheli alacak giderini karşılamaya yönelik gelir gereksinim tutarları dikkate alınarak hesaplanmakta ve konsolide finansal tablolarına bu şekilde yansıtılmaktadır.

Elektrik satışı ve tesliminden doğan hasılat, teslim edilmiş veya edilecek olan alacak tutarının gerçeğe uygun değeri üzerinden ölçülür. Bütün abone gruplarına sağlanan ancak faturalandırılmamış olan elektriğin tahmini değeri gelirin ölçümünde dikkate alınır.

Gelirler, elektrik teslimatının gerçekleştiği anda, tahakkuk esasına göre, faturalanan tutarlar üzerinden kaydedilir. Net satışlar, dağıtılan elektriğin faturalanan tutarından, TRT enerji katılım payı, satış komisyonları ve satış vergileri düşüldükten sonraki tutarını gösterir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

Hasılat (Devamı)

Asil vekil değerlendirmesi

Başka bir taraf mal veya hizmetin müşteriye sağlanmasına müdahil olduğunda, Grup, taahhüdünün niteliğinin belirlenen mal veya hizmetleri bizzat sağlamaya (asil) veya diğer tarafça sağlanan bu mal veya hizmetlere aracılık etmeye (vekil) yönelik bir edim yükümlülüğü olduğunu belirler. Grup, belirlenmiş mal veya hizmetleri, o mal veya hizmetleri müşteriye devretmeden önce kontrol ediyorsa asildir. Söz konusu durumda edim yükümlülüğünü yerine getirdiğinde (veya getirdikçe), devredilen belirlenmiş mal veya hizmetler karşılığında hak etmeyi beklediği bedelin brüt tutarı kadar hasılatı finansal tablolara alır. Grup, edim yükümlülüğü belirlenmiş mal veya hizmetlerin başka bir tarafça temin edilmesine aracılık etmekse ise vekil durumundadır ve söz konusu edim yükümlülüğü için hasılatı finansal tablolara yansıtma.

Faiz geliri

Faiz geliri, kalan anapara bakiyesi ile beklenen ömrü boyunca ilgili finansal varlıktan elde edilecek tahmini nakit girişlerini söz konusu varlığın kayıtlı değerine indirgeyen efektif faiz oranı nispetinde ilgili dönemde tahakkuk ettirilir.

Hasılatın dağıtım, sayaç okuma ve perakende satış hizmeti kısımlarından kaynaklanan hizmet imtiyaz anlaşmaları ile ilgili faiz gelirleri Hizmet İmtiyaz Anlaşmaları'na ("TFRS Yorum 12") göre muhasebeleştirilir. İmtiyaz anlaşmalarından alacaklar üzerinden elde edilen faiz gelirleri etkin faiz metodu kullanılarak muhasebeleştirilir.

Hizmet imtiyaz anlaşmaları

Hizmet imtiyaz anlaşmaları, TFRS Yorum 12 kapsamında, devlet veya diğer kamu sektörü işletmeleri tarafından sağlanan – yol yapımı, enerji dağıtımı, hastane veya okul yapımı gibi – işlemlerin özel işletmelere devri olarak tanımlanmaktadır. Grup'un elektrik dağıtımı, sayaç okuma ve perakende satış hizmeti operasyonları, hizmet imtiyaz anlaşmaları kapsamına girmektedir.

Grup'un devlet ile olan hizmet imtiyaz antlaşmasının şartları göz önünde bulundurulduğunda; Grup, TFRS Yorum 12'yi finansal varlık modeli olarak kabul etmiş ve bir finansal varlığı hizmetin sunulduğu taraftan herhangi bir şarta bağlı olmaksızın yapılacak olan nakit veya diğer finansal varlık tahsilatı olarak tanımlamıştır. Elektrik dağıtımından, sayaç okuma ve perakende satış hizmetlerinden kaynaklanan söz konusu hak, EPDK tarafından belirlenen dağıtıma, sayaç okuma ve perakende satış hizmetine ilişkin tarifeler baz alınarak abonelere yapılan toplam faturalamalar içinde yansıtılarak muhasebeleştirilir.

Grup, etkin faiz yöntemine göre hesapladığı geliri "Hizmet imtiyaz sözleşmesinden elde edilen faiz geliri" olarak kâr veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosunda, finansal varlığı ise "Finansal varlıklar" adı altında finansal durum tablosunda muhasebeleştirmektedir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

Stoklar

Stoklar temel olarak Grup'un elektrik dağıtım işleri ile ilgili olan elektrik ekipman ve malzemelerinden oluşmaktadır. Stoklar, net gerçekleşebilir değer ya da maliyet bedelinden düşük olanı ile değerlendirilir. Maliyet, ağırlıklı ortalama maliyet metoduna göre hesaplanmaktadır. Stokların kullanılabilir duruma ve pozisyona getirilebilmesi için katlanılan ek maliyetler, maliyetin içine dahil edilmiştir.

Maddi duran varlıklar

Maddi duran varlıklar, maliyet değerlerinden birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklükleri düşüldükten sonraki tutar üzerinden gösterilirler.

İdari amaçlı ya da halihazırda belirlenmemiş olan diğer amaçlar doğrultusunda inşa edilme aşamasındaki varlıklar, maliyet değerlerinden varsa değer düşüklüğü kaybı düşülerek gösterilirler. Maliyete yasal harçlar da dahil edilir. Bu varlıkların inşası bittiğinde ve kullanıma hazır hale geldiklerinde ilgili maddi duran varlık kalemine sınıflandırılırlar. Bu tür varlıklar, diğer sabit varlıklar için kullanılan amortisman yönteminde olduğu gibi, kullanıma hazır olduklarında amortisman tabi tutulurlar.

Arazi ve yapılmakta olan yatırımlar dışında, maddi duran varlıkların maliyet tutarları, beklenen faydalı ömürlerine göre doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak amortisman tabi tutulur. Beklenen faydalı ömür, kalıntı değer ve amortisman yöntemi, tahminlerde ortaya çıkan değişikliklerin olası etkileri için her yıl gözden geçirilir ve tahminlerde bir değişiklik varsa ileriye dönük olarak muhasebeleştirilir.

Finansal kiralama ile alınan varlıklar, sahip olunan maddi duran varlıklarda olduğu gibi beklenen faydalı ömrüne göre amortisman tabi tutulur. Eğer finansal kiralama döneminin sonunda sahipliğin kazanılıp kazanılmayacağı kesin değil ise beklenen faydalı ömrü ile söz konusu kiralama süresinden kısa olanına göre amortisman tabi tutulur.

Bir maddi duran varlık elden çıkarıldığında veya kullanımı ya da satışından, gelecekte ekonomik yarar elde edilmesinin beklenmemesi durumunda finansal durum tablosu (bilanço) dışı bırakılır. Maddi duran varlıkların elden çıkarılması ya da bir maddi duran varlığın hizmetten alınması sonucu oluşan kazanç veya kayıp satış hasılatı ile varlığın defter değeri arasındaki fark olarak belirlenir ve kâr veya zarar tablosuna dahil edilir.

Maddi olmayan duran varlıklar

Müşteri sözleşmeleri ve ilişkileri ve İşletme Hakkı Devri

Müşteri sözleşmeleri ve ilişkileri ile İHD maliyet değerlerinden birikmiş amortisman ve birikmiş değer düşüklükleri düşüldükten sonraki tutarıyla gösterilirler. Bu varlıklar beklenen faydalı ömürlerine göre doğrusal amortisman yöntemi kullanılarak amortisman tabi tutulur. Müşteri sözleşmeleri ve ilişkilerinin faydalı ömrü 25-30 yıl arasındadır.

Bilgisayar yazılımı

Satın alınan bilgisayar yazılımları, satın alımı sırasında ve satın almadan kullanıma hazır olana kadar geçen sürede oluşan maliyetler üzerinden aktifleştirilir. Söz konusu maliyetler, faydalı ömürlerine göre amortisman tabi tutulur (3-5 yıl).

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

Finansal kiralama işlemleri

Kiralama - kiracı durumunda Grup

Faaliyet kiralamaları için yapılan ödemeler, 1 Ocak 2019 tarihine kadar kira dönemi boyunca doğrusal yöntem ile gelir tablosuna kaydedilmekteydi. Faaliyet kiralamaları içindeki şarta bağlı kiralamalar, 1 Ocak 2019 tarihine kadar gerçekleştiği dönemde gider olarak muhasebeleştirilmekteydi.

Finansal olmayan varlıklarda değer düşüklüğü

Şerefiye gibi sınırsız ömrü olan varlıklar itfaya tabi tutulmazlar. Bu varlıklar için her yıl değer düşüklüğü testi uygulanır. İtfaya tabi olan varlıklar için ise defter değerinin geri kazanılmasının mümkün olmadığı durum ya da olayların ortaya çıkması halinde değer düşüklüğü testi uygulanır. Varlığın defter değerinin geri kazanılabilir tutarını aşması durumunda değer düşüklüğü karşılığı kaydedilir. Geri kazanılabilir tutar, satış maliyetleri düşüldükten sonra elde edilen gerçeğe uygun değer veya kullanımdaki değer büyük olanıdır. Değer düşüklüğünün değerlendirilmesi için varlıklar ayrı tanımlanabilir nakit akımlarının olduğu en düşük seviyede gruplanır (nakit üreten birimler). Şerefiye haricinde değer düşüklüğüne tabi olan finansal olmayan varlıklar her raporlama tarihinde değer düşüklüğünün olası iptali içinde gözden geçirilir.

Borçlanma maliyetleri

Kullanıma ve satışa hazır hale getirilmesi önemli ölçüde zaman isteyen varlıklar söz konusu olduğunda, satın alınması, yapımı veya üretimi ile direkt ilişki kurulabilen faiz giderleri, ilgili varlık kullanıma veya satışa hazır hale getirilene kadar maliyetine dahil edilmektedir. Yatırımla ilgili kredinin henüz harcanmamış kısmının geçici süre ile finansal yatırımlarda değerlendirilmesiyle elde edilen finansal yatırım geliri aktifleştirmeye uygun borçlanma maliyetlerinden mahsup edilir. 2018 ve 2019 yılları için aktifleştirilecek borçlanma maliyetleri bulunmamaktadır.

Tüm finansman giderleri, oluştukları dönemlerde kâr veya zarar ve diğer kapsamlı gelir/gider tablosuna kaydedilmektedir.

Finansal araçlar

Finansal Varlıkların Sınıflandırılması ve Ölçülmesi

Grup, finansal varlıklarını itfa edilmiş maliyet bedeli üzerinden, gerçeğe uygun değeri kâr veya zarara yansıtılan ve gerçeğe uygun değeri diğer kapsamlı gelir tablosuna yansıtılan finansal varlıklar olarak üç sınıfta muhasebeleştirmektedir. Sınıflandırma, finansal varlıklardan faydalanma amaçlarına göre belirlenen iş modeli ve beklenen nakit akışları esas alınarak yapılmaktadır. Yönetim, finansal varlıklarının sınıflandırmasını satın alındıkları tarihte yapmaktadır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

Finansal araçlar (Devamı)

Finansal Varlıkların Sınıflandırılması ve Ölçülmesi (Devamı)

a) İtfa Edilmiş Maliyet Bedeli ile Muhasebeleştirilen Finansal Varlıklar

Yönetimin sözleşmeye dayalı nakit akışlarını tahsil etme iş modelini benimsediği ve sözleşme şartlarının belirli tarihlerde sadece anapara ve anapara bakiyesinden kaynaklanan faiz ödemelerini içerdiği, sabit veya belirli ödemeleri olan, aktif bir piyasada işlem görmeyen ve türev araç olmayan finansal varlıkları itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen varlıklar olarak sınıflandırılır. Vadeleri bilanço tarihinden itibaren 12 aydan kısa ise dönen varlıklar, 12 aydan uzun ise duran varlıklar olarak sınıflandırılırlar. İtfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen finansal varlıklar, finansal durum tablosunda “ticari alacaklar”, “diğer alacaklar”, “imtiyaz sözleşmelerine ilişkin finansal varlıklar” (TFRS Yorum 12) ve “nakit ve nakit benzerleri” kalemlerini içermektedir.

Değer düşüklüğü

Grup, konsolide finansal tablolarında yer alan, itfa edilmiş maliyet bedelinden muhasebeleştirilen ticari alacakları ve imtiyaz sözleşmelerine ilişkin finansal varlıkları (TFRS Yorum 12) için değer düşüklüğü hesaplamaları için kolaylaştırılmış uygulamayı seçerek karşılık matrisi yoluyla hesaplamaktadır. Bu uygulama ile Grup, ticari alacaklar ve finansal varlıkları belirli sebeplerle değer düşüklüğüne uğramadığı durumlarda, beklenen kredi zarar karşılığını ömür boyu beklenen kredi zararlarına eşit bir tutardan ölçmektedir. Beklenen kredi zarar karşılığı hesaplaması Grup'un geçmiş kredi zararları deneyimleri ve ileriye yönelik makroekonomik göstergelere dayanarak belirlediği beklenen kredi zarar oranı ile yapılmaktadır.

b) Gerçeğe uygun değeri ile muhasebeleştirilen finansal varlıklar

Yönetimin sözleşmeye dayalı nakit akışlarını tahsil etme ve/veya satış yapma iş modelini benimsediği varlıklar gerçeğe uygun değerinden muhasebeleştirilen varlıklar olarak sınıflandırılır. Yönetim, ilgili varlıkları bilanço tarihinden itibaren 12 ay içinde elden çıkarmaya niyetli değilse söz konusu varlıklar duran varlıklar olarak sınıflandırılırlar. Grup özkaynağa dayalı finansal varlıklara yapılan yatırımlar için ilk muhasebeleştirme sırasında yatırımın gerçeğe uygun değer farkının diğer kapsamlı gelire veya kâr veya zarar tablosuna yansıtılan özkaynak yatırımı olarak değişmez bir seçim yapar:

i) Gerçeğe uygun değeri kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar

Gerçeğe uygun değeri kâr veya zarara yansıtılan finansal varlıklar, finansal durum tablosunda “türev araçlar” kalemlerini içermektedir. Türev araçlar, gerçeğe uygun değerinin pozitif olması durumunda varlık, negatif olması durumunda ise yükümlülük olarak muhasebeleştirilmektedir. Grup'un kâr veya zarara yansıtılan türev araçları, vadeli döviz alım-satım sözleşmelerinden oluşturmaktadır.

ii) Gerçeğe uygun değeri diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar

Gerçeğe uygun değeri diğer kapsamlı gelire yansıtılan finansal varlıklar, finansal durum tablosunda “türev araçlar” kalemlerini içermektedir. Türev araçlar, riskten korunma muhasebesi kapsamında diğer kapsamlı gelire yansıtılmaktadır. Grup'un diğer kapsamlı gelire yansıtılan türev araçları, çapraz döviz swapları sözleşmelerinden oluşturmaktadır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

Netleştirme/mahsup

Finansal varlık ve yükümlülükler, gerekli kanuni hak olması, söz konusu varlık ve yükümlülükleri net olarak değerlendirmeye niyet olması veya varlıkların elde edilmesi ile yükümlülüklerin yerine getirilmesinin eş zamanlı olduğu durumlarda net olarak gösterilirler.

Karşılıklar, şarta bağlı yükümlülükler, şarta bağlı varlıklar

Grup'un geçmiş olaylardan kaynaklanan mevcut bir yükümlülüğünün bulunması, bu yükümlülüğün yerine getirilmesi için ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeden çıkmasının muhtemel olması ve söz konusu yükümlülük tutarının güvenilir bir biçimde tahmin edilebiliyor olması durumunda ilgili yükümlülük, karşılık olarak finansal tablolara alınır.

Karşılık tutarının ödenmesi için kullanılan ekonomik faydaların tamamının ya da bir kısmının üçüncü taraflarca karşılanmasının beklendiği durumlarda tahsil edilecek olan tutar, bu tutarın geri ödemesinin kesin olması ve tutarın güvenilir bir şekilde hesaplanması durumunda, bir varlık olarak muhasebeleştirilir.

Şarta bağlı yükümlülükler, ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeden çıkma ihtimalinin muhtemel hale gelip gelmediğinin tespiti amacıyla sürekli olarak değerlendirmeye tabi tutulur. Şarta bağlı yükümlülük olarak işleme tabi tutulan kalemler için gelecekte ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeden çıkma ihtimalinin muhtemel hale gelmesi durumunda, bu şarta bağlı yükümlülük, güvenilir tahminin yapılamadığı durumlar hariç, olasılıktaki değişikliğin meydana geldiği dönemin mali tablolarında karşılık olarak kayıtlara alınır.

Geçmiş olaylardan kaynaklanan ve mevcudiyeti işletmenin tam anlamıyla kontrolünde bulunmayan bir veya daha fazla kesin olmayan olayın gerçekleşip gerçekleşmemesi ile teyit edilecek olan varlık, şarta bağlı varlık olarak değerlendirilir. Ekonomik fayda içeren kaynakların işletmeye girme ihtimalinin yüksek bulunması durumunda şarta bağlı varlıklar finansal tablo notlarında açıklanır.

Grup şarta bağlı yükümlülüklerin muhtemel hale geldiği ancak ekonomik fayda içeren kaynakların tutarı hakkında güvenilir tahminin yapılamaması durumunda ilgili yükümlülüğü notlarda göstermektedir.

Pay başına kazanç

Konsolide kâr veya zarar tablosunda belirtilen pay başına kazanç net dönem kârından adi hisse senedi sahiplerine isabet eden kısmın dönem içindeki ağırlıklı ortalama adi hisse senedi sayısına bölünmesiyle hesaplanır.

Türkiye'de şirketler, sermayelerini, hissedarlarına geçmiş yıl kârlarından dağıttıkları "bedelsiz hisse" yolu ile arttırabilmektedirler. Bu tip bedelsiz hisse dağıtımları, pay başına kazanç hesaplamalarında, ihraç edilmiş hisse gibi değerlendirilir. Buna göre, bu hesaplamalarda kullanılan ağırlıklı ortalama hisse sayısı, söz konusu hisse senedi dağıtımlarının geçmişe dönük etkileri de dikkate alınarak bulunur.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

Bölmelere göre raporlama

Grup'un, yönetim tarafından performanslarını değerlendirme ve kaynak dağılımına karar vermek için kullandığı bilgileri içeren, elektrik dağıtım ve perakende faaliyet bölümleri bulunmaktadır. Bu bölümler risk ve getiri açısından farklı ekonomik durumlardan ve farklı faaliyetlerden etkilendikleri için ayrı ayrı yönetilmektedir.

Faaliyet bölümleri raporlaması işletmenin faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili mercilerine yapılan raporlamayla yeknesaklığı sağlayacak biçimde düzenlenmiştir. İşletmenin faaliyetlere ilişkin karar almaya yetkili mercii bölüme tahsis edilecek kaynaklara ilişkin kararların alınmasından ve bölümün performansının değerlendirilmesinden sorumludur.

Devlet teşvik ve yardımları

Grup bünyesindeki elektrik dağıtım şirketleri mevcut yatırımlarının yenilenmesi kapsamında 15 Ocak 2016 tarihinde Ekonomi Bakanlığı'ndan temin etmiş olduğu yatırım teşvik belgesi ile yurtiçi tedarikçilerden temin edilen makine teçhizat alımları için KDV istisnasından faydalanmaktadır.

Kurum kazancı üzerinden hesaplanan vergiler

Türk Vergi Mevzuatı, ana şirket ve onun bağlı ortaklığına konsolide vergi beyannamesi hazırlamasına izin vermediğinden, ekli konsolide finansal tablolarda da yansıtıldığı üzere, vergi karşılıkları her bir işletme bazında ayrı olarak hesaplanmıştır.

Gelir vergisi gideri, cari vergi ve ertelenmiş vergi giderinin toplamından oluşur.

Cari dönem vergisi

Cari yıl vergi yükümlülüğü, dönem kârının vergiye tabi olan kısmı üzerinden hesaplanır. Vergiye tabi kâr, diğer yıllarda vergilendirilebilir ya da vergiden indirilebilir kalemler ile vergilendirilmesi ya da vergiden indirilmesi mümkün olmayan kalemleri hariç tutması nedeniyle, gelir tablosunda yer verilen kârdan farklılık gösterir. Grup'un cari vergi yükümlülüğü finansal durum tablosu tarihi itibarıyla yasallaşmış ya da önemli ölçüde yasallaşmış vergi oranı kullanılarak hesaplanmıştır.

Ertelenmiş vergi

Ertelenmiş vergi yükümlülüğü veya varlığı, varlıkların ve yükümlülüklerin konsolide finansal tablolarda gösterilen tutarları ile yasal vergi matrahı hesabında dikkate alınan tutarları arasındaki geçici farklılıkların bilanço yöntemine göre vergi etkilerinin yasallaşmış vergi oranları dikkate alınarak hesaplanmasıyla belirlenmektedir.

Ertelenmiş vergi yükümlülükleri vergilendirilebilir geçici farkların tümü için hesaplanırken, indirilebilir geçici farklardan oluşan ertelenmiş vergi varlıkları, gelecekte vergiye tabi kâr elde etmek suretiyle söz konusu farklardan yararlanmanın kuvvetle muhtemel olması şartıyla hesaplanmaktadır. Bahse konu varlık ve yükümlülükler, ticari ya da mali kâr/zararı etkilemeyen işleme ilişkin geçici fark, şerefiye veya diğer varlık ve yükümlülüklerin ilk defa konsolide finansal tablolara alınmasından (işletme birleşmeleri dışında) kaynaklanıyorsa muhasebeleştirilmez.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

Kurum kazancı üzerinden hesaplanan vergiler (Devamı)

Ertelenmiş vergi (Devamı)

Ertelenmiş vergi varlığının kayıtlı değeri, her finansal durum tablosu tarihi itibarıyla gözden geçirilir. Ertelenmiş vergi varlığının kayıtlı değeri, bir kısmının veya tamamının sağlayacağı faydanın elde edilmesine imkan verecek düzeyde mali kâr elde etmenin muhtemel olmadığı ölçüde azaltılır.

Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri varlıkların gerçekleşeceği veya yükümlülüklerin yerine getirileceği dönemde geçerli olması beklenen ve finansal durum tablosu tarihi itibarıyla yasallaşmış veya önemli ölçüde yasallaşmış vergi oranları (vergi düzenlemeleri) üzerinden hesaplanır. Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülüklerinin hesaplanması sırasında, Grup'un finansal durum tablosu tarihi itibarıyla varlıklarının defter değerini geri kazanması ya da yükümlülüklerini yerine getirmesi için tahmin ettiği yöntemlerin vergi sonuçları dikkate alınır.

Ertelenmiş vergi varlıkları ve yükümlülükleri, cari vergi varlıklarıyla cari vergi yükümlülüklerini mahsup etme ile ilgili yasal bir hakkın olması veya söz konusu varlık ve yükümlülüklerin aynı vergi mercii tarafından toplanan gelir vergisiyle ilişkilendirilmesi ya da Grup'un cari vergi varlık ve yükümlülüklerini netleştirmek suretiyle ödeme niyetinin olması durumunda mahsup edilir.

Dönem cari ve ertelenmiş vergisi, doğrudan özkaynaklar ya da diğer kapsamlı gelirler altında muhasebeleştirilen bir işlemle ilgili olmaması koşuluyla (ki bu durumda ilgili kalemlere ilişkin dönem cari ve ertelenmiş vergisi de özkaynaklar ya da diğer kapsamlı gelirler altında muhasebeleştirilir) kâr veya zarar tablosuna dahil edilir.

Raporlama döneminden sonraki olaylar

Raporlama döneminden sonraki olaylar; kâra ilişkin herhangi bir duyuru veya diğer seçilmiş finansal bilgilerin kamuya açıklanmasından sonra ortaya çıkmış olsalar bile, finansal durum tablosu tarihi ile finansal durum tablosunun yayımı için yetkilendirilme tarihi arasındaki tüm olayları kapsar.

Grup, finansal durum tablosu tarihinden sonraki düzeltme gerektiren olayların ortaya çıkması durumunda, konsolide finansal tablolara alınan tutarları bu yeni duruma uygun şekilde düzeltir.

Çalışanlara sağlanan faydalar

Kıdem tazminatları

Türkiye'de mevcut kanunlar ve toplu iş sözleşmeleri hükümlerine göre kıdem tazminatı, emeklilik veya işten çıkarılma durumunda ödenmektedir. Güncellenmiş olan TMS 19 Çalışanlara Sağlanan Faydalar Standardı ("TMS 19") uyarınca söz konusu türdeki ödemeler tanımlanmış emeklilik fayda planları olarak nitelendirilir.

Finansal durum tablosunda muhasebeleştirilen kıdem tazminatı yükümlülüğü, tüm çalışanların emeklilikleri dolayısıyla ileride doğması beklenen yükümlülük tutarlarının net bugünkü değerine göre hesaplanmış ve konsolide finansal tablolara yansıtılmıştır. Hesaplanan tüm aktüeryal kazançlar ve kayıpların konsolide finansal tablolar üzerinde önemli bir etkisi yoktur ve kâr veya zarar ve diğer kapsamlı gelir tablosuna yansıtılmıştır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.11 Önemli Muhasebe Politikalarının Özeti (Devamı)

Çalışanlara sağlanan faydalar (Devamı)

İzin hakkı

Kullanılmamış izin haklarından doğan yükümlülükler, hak kazanıldıkları dönemlerde tahakkuk edilir.

Tanımlanan katkı planları

Grup, Sosyal Sigortalar Kurumu'na zorunlu olarak sosyal sigortalar primi ödemektedir. Grup'un bu primleri ödediği sürece başka yükümlülüğü kalmamaktadır. Bu primler tahakkuk ettikleri dönemde personel giderlerine yansıtılmaktadır.

Nakit akış tablosu

Nakit akım tablosunda, döneme ilişkin nakit akım tabloları işletme, yatırım ve finansman faaliyetlerine dayalı bir biçimde sınıflandırılarak raporlanır.

İşletme faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akımları Grup'un faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akımlarını gösterir.

Yatırım faaliyetleri ile ilgili nakit akımları, Grup'un yatırım faaliyetlerinde (sabit yatırımlar ve finansal yatırımlar) kullandığı ve elde ettiği nakit akımlarını gösterir.

Finansman faaliyetlerine ilişkin nakit akımları, Grup'un finansman faaliyetlerinde kullandığı kaynakları ve bu kaynakların geri ödemelerini gösterir.

Sermaye ve temettüler

Adi hisseler, özsermaye olarak sınıflandırılır.

Adi hisseler üzerinden dağıtılan temettüler, temettü kararının alındığı dönemde birikmiş kârdan indirilerek kaydedilir. Hisse senedi yatırımlarından elde edilen temettü geliri, hissedarların temettü alma hakkı doğduğu zaman (Grup'un ekonomik faydaları elde edeceği ve gelirin güvenilir bir biçimde ölçülmesi mümkün olduğu sürece) kayda alınır.

2.12 Önemli Muhasebe Değerlendirme, Tahmin ve Varsayımları

Kritik Muhasebe Kararları ve Hesaplama Belirsizliğinin Ana Kaynakları

Grup'un muhasebe politikalarını uygularken aldığı kritik kararlar

Muhasebe Tahminleri

Konsolide finansal tabloların TMS'ye göre hazırlanması sırasında Yönetim'in, finansal durum tablosu tarihi itibarıyla konsolide finansal tablolarda yer alan varlıklar ve yükümlülüklerin finansal durum tablosu değerlerini, finansal durum tablosu dışı varlık ve yükümlülüklerle ilişkin açıklamaları, dönem içerisinde oluşan gelir ve giderlerin tutarlarını etkileyebilecek tahmin ve varsayımlarda bulunması gerekmektedir. Gerçek sonuçlar bu tahminlerden farklılık gösterebilmektedir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.12 Önemli Muhasebe Değerlendirme, Tahmin ve Varsayımları (Devamı)

Kritik Muhasebe Kararları ve Hesaplama Belirsizliğinin Ana Kaynakları (Devamı)

Grup'un muhasebe politikalarını uygularken aldığı kritik kararlar (Devamı)

Şerefiye Değer Düşüklüğü Testi

TMS 36 Varlıklarda Değer Düşüklüğü uyarınca, Grup şerefiyeyi 31 Aralık 2019 itibarıyla Not: 2.11'de belirtilen muhasebe politikasına uygun olarak test etmiştir. Şerefiye değer düşüklüğü testi Perakende ve Dağıtım nakit üreten birimlerine ayrı ayrı uygulanmıştır. 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla, perakende nakit üreten biriminin geri kazanılabilir değerinin belirlenmesinde aşağıdaki varsayımlar kullanılmıştır:

Nakit üreten birim:	Perakende
Geri kazanılabilir değer için kullanılan baz:	Kullanım değeri
Kaynak:	Tahmin edilen nakit akımlar
Ağırlıklı Ortalama Sermaye Maliyeti (TL):	%18,2
Yıllık Ortalama Elektrik Talebi Artış Oranı	%5
Yıllık Ortalama Enflasyon Oranı	%15,7

Perakende nakit üreten biriminin net bugünkü değeri vergi sonrası fonksiyonel para birimi olan TL cinsinden nakit akımlarının iskonto edilmesi yöntemiyle yapılmıştır. Grup yukarıda bahsedilen varsayımlar üzerinden hesaplanan geri kazanılabilir tutarı Perakende nakit üreten biriminin finansal tablodaki değeri ile karşılaştırmıştır ve herhangi bir değer düşüklüğüne rastlanmamıştır.

Ağırlıklı ortalama sermaye maliyetinin %1 artması ve azalması, Perakende nakit üreten birimi için geri kazanılabilir değerın sırasıyla %5 azalmasına ve %6 artmasına sebep olmaktadır. Bu duyarlılık analizleri sonucunda da herhangi bir değer düşüklüğü oluşmamıştır.

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla, dağıtım nakit üreten biriminin geri kazanılabilir değerinin belirlenmesinde aşağıdaki varsayımlar kullanılmıştır:

Nakit üreten birim:	Dağıtım
Geri kazanılabilir değer için kullanılan baz:	Kullanım değeri
Kaynak:	Lisans süresince tahmin edilen nakit akımlar
Ağırlıklı Ortalama Sermaye Maliyeti (TL):	%16,0
Yıllık Ortalama Elektrik Talebi Artış Oranı	%5
Yıllık Ortalama Enflasyon Oranı	%15,7

Dağıtım nakit üreten biriminin net bugünkü değeri, BAŞKENT EDAŞ için 2015'den 2036'ya, AYEDAŞ ve TOROSLAR EDAŞ içinse 2015'den 2042'ye kadarki lisans dönemleri boyunca vergi sonrası nakit akımlarının iskonto edilmesi ile hesaplanmıştır. Bu hesaplama, Dağıtım nakit üreten biriminin fonksiyonel para birimi olan TL cinsinden nakit akımlarının iskonto edilmesi yöntemiyle yapılmıştır. Grup, yukarıda bahsedilen varsayımlar üzerinden hesaplanan geri kazanılabilir tutarı Dağıtım nakit üreten biriminin finansal tablodaki değeri ile karşılaştırmıştır ve herhangi bir değer düşüklüğüne rastlanmamıştır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 2 – KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARIN SUNUMUNA İLİŞKİN ESASLAR (Devamı)

2.12 Önemli Muhasebe Değerlendirme, Tahmin ve Varsayımları (Devamı)

Grup'un muhasebe politikalarını uygularken aldığı kritik kararlar (Devamı)

Şerefiye Değer Düşüklüğü Testi (Devamı)

Ağırlıklı ortalama sermaye maliyetinin %1 artması ve azalması, Dağıtım nakit üreten birimi için geri kazanılabilir değerın sırasıyla %12 azalmasına ve %14 artmasına sebep olmaktadır. Bu duyarlılık analizleri sonucunda da herhangi bir değer düşüklüğü oluşmamıştır.

Hesaplama belirsizliğinin ana kaynakları

Bir sonraki döneme ait varlık ve yükümlülüklerin defter değerinde büyük düzeltmelere neden olacak önemli risklere sahip geleceğe yönelik önemli varsayımlar ile finansal durum tablosu tarihindeki hesaplama belirsizliğinin diğer ana kaynakları aşağıda belirtilmiştir:

Hizmet imtiyaz anlaşmaları

Grup, hizmet imtiyaz sözleşmelerine göre imtiyaz sözleşmelerine ilişkin finansal varlık ve imtiyaz sözleşmelerinden elde edilen finansal gelir bakiyelerini EPDK tarafından açıklanan tarifeler üzerinden oluşturulan nakit akışlarına göre belirlemektedir. Grup'un ikinci (2011 – 2015) ve üçüncü (2016 – 2020) tarife dönemleri boyunca elde edeceği dağıtım gelirleri gereksinimi, EPDK tarafından 2010 ve 2015 yıllarında yayımlanan ilgili tarifeler göz önünde bulundurularak belirlenmiştir. Ayrıca, Grup yönetimi üçüncü tarife döneminin bitiminden başlayıp lisans sürelerinin (BAŞKENT EDAŞ için 2036, AYEDAŞ ve TOROSLAR EDAŞ için 2042) bitimine kadar gereken dağıtım gelirleri gereksinimlerini üçüncü tarife döneminde açıklanan tarife unsurlarını baz alarak tahmin etmektedir. Söz konusu tarifeler Elektrik Piyasası Endeksi'ndeki ("EPE") değişimler göz önüne alınarak, enflasyon oranına göre yıllık olarak revize edilmektedir (EPE henüz açıklanmadığından Tüketici Fiyat Endeksi ("TÜFE") baz alınmaktadır). Grup yönetimi, TÜFE tahmininde bulunmakta ve ağırlıklı ortalama sermaye maliyet oranı için ise, içinde bulunulan en son tarife döneminde belirlenmiş bulunan orani lisans süresinin sonuna kadar aynen kullanmaya devam etmektedir.

Hasılat

Mesken ve ticarethane grupları dışındaki abonelerin tüketimleri her ayın sonunda aylık olarak perakende şirketleri tarafından faturalanırken, mesken abonelerinin sayılarının çok fazla olması sebebiyle söz konusu abonelerin tüketimleri her ay içerisinde devamlı olarak okunarak faturalandırılmaktadır. Ticarethane grubu aboneleri içinse yüksek hacimli abonelerin tüketimleri ay sonlarında okunmasına rağmen, yüksek sayıda müşterinin bu grupta yer alması sebebiyle ay süresince devamlı olarak okunarak faturalandırılmaktadır. Bu sebeple, her ay mesken ve ticarethane abonelerine sağlanan elektriğin tamamı, dönem sonlarında faturalandırılmamakta ve bu gruba ilişkin faturalanmamış tüketimleri tahmin edilmekte ve tüketimleri gelir tahakkuku hasılat olarak muhasebeleştirilmektedir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 3 – DİĞER İŞLETMELERDEKİ PAYLAR

Bağlı ortaklıklar

Bağlı Ortaklıklar	Ana Faaliyet Konusu	Kuruluş ve Faaliyet Yeri	Sermayedeki Pay Oranı (%)	
			31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
BAŞKENT EDAŞ	Elektrik Dağıtım Hizmetleri	Ankara	100	100
EPS	Elektrik Perakende Satış Hizmetleri	Ankara	100	100
AYEDAŞ	Elektrik Dağıtım Hizmetleri	İstanbul	100	100
AEPSAŞ	Elektrik Perakende Satış Hizmetleri	İstanbul	100	100
TOROSLAR EDAŞ	Elektrik Dağıtım Hizmetleri	Adana	100	100
TOROSLAR EPSAŞ	Elektrik Perakende Satış Hizmetleri	Adana	100	100
Enerjisa Müşteri Çözümleri A.Ş.	Müşteri Çözümleri ve Dağıtık Üretim Hizmetleri	İstanbul	100	100
E-Şarj	Elektrikli Araçlar Şarj Sistemleri Hizmetleri	İstanbul	80	80

Ana Faaliyet Konusu	Kuruluş ve Faaliyet Yeri	Grup'un sahip olduğu bağlı ortaklık sayısı	
		31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Elektrik Dağıtım Hizmetleri	Ankara, İstanbul, Adana	3	3
Elektrik Perakende Satış Hizmetleri	Ankara, İstanbul, Adana	3	3
Müşteri Çözümleri ve Dağıtık Üretim Hizmetleri	İstanbul	1	1
Elektrikli Araçlar Şarj Sistemleri Hizmetleri	İstanbul	1	1

NOT 4 – BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA

Grup'un iş faaliyetleri, elektrik piyasasında sağladığı hizmetlere bağlı olarak yönetilmekte ve organize edilmektedir. Grup'un elektrik dağıtım ve perakende olmak üzere iki temel faaliyet bölümü bulunmaktadır. Dağıtım bölümünün başlıca faaliyeti, EPDK tarafından regüle edilen tarifeler kapsamında altyapı yatırımları da yaparak, dağıtım şebekeleri vasıtasıyla elektriği son kullanıcılara iletmektir. Perakende bölümünün başlıca faaliyeti ise müşterilere perakende elektrik satışı gerçekleştirmektir. Enerjisa Müşteri Çözümleri A.Ş. ve E-şarj Elektrikli Araçlar Şarj Sistemleri A.Ş.'nin faaliyetleri de Perakende bölümünün içerisinde sunulmuştur. Grup'un bu piyasada çeşitli kategorilerde faaliyet gösteren şirketleri olduğu için yatırımcıya tarafsız ve şeffaf bilgi verebilmek amacıyla, TFRS 8'e göre bölümlere göre raporlamasını yapmaktadır. Grup yönetimi, faaliyet bölümlerinin performanslarını finansal ve finansal olmayan diğer göstergelerin yanısıra faaliyet kârlılığı ve net dönem kârı ile takip etmektedir. Grup yönetimi, bölümlere göre raporlamanın gerekliliklerine ek olarak bazı finansal tablo okuyucularının yaptığı analizlerde bu verileri kullanabileceğinden yola çıkarak bölümlere göre raporlama notlarında bu bilgilere yer vermiştir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 – BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

Aşağıdaki tablo, Grup'un 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihlerinde sona eren yıllara ilişkin faaliyetlerinden elde edilen kazanç ve kâr bilgilerini içermektedir.

1 Ocak - 31 Aralık 2019	Dağıtım	Perakende	Dağıtılmamış (*)	Eliminasyon	Toplam
Hasılat	6.599.410	12.853.675	26.673	(26.673)	19.453.085
Satışların maliyeti (-)	(2.028.673)	(12.079.941)	-	-	(14.108.614)
Brüt kâr / (zarar)	4.570.737	773.734	26.673	(26.673)	5.344.471
Genel yönetim giderleri (-)	(1.563.120)	(367.331)	(272.295)	32.261	(2.170.485)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler / (giderler) - net	(106.032)	(8.857)	10.697	(5.588)	(109.780)
Faaliyet kârı / (zararı)	2.901.585	397.546	(234.925)	-	3.064.206
Finansman gelirleri	14.133	470.781	459.482	(773.769)	170.627
Finansman giderleri (-)	(1.628.693)	(17.939)	(970.614)	773.769	(1.843.477)
Vergi öncesi kâr / (zarar)	1.287.025	850.388	(746.057)	-	1.391.356
Dönem vergi gideri (-)	(103.763)	(388.336)	-	-	(492.099)
Ertelenmiş vergi geliri / (gideri)	(214.971)	201.029	148.307	-	134.365
Net dönem kârı / (zararı)	968.291	663.081	(597.750)	-	1.033.622

(*) 372.867 TL tutarındaki amortisman ve itfa giderlerinin 208.663 TL'si dağıtılmamış bölüm altındaki genel yönetim giderlerinin içinde yer alan maddi olmayan duran varlıkların itfa paylarını göstermektedir (Not 13). Dağıtılmamış bölüm altındaki finansman giderlerinin önemli kısmı dağıtım ve perakende iş kollarının satın alımı için kullanılan kredi maliyetlerini göstermektedir. Grup yönetimi, faaliyet bölümlerinin performanslarını yönetirken söz konusu kredileri hariç tutarak takip ettiği için ilgili tutarlar bölümlere dağıtılmamıştır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 – BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

1 Ocak - 31 Aralık 2018	Dağıtım	Perakende	Dağıtılmamış (*)	Eliminasyon	Toplam
Hasılat	6.985.840	11.360.947	29.157	(29.157)	18.346.787
Satışların maliyeti (-)	(1.689.929)	(10.690.336)	-	-	(12.380.265)
Brüt kâr / (zarar)	5.295.911	670.611	29.157	(29.157)	5.966.522
Genel yönetim giderleri (-)	(1.271.605)	(341.348)	(269.674)	33.770	(1.848.857)
Esas faaliyetlerden diğer gelirler / (giderler) - net	(240.692)	(305.473)	(755.696)	(4.613)	(1.306.474)
Faaliyet kârı / (zararı)	3.783.614	23.790	(996.213)	-	2.811.191
Finansman gelirleri	8.076	323.313	398.790	(625.309)	104.870
Finansman giderleri (-)	(1.267.369)	(7.933)	(944.072)	625.309	(1.594.065)
Vergi öncesi kâr / (zarar)	2.524.321	339.170	(1.541.495)	-	1.321.996
Dönem vergi gideri (-)	(24.524)	(61.425)	-	-	(85.949)
Ertelenmiş vergi geliri / (gideri)	(507.025)	(24.174)	42.849	-	(488.350)
Net dönem kârı / (zararı)	1.992.772	253.571	(1.498.646)	-	747.697

(*) 258.182 TL tutarındaki amortisman ve itfa giderlerinin 208.663 TL'si dağıtılmamış bölüm altındaki genel yönetim giderlerinin içinde yer alan maddi olmayan duran varlıkların itfa paylarını göstermektedir (Not 13). Dağıtılmamış bölüm altındaki finansman giderlerinin önemli kısmı dağıtım ve perakende iş kollarının satın alımı için kullanılan kredi maliyetlerini göstermektedir. Grup yönetimi, faaliyet bölümlerinin performanslarını yönetirken söz konusu kredileri hariç tutarak takip ettiği için ilgili tutarlar bölümlere dağıtılmamıştır.

(*) Esas faaliyetlerden diğer gelirler / (giderler) – net, (752.904) tutarındaki Şerefiye değer düşüklüğü karşılığını içermektedir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 – BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

Aşağıdaki bilgiler, Grup'un 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihlerinde sona eren yıllara ilişkin iş alanları hakkındaki finansal durum bilgilerini içermektedir.

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla	Dağıtım	Perakende	Dağıtılmamış (*)	Eliminasyon	Toplam
Bölüm varlıkları					
Nakit ve nakit benzerleri	270.558	199.146	82	-	469.786
Ticari alacaklar	1.940.517	1.672.994	2.325	(606.381)	3.009.455
Stoklar	129.230	2.723	-	-	131.953
Türev araçlar	-	8.789	-	-	8.789
İmtiyaz sözleşmelerine ilişkin finansal varlıklar	10.544.328	-	(492)	-	10.543.836
Kullanım hakkı varlıkları	107.944	31.093	6.446	-	145.483
Maddi duran varlıklar	425.856	61.950	2.737	(7.000)	483.543
Maddi olmayan duran varlıklar	10.567	48.664	6.489.174	-	6.548.405
Ertelenmiş vergi varlığı	-	136.401	107.639	-	244.040
Diğer alacaklar ve varlıklar	1.489.057	2.435.412	3.724.664	(5.838.965)	1.810.168
Toplam varlıklar	14.918.057	4.597.172	10.332.575	(6.452.346)	23.395.458
Bölüm yükümlülükleri					
Borçlanmalar	5.220.497	36.318	4.745.481	(931.818)	9.070.478
Diğer finansal yükümlülükler	353.898	-	-	-	353.898
Ticari borçlar	1.610.018	1.597.266	10.717	(606.381)	2.611.620
Türev araçlar	62.961	3.694	-	-	66.655
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	576.550	-	901.318	-	1.477.868
Diğer borçlar ve yükümlülükler	3.446.908	2.303.426	2.137.249	(4.907.147)	2.980.436
Toplam yükümlülükler	11.270.832	3.940.704	7.794.765	(6.445.346)	16.560.955

(*) Dağıtılmamış bölüm altındaki maddi olmayan duran varlıkların önemli kısmı müşteri sözleşmeleri ve ilişkileri, işletme hakkı devri ve şerefiyeyi göstermektedir (Not 13). Dağıtılmamış bölüm altındaki borçlanmaların önemli kısmı dağıtım ve perakende iş kollarının alımı için kullanılan kredi bakiyelerini göstermektedir. Grup yönetimi, faaliyet bölümlerinin performanslarını yönetirken söz konusu varlık ve yükümlülükleri hariç tutarak takip ettiği için ilgili tutarlar bölümlere dağıtılmamıştır.

(*) TFRS 9 Finansal Araçlar Standardı uygulamasında Grup, 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla imtiyaz sözleşmelerine ilişkin finansal varlıkları için 492 TL değer düşüklüğü karşılığı ayırmıştır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 – BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla	Dağıtım	Perakende	Dağıtılmamış (*)	Eliminasyon	Toplam
Bölüm varlıkları					
Nakit ve nakit benzerleri	261.559	300.696	97	-	562.352
Ticari alacaklar	1.289.687	2.539.979	36.637	(353.914)	3.512.389
Stoklar	145.851	2.105	-	-	147.956
Türev araçlar	313.028	-	-	-	313.028
İmtiyaz sözleşmelerine ilişkin finansal varlıklar	9.299.871	-	(5.236)	-	9.294.635
Maddi duran varlıklar	306.241	57.008	2.532	(7.000)	358.781
Maddi olmayan duran varlıklar	709	47.307	6.697.179	-	6.745.195
Ertelenmiş vergi varlığı	-	2.847	-	-	2.847
Diğer alacaklar ve varlıklar	1.373.926	1.197.935	1.902.406	(2.818.640)	1.655.627
Toplam varlıklar	12.990.872	4.147.877	8.633.615	(3.179.554)	22.592.810
Bölüm yükümlülükleri					
Borçlanmalar	5.502.238	-	4.081.190	(384.572)	9.198.856
Diğer finansal yükümlülükler	366.022	-	-	-	366.022
Ticari borçlar	1.566.252	1.255.813	12.766	(353.914)	2.480.917
Türev araçlar	8.732	2.572	-	-	11.304
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	369.342	67.475	941.966	-	1.378.783
Diğer borçlar ve yükümlülükler	2.197.434	2.155.726	938.921	(2.434.068)	2.858.013
Toplam yükümlülükler	10.010.020	3.481.586	5.974.843	(3.172.554)	16.293.895

(*) Dağıtılmamış bölüm altındaki maddi olmayan duran varlıkların önemli kısmı müşteri sözleşmeleri ve ilişkileri, işletme hakkı devri ve şerefiyeyi göstermektedir (Not 13).

Dağıtılmamış bölüm altındaki borçlanmaların önemli kısmı dağıtım ve perakende iş kollarının alımı için kullanılan kredi bakiyelerini göstermektedir. Grup yönetimi, faaliyet bölümlerinin performanslarını yönetirken söz konusu varlık ve yükümlülükleri hariç tutarak takip ettiği için ilgili tutarlar bölümlere dağıtılmamıştır.

(*) TFRS 9 Finansal Araçlar Standardı uygulamasında Grup, 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla imtiyaz sözleşmelerine ilişkin finansal varlıkları için 5.236 TL değer düşüklüğü karşılığı ayırmıştır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 – BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

1 Ocak - 31 Aralık 2019	Dağıtım	Perakende	Dağıtılmamış	Eliminasyon	Toplam
İşletme Faaliyetlerinden Elde Edilen Nakit Akışları	2.294.259	1.402.457	15.418	-	3.712.134
Dönem kârı	968.291	663.081	(597.750)	-	1.033.622
Dönem net kârı mutabakatı ile ilgili düzeltmeler	518.493	(7.140)	576.623	-	1.087.976
İşletme sermayesinde gerçekleşen değişimler	(1.054.328)	1.182.636	38.652	-	166.960
Faaliyetlerden elde edilen nakit akışları	432.456	1.838.577	17.525	-	2.288.558
Vergi ödemeleri	(83.035)	(373.242)	-	-	(456.277)
Diğer nakit girişleri / (çıkışları) (*)	1.944.838	(62.878)	(2.107)	-	1.879.853
Yatırım Faaliyetlerinden Kaynaklanan Nakit Akışları	(1.554.819)	411.415	472.725	(828.240)	(1.498.919)
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların alımından kaynaklanan nakit çıkışları	(185.383)	(50.672)	(15.834)	-	(251.889)
Alınan faiz	-	462.087	488.559	(828.240)	122.406
Diğer nakit çıkışları (*)	(1.369.436)	-	-	-	(1.369.436)
Finansman Faaliyetlerinden Nakit Akışları	(730.441)	(1.915.422)	(488.158)	828.240	(2.305.781)
Nakit ve nakit benzerlerindeki artış/ (azalış)	8.999	(101.550)	(15)	-	(92.566)
Dönem başı nakit ve nakit benzerleri	261.559	300.696	97	-	562.352
Dönem sonu nakit ve nakit benzerleri	270.558	199.146	82	-	469.786

(*) Diğer nakit çıkışları hizmet imtiyaz sözleşmesiyle ilgili yatırım harcamalarından oluşmaktadır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 4 – BÖLÜMLERE GÖRE RAPORLAMA (Devamı)

1 Ocak - 31 Aralık 2018	Dağıtım	Perakende	Dağıtılmamış	Eliminasyon	Toplam
İşletme Faaliyetlerinden Elde Edilen Nakit Akışları	2.354.837	(151.615)	(116.632)	-	2.086.590
Dönem kârı	1.992.772	253.571	(1.498.646)	-	747.697
Dönem net kârı mutabakatı ile ilgili düzeltmeler	621.144	269.595	1.504.340	-	2.395.079
İşletme sermayesinde gerçekleşen değişimler	(1.744.123)	(706.248)	(123.618)	-	(2.573.989)
Faaliyetlerden elde edilen nakit akışları	869.793	(183.082)	(117.924)	-	568.787
Vergi ödemeleri	(19.136)	(16.703)	1.231	-	(34.608)
Diğer nakit girişleri	1.504.180	48.170	61	-	1.552.411
Yatırım Faaliyetlerinden Kaynaklanan Nakit Akışları	(2.376.072)	278.091	1.105.105	(513.092)	(1.505.968)
Ortak kontrole tabi şirketlerin yapılanma etkisi (*)	(827.279)	-	827.279	-	-
Maddi ve maddi olmayan duran varlıkların alımından kaynaklanan nakit çıkışları	(225.438)	(38.327)	(14.561)	-	(278.326)
Alınan faiz	-	316.418	292.761	(513.092)	96.087
Diğer nakit çıkışları (**)	(1.323.355)	-	(374)	-	(1.323.729)
Finansman Faaliyetlerinden Nakit Akışları	265.846	29.970	(999.928)	513.092	(191.020)
Nakit ve nakit benzerlerindeki artış	244.611	156.446	(11.455)	-	389.602
Dönem başı nakit ve nakit benzerleri	16.948	144.250	11.552	-	172.750
Dönem sonu nakit ve nakit benzerleri	261.559	300.696	97	-	562.352

(*) 31 Aralık 2017 tarihi itibarıyla daha önce Enerjisa Enerji A.Ş. bünyesinde farklı bir iş kolu olarak faaliyet gösteren ve dağıtım hizmetlerine ait operasyonları yürüten iş kolu dağıtım şirketlerine devrolmuştur.

(**) Diğer nakit çıkışları hizmet imtiyaz sözleşmesiyle ilgili yatırım harcamalarından oluşmaktadır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 5 – İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI

Grup'un nihai ortakları Sabancı (Türkiye'de kurulu) ve E.ON (Almanya'da kurulu) gruplarıdır. Şirket ve bağlı ortaklıkları arasındaki işlemler konsolidasyon sırasında elimine edilmiştir ve bu notta ayrıca gösterilmemiştir.

İlişkili taraflarla işlemler aşağıdaki gruplara göre sınıflandırılmış olup, bu nottaki tüm ilişkili taraf açıklamalarını içermektedir:

- (1) Sabancı Holding ve E.ON grup şirketleri
- (2) Nihai ortak

Grup ile diğer ilişkili taraflar arasındaki işlemlerin detayları aşağıda açıklanmıştır:

İlişkili taraf mevduat bakiyeleri - Akbank T.A.Ş. (1)	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Vadesiz mevduat	29.767	42.061
Vadeli mevduat	263.831	289.212
	293.598	331.273

İlişkili taraflardan kullanılan krediler	Orijinal para birimi	Vade	31 Aralık 2019	
			Kısa vadeli yükümlülükler	Uzun vadeli yükümlülükler
Akbank T.A.Ş. (1)	TL	2 Ocak 2020	65.200	-
Akbank T.A.Ş. (1)	TL	9 Ocak 2020	512.032	-
Akbank T.A.Ş. (1)	ABD Doları	30 Nisan 2020	36.032	-
Akbank T.A.Ş. (1)	TL	2 Haziran 2020	304.016	-
Akbank T.A.Ş. (1)	TL	2 Haziran 2020	151.814	-
Akbank T.A.Ş. (1)	TL	30 Eylül 2020	313.685	-
Akbank T.A.Ş. (1)	TL	9 Eylül 2021	7.401	100.000
Akbank T.A.Ş. (1)	TL	4 Ekim 2021	5.947	100.000
Akbank T.A.Ş. (1)	TL	4 Ekim 2021	6.073	100.000
Akbank T.A.Ş. (1)	TL	4 Ekim 2021	5.808	100.000
Akbank T.A.Ş. (1)	TL	28 Mart 2022	7.659	200.000
Akbank T.A.Ş. (1)	TL	28 Mart 2022	1.873	50.000
Akbank T.A.Ş. (1)	TL	11 Nisan 2022	17.514	450.000
Akbank T.A.Ş. (1)	TL	28 Mart 2022	3.933	100.000
Akbank T.A.Ş. (1)	TL	29 Temmuz 2022	11.559	297.000
			1.450.546	1.497.000

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla, ilişkili taraflardan kullanılan TL kredilerin faiz oranları %10,24 - %18,38 aralığındadır (31 Aralık 2018: %13,51 - %34,44). 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla, ilişkili taraflardan kullanılan ABD Doları kredilerin faiz oranı %6,27'dir (31 Aralık 2018: %4,88).

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla kullanılan kredilere ilişkin herhangi bir teminat verilmemiştir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 5 – İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

31 Aralık 2018				
İlişkili taraflardan kullanılan krediler	Orijinal para birimi	Vade	Kısa vadeli yükümlülükler	Uzun vadeli yükümlülükler
Akbank T.A.Ş. (1)	TL	2 Ocak 2019	11.625	-
Akbank T.A.Ş. (1)	TL	2 Ocak 2019	2.606	-
Akbank T.A.Ş. (1)	TL	29 Temmuz 2019	315.135	-
Akbank T.A.Ş. (1)	ABD Doları	5 Ağustos 2019	348.574	-
Akbank T.A.Ş. (1)	TL	9 Eylül 2019	201.650	-
Akbank T.A.Ş. (1)	ABD Doları	27 Eylül 2019	529.030	-
Akbank T.A.Ş. (1)	TL	25 Ekim 2019	106.080	-
Akbank T.A.Ş. (1)	TL	25 Ekim 2019	53.253	-
Akbank T.A.Ş. (1)	TL	9 Ocak 2020	32.032	480.000
Akbank T.A.Ş. (1)	TL	2 Haziran 2020	3.882	300.000
Akbank T.A.Ş. (1)	TL	2 Haziran 2020	1.691	150.000
Akbank T.A.Ş. (1)	TL	30 Eylül 2020	10.570	303.000
Akbank T.A.Ş. (1)	TL	5 Kasım 2020	15.810	300.000
Akbank T.A.Ş. (1)	TL	20 Mayıs 2021	5.485	150.000
			1.637.423	1.683.000

İlişkili taraflarla olan türev işlemler – Akbank T.A.Ş. (1)

31 Aralık 2019					
	Kontrat tutarı (ABD Doları)	Kontrat tutarı (AVRO)	Kontrat tutarı (TL)	Varlıklar	Yükümlülükler
Vadeli döviz alım sözleşmeleri	121.147	44.000	1.012.264	3.914	(43.584)
Çapraz döviz swap işlemleri	6.000	-	35.641	-	(3.233)
	127.147	44.000	1.047.905	3.914	(46.817)

31 Aralık 2018					
	Kontrat tutarı (ABD Doları)	Kontrat tutarı (AVRO)	Kontrat tutarı (TL)	Varlıklar	Yükümlülükler
Vadeli döviz alım sözleşmeleri	16.993	51.105	397.459	-	(9.379)
Çapraz döviz swap işlemleri	174.595	-	918.527	312.996	-
	191.588	51.105	1.315.986	312.996	(9.379)

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 5 – İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

31 Aralık 2019		
	Alacaklar	Borçlar
	Kısa vadeli	Kısa vadeli
	Ticari	Ticari
İlişkili Taraf Bakiyeler		
Akbank T.A.Ş. (1)	5.202	-
Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. (1)	1	-
Aksigorta A.Ş. (1)	4	-
Avivasa Emeklilik ve Hayat A.Ş. (1)	95	-
Brisa Bridgestone Sabancı Lastik San. ve Tic. A.Ş. (1)	41	768
Carrefoursa A.Ş. (1)	10.792	-
Çimsa Çimento Sanayi A.Ş. (1)	149	-
Enerjisa Üretim Santralleri A.Ş. (1)	46	94.811
Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş. (2) (**)	594	22
Sabancı Dijital Teknolojileri A.Ş. ("Sabancı DX") (1) (*)	-	1.196
Teknosa İç ve Dış Ticaret A.Ş. (1)	513	109
Tursa Sabancı Turizm ve Yatırım İşletmeleri A.Ş. (1)	199	-
Diğer (1)	43	-
	17.679	96.906

31 Aralık 2018		
	Alacaklar	Borçlar
	Kısa vadeli	Kısa vadeli
	Ticari	Ticari
İlişkili Taraf Bakiyeler		
Akbank T.A.Ş. (1)	876	-
Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. (1)	67.751	-
Aksigorta A.Ş. (1)	2	-
Avivasa Emeklilik ve Hayat A.Ş. (1)	101	-
Brisa Bridgestone Sabancı Lastik San. ve Tic. A.Ş. (1)	-	594
Carrefoursa A.Ş. (1)	2.710	-
Çimsa Çimento Sanayi A.Ş. (1)	57.567	10
Enerjisa Üretim Santralleri A.Ş. (1)	424	92.803
Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş. (2) (**)	306	-
Philip Morris Sabancı Pazarlama Satış A.Ş. (1)	98	-
Sabancı Dijital Teknolojileri A.Ş. ("Sabancı DX") (1) (*)	-	807
Teknosa İç ve Dış Ticaret A.Ş. (1)	245	3
Temsa Global San. ve Tic. A.Ş. (1)	572	-
Tursa Sabancı Turizm ve Yatırım İşletmeleri A.Ş. (1)	180	-
	130.832	94.217

(*) Grup şirketlerinden Sabancı DX'in Grup şirketlerine fatura ettiği IT danışmanlık ve yazılım bedellerini içermektedir.
(**) Nihai ortaklardan Sabancı'ya yapılan elektrik satışlarını içermektedir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 5 – İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

Üst düzey yöneticilere sağlanan faydalar

Üst Yönetim, Yönetim Kurulu Başkanı ve üyeleri, Genel Müdür, Birim Başkanları ve Direktör gibi üst düzey yöneticilerden oluşmaktadır. Üst Yönetime ödenen ya da ödenecek olan şirket çalışanlarına sağlanan hizmetler ile alakalı ücretler aşağıda belirtilmiştir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Üst düzey yöneticilere sağlanan kısa vadeli faydalar	27.924	21.100
Üst düzey yöneticilere sağlanan uzun vadeli faydalar	856	790
	28.780	21.890

1 Ocak - 31 Aralık 2019						
	Elektrik satışları	Elektrik alımları	Faiz gelirleri	Faiz Giderleri	Genel yönetim giderleri	Diğer gelirler
İlişkili Taraflarla Olan İşlemler						
Akbank T.A.Ş. (1)	45.604	-	18.362	618.990	-	-
Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. (1)	22.771	-	-	-	-	-
Aksigorta A.Ş. (1)	51	-	-	-	-	-
Avivasa Emeklilik ve Hayat A.Ş. (1)	873	-	-	-	-	-
Brisa Bridgestone Sabancı Lastik San. Tic. A.Ş. (1)	184	-	-	-	4.130	-
Carrefoursa A.Ş. (1)	96.366	-	-	-	-	-
Çimsa Çimento Sanayi A.Ş. (1)	17.690	-	-	-	-	-
Enerjisa Üretim Santralleri A.Ş. (1)	28.379	582.883	-	-	111	1.934
Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş. (2) (**)	6.972	-	-	-	-	-
Philip Morris Sabancı Pazarlama Satış A.Ş. (1)	638	-	-	-	-	-
Philip Morris Sabancı Sigara ve Tütün San. ve Tic. A.Ş. (1)	148	-	-	-	-	-
Sabancı Dijital Teknolojileri A.Ş. ("Sabancı DX") (1) (*)	-	-	-	-	21.967	-
Teknosa İç ve Dış Ticaret A.Ş. (1)	5.114	-	-	-	123	-
Diğer (1)	466	-	-	-	-	-
	225.256	582.883	18.362	618.990	26.331	1.934

(*) Grup şirketlerinden Sabancı DX'in Grup şirketlerine fatura ettiği IT danışmanlık ve yazılım bedellerini içermektedir.

(**) Nihai ortaklardan Sabancı'ya yapılan elektrik satışlarını içermektedir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 5 – İLİŞKİLİ TARAF AÇIKLAMALARI (Devamı)

1 Ocak - 31 Aralık 2018						
	Elektrik satışları	Elektrik alımları	Faiz gelirleri	Faiz Giderleri	Genel yönetim giderleri	Diğer gelirler
İlişkili Taraflarla Olan İşlemler						
Akbank T.A.Ş. (1)	7.562	-	871	358.064	-	-
Akçansa Çimento Sanayi ve Ticaret A.Ş. (1)	139.336	-	-	-	-	-
Aksigorta A.Ş. (1)	39	-	-	-	3	-
Avivasa Emeklilik ve Hayat A.Ş. (1)	681	-	-	-	-	-
Brisa Bridgestone Sabancı Lastik San. ve Tic. A.Ş. (1)	2	-	-	-	2.122	-
Carrefoursa A.Ş. (1)	57.528	-	-	-	8	-
Çimsa Çimento Sanayi A.Ş. (1)	121.886	-	-	-	-	-
Enerjisa Üretim Santralleri A.Ş. (1)	402	279.770	-	-	552	2.425
Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş. (2) (**)	3.756	-	-	-	1.384	-
Philip Morris Sabancı Pazarlama Satış A.Ş. (1)	578	-	-	-	-	-
Philip Morris Sabancı Sigara ve Tütün San. ve Tic. A.Ş. (1)	132	-	-	-	-	-
Sabancı Dijital Teknolojileri A.Ş. ("Sabancı DX") (1) (*)	-	-	-	-	8.409	-
Teknosa İç ve Dış Ticaret A.Ş. (1)	2.143	-	-	-	5	-
Temsa Global San. ve Tic. A.Ş. (1)	4.062	-	-	-	-	-
Tursa Sabancı Turizm ve Yatırım İşletmeleri A.Ş. (1)	958	-	-	-	-	-
	339.065	279.770	871	358.064	12.483	2.425

(*) Grup şirketlerinden Sabancı DX'in Grup şirketlerine fatura ettiği IT danışmanlık ve yazılım bedellerini içermektedir.

(**) Nihai ortaklardan Sabancı'ya yapılan elektrik satışlarını ve Sabancı'nın Grup şirketlerine fatura ettiği kira bedelini içermektedir.

NOT 6 – TİCARİ ALACAKLAR VE BORÇLAR

6.1 Ticari Alacaklar:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Kısa Vadeli Ticari Alacaklar		
Ticari alacaklar	5.068.991	5.086.804
İlişkili taraflardan ticari alacaklar (Not 5)	17.679	130.832
Şüpheli ticari alacaklar karşılığı (-)	(2.077.215)	(1.705.247)
	3.009.455	3.512.389

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 6 – TİCARİ ALACAKLAR VE BORÇLAR (Devamı)

6.1 Ticari Alacaklar (Devamı)

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla, vadesi geçmemiş ticari alacakların toplamı 2.164.701 TL'dir (31 Aralık 2018: 1.866.858 TL). Vadesi geçmiş alacaklar için 1 Ocak 2019 – 30 Haziran 2019 tarihleri arasında aylık %2, 1 Temmuz 2019 – 30 Eylül 2019 tarihleri arasında aylık %2,5 ve 1 Ekim 2019 – 31 Aralık 2019 tarihleri arasında aylık %2 (31 Aralık 2018: %2) gecikme zammı uygulanmıştır. 30 Aralık 2019 tarihli Resmi Gazete'de yayımlanan ve aynı gün yürürlüğe giren kararname ile; 6183 sayılı Amme Alacakları Tahsil Usulü Hakkında Kanun'un 51'inci maddesi uyarınca gecikme zammı oranı %2'den %1,6'ya düşürülmüştür.

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla, vadesi geçmiş fakat değer düşüklüğüne uğramamış ticari alacakların toplamı 844.754 TL'dir (31 Aralık 2018: 1.645.531 TL). Vadesi geçmiş fakat değer düşüklüğüne uğramamış ticari alacaklar ile ilgili yaşlandırma tablosu 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 itibarıyla aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
1 aya kadar	436.893	373.724
1 ila 3 ay arası	238.685	232.242
3 ay ve üzeri	169.179	1.039.565
	844.754	1.645.531

Grup, TFRS 9'un yeni beklenen kredi zararları modeline uygun olarak ticari alacaklarına ilişkin değer düşüklüğü ayırma metodolojisinde değişiklik yapmıştır. Grup, ticari alacaklara ilişkin değer düşüklüğünü müşteri bazında ve vadesi gelmemiş de dahil olmak üzere tüm ticari alacakları için ömür boyu beklenen kredi zararlarını temerrüt riski (Probability of Default) ile ağırlıklandırarak muhasebeleştirilmektedir.

Ticari alacaklara ayrılan karşılığın hareketi aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 1 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Açılış bakiyesi	(1.705.247)	(1.275.873)
Dönem gideri	(608.430)	(586.616)
Tahsilatlar	184.311	157.242
Silinen alacak tutarı	52.151	-
Kapanış bakiyesi	(2.077.215)	(1.705.247)

Grup, tüm elektrik alacakları ile ilgili 976.850 TL (31 Aralık 2018: 834.699 TL) tutarında teminat mektubu ve 1.903.683 TL (31 Aralık 2018: 1.693.350 TL) tutarında depozito ve teminat almıştır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 6 – TİCARİ ALACAKLAR VE BORÇLAR (Devamı)

6.2 Ticari Borçlar:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Kısa Vadeli Ticari Borçlar		
Ticari borçlar	2.514.714	2.386.700
İlişkili taraflara ticari borçlar (Not 5)	96.906	94.217
	2.611.620	2.480.917

Ticari borçlar büyük ölçüde Grup'un Türkiye Elektrik Üretim A.Ş. ("EÜAŞ") ve Enerji Piyasaları İşletme A.Ş. ("EPIAŞ")'den yaptığı elektrik alımlarından kaynaklanmaktadır. Elektrik alımlarından olan borçların ortalama vadesi 18 - 20 gün arasındadır.

NOT 7 – DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR

7.1 Diğer Alacaklar:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Kısa Vadeli Diğer Alacaklar		
Gelir tahakkukları (*)	1.004.443	419.134
Verilen depozito ve teminatlar	-	382
Personelden alacaklar	32	218
Şüpheli diğer alacaklar karşılığı (-)	(3.123)	(3.123)
Diğer çeşitli alacaklar	21.094	41.838
	1.022.446	458.449

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Uzun Vadeli Diğer Alacaklar		
Verilen depozito ve teminatlar (**)	306.667	273.428
Gelir tahakkukları (*)	309.699	628.120
Diğer çeşitli alacaklar (***)	121.370	81.997
	737.736	983.545

(*) Elektrik Piyasası Kanunu, Elektrik Piyasası Tarifesi Yönetmeliği ve diğer ilgili düzenlemelere göre, Grup'un dağıtım, iletim ve sayaç okuma hizmetleri gelir tavanına tabidir. Gerçekleşen gelir, dağıtım ve sayaç okuma hizmetleriyle ilgili faaliyet giderleri ve yatırım ihtiyaçlarını kapsayacak şekilde belirlenmiştir. Benzer şekilde, iletim geliri tamamen Türkiye Elektrik İletim A.Ş. tarafından yansıtılan iletim maliyetinden oluşmaktadır. Bu düzenlemeler abonelerin tüketim düzeyine bakılmaksızın Grup'un gelirini garanti etmektedir. Grup tarafından yapılan fazla veya eksik faturalandırmalar, her dönem sonunda hesaplanmakta ve EPDK tarafından iki yıl sonra tarifeler vasıtasıyla düzeltilmektedir. Söz konusu eksik faturalandırmanın etkileri Grup'un ekli konsolide finansal tablolarına gelir tahakkuku olarak yansıtılmıştır.

(**) Söz konusu tutar, EPS için 31 Mart 2006, AEPSAŞ ve TOROSLAR EPSAŞ (Not 1) için 24 Temmuz 2006 tarihinden önce abone olan ve abonelikleri sona eren müşterilere geri ödenen abonelik ücretlerinden oluşmaktadır. Abonelere ödenen bu tutarlar, EPDK tarafından periyodik olarak endekslenmesi öngörülen abonelik ücret bedelleri üzerinden yapılmıştır. Perakende şirketleri (EPS, AEPSAŞ ve TOROSLAR EPSAŞ) ve TEDAŞ arasında imzalanan İşletim Hakkı İmtiyaz Sözleşmesi'ne göre, perakende şirketleri müşterilere geri ödenen teminat tutarlarını endekslenmiş güncel değerleri ile takip etmekle yükümlü olup, alınan ve geri ödenen teminatların netini lisans süresinin sonunda TEDAŞ'a geri ödeyecektir.

(***) Grup yönetimi, üçüncü tarife dönemi ile değişen tarife yapısına göre, bünyesinde bulunan elektrik dağıtım şirketleri tarafından ayrılan kıdem tazminatı karşılığının gelir gereksinimi ile alınabileceği söz konusu olduğu için şirketler tarafından hesaplanan kıdem tazminatı karşılığı kadar bir alacak tahakkuk ettirmiştir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 7 – DİĞER ALACAKLAR VE BORÇLAR (Devamı)

7.1 Diğer Alacaklar (Devamı)

Diğer şüpheli alacaklara ayrılan karşılık hareketi aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Açılış bakiyesi	(3.123)	(3.123)
Kapanış bakiyesi	(3.123)	(3.123)

7.2 Diğer Borçlar:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Diğer Kısa Vadeli Borçlar		
Vergi dairesine borçlar (*)	-	86.918
Alınan depozitolar	23.603	16.187
Aydınlatma borçları	43.236	43.236
Diğer borçlar	107.821	77.561
	174.660	223.902

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Diğer Uzun Vadeli Borçlar		
Alınan depozitolar (**)	1.903.683	1.693.350
	1.903.683	1.693.350

(*) 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkındaki Kanun'un "Vergiye uyumlu mükelleflerin borçlarının tecili" maddesi kapsamında BAŞKENT EDAŞ, AYEDAŞ ve TOROSLAR EDAŞ için Bakanlıkça taksitlendirilen 2018 yılına ilişkin KDV ve diğer vergilerden oluşmaktadır. İlgili borçlar 2019 yılında ödenmiştir.

(**) Grup, EPS için 31 Mart 2006, AEPSAŞ ve TOROSLAR EPSAŞ (Not 1) için 24 Temmuz 2006 tarihinden sonra abone olan müşterilerden abonelik işlemleri için TEDAŞ adına teminat almaktadır. Müşterilerden EPDK tarafından açıklanan tutarlar üzerinden alınan teminatlar söz konusu değerler üzerinden muhasebeleştirilir. Perakende şirketleri (EPS, AEPSAŞ ve TOROSLAR EPSAŞ) ve TEDAŞ arasında imzalanan İşletim Hakkı İmtiyaz Sözleşmesi'ne göre, perakende şirketleri müşterilere geri ödenen teminat tutarlarını endekslenmiş güncel değerleri ile takip etmekle yükümlü olup, alınan ve geri ödenen teminatların netini lisans süresinin sonunda TEDAŞ'a geri ödeyecektir.

NOT 8 – STOKLAR

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Sarf malzemeleri ve ekipmanlar	126.976	144.718
Ticari mallar	1.927	2.105
Diğer stoklar	3.050	1.133
	131.953	147.956

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 9 – PEŞİN ÖDENMİŞ GİDERLER VE ERTELENMİŞ GELİRLER

9.1 Peşin Ödenmiş Giderler:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Kısa Vadeli Peşin Ödenmiş Giderler		
Gelecek aylara ait giderler	26.672	59.050
Stok alımı için verilen sipariş avansları	12.129	11.239
Personele verilen avanslar	664	834
Verilen diğer avanslar	2.009	232
	41.474	71.355

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Uzun Vadeli Peşin Ödenmiş Giderler		
Gelecek yıllara ait giderler	1.642	2.575
	1.642	2.575

9.2 Ertelenmiş Gelirler:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Kısa Vadeli Ertelenmiş Gelirler		
Alınan sipariş avansları	8.284	74.752
	8.284	74.752

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 10 – İMTİYAZ SÖZLEŞMELERİNE İLİŞKİN FİNANSAL VARLIKLAR

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Bir yıl içinde	1.098.550	791.117
1-3 yıl	3.613.964	2.027.826
3-5 yıl	2.269.850	1.924.743
5 yıldan fazla	3.561.472	4.550.949
	10.543.836	9.294.635
İmtiyaz sözleşmelerine ilişkin kısa vadeli finansal varlıklar	1.098.550	791.117
İmtiyaz sözleşmelerine ilişkin uzun vadeli finansal varlıklar	9.445.286	8.503.518
	10.543.836	9.294.635
	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Açılış bakiyesi	9.294.635	6.438.431
Yatırımlar	1.417.620	1.604.664
Tahsilatlar	(1.839.022)	(1.432.868)
<i>Yatırım harcamaları geri ödemeleri</i>	<i>(1.057.528)</i>	<i>(798.304)</i>
<i>Makul değer getiri tutarı geri ödemeleri</i>	<i>(781.494)</i>	<i>(634.564)</i>
Cari dönemde yatırıma eklenen önceki dönem avansları	(63.375)	-
Faiz geliri	1.959.219	1.716.597
Değerleme farkları ve diğer	(229.985)	973.047
İmtiyaz sözleşmelerine ilişkin finansal varlıklar değer düşüklüğü iptali/ (karşılığı) (*)	4.744	(5.236)
Kapanış bakiyesi	10.543.836	9.294.635

(*) Grup, TFRS 9 standardındaki değişikliklerle 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla imtiyaz sözleşmelerine ilişkin finansal varlıkları için ayırdığı 5.236 TL tutarındaki karşılığın 4.744 TL'sini 31 Aralık 2019 itibarıyla iptal etmiştir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 11 – KULLANIM HAKKI VARLIKLARI

	Binalar	Taşıt araçları	Toplam
Maliyet			
1 Ocak 2019 itibarıyla açılış bakiyesi	56.797	76.869	133.666
İlaveler	15.432	65.120	80.552
Değişken kiralama ödemelerine ilişkin düzeltmeler	4.687	-	4.687
31 Aralık 2019 itibarıyla kapanış bakiyesi	76.916	141.989	218.905
Birikmiş Amortisman			
1 Ocak 2019 itibarıyla açılış bakiyesi	-	-	-
Dönem gideri	(19.163)	(54.259)	(73.422)
31 Aralık 2019 itibarıyla kapanış bakiyesi	(19.163)	(54.259)	(73.422)
31 Aralık 2019 net defter değeri	57.753	87.730	145.483

73.422 TL tutarındaki amortisman gideri genel yönetim giderlerinde muhasebeleştirilmiştir (31 Aralık 2018: Bulunmamaktadır).

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 12 – MADDİ DURAN VARLIKLAR

	Makine, tesis ve cihazlar	Taahhüt araçları	Demirbaşlar	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
Maliyet					
1 Ocak 2019 itibarıyla açılış bakiyesi	238.239	14.760	107.307	42.429	402.735
Alımlar	122.559	356	69.229	41.299	233.443
Yapılmakta olan yatırımlardan transferler (*)	-	-	-	(43.179)	(43.179)
31 Aralık 2019 itibarıyla kapanış bakiyesi	360.798	15.116	176.536	40.549	592.999
Birikmiş Amortisman					
1 Ocak 2019 itibarıyla açılış bakiyesi	(26.693)	(3.551)	(13.710)	-	(43.954)
Dönem gideri	(34.910)	(4.717)	(25.875)	-	(65.502)
31 Aralık 2019 itibarıyla kapanış bakiyesi	(61.603)	(8.268)	(39.585)	-	(109.456)
31 Aralık 2019 net defter değeri	299.195	6.848	136.951	40.549	483.543

	Makine, tesis ve cihazlar	Taahhüt araçları	Demirbaşlar	Yapılmakta olan yatırımlar	Toplam
Maliyet					
1 Ocak 2018 itibarıyla açılış bakiyesi	104.736	14.760	44.676	2.050	166.222
Alımlar	131.345	-	62.631	42.537	236.513
Yapılmakta olan yatırımlardan transferler	2.158	-	-	(2.158)	-
31 Aralık 2018 itibarıyla kapanış bakiyesi	238.239	14.760	107.307	42.429	402.735
Birikmiş Amortisman					
1 Ocak 2018 itibarıyla açılış bakiyesi	(5.196)	(2.055)	(4.912)	-	(12.163)
Dönem gideri	(21.497)	(1.496)	(8.798)	-	(31.791)
31 Aralık 2018 itibarıyla kapanış bakiyesi	(26.693)	(3.551)	(13.710)	-	(43.954)
31 Aralık 2018 net defter değeri	211.546	11.209	93.597	42.429	358.781

(*) (42.487) TL tutarındaki yapılmakta olan yatırımlardaki transferler imtiyaz sözleşmelerine ilişkin finansal varlıklara transferlerden oluşmaktadır.

	Faydalı Ömür
Makine, tesis ve cihazlar	5 yıl
Taahhüt araçları	3 yıl
Demirbaşlar	5 yıl

61.566 TL ve 3.936 TL tutarlarındaki amortisman giderleri sırasıyla genel yönetim giderlerinde ve satışların maliyetinde muhasebeleştirilmiştir (31 Aralık 2018: genel yönetim giderleri: 27.747 TL ve satışların maliyeti: 4.044 TL).

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 13 – MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR

	Müşteri sözleşmeleri ve ilişkiler	İşletme hakkı devri	Şerefiye	Bilgisayar yazılımları	Özel maliyetler	Diğer maddi olmayan duran varlıklar	Toplam
Maliyet							
1 Ocak 2019 itibarıyla açılış bakiyesi	4.390.673	1.650.121	2.730.031	69.087	3.917	7.389	8.851.218
Alımlar	-	-	-	36.004	394	63	36.461
Transferler	-	-	-	629	63	-	692
31 Aralık 2019 itibarıyla kapanış bakiyesi	4.390.673	1.650.121	2.730.031	105.720	4.374	7.452	8.888.371
Birikmiş Amortisman							
1 Ocak 2019 itibarıyla açılış bakiyesi	(1.003.587)	(321.696)	(752.904)	(26.324)	(29)	(1.483)	(2.106.023)
Dönem gideri	(152.108)	(56.555)	-	(23.438)	(935)	(907)	(233.943)
31 Aralık 2019 itibarıyla kapanış bakiyesi	(1.155.695)	(378.251)	(752.904)	(49.762)	(964)	(2.390)	(2.339.966)
31 Aralık 2019 net defter değeri	3.234.978	1.271.870	1.977.127	55.958	3.410	5.062	6.548.405

	Müşteri sözleşmeleri ve ilişkileri	İşletme hakkı devri	Şerefiye	Bilgisayar yazılımları	Özel maliyetler	Diğer maddi olmayan duran varlıklar	Toplam
Maliyet							
1 Ocak 2018 itibarıyla açılış bakiyesi	4.390.673	1.650.121	2.730.031	39.996	32	3.171	8.814.024
Alımlar	-	-	-	29.091	3.885	4.218	37.194
31 Aralık 2018 itibarıyla kapanış bakiyesi	4.390.673	1.650.121	2.730.031	69.087	3.917	7.389	8.851.218
Birikmiş Amortisman							
1 Ocak 2018 itibarıyla açılış bakiyesi	(851.479)	(265.141)	-	(9.637)	(29)	(442)	(1.126.728)
Dönem gideri	(152.108)	(56.555)	-	(16.687)	-	(1.041)	(226.391)
Değer düşüklüğü	-	-	(752.904)	-	-	-	(752.904)
31 Aralık 2018 itibarıyla kapanış bakiyesi	(1.003.587)	(321.696)	(752.904)	(26.324)	(29)	(1.483)	(2.106.023)
31 Aralık 2018 net defter değeri	3.387.086	1.328.425	1.977.127	42.763	3.888	5.906	6.745.195

233.462 TL ve 481 TL tutarlarındaki amortisman giderleri sırasıyla genel yönetim giderlerinde ve satışların maliyetinde muhasebeleştirilmiştir (31 Aralık 2018: genel yönetim giderleri: 226.391 TL ve satışların maliyeti: Bulunmamaktadır).

Müşteri sözleşmeleri ve ilişkileri ile işletme hakkı devri, işletme birleşmesi sırasında TFRS 3'e göre ayrı ayrı muhasebeleştirilmiştir.

31 Mart 2006'da BEDAŞ ve 24 Temmuz 2006'da AYEDAŞ ve TOROSLAR EDAŞ, TEDAŞ ile İHD Sözleşmesi'ni imzalamışlardır. İHD Sözleşmesi'ne uygun olarak, TEDAŞ dağıtım sisteminin işletme hakkını, dağıtım sistemi tesislerini, dağıtım sistemi için gerekli olan tüm taşınır ve taşınmazları 2036 yılı sonuna kadar Başkent EDAŞ'a, 2042 yılı sonuna kadar AYEDAŞ ve TOROSLAR EDAŞ'a devretmiştir. Gelecekteki nakit akışlarının tahmini tutarları üzerinden İşletim Hakkı İmtiyaz Sözleşmesi'nin net gerçekleştirilebilir bedeli belirlenmiştir. Söz konusu bedelden TFRS Yorum 12'ye (Not 10) göre imtiyaz sözleşmelerine ilişkin finansal varlık hesaplandıktan sonra kalan bakiye TFRS 3'e göre maddi olmayan duran varlık olarak muhasebeleştirilmiştir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 13 – MADDİ OLMAYAN DURAN VARLIKLAR (Devamı)

Grup, E-şarj satın alımına ilişkin satış hisselerinin bedeli olarak 4.000 TL tutarın 3.997 TL'si diğer maddi olmayan duran varlıklar altında muhasebeleştirmiştir. Bu bedelin satın alım işlemini takip eden 13 ay boyunca şartlı yükümlülükler olarak kaydedilen 200 TL tutarındaki kısmı 31 Mayıs 2019 tarihinde sözleşme koşullarına uygun olarak hissedarlara ödenmiştir.

Müşteri sözleşmeleri ve ilişkilerinin belirlenmesinde, farklı müşteri grupları ile olan ilişkiler belirlenmiş ve Grup yönetimi tarafından perakende satış müşterileri için gerçeğe uygun değer tahmin edilmiştir.

Müşteri sözleşmeleri ve ilişkileri ile İHD Sözleşmesinin itfası, İHD Sözleşmesi'nin bitimine kadar olan süre itfa süresi kabul edilerek, 25-30 yıl aralığında faydalı ömür ile sabit oranlı amortisman yöntemine göre hesaplanmış, ve söz konusu itfa payı faaliyet giderleri altında gösterilmiştir.

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla Şerefiye üzerinde herhangi bir değer düşüklüğü karşılığı bulunmamaktadır (31 Aralık 2018: 752.904 TL).

NOT 14 – KARŞILIKLAR

Diğer Kısa Vadeli Karşılıklar	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Dava karşılığı (*)	247.836	228.030
Rekabet Kurumu idari para cezası karşılığı (**)	-	107.296
	247.836	335.326

(*) Dava karşılığı, davalara ilişkin muhtemel nakit çıkışlarına ilişkin ayrılmaktadır. 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla söz konusu karşılık, Grup'un aleyhine sonuçlanma olasılığı yüksek olan davaların, Grup yönetimi tarafından değerlendirilmesi sonucunda hesaplanmıştır.

(**) Rekabet Kurumu elektrik dağıtım ve elektrik perakende satış şirketleri için sektör genelinde bir inceleme yürütmüştür. Bu çerçevede, Aralık 2016'da İstanbul Anadolu Yakası, Başkent ve Toroslar elektrik dağıtım bölgelerindeki elektrik dağıtım ve görevli tedarik şirketleri hakkında Rekabetin Korunması Hakkında Kanunun 6. Maddesinin ihlal edilip edilmediğini tespit etmek üzere soruşturma başlatılmasına karar vermiştir.

Rekabet Kurulu 9 Ağustos 2018 tarihinde konuya ilişkin kısa kararını açıklamış olup, AYEDAŞ, AEPSAŞ, EPS ve TOROSLAR EPSAŞ şirketlerine toplam 143.062 TL idari para ceza verilmesine karar vermiştir. Gerekeçli karar 7 Şubat 2019 tarihinde tebliğ edilmiştir. Söz konusu ceza, gerekeçli Rekabet Kurulu kararının tebliğinden itibaren 30 gün içerisinde ödenmesi durumunda %25 oranında indirim tabii olacağından, 31 Aralık 2018 konsolide finansal tablolarda 107.296 TL tutarında karşılık ayrılmıştır. Kurul, Enerjisa Enerji A.Ş., TOROSLAR EDAŞ ve BAŞKENT EDAŞ hakkında idari para cezası verilmesine gerek olmadığına karar vermiştir. Bu kapsamda, idari para cezasına mahkum edilen şirketler tarafından 7 Mart 2019 tarihinde söz konusu idari para cezası ödenmiştir.

AYEDAŞ tarafından Ankara 13. İdare Mahkemesi nezdinde, 2019/660 E. sayılı dosya ile 5 Nisan 2019 tarihinde Rekabet Kurulu kararının iptaline ilişkin dava açılmıştır. Ankara 13. İdare Mahkemesi tarafından 10 Temmuz 2019 tarihinde verilen karar ile yürütmenin durdurulması istemi reddedilmiştir. Söz konusu ret kararına ilişkin olarak AYEDAŞ tarafından Ankara Bölge İdare Mahkemesi 8. İdari Dava Dairesi'ne süresi içerisinde itirazda bulunulmuştur. Yürütmenin durdurulmasının reddedilmesine dair verilen kararda yasaya aykırılık bulunmadığından itiraz Ankara Bölge İdare Mahkemesi 8. İdari Dava Dairesi tarafından 16 Ağustos 2019 tarihinde reddedilmiştir.

AEPSAŞ, EPS ve TOROSLAR EPSAŞ tarafından ise Ankara 2. İdare Mahkemesi nezdinde, 2019/641 E. sayılı dosya ile 4 Nisan 2019 tarihinde Rekabet Kurulu kararının iptaline ilişkin dava açılmıştır. Enerjisa Perakende Şirketleri tarafından açılan dava dosyalarında yürütmenin durdurulması talepleri ilk derece mahkemesi tarafından reddedilmiştir. Yürütme durdurma taleplerinin reddine dair kararlara karşı Bölge İdare Mahkemesinde itiraz edilmiştir. Bölge İdare Mahkemesi itirazların reddine karar vermiştir.

Davalı Rekabet Kurumu'nun cevap dilekçesine karşı cevaplar sunulmuştur. İlk derece mahkemesinin yargılaması devam etmektedir.

Rekabet Kurulu'nun, AYEDAŞ için açılan iptal davası ile AEPSAŞ, EPS ve TOROSLAR EPSAŞ için açılan iptal davaları arasında bağlantı bulunduğunu iddia ettiği ve bağlantı ile dosyaların tek mahkemede toplanmasını talep ettiği tespit edilmiştir.

Bu kapsamda, Ankara Bölge İdare Mahkemesi 8. İdari Dava Dairesi tarafından tüm dosyalar için Ankara 13. İdare Mahkemesi'nin yetkili olduğuna karar verilmiştir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 14 – KARŞILIKLAR (Devamı)

Grup, katlanmış olduğu kayıp ve kaçak maliyetlerini EPDK'nın belirlemiş olduğu tarife doğrultusunda tüketicilere yansıtmaktadır. Tüketicilerin; haksız olarak alındığı gerekçesiyle, bu bedellerin iadesi yönünde açtığı bazı davalara ilişkin olarak, yerel mahkemeler ve tüketici hakem heyetleri tarafından leyhte ve aleyhte verilen kararlar mevcuttur. 2016 yılı Haziran ayında 6446 sayılıın kanununun 17. maddesine, “EPDK tarafından gelir ve tarife düzenlemeleri kapsamında belirlenen bedellere ilişkin olarak yapılan başvurularda ve açılan davalarda; tüketici hakem heyetleri ile mahkemelerin yetkisi, bu bedellerin, EPDK'nın düzenleyici işlemlerine uygunluğunun denetimi ile sınırlıdır” hükmü eklenmiştir. Bu madde ile kayıp kaçak bedelleri için açılan davalarda mahkemelerin sadece tahakkuk ettirilen kayıp kaçak bedellerinin EPDK düzenlemelerine uygun biçimde hesaplanıp hesaplanmadığını inceleyebileceği düzenlenmiş ve kayıp kaçak bedellerinin alınıp alınmayacağı yönünde yargılama yapılamayacağı hüküm altına alınmıştır. Rapor tarihi itibarıyla, Grup şirketleri aleyhine bu konuda açılmış olan davaların toplam tutarı 62.672 TL'dir (31 Aralık 2018: 78.812 TL).

Karşılıkların hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	Diğer karşılıklar	Dava karşılığı	Toplam
1 Ocak 2019 itibarıyla açılış bakiyesi	107.296	228.030	335.326
İlave karşılık	-	82.903	82.903
Ödemeler	(107.296)	-	(107.296)
Karşılıkların iptali	-	(63.097)	(63.097)
31 Aralık 2019 itibarıyla kapanış bakiyesi	-	247.836	247.836

	Diğer karşılıklar	Dava karşılığı	Toplam
1 Ocak 2018 itibarıyla açılış bakiyesi	-	157.238	157.238
İlave karşılık	107.296	137.499	244.795
Karşılıkların iptali	-	(66.707)	(66.707)
31 Aralık 2018 itibarıyla kapanış bakiyesi	107.296	228.030	335.326

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 15 – TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER

	TL karşılığı	TL	ABD Doları	AVRO
31 Aralık 2019				
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	7.993	7.714	-	42
- <i>Teminat</i>	7.993	7.714	-	42
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	2.008.140	1.964.028	7.426	-
- <i>Teminat</i>	2.008.140	1.964.028	7.426	-
Toplam	2.016.133	1.971.742	7.426	42

	TL karşılığı	TL	ABD Doları	AVRO
31 Aralık 2018				
A. Kendi tüzel kişiliği adına vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	7.778	7.778	-	-
- <i>Teminat</i>	7.778	7.778	-	-
B. Tam konsolidasyon kapsamına dahil edilen ortaklıklar lehine vermiş olduğu TRİ'lerin toplam tutarı	1.701.231	1.701.231	-	-
- <i>Teminat</i>	1.701.231	1.701.231	-	-
Toplam	1.709.009	1.709.009	-	-

Zorunlu yatırımlar

Düzenlemeye tabi elektrik dağıtım işletmecisi olarak, Dağıtım şirketleri ilgili bölgelerinin tüm müşterilerinin arz güvenliğini sağlamak üzere dağıtım şebeke altyapısına gerekli genişleme yatırımlarını yapma yükümlülüğüne sahiptir. Bu tür genişleme yatırımları çoğunlukla yeni müşteri bağlantı veya iletim bağlantı talepleri ile beraber dağıtım şirketlerinin yine düzenlemeye tabi faaliyetleri kapsamında olan belediyeler tarafından açılmış yeni sokak aydınlatma projelerinin bir sonucudur.

Enerji Satış Anlaşmaları

Grup, geçiş dönemi boyunca gerekli olan enerjiyi tedarik etmek için Elektrik Üretim A.Ş. ("EÜAŞ") portföyündeki şirketlerle Enerji Satış Anlaşmaları yapmıştır. Bu enerji satış anlaşmaları geçiş dönemi için belirlenen fiyatlar üzerinden yapılmıştır. Geçiş dönemi boyunca Grup, enerji satış anlaşmalarında belirtilen miktarları almakla yükümlüdür. Hali hazırdaki operasyonel şartlar ve piyasa yapısında, Grup'un enerji talebi anlaşmalarda belirtilen miktarların üzerindedir ve Grup düzenli olarak EPIAŞ'tan alım yapmaktadır. Bu sebeple Grup tarafından enerji satış anlaşmalarındaki şartları karşılayamamaktan doğabilecek bir yükümlülük öngörülmektedir.

Kredi Sözleşmeleri

18 Aralık 2019 tarihinde Grup, Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası ("EBRD") ile 100.000 ABD Dolarının TL karşılığı ve TLREF'e endeksli olacak şekilde bir Kredi Tesis Sözleşmesi imzalamıştır. Sözleşme kapsamında, EBRD, TL vadeli krediyi 2020 yıl sonuna kadar Grup'a kullanılabilecek şekilde hazır tutacaktır. EBRD tarafından taahhüt edilen kredi 1 yıl ödemesiz ve daha sonrasında taksit ödemeli olacak şekilde 5 yıldır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 15 – TAAHHÜTLER VE YÜKÜMLÜLÜKLER (Devamı)

Kredi Sözleşmeleri (Devamı)

Sözleşme kapsamında Grup'un EBRD tarafından taahhüt edilen krediyi kullanabilmesi için karşılması gereken finansal taahhütler aşağıdaki gibi olacaktır. Kredi kullanıldığı durumda da bu finansal taahhütleri karşılama şartı devam edecektir.

- Grup'un Net Borç / Faaliyet Gelirleri oranı, hesaplama tarihinden önceki 12 ay boyunca, 3,0x oranının üzerinde olmamalıdır.
- Grup'un Faaliyet Gelirleri / Net faiz giderleri oranı, hesaplama tarihinden önceki 12 ay boyunca, 2,5x oranının altında olmamalıdır.

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla hesaplanan söz konusu oranlar aşağıdaki gibidir:

Net Borç / Faaliyet Gelirleri oranı:	2,0x
Faaliyet Gelirleri / Net faiz giderleri oranı:	3,4x

NOT 16 – ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Çalışanlara Sağlanan Faydalar Kapsamında Borçlar		
Ödenecek sosyal güvenlik primleri	30.543	23.984
Personele ödenecek ücretler	21.815	19.233
	52.358	43.217
	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Kısa Vadeli Karşılıklar		
İkramiye karşılıkları	41.190	28.779
	41.190	28.779
	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Çalışanlara Sağlanan Faydalara İlişkin Uzun Vadeli Karşılıklar		
Kullanılmayan izin karşılığı	43.567	31.959
Kıdem tazminatı karşılığı	123.649	83.407
	167.216	115.366

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 16 – ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR (Devamı)

İkramiye ve izin karşılığı hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	İkramiye karşılıkları	Kullanılmayan izin karşılığı	Toplam
1 Ocak 2019 itibarıyla açılış bakiyesi	28.779	31.959	60.738
İlave karşılık	36.657	11.608	48.265
Ödemeler	(24.246)	-	(24.246)
31 Aralık 2019 itibarıyla kapanış bakiyesi	41.190	43.567	84.757
	İkramiye karşılıkları	Kullanılmayan izin karşılığı	Toplam
1 Ocak 2018 itibarıyla açılış bakiyesi	22.724	23.188	45.912
İlave karşılık	25.844	8.771	34.615
Ödemeler	(19.789)	-	(19.789)
31 Aralık 2018 itibarıyla kapanış bakiyesi	28.779	31.959	60.738

Grup, Türk İş Kanunu'na göre, en az bir yıllık hizmeti tamamlayarak 25 yıllık çalışma hayatı ardından emekliye ayrılan (kadınlar için 58, erkekler için 60 yaş), iş ilişkisi kesilen, askerlik hizmetleri için çağrılan veya vefat eden her çalışanına kıdem tazminatı ödemek mecburiyetindedir.

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla ödenecek kıdem tazminatı, aylık 6.379,86 TL (tam TL) (31 Aralık 2018: 5.434,42 TL (tam TL)) tavanına tabidir.

Kıdem tazminatı yükümlülüğü yasal olarak herhangi bir fonlamaya tabi değildir. Kıdem tazminatı karşılığı, Grup'un, çalışanların emekli olmasından kaynaklanan gelecekteki muhtemel yükümlülük tutarının bugünkü değerinin tahmin edilmesi yoluyla hesaplanmaktadır. TMS 19 Çalışanlara Sağlanan Faydalar, Grup'un yükümlülüklerinin, tanımlanmış fayda planları kapsamında aktüeryal değerlendirme yöntemleri kullanılarak geliştirilmesini öngörür. Bu doğrultuda, toplam yükümlülüklerin hesaplanmasında kullanılan aktüeryal varsayımlar aşağıda belirtilmiştir:

Ana varsayım, her hizmet yılı için olan azami yükümlülük tutarının enflasyona paralel olarak artacak olmasıdır. Dolayısıyla, uygulanan iskonto oranı, gelecek enflasyon etkilerinin düzeltilmesinden sonraki beklenen reel oranı ifade eder. Bu nedenle, 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla, ekli konsolide finansal tablolarda karşılıklar, geleceğe ilişkin, çalışanların emekliliğinden kaynaklanacak muhtemel yükümlülüğünün bugünkü değeri tahmin edilerek hesaplanır. İlgili finansal durum tablosu tarihlerindeki karşılıklar, yıllık %7,50 enflasyon ve %11,80 faiz oranı varsayımlarına göre yaklaşık %4,00 olarak elde edilen reel iskonto oranı kullanılmak suretiyle hesaplanmıştır (31 Aralık 2018: enflasyon %9,50 ve faiz oranı %15,00, reel iskonto oranı %5,20). Grup'un kıdem tazminatı karşılığının hesaplanmasında 1 Ocak 2020 tarihinden itibaren geçerli olan 6.730,15 TL (tam TL) tavan tutarı dikkate alınmıştır (1 Ocak 2019: 6.017,60 TL (tam TL)).

Grup yönetimi, üçüncü tarife dönemi ile değişen tarife yapısına göre, bünyesinde bulunan elektrik dağıtım şirketleri tarafından ayrılan kıdem tazminatı karşılığının gelir gereksinimi ile alınabileceğini değerlendirmiş olup 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 itibarıyla söz konusu şirketler tarafından hesaplanan kıdem tazminatı karşılığı kadar bir alacak tahakkuk ettirmiştir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 16 – ÇALIŞANLARA SAĞLANAN FAYDALAR (Devamı)

Kıdem tazminatı karşılığının hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Açılış bakiyesi	83.407	69.544
Hizmet maliyeti	42.867	29.010
Faiz maliyeti	9.313	5.042
Aktüeryal kayıp / (kazanç)	-	(2.279)
Ödenen kıdem tazminatları	(11.938)	(17.910)
Kapanış bakiyesi	123.649	83.407

NOT 17 – DİĞER VARLIKLAR VE YÜKÜMLÜLÜKLER

17.1 Diğer Dönen Varlıklar:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Devreden KDV	-	6.856
Diğer	247	117
	247	6.973

17.2 Diğer Duran Varlıklar:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Devreden KDV	6.563	124.165
	6.563	124.165

17.3 Diğer Kısa Vadeli Yükümlülükler:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Ödenecek vergi ve fonlar	303.272	285.907
Diğer	2.204	4.998
	305.476	290.905

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 18 – SERMAYE, YEDEKLER VE DİĞER ÖZKAYNAK KALEMLERİ

18.1 Sermaye:

	31 Aralık 2019		31 Aralık 2018	
	Pay (%)	TL	Pay (%)	TL
Hissedarlar				
Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş.	40	472.427,6	40	472.427,6
DD Turkey Holdings S.A.R.L. (E.ON)	40	472.427,6	40	472.427,6
Diğer	20	236.213,8	20	236.213,8
	100	1.181.069	100	1.181.069
Sermaye düzeltme farkları (*)		2.626.532		2.784.755
Toplam Sermaye		3.807.601		3.965.824

(*) Sermaye düzeltme farkları, yasal mevzuata göre birleşme ve ayrılma işlemlerinden sonra yasal kayıtlarda sermaye yedeği niteliğindeki kayıtlı sermaye tutarını ifade etmektedir (Not 1). Bu tutar, TFRS gerekliliklerine uymak için sermaye düzeltme farkları olarak sınıflandırılmıştır.

20 Nisan 2017 tarihi Yönetim Kurulu Kararı ile Enerjisa Enerji A.Ş., Enerjisa Elektrik Dağıtım A.Ş. ("EEDAŞ") ile EEDAŞ bağlı ortaklıkları olan şirketlerle beraber tüm aktif ve pasifleriyle birlikte devir alma yöntemiyle birleşme kararı almıştır. Ayrıca 25 Ağustos 2017 tarihinde Grup'un elektrik üretim ve toptan satış iş alanları ayrılarak başka bir şirket altında toplanmıştır. Bu işlemler sonucunda kayıtlı sermayede gerekli düzeltmeler yapılmıştır.

Vergi Usul Kanunu hükümlerine göre hazırlanan yasal kayıtlarda yer alan 158.223 TL geçmiş yıllar zararları 31 Aralık 2019 itibarıyla sermaye düzeltme farkları ile kapatılmıştır (31 Aralık 2018: 51.609 TL).

Şirket'in 31 Aralık 2019 itibarıyla sermayesi 118.106.897 bin adet adi hisseden oluşmaktadır (31 Aralık 2018: 118.106.897 bin adet). Hisselerin itibari değeri hisse başına 0,01 TL'dir (31 Aralık 2018: hisse başı 0,01 TL).

18.2 Hisse başına kazanç:

Konsolide kâr veya zarar tablosunda belirtilen pay başına kazanç, net dönem kârından adi hisse senedi sahiplerine isabet eden kısmın dönem içindeki ağırlıklı ortalama adi hisse senedi sayısına bölünmesiyle hesaplanır.

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Net dönem kârı	1.033.622	747.697
Ağırlıklı ortalama hisse adedi (*)	118.106.896.712	118.106.896.712
Hisse başına kazanç (kr)	0,88	0,63

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 18 – SERMAYE, YEDEKLER VE DİĞER ÖZKAYNAK KALEMLERİ (Devamı)

18.3 Kârdan Ayrılan Kısıtlanmış Yedekler:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Kârdan ayrılan kısıtlanmış yedekler	251.545	216.612
	251.545	216.612

Türk Ticaret Kanunu'na göre genel kanuni yedek akçe, Şirket'in ödenmiş sermayesinin %20'sine ulaşıncaya kadar, yıllık kârın %5'i olarak ayrılır. Diğer kanuni yedek akçe, pay sahiplerine yüzde beş oranında kâr payı ödendikten sonra, kârdan pay alacak kişilere dağıtılacak toplam tutarın %10'u oranında ayrılır. Türk Ticaret Kanunu'na göre, genel kanuni yedek akçe sermayenin veya çıkarılmış sermayenin yarısını aşmadığı takdirde, sadece zararların kapatılmasına, işlerin iyi gitmediği zamanlarda işletmeyi devam ettirmeye veya işsizliğin önüne geçmeye ve sonuçlarını hafifletmeye elverişli önlemler alınması için kullanılabilir.

NOT 19 – HASILAT

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Elektrik satışı ve sağlanan hizmetlerden elde edilen hasılat	17.472.567	16.614.264
<i>Perakende satış hasılatı</i>	<i>12.490.388</i>	<i>10.962.588</i>
<i>Düzenlemeye tabi müşterilere satış hasılatı</i>	<i>11.026.825</i>	<i>9.918.503</i>
<i>Serbest müşterilere satış hasılatı</i>	<i>1.463.563</i>	<i>1.044.085</i>
<i>Perakende satış hizmeti hasılatı</i>	<i>341.988</i>	<i>382.433</i>
<i>Dağıtım aydınlatma satış hasılatı</i>	<i>290.441</i>	<i>228.345</i>
<i>Dağıtım hizmeti hasılatı</i>	<i>3.351.451</i>	<i>4.280.904</i>
<i>İletim sistemi kullanım hasılatı</i>	<i>998.299</i>	<i>759.994</i>
Hizmet imtiyaz sözleşmesinden elde edilen faiz geliri	1.959.219	1.716.597
Diğer gelirler	21.299	15.926
	19.453.085	18.346.787

NOT 20 – SATIŞLARIN MALİYETİ

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Elektrik alımı	(13.097.123)	(11.611.362)
<i>Perakende elektrik alımı</i>	<i>(12.073.435)</i>	<i>(10.681.826)</i>
<i>Dağıtım ile ilgili enerji alımı (*)</i>	<i>(1.023.688)</i>	<i>(929.536)</i>
Sistem kullanım bedeli (**)	(998.299)	(759.994)
Amortisman giderleri ve itfa payları (Not 12,13)	(4.417)	(4.044)
Diğer	(8.775)	(4.865)
	(14.108.614)	(12.380.265)

(*) Kayıp / kaçak ve aydınlatma ile ilgili enerji alımlarından oluşmaktadır.

(**) Hasılat olarak yansıtılan iletim sistemi kullanım maliyetlerinden oluşmaktadır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 21 – GENEL YÖNETİM GİDERLERİ

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Genel yönetim giderleri (-)	(2.170.485)	(1.848.857)
	(2.170.485)	(1.848.857)

Genel yönetim giderlerinin detayları aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Personel giderleri	(1.043.008)	(824.373)
Amortisman giderleri ve itfa payları (Not 11, 12, 13)	(368.450)	(254.138)
Malzeme kullanım giderleri	(153.218)	(132.581)
Filo yönetimi giderleri	(124.807)	(133.030)
Dava ve avukatlık giderleri	(57.990)	(107.828)
Dışarıdan sağlanan hizmet giderleri	(56.302)	(42.922)
Bakım ve onarım giderleri	(46.654)	(56.910)
Vergi, resim ve harçlar	(44.452)	(51.997)
Danışmanlık giderleri	(26.453)	(20.325)
Seyahat giderleri	(23.571)	(17.378)
Sigorta giderleri	(22.972)	(17.938)
Kira giderleri	(20.145)	(29.714)
Diğer giderler	(182.463)	(159.723)
	(2.170.485)	(1.848.857)

NOT 22 – ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER VE GİDERLER**22.1 Esas Faaliyetlerden Diğer Gelirler:**

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Vadesi geçmiş elektrik alacaklarından elde edilen faiz geliri	189.223	114.641
Gelir tavanı düzenlemesiyle ilgili faiz geliri - net (Not 28)	185.915	44.183
Kaçak elektrik cezaları	140.652	172.313
Kira ve reklam gelirleri	25.727	7.554
Finansal varlıklar değer düşüklüğü karşılığı iptali (Not 10) (*)	4.744	-
Dava gelirleri	80	57
Tazminat ve ceza gelirleri	-	57
Türev enstrümanlar gerçeğe uygun değer farkı kazançları - net	-	5.066
Diğer gelirler	5.959	29.678
	552.300	373.549

(*) Grup, TFRS 9 standardındaki değişikliklerle 31 Aralık 2018 tarihi itibarıyla imtiyaz sözleşmelerine ilişkin finansal varlıkları için ayırdığı 5.236 TL karşılığın 4.744 TL'sini 31 Aralık 2019 itibarıyla iptal etmiştir

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 22 – ESAS FAALİYETLERDEN DİĞER GELİRLER VE GİDERLER (Devamı)**22.2 Esas Faaliyetlerden Diğer Giderler:**

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Şüpheli alacak karşılığı gideri - net (Not 6, 10)	(424.119)	(434.610)
Depozito ve teminatlar değerlendirme farkları (Not 28)	(114.390)	(242.672)
Ceza giderleri	(58.235)	(17.994)
Bağışlar	(10.513)	(18.377)
Türev enstrümanlar gerçeğe uygun değer farkı kayıpları - net	(8.387)	-
Esas faaliyetlerden kur farkı giderleri	(3.768)	(44.128)
Şerefiye değer düşüklüğü gideri (Not 13)	-	(752.904)
Rekabet Kurumu idari para cezası (Not 14)	-	(107.296)
Diğer giderler	(42.668)	(62.042)
	(662.080)	(1.680.023)

NOT 23 – FİNANSAL GELİRLER VE GİDERLER**23.1 Finansal Gelirler**

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Faiz gelirleri	135.554	104.870
Kur farkı geliri / (gideri) - net	35.073	-
	170.627	104.870

23.2 Finansal Giderler

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Kredi faiz giderleri	(1.693.215)	(1.522.209)
Kur farkı geliri / (gideri) - net	-	(60.792)
Banka komisyon giderleri	(150.262)	(11.064)
	(1.843.477)	(1.594.065)

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 24 – GELİR VERGİLERİ

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Cari dönem vergisi ile ilgili kısa vadeli varlıklar		
Peşin ödenen vergi ve fonlar	60	8.565
	60	8.565
	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Dönem kârı vergi yükümlülüğü		
Cari dönem kurumlar vergisi karşılığı	492.099	85.949
Eksi: Peşin ödenen vergi ve fonlar	(412.366)	(33.533)
	79.733	52.416
	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Kâr veya zarar tablosundaki vergi gideri		
Cari vergi gideri	(492.099)	(85.949)
Geçici farkların oluşması ve ortadan kalkmasına ilişkin ertelenmiş vergi geliri / (gideri)	134.365	(488.350)
Toplam vergi gideri	(357.734)	(574.299)

Kurumlar Vergisi

Grup, Türkiye’de geçerli olan kurumlar vergisine tabidir. Grup’un cari dönem faaliyet sonuçlarına ilişkin tahmini vergi yükümlülükleri için ekli konsolide finansal tablolarda gerekli karşılıklar ayrılmıştır.

Vergiye tabi kurum kazancı üzerinden tahakkuk ettirilecek kurumlar vergisi oranı ticari kazancın tespitinde gider yazılan vergi matrahından indirilemeyen giderlerin eklenmesi ve vergiden istisna kazançlar, vergiye tabi olmayan gelirler ve diğer indirimler (varsa geçmiş yıl zararları ve tercih edildiği takdirde kullanılan yatırım indirimleri) düşüldükten sonra kalan matrah üzerinden hesaplanmaktadır.

2019 yılı için uygulanan kurumlar vergisi oranı %22’dir (31 Aralık 2018: %22).

Türkiye’de geçici vergi üçer aylık dönemler itibarıyla hesaplanmakta ve tahakkuk ettirilmektedir. 2019 yılı kurum kazançları üzerinden hesaplanması gereken geçici vergi oranı %22’dir (31 Aralık 2018: %22). Ancak Kurumlar Vergisi Kanunu’na eklenen Geçici 10’ncu madde uyarınca %20’lik kurumlar vergisi oranı, kurumların 2018, 2019 ve 2020 yılı vergilendirme dönemlerine (özel hesap dönemi tayin edilen kurumlar için ilgili yıl içinde başlayan hesap dönemlerine) ait kurum kazançları için %22 olarak uygulanacaktır. Şirketler üçer aylık mali kârları üzerinden %22 oranında (2018, 2019 ve 2020 yılı vergilendirme dönemleri için %22) geçici vergi hesaplar ve o dönemi izleyen ikinci ayın 14 üncü gününe kadar beyan edip on yedinci günü akşamına kadar öderler. Yıl içinde ödenen geçici vergi o yıla ait olup izleyen yıl verilecek kurumlar vergisi beyannamesi üzerinden hesaplanacak kurumlar vergisinden mahsup edilir. Mahsuba rağmen ödenmiş geçici vergi tutarı kalmış ise bu tutar nakden iade alınabileceği gibi mahsup edilebilir.

Zararlar gelecek yıllarda oluşacak vergilendirilebilir kârdan düşülmek üzere, maksimum 5 yıl taşınabilir. Ancak oluşan zararlar geriye dönük olarak önceki yıllarda oluşan kârlardan düşülemez.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 24 – GELİR VERGİLERİ (Devamı)

Kurumlar Vergisi (Devamı)

Türkiye’de vergi değerlendirmesiyle ilgili kesin ve kati bir mutabakatlaşma prosedürü bulunmamaktadır. Şirketler ilgili yılın hesap kapama dönemini takip eden yılın 1-25 Nisan tarihleri arasında vergi beyannamelerini hazırlamaktadır. Vergi Dairesi tarafından bu beyannameler ve buna baz olan muhasebe kayıtları 5 yıl içerisinde incelenerek değiştirilebilir.

Gelir Vergisi Stopajı

Kurumlar vergisine ek olarak, dağıtılması durumunda kâr payı elde eden ve bu kâr paylarını kurum kazancına dahil ederek beyan eden tam mükellef kurumlara ve yabancı şirketlerin Türkiye’deki şubelerine dağıtılanlar hariç olmak üzere kâr payları üzerinden ayrıca gelir vergisi stopajı hesaplanması gerekmektedir. Gelir vergisi %15 olarak uygulanmaktadır. Dağıtılmayıp sermayeye ilave edilen kâr payları gelir vergisi stopajına tabi değildir.

Ertelenmiş vergi

Grup, vergiye esas yasal finansal tabloları ile TFRS’ye göre hazırlanmış finansal tabloları arasındaki farklılıklardan kaynaklanan geçici zamanlama farkları için ertelenmiş vergi varlığı ve yükümlülüğü muhasebeleştirilmektedir. Söz konusu farklılıklar genellikle bazı gelir ve gider kalemlerinin vergiye esas finansal tablolar ile TFRS’ye göre hazırlanan finansal tablolarda farklı dönemlerde yer almasından kaynaklanmakta olup, söz konusu farklar aşağıda belirtilmektedir.

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla, ertelenmiş vergi aktifleri ve pasiflerinin hesaplanmasında kullanılan vergi oranı %22’dir (2018: %22).

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla ertelenmiş vergi hesaplamasında, 1 yıl içinde (2020 yılı içinde) gerçekleşmesi/kapanması beklenen geçici farklar için %22 vergi oranı kullanılmıştır. Ancak, 2020 yılından sonrası için geçerli kurumlar vergisi oranı %20 olduğu için, 2020 sonrası gerçekleşmesi / kapanması beklenen geçerli farklar için %20 vergi oranı kullanılmıştır.

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Ertelenmiş vergi (varlıkları) / yükümlülükleri		
Müşteri sözleşmeleri ve ilişkileri ile işletme hakkı devrinden kaynaklanan farklar	901.383	943.116
Maddi ve maddi olmayan duran varlıklara ilişkin geçici farklar ve hizmet imtiyaz sözleşmesinden kaynaklanan farklar	209.127	246.484
Kullanım hakkı varlıklarına ve kiralama borçlarına ilişkin geçici farklar	(4.282)	-
Kıdem tazminatı karşılığı	(2.558)	(3.145)
Şüpheli ticari alacaklar karşılığı	13.802	7.929
Dava karşılıkları	(51.560)	(47.081)
Kullanılmamış izin karşılığı	(9.257)	(6.745)
Gelir tavanı düzeltmelerinin etkisi	356.114	254.646
Gecikme cezaları	(23.862)	(63.790)
Sistem değişikliği	(39.090)	(39.090)
İndirilebilir mali zararlar	(185.354)	(116.432)
Diğer	69.365	200.044
	1.233.828	1.375.936

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 24 – GELİR VERGİLERİ (Devamı)

Ertelenmiş vergi (Devamı)

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Ertelenmiş vergi (varlığı)	(244.040)	(2.847)
Ertelenmiş vergi yükümlülüğü	1.477.868	1.378.783
Ertelenmiş vergi (varlığı) / yükümlülüğü, net	1.233.828	1.375.936

Ertelenmiş vergi (varlığı) / yükümlülüklerinin hareketi aşağıda verilmiştir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Açılış bakiyesi	1.375.936	880.496
Kâr veya zarar tablosunda muhasebeleştirilen	(134.365)	488.350
Diğer kapsamlı kâr veya zarar tablosunda muhasebeleştirilen	(7.743)	7.090
Kapanış bakiyesi	1.233.828	1.375.936

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Vergi karşılığının mutabakatı:		
Faaliyetlerden elde edilen vergi öncesi kâr	1.391.356	1.321.996
	%22	%22

Gelir vergisi oranı %22 (2018: %22)	306.098	290.839
-------------------------------------	---------	---------

Vergi etkisi:		
- vergiye tabii olmayan giderler (*)	-	165.639
- kanunen kabul edilmeyen giderler	15.048	10.087
- kullanılmamış vergi zararları	9.934	126.433
- diğer (**)	26.654	(18.699)
Gelir tablosundaki vergi karşılığı gideri	357.734	574.299

(*) 31 Aralık 2018 itibarıyla ayrılan Şerefiye değer düşüklüğü üzerinden ertelenmiş vergi hesaplanmamıştır.

(**) 1 Ocak – 31 Aralık 2019 döneminde bulunan 26.654 TL tutarındaki Diğer'in 39.113 TL'lik kısmı daha önce üstünden vergi aktifi hesaplanan devreden mali yıl zararlarının kullanımından kaynaklanmaktadır. 2018 yılında (18.699) TL tutarındaki Diğer'in (13.880) TL'lik kısmı 6637 sayılı kanun kapsamında nakdi sermaye artışından kaynaklanan indirimlerin etkisindedir.

Ertelenen vergi varlıkları sadece gelecek dönemlerde yeterli vergilendirilebilir kârın oluşmasının muhtemel olması durumunda muhasebeleştirilebilir. Vergi avantajının muhtemel olduğu durumda, geçmiş yıl zararları ve yatırım indirimi istisnalarından ertelenen vergi varlığı hesaplanır.

Grup, yapılan tahminler çerçevesinde gelecek dönemlerde yeterli düzeyde vergilendirilebilir gelir elde etmenin muhtemel olduğu ve söz konusu varlıkların kullanılabilceği görüşü çerçevesinde 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla 891.442 TL tutarındaki geçmiş yıl zararları üzerinden 185.354 TL ertelenmiş vergi varlığı muhasebeleştirmiştir (31 Aralık 2018: sırasıyla 529.238 TL ve 116.432 TL).

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 24 – GELİR VERGİLERİ (Devamı)

Ertelenmiş vergi (Devamı)

Üstünden ertelenmiş vergi aktifi hesaplanan devreden mali yıl zararlarının kullanım hakkının sona ereceği yıllar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
2019 yılında sona erecek	-	177.786
2020 yılında sona erecek	-	-
2021 yılında sona erecek	78.146	77.184
2022 yılında sona erecek	275.110	274.268
2023 yılında sona erecek	191.236	-
2024 yılında sona erecek	346.950	-
	891.442	529.238

Üstünden ertelenmiş vergi aktifi hesaplanmayan devreden geçmiş yıl zararlarının kullanım hakkının sona ereceği yıllar aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
2019 yılında sona erecek	-	-
2020 yılında sona erecek	77.323	77.323
2021 yılında sona erecek	191.541	191.541
2022 yılında sona erecek	-	-
2023 yılında sona erecek	373.630	564.866
2024 yılında sona erecek	192.664	-
	835.158	833.730

NOT 25 – FİNANSAL ARAÇLAR

25.1 Borçlanmalar

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Kısa vadeli krediler	676.281	998.170
Uzun vadeli kiralama borçlarının kısa vadeli kısımları	68.757	-
Uzun vadeli tahvillerin kısa vadeli kısımları	23.978	533.563
Uzun vadeli kredilerin kısa vadeli kısımları	2.923.000	1.902.076
	3.692.016	3.433.809
Uzun vadeli krediler	3.857.000	4.453.001
Uzun vadeli kiralama borçları	96.906	-
İhraç edilen tahviller	1.424.556	1.312.046
	5.378.462	5.765.047
Borçlanmalar	9.070.478	9.198.856

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 25 – FİNANSAL ARAÇLAR (Devamı)

25.1 Borçlanmalar (Devamı)

Kredilerin ve tahvillerin vadeleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
1 yıl içerisinde ödenecek	3.623.259	3.433.809
1 - 2 yıl içerisinde ödenecek	3.302.053	3.773.000
2 - 3 yıl içerisinde ödenecek	1.766.496	1.363.446
3 - 4 yıl içerisinde ödenecek	213.007	432.416
4 - 5 yıl içerisinde ödenecek	-	196.185
	8.904.815	9.198.856

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla kullanılan kredilere ilişkin herhangi bir teminat verilmemiştir.

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla krediler ve tahvillerin hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	Krediler ve Tahviller
1 Ocak 2019 itibarıyla açılış bakiyesi	9.198.856
İlaveler	21.517.121
Ödemeler	(21.508.040)
Faiz tahakkukundaki değişim	(10.959)
Yabancı para hareketleri	(292.163)
31 Aralık 2019 itibarıyla kapanış bakiyesi	8.904.815

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla kısa vadeli ve uzun vadeli kredilerin faiz ve para birimi detayları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019		
Para birimi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı	Kısa vadeli	Uzun vadeli
TL	%15,55	3.506.117	3.857.000
ABD Doları (*)	%6,27	36.022	-
AVRO (*)	%2,99	57.142	-
		3.599.281	3.857.000
	31 Aralık 2018		
Para birimi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı	Kısa vadeli	Uzun vadeli
TL	%19,05	1.863.300	4.453.001
ABD Doları (*)	%4,92	932.640	-
AVRO (*)	%3,99	104.306	-
		2.900.246	4.453.001

(*) Grup'un, ABD Doları ve AVRO üzerinden aldığı banka kredilerinden her biriyle ilgili olarak ortaya çıkan döviz kuru risklerini tamamen gidermek için çapraz kur swap işlemleri bulunmaktadır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 25 – FİNANSAL ARAÇLAR (Devamı)

25.1 Borçlanmalar (Devamı)

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla çıkartılan tahvillerin detayları aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019		
Para birimi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı (*)	Kısa vadeli	Uzun vadeli
TL	TÜFE + %4,8-%5,0	23.978	1.424.556
		23.978	1.424.556
	31 Aralık 2018		
Para birimi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı (*)	Kısa vadeli	Uzun vadeli
TL	TÜFE + %4,0-%5,0	533.563	1.312.046
		533.563	1.312.046

(*) 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla, TÜFE'ye endeksli değişken faizdir ve yıllık reel kupon faizi %4,8 ile %5 aralığında değişmektedir (31 Aralık 2018: %4,0 - %5,0).

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla, tahvillerin ana para değerlemesi 422.556 TL'dir (31 Aralık 2018: 460.761 TL).

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla, finansal kiralama borçlarının detayı aşağıdaki gibidir:

Uzun Vadeli Kiralama Borçlarının Kısa Vadeli Kısımları	31 Aralık 2019
Binalar	14.200
Taşıtlar	54.557
	68.757
Uzun Vadeli Kiralama Borçları	31 Aralık 2019
Binalar	49.219
Taşıtlar	47.687
	96.906

Kiralama borçlarının vadeleri aşağıdaki gibidir.

	31 Aralık 2019
1 yıl içerisinde ödenecek	68.757
1 - 2 yıl içerisinde ödenecek	51.374
2 - 3 yıl içerisinde ödenecek	25.994
3 - 4 yıl içerisinde ödenecek	12.436
4 - 5 yıl içerisinde ödenecek	4.883
5 yıl ve daha uzun vadeli	2.219
	165.663

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 25 – FİNANSAL ARAÇLAR (Devamı)**25.1 Borçlanmalar (Devamı)**

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla kiralama borçlarının hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	Binalar	Taşıtlar	Toplam
1 Ocak 2019 itibarıyla açılış bakiyesi	55.320	76.867	132.187
İlaveler	15.404	66.084	81.488
Faiz giderleri	12.556	22.092	34.648
Değişken kiralama ödemelerine ilişkin düzeltmeler	4.686	-	4.686
Ödemeler	(24.547)	(63.244)	(87.791)
Yabancı para hareketleri	-	445	445
31 Aralık 2019 itibarıyla kapanış bakiyesi	63.419	102.244	165.663

25.2 Diğer Finansal Yükümlülükler

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Diğer kısa vadeli finansal yükümlülükler	51.184	44.302
Diğer uzun vadeli finansal yükümlülükler	302.714	321.720
	353.898	366.022

Diğer finansal yükümlülüklerin vadeleri aşağıdaki gibidir:

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
1 yıl içerisinde ödenecek	51.184	44.302
1 - 2 yıl içerisinde ödenecek	50.975	45.232
2 - 3 yıl içerisinde ödenecek	52.093	46.191
3 - 4 yıl içerisinde ödenecek	27.900	47.203
4 - 5 yıl içerisinde ödenecek	29.120	25.272
5 yıl ve daha uzun vadeli	142.626	157.822
	353.898	366.022

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 25 – FİNANSAL ARAÇLAR (Devamı)**25.2 Diğer Finansal Yükümlülükler (Devamı)**

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 itibarıyla kısa ve uzun vadeli diğer finansal yükümlülüklerin faiz ve para birimi detayları aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2019			
Para birimi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı	Kısa vadeli	Uzun vadeli
AVRO	%4,70	51.184	302.714
		51.184	302.714
31 Aralık 2018			
Para birimi	Ağırlıklı ortalama etkin faiz oranı	Kısa vadeli	Uzun vadeli
AVRO	%4,70	44.302	321.720
		44.302	321.720

Dağıtım bölgelerinin devralınması sonrasında, TEDAŞ'ın Avrupa Yatırım Bankası ve Dünya Bankası'yla yapmış olduğu kredi sözleşmeleri kapsamındaki Avro bazındaki ödeme borçları Grup'a devrolmuştur. Diğer finansal yükümlülükler, dağıtım şirketlerinin bu kapsamda TEDAŞ'a olan Avro borçlarından oluşmaktadır.

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla diğer finansal yükümlülüklerin hareket tablosu aşağıdaki gibidir:

	Diğer Finansal Yükümlülükler
1 Ocak 2019 itibarıyla açılış bakiyesi	366.022
Ödemeler	(46.558)
Yabancı para hareketleri	34.434
31 Aralık 2019 itibarıyla kapanış bakiyesi	353.898

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 26 – TÜREV ARAÇLAR

Grup, yenilenebilir enerji kaynakları destekleme mekanizması ("YEKDEM") maliyetlerinden, birim fiyatlı yatırım harcamalarından ve yabancı para cinsinden olan diğer finansal yükümlülüklerden kaynaklanan kur riskini azaltmak için vadeli döviz alım sözleşmeleri yapmıştır. Ayrıca yabancı para cinsinden olan banka kredilerinden kaynaklanan kur riskini azaltmak içinse çapraz döviz swap işlemlerine girmiştir. Sözleşmelerin 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 itibarıyla detayları ve makul değerleri aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2019					
	Kontrat tutarı (ABD Doları)	Kontrat tutarı (AVRO)	Kontrat tutarı (TL)	Varlıklar	Yükümlülükler
Vadeli döviz alım sözleşmeleri	276.871	59.600	2.041.045	8.789	(60.148)
Çapraz döviz swap işlemleri	6.000	8.500	92.171	-	(6.507)
	282.871	68.100	2.133.216	8.789	(66.655)
31 Aralık 2018					
	Kontrat tutarı (ABD Doları)	Kontrat tutarı (AVRO)	Kontrat tutarı (TL)	Varlıklar	Yükümlülükler
Vadeli döviz alım sözleşmeleri	24.345	66.918	531.458	-	(11.304)
Çapraz döviz swap işlemleri	174.595	17.000	1.021.003	313.028	-
	198.940	83.918	1.552.461	313.028	(11.304)

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla türev finansal araçların makul değerlerinin hareket tablosu aşağıdaki gibidir.

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Açılış bakiyesi	301.724	42.257
Gerçeğe uygun değer farkı gelir / gidere yansıtılan türev finansal (yükümlülükler) / varlıklar	(63.137)	(35.264)
Gerçeğe uygun değer farkı diğer kapsamlı gelir / gidere yansıtılan türev finansal (yükümlülükler) / varlıklar (*)	(296.453)	294.731
Toplam türev finansal (yükümlülükler) / varlıklar	(57.866)	301.724

(*) Grup'un döviz cinsinden kredilerinin TL değerleri kur değişkenlikleri neticesinde artış veya azalış gösterebilmekte, bunun karşılığında çapraz kur swap işlemlerinin gerçeğe uygun değerlemesi türev varlıklar altında gösterilmektedir. 296.453 TL tutarındaki gerçeğe uygun değer farkından krediler üzerindeki 263.103 TL kur farkı zararı düşülmüş ve 33.350 TL net tutar vergi öncesi diğer kapsamlı gelire yansıtılmıştır (31 Aralık 2018: 29.947 TL). Bu tutarların içerisindeki 275.403 TL gerçeğe uygun değer farkı ve 247.297 TL tutarındaki kur farkı 31 Aralık 2019 itibarıyla vadesi dolmuş olan çapraz döviz swap işlemleri ve kredilere ilişkin çıkışlardan kaynaklanmaktadır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 27 – FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ

27.1 Sermaye risk yönetimi

Grup, sermaye yönetiminde, bir yandan faaliyetlerinin sürekliliğini sağlamaya çalışırken, diğer yandan da borç ve özkaynak dengesini en verimli şekilde kullanarak kârını artırmayı hedeflemektedir.

Grup'un sermaye yapısı borçlar, nakit ve nakit benzerleri, çıkarılmış sermaye, yedekler ile geçmiş yıl kazançlarını içeren öz kaynak kalemlerinden oluşmaktadır.

Grup'un sermaye maliyeti ile birlikte her bir sermaye sınıfıyla ilişkilendirilen riskler üst yönetim tarafından değerlendirilir. Üst yönetim değerlendirmelerine dayanarak, sermaye yapısını yeni borç edinilmesi veya mevcut olan borcun geri ödenmesiyle olduğu kadar, yeni hisse ihracı yoluyla dengede tutulması amaçlanmaktadır.

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Finansal borçlar (Not 25)	9.424.376	9.564.878
Eksi: nakit ve nakit benzerleri (Not 28)	(469.786)	(562.352)
Eksi: türev araçlar (Not 26)	57.866	(301.724)
Net borç	9.012.456	8.700.802
Toplam özkaynaklar	6.834.503	6.298.915
Yatırılan sermaye	15.846.959	14.999.717
Net borç / yatırılan sermaye oranı (%)	57	58

27.2 Finansal risk faktörleri

Grup'un faaliyetleri nedeniyle oluşan finansal riskler; piyasa riski, kredi riski ve likidite riski olarak belirlenmiştir. Grup'un risk yönetimi programı genel olarak mali piyasalardaki belirsizliğin, Grup finansal performansı üzerindeki potansiyel olumsuz etkilerinin minimize edilmesi üzerine odaklanmaktadır.

Risk yönetimi, hazine bölümü tarafından yürütülmektedir. Risk politikalarına ilişkin olarak ise Grup'un operasyon üniteleri ile birlikte çalışmak suretiyle Grup'un hazine bölümü tarafından finansal risk tanımlanır, değerlendirilir.

27.2.1 Kredi riski yönetimi

Finansal aracın taraflarından birinin sözleşmeye bağlı yükümlülüğünü yerine getirememesi nedeniyle Grup'a finansal bir kayıp oluşturması riski, kredi riski olarak tanımlanır. Grup'un kredi riskleri genel olarak ticari alacıklardan ve imtiyaz sözleşmeleri kapsamında kaydedilen finansal varlıklardan kaynaklanmaktadır. Grup bu riskin yönetimi için ticari alacak bakiyelerine karşılık müşterilerden teminat almaktadır. Ticari alacaklar, Grup'un politika ve prosedürleri dahilinde değerlendirilip uygun miktarda şüpheli alacak karşılığı ayrıldıktan sonra konsolide finansal tablolarda net olarak gösterilmektedir. Grup, TFRS 9'un beklenen kredi zararları modeline uygun olarak ticari alacaklarına ilişkin değer düşüklüğü ayırma metodolojisi uygulamaktadır. Grup ticari alacaklara ilişkin değer düşüklüğünü, müşteri bazında ve vadesi gelmemiş de dahil olmak üzere vadesi geçmiş tüm ticari alacakları için ömür boyu beklenen kredi zararlarını temerrüt riski (Probability of Default) ile ağırlıklandırarak muhasebeleştirilmektedir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 27 – FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)**27.2 Finansal risk faktörleri (Devamı)****27.2.1 Kredi riski yönetimi (Devamı)**

Ticari alacaklar, birçok farklı ilde farklı endüstrilerden ve çok sayıda müşteriden oluşmaktadır. Finansal enstrümanlara ait kredi riskleri aşağıda belirtilmiştir:

Finansal araç türleri itibarıyla maruz kalınan kredi riskleri

	Alacaklar						
	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar		Bankalardaki Mevduat	Nakit Harici İmtiyaz Sözleşmelerine İlişkin Finansal Varlıklar	Türev Varlıklar
	İlişkili Taraf	Diğer	Kısa Vadeli	Uzun Vadeli			
31 Aralık 2019							
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (*)	17.679	2.991.776	1.022.446	737.736	469.786	10.543.836	8.789
Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	2.880.533	-	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri (**)	17.679	2.147.022	1.022.446	737.736	469.786	10.543.836	8.789
B. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri (**)	-	844.754	-	-	-	-	-
C. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	2.052.560	3.123	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(2.052.560)	(3.123)	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	24.655	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(24.655)	-	-	-	-	-
D. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-	-

Beklenen Kredi Zararları Vade Dağılımı:

	Vadesi geçmemiş	Vadesi 0-1 ay geçmiş	Vadesi 1-3 ay geçmiş	Vadesi 3 aydan fazla geçmiş	Toplam
31 Aralık 2019					
Dönem sonu bakiye	2.189.356	457.454	268.359	2.171.501	5.086.670
Kredi zararı oranı (%)	%1	%4	%11	%92	%41
Beklenen kredi zararları	(24.655)	(20.561)	(29.674)	(2.002.325)	(2.077.215)

(*) Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar gibi, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

(**) TFRS 9 kapsamında değer düşüklüğüne tabii tutulmuştur.,

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 27 – FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)**27.2 Finansal risk faktörleri (Devamı)****27.2.1 Kredi riski yönetimi (Devamı)****Finansal araç türleri itibarıyla maruz kalınan kredi riskleri**

	Alacaklar						
	Ticari Alacaklar		Diğer Alacaklar		Bankalardaki Mevduat	Nakit Harici İmtiyaz Sözleşmelerine İlişkin Finansal Varlıklar	Türev Varlıklar
	İlişkili Taraf	Diğer	Kısa Vadeli	Uzun Vadeli			
31 Aralık 2018							
Raporlama tarihi itibarıyla maruz kalınan azami kredi riski (*)	130.832	3.381.557	458.449	983.545	562.352	9.294.635	313.028
Azami riskin teminat, vs ile güvence altına alınmış kısmı	-	2.528.049	-	-	-	-	-
A. Vadesi geçmemiş ya da değer düşüklüğüne uğramamış finansal varlıkların net defter değeri (**)	130.832	1.736.026	458.449	983.545	562.352	9.294.635	313.028
B. Vadesi geçmiş ancak değer düşüklüğüne uğramamış varlıkların net defter değeri (**)	-	1.645.531	-	-	-	-	-
C. Değer düşüklüğüne uğrayan varlıkların net defter değerleri	-	-	-	-	-	-	-
- Vadesi geçmiş (brüt defter değeri)	-	1.648.018	3.123	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(1.648.018)	(3.123)	-	-	-	-
- Vadesi geçmemiş (brüt defter değeri)	-	57.229	-	-	-	-	-
- Değer düşüklüğü (-)	-	(57.229)	-	-	-	-	-
D. Bilanço dışı kredi riski içeren unsurlar	-	-	-	-	-	-	-

Beklenen Kredi Zararları Vade Dağılımı:

	Vadesi geçmemiş	Vadesi 0-1 ay geçmiş	Vadesi 1-3 ay geçmiş	Vadesi 3 aydan fazla geçmiş	Toplam
31 Aralık 2018					
Dönem sonu bakiye	1.924.087	382.995	281.394	2.629.160	5.217.636
Kredi zararı oranı (%)	%3	%2	%17	%60	%33
Beklenen kredi zararları	(57.229)	(9.271)	(49.152)	(1.589.595)	(1.705.247)

(*) Tutarın belirlenmesinde, alınan teminatlar gibi, kredi güvenilirliğinde artış sağlayan unsurlar dikkate alınmamıştır.

(**) TFRS 9 kapsamında değer düşüklüğüne tabii tutulmuştur.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 27 – FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)**27.2 Finansal risk faktörleri (Devamı)****27.2.2 Likidite riski yönetimi**

Grup, nakit girişlerinin sürekliliğini ve değişkenliğini kısa ve uzun vadeli banka kredileri aracılığıyla sağlamayı amaçlamaktadır.

Aşağıdaki tablo, Grup'un türev niteliğinde olmayan finansal yükümlülüklerinin vade dağılımını göstermektedir. Türev olmayan finansal yükümlülükler iskonto edilmeden ve ödenmesi gereken en erken tarihler esas alınarak hazırlanmıştır. Söz konusu yükümlülükler üzerinden ödenecek faizler aşağıdaki tabloya dahil edilmiştir.

31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 itibarıyla, beklenen faiz ödemeleri dahil olmak üzere, mali yükümlülüklerin vadeleri aşağıda gösterilmiştir:

31 Aralık 2019						
Türev olmayan finansal yükümlülüklerin sözleşme uyarınca vadeleri	Defter değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (I+II+III+IV)	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Borçlanmalar	9.070.478	12.229.906	2.353.504	2.225.384	7.651.018	-
Ticari borçlar	2.611.620	2.611.620	2.611.620	-	-	-
Diğer borçlar	2.078.343	2.078.343	174.660	-	-	1.903.683
Diğer finansal yükümlülükler	353.898	353.898	17.915	33.269	160.088	142.626
Toplam yükümlülük	14.114.339	17.273.767	5.157.699	2.258.653	7.811.106	2.046.309
31 Aralık 2018						
Türev olmayan finansal yükümlülüklerin sözleşme uyarınca vadeleri	Defter değeri	Sözleşme uyarınca nakit çıkışlar toplamı (I+II+III+IV)	3 aydan kısa (I)	3-12 ay arası (II)	1-5 yıl arası (III)	5 yıldan uzun (IV)
Türev olmayan finansal yükümlülükler						
Borçlanmalar	9.198.856	11.578.399	395.668	3.784.512	7.398.219	-
Ticari borçlar	2.480.917	2.480.917	2.480.917	-	-	-
Diğer borçlar	1.917.252	1.917.252	223.892	10	-	1.693.350
Diğer finansal yükümlülükler	366.022	366.022	15.296	29.006	163.898	157.822
Toplam yükümlülük	13.963.047	16.342.590	3.115.773	3.813.528	7.562.117	1.851.172

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 27 – FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)**27.2 Finansal risk faktörleri (Devamı)****27.2.3 Piyasa riski yönetimi****27.2.3.1 Kur riski yönetimi**

Yabancı para cinsinden işlemler, kur riskinin oluşmasına sebebiyet vermektedir. Kur riski, onaylanmış politikalara dayalı olarak satılan enerjinin birim fiyat/tarifeleri düzenlenmesiyle yönetilir.

Grup'un yabancı para cinsinden parasal ve parasal olmayan varlıklarının ve parasal ve parasal olmayan yükümlülüklerinin finansal durum tablosu tarihi itibarıyla dağılımı aşağıdaki gibidir:

31 Aralık 2019			
	Toplam TL karşılığı	ABD Doları TL karşılığı	AVRO TL karşılığı
Nakit ve nakit benzerleri	257.526	215.184	42.342
Ticari alacaklar	1.395	238	1.157
Toplam varlıklar	258.921	215.422	43.499
Borçlanmalar (*)	(93.164)	(36.022)	(57.142)
Diğer finansal yükümlülükler	(353.898)	-	(353.898)
Ticari borçlar	(198.256)	(176.103)	(22.153)
Toplam yükümlülükler	(645.318)	(212.125)	(433.193)
Bilanço dışı döviz cinsinden türev araçların net varlık / (yükümlülük) pozisyonu	2.041.045	1.644.669	396.376
Net yabancı para varlık pozisyonu	1.654.648	1.647.966	6.682
Nakit akış riskinden korunma muhasebesine konu tutarlar	92.171	35.641	56.530
Nakit akış riskinden korunma sonrası net yabancı para pozisyonu	1.746.819	1.683.607	63.212

(*) Grup'un, ABD Doları ve AVRO üzerinden aldığı banka kredilerinden her biriyle ilgili olarak ortaya çıkan döviz kuru risklerini tamamen gidermek için vadeli döviz alım ve çapraz kur swap işlemleri bulunmaktadır.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 27 – FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)**27.2 Finansal risk faktörleri (Devamı)****27.2.3 Piyasa riski yönetimi (Devamı)****27.2.3.1 Kur riski yönetimi (Devamı)**

	31 Aralık 2018		
	Toplam TL karşılığı	ABD Doları TL karşılığı	AVRO TL karşılığı
Nakit ve nakit benzerleri	235.579	200.979	34.600
Nakit ve nakit benzerleri	4.772	761	4.011
Toplam varlıklar	240.351	201.740	38.611
Borçlanmalar (*)	(1.036.946)	(932.640)	(104.306)
Diğer finansal yükümlülükler	(366.022)	-	(366.022)
Ticari borçlar	(117.079)	(102.817)	(14.262)
Toplam yükümlülükler	(1.520.047)	(1.035.457)	(484.590)
Bilanço dışı döviz cinsinden türev araçların net varlık / (yükümlülük) pozisyonu	531.458	128.075	403.383
Net yabancı para varlık / (yükümlülük) pozisyonu	(748.238)	(705.642)	(42.596)
Nakit akış riskinden korunma muhasebesine konu tutarlar	1.021.003	918.527	102.476
Nakit akış riskinden korunma sonrası net yabancı para pozisyonu	272.765	212.885	59.880

(*) Grup'un, ABD Doları ve AVRO üzerinden aldığı banka kredilerinden her biriyle ilgili olarak ortaya çıkan döviz kuru risklerini tamamen gidermek için vadeli döviz alım ve çapraz kur swap işlemleri bulunmaktadır.

Grup, başlıca ABD Doları ve Avro cinsinden kur riskine maruz kalmaktadır.

Aşağıdaki tablo Grup'un ABD Doları ve Avro kurlarındaki %10'luk artışa ve azalışa olan duyarlılığını göstermektedir. %10'luk oran, üst düzey yöneticilere Grup içinde kur riskinin raporlanması sırasında kullanılan oran olup, söz konusu oran yönetimin döviz kurlarında beklediği olası değişikliği ifade etmektedir. Duyarlılık analizi sadece yılsonundaki açık yabancı para cinsinden parasal kalemleri kapsar ve söz konusu kalemlerin yılsonundaki %10'luk kur artışının etkilerini vergi etkileri hariç bırakılarak gösterir. Pozitif değer, kâr/zararda ve diğer özkaynak kalemlerindeki artış ifade eder.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 27 – FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)**27.2 Finansal risk faktörleri (Devamı)****27.2.3 Piyasa riski yönetimi (Devamı)****27.2.3.1 Kur riski yönetimi (Devamı)**

	1 Ocak - 31 Aralık 2019 Kâr / Zarar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları kurunun %10 değişmesi halinde		
ABD Doları net varlık / yükümlülüğü	330	(330)
ABD Doları riskinden korunmuş kısım (-)	168.031	(168.031)
ABD Doları net etki	168.361	(168.361)
AVRO kurunun %10 değişmesi halinde		
AVRO net varlık / yükümlülüğü	(38.969)	38.969
AVRO riskinden korunmuş kısım (-)	45.291	(45.291)
AVRO net etki	6.322	(6.322)
	1 Ocak - 31 Aralık 2018 Kâr / Zarar	
	Yabancı paranın değer kazanması	Yabancı paranın değer kaybetmesi
ABD Doları kurunun %10 değişmesi halinde		
ABD Doları net varlık / yükümlülüğü	(83.372)	83.372
ABD Doları riskinden korunmuş kısım (-)	104.660	(104.660)
ABD Doları net etki	21.289	(21.289)
AVRO kurunun %10 değişmesi halinde		
AVRO net varlık / yükümlülüğü	(44.598)	44.598
AVRO riskinden korunmuş kısım (-)	50.586	(50.586)
AVRO net etki	5.988	(5.988)

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 27 – FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

27.2 Finansal risk faktörleri (Devamı)

27.2.3 Piyasa riski yönetimi (Devamı)

27.2.3.2 Faiz riski yönetimi

Grup'un 31 Aralık 2019 ve 31 Aralık 2018 tarihleri itibarıyla TÜFE'ye endeksli tahvil yükümlülüğü bulunmasına rağmen imtiyaz sözleşmesi kapsamındaki gelirleri TÜFE'ye endeksli olduğundan değişken oranlı faiz riski bulunmamaktadır.

Grup'un finansal varlık ve yükümlülükleri üzerindeki faiz oranı riski bu notun likidite riski yönetimi kısmında detaylı bir şekilde açıklanmıştır.

Finansal enstrümanların gerçeğe uygun değeri

Finansal varlık ve yükümlülüklerin gerçeğe uygun değeri genel kabul görmüş fiyatlama modelleri çerçevesinde belirlenir.

Finansal araçların kategorileri ve makul değerleri

Gerçeğe uygun değer; herhangi bir finansal aracın, alım satıma istekli iki taraf arasında, muvazaadan arındırılmış olarak el değiştirdiği değer olup, öncelikle ilgili varlığın borsa değeri, borsa değerinin oluşmaması durumunda ise değerlendirme gününde bu tanıma uygun alım satım değeri, gerçeğe uygun değer olarak kabul edilir.

Yabancı para cinsinden hazır değerlerinin, finansal durum tablosu tarihindeki geçerli kurlardan Türk Lirası'na çevrilmiş olması sebebiyle, bu varlıkların gerçeğe uygun değerlerinin kayıtlı değerlerine eşdeğer olduğu kabul edilmektedir.

Nakit ve nakit benzerlerinin kayıtlı değerlerinin, bu varlıkların kısa vadelerde elden çıkarılmaları ve değer düşüklüğü riski olmaması nedeniyle, gerçeğe uygun değerleriyle aynı olduğu varsayılmaktadır.

Ticari alacaklar ve diğer alacakların iskonto edilmiş ve şüpheli alacak karşılığı ayrılmış değerlerinin, varlıkların gerçeğe uygun değerine eşdeğer olduğu varsayılmaktadır.

Sabit faizli finansal borçların itfa edilmiş maliyetlerinin kayıtlı değerlerine yakın olduğu öngörülmektedir. Değişken faizli finansal borçların gerçeğe uygun değerinin, değişken faiz oranının piyasa faiz oranları ile birlikte değişeceği beklentisi sebebiyle, ilgili yükümlülüklerin defter değerine eşdeğer olduğu varsayılmaktadır.

Ticari borçlar ve diğer borçların iskonto edilmiş değerlerinin, borçların gerçeğe uygun değerine eşdeğer olduğu varsayılmaktadır.

Konsolide finansal tablolarda yer alan türev finansal araçlar makul değerleri ile değerlendirilen tek kalemdir. Türev finansal araçların makul değeri Seviye 2 olarak dikkate alınabilecek değerlendirme yöntemiyle belirlenmiştir.

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI

31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 27 – FİNANSAL ARAÇLARDAN KAYNAKLANAN RİSKLERİN NİTELİĞİ VE DÜZEYİ (Devamı)

27.2 Finansal risk faktörleri (Devamı)

27.2.3 Piyasa riski yönetimi (Devamı)

27.2.3.2 Faiz riski yönetimi (Devamı)

Değerlemeye Tabi Varlıklar, Yükümlülükler ve Finansal Araçların Gerçeğe Uygun Değeri

Makul değer, bir finansal aracın hazır taraflar arasında, zorunlu satış ya da tasfiye dışında, yürürlükteki bir işlem ile değiştirilebileceği tutardır ve eğer mevcutsa, kote edilmiş piyasa fiyatı ile en iyi şekilde açıklanır.

Grup'un finansal varlık ve yükümlülüklerinin makul değerlerine göre sınıflandırılması aşağıdaki şekildedir:

- Belirli varlık ve yükümlülükler için, aktif piyasalardaki kote edilmiş fiyatlar (düzeltme yapılmamış) (Seviye 1).
- Seviye 1 içinde yer alan kote edilmiş fiyatlardan başka, varlık veya yükümlülükler için, ya direkt (fiyat olarak) ya da dolaylı (fiyatlardan türetilerek) gözlenebilir girdiler (Seviye 2).
- Gözlenebilir bir piyasa datası baz alınarak belirlenemeyen varlık ve yükümlülükler için girdiler (gözlenemeyen girdiler) (Seviye 3).

Konsolide bilançoda yer alan türev finansal araçlar makul değerleri ile değerlendirilen tek kalemdir. Türev finansal araçların makul değeri Seviye 2 olarak dikkate alınabilecek değerlendirme yöntemiyle belirlenmiştir.

Aşağıdaki tablo değerlendirilmeye tabi finansal araçların gerçeğe uygun değerinin tespit edilme yöntemlerini göstermektedir.

Finansal varlıklar / (Finansal yükümlülükler)	Gerçeğe uygun değerler/ değerlenmiş değer		Gerçeğe uygun seviyesi	Değerleme tekniki	Önemli gözlenebilir veriye dayanmayan	Gözlenebilir veriye dayanmayan girdiler ile gerçeğe uygun değer ilişkisi
	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018				
Türev finansal araçlar	(57.866)	301.724	Seviye 2	Piyasa değeri	-	-

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 28 – NAKİT AKIŞ TABLOSUNA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR

	31 Aralık 2019	31 Aralık 2018
Bankadaki nakit	469.786	562.352
<i>Vadesiz mevduatlar</i>	<i>149.989</i>	<i>140.347</i>
<i>Vadeli mevduatlar</i>	<i>319.797</i>	<i>422.005</i>
	469.786	562.352

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla Grup'un 142.721 TL tutarındaki vadesiz mevduatları çeşitli bankalarda bloke edilmiş durumdadır (31 Aralık 2018: 92.870 TL). Blokeli tutarlar, bankalarla yapılan anlaşmalar gereği şubelerden yapılan tahsilatların 1 veya 2 gün bloke edilmesinden kaynaklanmaktadır.

31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla vadeli mevduatların vadeleri 2 - 8 gün (31 Aralık 2018: 1–5 gün) arasında değişen kısa dönem 59.652 TL, 7.050 AVRO ve 35.901 ABD Doları (31 Aralık 2018: 186.943 TL, 5.700 AVRO ve 38.150 ABD Doları) bakiyelerinden oluşmaktadır. 31 Aralık 2019 tarihi itibarıyla vadeli mevduatların efektif faiz oranının ağırlıklı ortalaması TL, AVRO ve ABD Doları için sırasıyla %10,14, %0,50 ve %1,00'dir (31 Aralık 2018: efektif faiz oranları sırasıyla %23,07, %1,25 ve %4,00).

Nakit akış tablosunda yer alan, "Kâr/(zarar) mutabakatı ile ilgili diğer düzeltmeler" in detayı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Gelir tavanı uygulamasından kaynaklanan faiz (geliri) / gideri ile ilgili düzeltmeler (Not 22)	(185.915)	(44.183)
Hizmet imtiyaz sözleşmesinden elde edilen faiz geliri ile ilgili düzeltmeler (Not 10, 19)	(1.959.219)	(1.716.597)
Depozito değerlendirme farkları ile ilgili düzeltmeler (Not 22)	114.390	242.672
	(2.030.744)	(1.518.108)

Nakit akış tablosunda yer alan, "Faaliyetlerden elde edilen nakit akışları ile ilgili diğer nakit girişleri" nin detayı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
Hizmet imtiyaz sözleşmesinden doğan finansal varlıklardan yapılan tahsilatlar	1.839.022	1.432.868
<i>Yatırım harcamaları geri ödemeleri (Not 10)</i>	<i>1.057.528</i>	<i>798.304</i>
<i>Makul değer getiri tutarı (Not 10)</i>	<i>781.494</i>	<i>634.564</i>
Karşılık ayrılan ticari alacaklar için yapılan tahsilatlar (Not 6)	184.311	157.242
	2.023.333	1.590.110

ENERJİSA ENERJİ A.Ş.VE BAĞLI ORTAKLIKLARI**31 ARALIK 2019 TARİHİNDE SONA EREN YILA AİT KONSOLİDE FİNANSAL TABLOLARA İLİŞKİN NOTLAR**

(Tutarlar, aksi belirtilmedikçe, bin Türk Lirası ("TL") olarak ifade edilmiştir. TL dışındaki para birimleri aksi belirtilmedikçe bin olarak ifade edilmiştir.)

NOT 28 – NAKİT AKIŞ TABLOSUNA İLİŞKİN AÇIKLAMALAR (Devamı)

Nakit akış tablosunda yer alan, "Yatırım faaliyetlerinden kaynaklanan nakit akışları" ile ilgili diğer nakit çıkışları"nın detayı aşağıdaki gibidir:

	1 Ocak - 31 Aralık 2019	1 Ocak - 31 Aralık 2018
İmtiyaz sözleşmesiyle ilgili yatırım harcamaları	(1.369.436)	(1.323.729)
	(1.369.436)	(1.323.729)

NOT 29 – RAPORLAMA DÖNEMİNDEN SONRAKİ OLAYLAR

EPDK, 1 Ocak 2020 tarihinden itibaren geçerli olmak üzere, ulusal tarifede müşteri gruplarına göre son kullanıcıya yansıyan tek zamanlı perakende satış tarifelerinde %2,1 - %4,7 arasında değişen oranlarda azalış ve dağıtım bedelinde %10,6 oranında artış yapıldığını duyurmuştur.

17 Ocak 2020 tarihinde yaptığı açıklama ile Fitch Ratings, Grup ve BAŞKENT EDAŞ'ın uzun vadeli ulusal kredi notunu sağlıklı finansal performans, güçlü operasyonel nakit akışı, regüle iş yapısı ve ihtiyatlı kaldıraç yönetimi nedeniyle AA(tur), Durağan olarak teyit etmiştir.

İLETİŞİM

İLKAY DEMİRDAĞ

YATIRIMCI İLİŞKİLERİ MÜDÜRÜ

+90 216 579 09 32
investorrelations@enerjisa.com

BURAK ŞİMŞEK

YATIRIMCI İLİŞKİLERİ UZMANI

+90 216 579 09 31
investorrelations@enerjisa.com

DELAL ALTUNTERİM ALVER

YATIRIMCI İLİŞKİLERİ UZMANI

+90 216 579 09 31
investorrelations@enerjisa.com

TİCARET SİCİL BİLGİSİ

TİCARET SİCİL NUMARASI

800865

KAYITLI SERMAYE TAVANI

4.000.000.000,00 TL

TİCARET İSMİ

ENERJİSA ENERJİ ANONİM ŞİRKETİ

ŞİRKET TESCİL TARİHİ

21/12/2011

ADRES

Barboros Mahallesi, Begonya Sok. Nida Kule,
Ataşehir Batı Sitesi, No: 1/1, Ataşehir 34748 İstanbul

MERSİS NO

0335042909900015

ÇIKARILMIŞ SERMAYE

1.181.068.967,12 TL

KISALTMALAR VE AÇIKLAMALAR

ABD Doları	Amerika Birleşik Devletleri Para Birimi		
AGED	Atık Kağıt ve Geridönüşümcüler Derneği		
Ar-Ge	Araştırma ve Geliştirme		
A.Ş.	Anonim Şirketi		
Avro	Avrupa Birliği para birimi		
AYEDAŞ	Anadolu Yakası Elektrik Dağıtım A.Ş.		
AYEDAŞ Bölgesi	Ayedaş'ın faaliyet gösterdiği ve İstanbul ilinin Kadıköy, Üsküdar, Beykoz, Ümraniye, Çekmeköy, Ataşehir, Maltepe, Kartal, Pendik, Tuzla, Sultanbeyli, Sancaktepe, Şile ve Adalar ilçelerini kapsayan bölge	DVT	Düzenlenmiş Varlık Tabanı; Dağıtım Sistemi Gelirinin Düzenlenmesi Hakkında Tebliğ'e göre; her bir tarife yılı için yılbaşı ve yılsonu olmak üzere, ilgili yatırım harcaması tutarlarının itfa edilmemiş kısımlarından hareketle hesaplanan tutarı olarak açıklanmaktadır. Varlık tabanı (Regulatory Asset Base) kısaca, şirketin yapmış olduğu ancak henüz itfa edilmemiş yatırımlar olarak tanımlanmaktadır. İlk uygulama döneminde yükümlenilen tutar olarak tarifelere yansıtılan bu tutar, tarife dönemi sonunda kapanış değeri olarak yatırım gerçekleştirmeleri ile güncellenerek bir sonraki döneme aktarılır. (2006 yılındaki açılış DVT değeri 0'dır.)
AYESAŞ	Enerjisa İstanbul Anadolu Yakası Elektrik Perakende Satış A.Ş.	EBRD	Avrupa İmar ve Kalkınma Bankası
Başkent Bölgesi	Başkent EDAŞ'ın faaliyet gösterdiği ve Ankara, Kastamonu, Bartın, Zonguldak, Karabük, Çankırı ve Kırıkkale illerini kapsayan bölge	EBYS	Elektronik Belge Yönetimi Sistemi
Başkent EDAŞ	Başkent Elektrik Dağıtım A.Ş.	EİM	Enerjisa İşlem Merkezi
Başkent EPSAŞ	Enerjisa Başkent Elektrik Perakende Satış A.Ş.	E.ON	E.ON SE
BİST, Borsa, Borsa İstanbul	Borsa İstanbul A.Ş.	EDAŞ	Elektrik Dağıtım A.Ş.
BM	Birleşmiş Milletler	EEDAŞ	Enerjisa Elektrik Dağıtım A.Ş.
CBS	Coğrafi Bilgi Sistemi	E-GKS	Eletronik Genel Kurul Sistemi
CEO	Genel Müdür	ELDER	Elektrik Dağıtım Hizmetleri Derneği
CFO	Finans Başkanı	Enerjisa / Enerjisa Enerji	Enerjisa Enerji A.Ş.
Chatbot	Yapay Zeka Destekli Sanal Uygulaması	Enerjisa Üretim	Enerjisa Üretim Santralleri A.Ş.
CO ₂	Karbondioksit	EPDK	T.C. Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu
CRM	Müşteri İlişkileri Yönetimi	EPIAŞ	Enerji Piyasaları İşletme A.Ş.
Dağıtım Tarifesi	Dağıtım sisteminin kullanımına ilişkin bedeller ile tarifenin uygulanmasına ilişkin usul ve esaslar	EPS	Enerjisa Başkent Elektrik Perakende Satış A.Ş.
DEİK	Dış Ekonomik İlişkiler Kurulu	EPSAŞ	Elektrik Perakende Satış A.Ş.
DD Turkey	DD Turkey Holdings S.à.r.l	Eşarj	Elektrikli Araçlar Şarj Sistemleri A.Ş.
Düzenlemeye Tabi Müşteriler	Serbest olmayan tüketiciler ve elektriği Perakende Satış Tarifesi üzerinden Enerjisa'dan satın almayı tercih eden serbest tüketiciler	ETRM	Enerji Ticareti ve Risk Yönetimi
		EÜAŞ	Elektrik Üretim A.Ş.
		FAVÖK	Faiz Amortisman Vergi Öncesi Kâr, finansal gelirler/giderler, vergi gideri ve amortisman giderleri öncesi net dönem kârını ifade etmektedir.
		Fitch	Fitch Ratings

KISALTMALAR VE AÇIKLAMALAR

FTSE	Financial Times Borsası	Kurumsal Müşteriler	Yılda 400 MWh veya daha fazla elektrik tüketen müşteriler
Gerçekleşen Yatırım Harcamaları	Gerçekleşen yatırım harcamaları meblağı, düzenlemeye esas yatırım harcamaları tavanına, bu tavanı aşan ek yatırım harcamaları tutarının eklenmesi ile bulunmaktadır.	Kurumsal Yeniden Yapılanma	Enerjisa'nın işletme ve yönetim verimini artırmak ve Enerjisa'nın ilk halka arzını kolaylaştırmak amacıyla, Sabancı Holding ve E.ON tarafından gerçekleştirilen, konvansiyonel elektrik üretim ve toptan satış faaliyetlerini, müşteri odaklı dağıtım ve perakende satış faaliyetlerinden ayırarak Enerjisa'yı iki şirkete bölen yeniden yapılanma
GM	Genel Müdür	kV	Kilo-volt
Görevli Tedarik Şirketi	Dağıtım ve perakende satış faaliyetlerinin hukuki ayrıştırması kapsamında kurulan veya son kaynak tedariki yükümlüsü olarak EPDK tarafından yetkilendirilen tedarik şirketi	kWh	Kilowatt Saat
GSYH	Gayrisafi Yurt içi Hasıla	KYS	Kamulaştırma Yönetim Sistemi
GTŞ	Görevli Tedarik Şirketi	LEAP	Liderlik Hızlandırma Programı
GW	Gigawatt	MBA	İşletme Yönetimi Yüksek Lisansı
IFRS	Uluslararası Finansal Raporlama Standartları	Mesken ve Ticarethane	Yılda 400 MWh'a kadar elektrik tüketen Müşteriler
ISO	Uluslararası Standartlar Teşkilâtı	MHM	Müşteri Hizmet Merkezleri
IVR	Sesli Yanıt Sistemi	MSCI	Morgan Stanley Capital International Endeksi
İHD	İşletme Hakkı Devir Sözleşmesi	Müşteri Çözümleri Şirketi	Enerjisa Müşteri Çözümleri A.Ş.
İSG	İş Sağlığı ve Güvenliği	MWh	Megawatt Saat
İSG-Ç	İş Sağlığı, Güvenliği ve Çevre	ODTÜ	Orta Doğu Teknik Üniversitesi
İşletme Giderleri Verimliliği	Gerçekleşen işletme giderleri harcamaları" ile "düzenlemeye tabi işletme giderleri" farkının, "düzenlemeye tabi işletme giderlerine"ne oranını yüzde olarak göstermektedir.	OHM	Online Hizmet Merkezi
KAP	Kamuyu Aydınlatma Platformu	OHSAS	İş Sağlığı ve Güvenliği Sistemi
KDV	Katma Değer Vergisi	OREO	Online Randevu Sistemi
KEP	Kayıtlı Elektronik Posta	OSOS	Otomatik Sayaç Ölçüm Sistemleri
km	Kilometre	Perakende Satış Tarifesi	Görevli perakende satış şirketleri tarafından serbest olmayan tüketicilere, serbest tüketici olmasına rağmen tedarikçisini seçmemiş olan tüketicilere ve son kaynak tedariki kapsamındaki tüketicilere yapılan elektrik enerjisi ve/veya kapasite satışı için hazırlanan perakende satış tarifesi
km ²	Kilometrekare	PEAKAPP	Personal Energy Administration Kiosk Application
KOBİ	Küçük ve Orta Bütçeli İşletmeler	PTF	Piyasa Takas Fiyatı
		Sabancı Holding	Hacı Ömer Sabancı Holding A.Ş.
		SAHA	Kurumsal Yönetim ve Kredi Derecelendirme Hizmetleri A.Ş.

SAP	Sistem Analizi ve Program Geliştirme	TRT	Türkiye Radyo ve Televizyon
SAP CRM	SAP Müşteri İlişkileri Yönetimi	TTK	Türk Ticaret Kanunu
SCADA	Denetleme Kontrol ve Veri Toplama	TÜFE	Tüketici Fiyat Endeksi
Serbest Müşteriler	Serbest piyasa koşullarına göre Enerjisa'dan elektrik satın almayı tercih eden serbest tüketiciler	TÜİK	Türkiye İstatistik Kurumu
Serbest Olmayan Tüketici	Elektrik enerjisi alımlarını sadece, bölgesinde bulunduğu perakende satış lisansı sahibi perakende satış şirketlerinden yapabilen gerçek veya tüzel kişi	TÜSİAD	Türk Sanayicileri ve İş İnsanları Derneği
Serbest Tüketici	EPDK tarafından belirlenen elektrik enerjisi miktarından daha fazla tüketimde bulunması veya iletim sistemine doğrudan bağlı olması nedeniyle tedarikçisini seçme serbestisine sahip gerçek veya tüzel kişi	TWh	Terawatt Saat
SKTT	Son Kaynak Tedariki Tarifesi	Ulusal Tarife	EPDK tarafından her çeyrek dönem için belirlenen, Dağıtım Tarifesi'ni ve Perakende Satış Tarifesi'ni de kapsayan tarife
SMF	Sistem Marjinal Fiyatı	VEP	Vadeli Elektrik Piyasası
SMS	Kısa Mesaj Servisi	Verbund	Verbund International GmbH
Son Tüketici	Dağıtım şebekelerine bağlı olan tüketiciler	WEPS	Birleşmiş Milletler Kadının Güçlenmesi Platformu
SPK	Sermaye Piyasası Kurulu	Yatırım Harcamaları	Elektrik dağıtım faaliyetlerini yürütebilmek için EPDK tarafından belirlenen düzenlemeye tabi yatırım harcamalarıdır.
TBB	Türkiye Bankalar Birliği	YASED	Uluslararası Yatırımcılar Derneği
T.C.	Türkiye Cumhuriyeti	Yatırım Harcamaları Geri Ödemeleri	Şirket'in dağıtım segmentinden elde ettiği düzenlenmiş hasılatın bileşenlerinden biri olup, Şirket'in finansal tabloları altında konsolide gelir tablosunda değil, nakit akış tablosu altında "faaliyetlerden elde edilen nakit akışları ile ilgili diğer nakit girişleri" kalemi altında gösterilmektedir.
TEDAŞ	Türkiye Elektrik Dağıtım A.Ş.	Yatırım Harcamaları Verimliliği	Yatırım Harcamaları Verimliliği, EPDK'nın belirlediği birim fiyatlı yatırım harcamaları kalemlerinden yapılan tasarrufu ifade eden bir göstergedir. Her bir tarife yılının sonunda, Şirket'in dağıtım şirketleri, zorunlu olan birim fiyatlı yatırımları, yatırım kalemi başına EPDK'nın belirlediği birim fiyattan daha düşük bir maliyetle gerçekleştirirse, aradaki pozitif fark, tarifeler vasıtasıyla elde edilen hasılatın içerisinde yer alarak Şirket'in dağıtım şirketleri bünyesinde kalmaktadır. Dolayısıyla, yatırım harcamaları verimliliği, "birim fiyat bazlı gerçekleşen yatırım harcamaları" ile "birim fiyat bazlı düzenlemeye tabi yatırım harcamaları"na oranını yüzde olarak göstermektedir.
TEİAŞ	Türkiye Elektrik İletim A.Ş.	YBBO	Yıllık Birleşik Büyüme Oranı
TES-İŞ	Türkiye Enerji, Su ve Gaz İşçileri Sendikası	YEKDEM	Yenilenebilir Enerji Kaynakları Destekleme Mekanizması
TFRS	Türkiye Finansal Raporlama Standartları		
TİS	Toplu İş Sözleşmesi		
TL	Türk Lirası		
TMS	Türkiye Muhasebe Standartları		
TOBB	Türkiye Odalar ve Borsalar Birliği		
Toroslar Bölgesi	Toroslar'ın faaliyet gösterdiği Adana, Osmaniye, Gaziantep, Mersin, Kilis ve Hatay illerini kapsayan bölge		
Toroslar EDAŞ	Toroslar Elektrik Dağıtım A.Ş.		
Toroslar EPSAŞ	Enerjisa Toroslar Elektrik Perakende Satış A.Ş.		